

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
Ž U P A N
KLASA: 350-02/24-03/04
URBROJ: 2176-02-24-2
Sisak, 8. veljače 2024.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
n/r predsjednika Županijske skupštine
gosp. MATO FOFIĆ

Na temelju članka 44. Statuta Sisačko-moslavačke županije («Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije», broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13, 5/18, 3/20-pročišćeni tekst, 5/20 i 9/21), župan Sisačko-moslavačke županije 8. veljače 2024. godine razmotrio je Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2019.-2022. godine i utvrdio Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2019.-2022. godine.

Župan Sisačko-moslavačke županije predlaže Županijskoj skupštini Sisačko-moslavačke županije da razmotri Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2019.-2022. godine i donese Zaključak o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2019.-2022. godine.

Za izvjestitelja na Županijskoj skupštini određuje se Blanka Bobetko-Majstorović, pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu.

ŽUPAN

Ivan Celjak, mag. iur., v.r.

PRIJEDLOG

Na temelju članka 39. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19,, 98/19 i 67/23) i članka 28. Statuta Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13, 5/18, 3/20-pročišćeni tekst, 5/20 i 9/21) Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na ____ sjednici održanoj _____ 2024. godine, donijela je

ZAKLJUČAK

o prihvatanju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2019. - 2022. godine

I.

Prihvća se Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2019. - 2022. godine, a koje je sastavni dio ovog Zaključka.

II.

Izvješće je izradio Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije.

III.

Zaključak i Izvješće će se dostaviti Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije u roku od 15 dana od dana objave u službenom glasilu.

IV.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“.

KLASA:
URBROJ:
Sisak,

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Mato Fofić

OBRAZLOŽENJE

uz prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2019. - 2022. godine

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Zaključka sadržan je u odredbama članka 39. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23).

Člankom 39. stavkom 1. propisano je da predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave razmatraju Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od 4 godine.

Člankom 39. stavcima 2. i 4. propisano je da Izvješće izrađuje stručno upravno tijelo jedinice lokalne /regionalne samouprave, u ovom slučaju Zavod za prostorno uređenje.

II. OCJENA STANJA I PITANJA KOJA SE UREĐUJU

Izvješće o stanju u prostoru sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendove prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće četverogodišnje razdoblje.

Ovo je osmo Izvješće koje se donosi za prostor Sisačko-moslavačke županije, a cilj mu je sveobuhvatna analiza prostora županije, uočavanje problema, te ukazivanje na moguća rješenja i poboljšanja, kao i daljnja usmjeravanja prostornog razvoja.

Izvješće se sastoji od četiri osnovne cjeline i to:

1. Osnovna prostorna obilježja županije (prirodna i geografska obilježja, administrativni ustroj, stanovništvo, ..)
2. Analiza i ocjena stanja i trendova prostornog razvoja (način korištenja zemljišta, sustav naselja, prostori za razvoj naselja, gospodarske djelatnosti, opremljenost infrastrukturom, zaštita i korištenje prostora od posebnog značaja, posljedice potresa na prostor)
3. Analiza provedbe prostornih planova i drugih dokumenata (izrada i provedba prostornih planova, odnos prema drugim strateškim i planskim dokumentima, provođenje smjernica iz prethodnog Izvješća)
4. Prijedlozi za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje (potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Sisačko-moslavačke županije obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazovi, ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova, preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja).
Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja na temelju prepoznatih potreba, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja prostora u Županiji:
— u tijeku je izrada V. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije, te se u narednom razdoblju očekuje usvajanja Plana,

- jedinice lokalne samouprave u narednom razdoblju morat će izvršiti transformaciju PPUG/O-a sukladno Zakonu o prostornom uređenju i usklađenje s novodonesenim Izmjenama i dopunama Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije,
- pružati stručnu pomoć jedinicama lokalne samouprave u izradi dokumenata praćenja stanja u prostoru i prostornih planova, savjetodavno ili izradom navedenih dokumenata,
- Brownfield područja u građevinskim područjima naselja predstavljaju veliki potencijal za razvoj, stoga ih je potrebno detaljno analizirati i dati mjere za revitalizaciju takvih neiskorištenih područja,
- uvažavajući posebnosti Parka prirode Lonjsko polje, kao i drukčiji način života, te tradiciju gradnje, ali i ranjivost područja s aspekta zaštite vrijedne prirodne baštine i okoliša, potrebno je izraditi Izmjene i dopune Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje,
- kontinuirano provoditi stručno osposobljavanje službenika i namještenika za korištenje digitalnih platformi iz sustava prostornog uređenja,
- trajno raditi na informiranju stručne i šire javnosti o području urbanizma i prostornog planiranja,
- globalne klimatske promjene uzrokuju plavljenja uz područja rijeka stoga je potrebno pratiti utjecaj plavljenja ranjivih naselja za detaljnija istraživanja,
- radi ublažavanja i prevencije rizika od klizanja tla (kao posljedice klimatskih promjena i potresa), potrebno je sustavno istražiti evidentirane pojave klizišta i dati mjere za njihovo ublažavanje,
- nastaviti s aktivnostima obnove na zgradama i infrastrukturnim građevinama u sanaciji šteta od potresa,
- izraditi novu prometnu Studiju,
- izraditi stručnu podlogu identifikacije potencijala za razvoj zelene i plave infrastrukture Sisačko-moslavačke županije,
- za infrastrukturne građevine od županijskog interesa, izraditi stručne podloge (prostorno-prometne studije, idejna rješenja i sl.) kao podloge za izradu prostornih planova,
- nastaviti trajnu suradnju s jedinicama lokalne samouprave i ostalim institucijama na temu planiranja i izgradnje infrastrukture od značaja za Županiju,
- sudjelovati u aktivnostima na strateškim projektima infrastrukture (cestovne, željezničke, lučke, energetske i druge infrastrukture),
- nastaviti s aktivnostima vođenja i ažuriranja Registra prostorne dokumentacije, te digitalne arhive prostornih planova s izradom GIS baza prostornih planova,
- razvijati i unaprjeđivati ISPU Sisačko-moslavačke županije praćenjem razvoja tehnologija, nadogradnjom i redizajnom postojećih dijelova sustava, te uključivanjem novih skupova podataka pribavljenih od ostalih tijela državne i javne uprave značajnih za prostorno uređenje Županije,
- mrežne stranice Zavoda za prostorno uređenje s geoportalom Županije (kao središnjom točkom informiranja o stanju u prostoru i prostorno-planskoj dokumentaciji), treba nadograđivati i prilagođavati većem broju i širem krugu korisnika,

- jedinicama lokalne samouprave i drugim tijelima javne uprave omogućiti nesmetan pristup do svih dijelova Informacijskog sustava prostornog uređenja i podataka koji bi im koristili u radu i poslovima iz vlastite nadležnosti,
- nastaviti suradnju s Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine na održavanju i ažuriranju dijelova (modula) Informacijskog sustava prostornog uređenja Republike Hrvatske s podacima za područje Županije, te ustrajati na informatičkom povezivanju državnog i županijskog sustava.

III. SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU ODLUKE

Sredstva potrebna za izradu Izvješća osigurana su u proračunu Sisačko-moslavačke županije za 2024. godinu (Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije).

NOSITELJ IZRADE IZVJEŠĆA

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO – MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2019. – 2022. GODINE

STRUČNI IZRAĐIVAČ:

**ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE**

Sisak, veljača 2024.

NOSITELJ IZRADE IZVJEŠĆA:

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO – MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Župan: Ivan Celjak, mag. iur.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2019. – 2022. GODINE

STRUČNI IZRAĐIVAČ:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

v.d. ravnateljice: Margita Malnar, dipl. ing. arh.

Odgovorni voditelj izrade Izvješća:

Valentina Šerbec, dipl. ing. arh. univ. spec. arch., ovlaštena arhitektica urbanistica

Stručni tim Zavoda: Margita Malnar, dipl. ing. arh.

Valentina Šerbec, dipl. ing. arh. univ. spec. arch.

Goran Šalić, mag. geog. univ. spec. arh.

Ivan Talijan, dipl. ing. prom.

Valentina Sučić, mag. ing. traff. univ. spec. arch.

Ana Lovrić, mag. oec.

Nadležni sud

Trgovački sud u Zagrebu

MBS

120007568

OIB

80519496359

Status

Bez postupka

Naziv

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Sjedište/adresa Sisak (Grad Sisak)
Trg bana Josipa Jelačića 6**Pravni oblik**

ustanova

Djelatnosti

- * Izrada i praćenje provedbe dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) razine
- * Izrada izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije
- * Vođenje registara podataka u okviru informacijskog sustava prostornog uređenja
- * Pripremanje polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja
- * Izdavanje mišljenja u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja u skladu sa zakonom
- * Izrada prostornih planova uređenja gradova, općina i urbanističkih planova uređenja, ako mu izradu tih planova povjeri nadležno Ministarstvo ili Županijsko poglavarstvo Sisačko-moslavačke županije
- * Obavljanje stručno-analitičkih poslova iz područja prostornog uređenja ako je obavljanje tih poslova Zavodu povjereno od nadležnog Ministarstva ili Županijskog poglavarstva Sisačko-moslavačke županije

Osnivači/članovi društvaŽupanijska skupština Sisačko-moslavačke županije
Sisak, Stjepana i Antuna Radića 36
- osnivač**Osobe ovlaštene za zastupanje**Margita Malnar, OIB: 54302199973 ([Prikaži vezane subjekte](#))
Sisak, Josipa Juraja Strossmayera 110
- vršitelj dužnosti ravnatelja
- zastupa samostalno i pojedinačno, od 10.02.2023. godine**Pravni odnosi****Osnivački akt:**

Odluka Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije od 24. prosinca 2007. godine.

Statut: Odlukom upravnog vijeća Ustanove od 12. ožujka 2008. godine, usvojen je Statut Ustanove.
Statut Ustanove dostavljen u zbirku isprava.

Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije na sjednici održanoj dana 09.09.2019. godine usvojilo je novi Statut.

Župan Sisačko-moslavačke županije je Odlukom Klasa: 023-01/19-08/03, Ur.broj: 2176/01-02-19-17 od 10.09.2019. godine dao suglasnost na Statut.

Tekst Statuta od 09.09.2019. godine dostavljen je u zbirku isprava.

Odlukom Upravnog vijeća od 30.09.2022. godine, izmjenjeni su članci 10. i 18. odredbe o ovlastima upravnog vijeća i ovlastima ravnatelja, te su brisani članci 29. i 30. Statuta od 09.09.2019. godine. Statut od 30.09.2022. godine dostavljen sudu u zbirku isprava.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax: 01/3772822

Uprava za prostorno uređenje, pravne poslove i programe Europske unije

Klasa: UP/I-350-02/17-07/66
Urbroj: 531-05-17-4
Zagreb, 21. prosinca 2017.

JAVNA USTANOVA		
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE		
DNEVNI RED: 28.12.2017.		
SIF. SISAČKA ŽUPANIJA: CRG. JED.		
570-11/17-01/04		
GRUPOVNI BROJ	PRIL.	VRIL.
2176-17.08-17	-17	-3

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, zastupane po v.d. ravnateljici Margiti Malnar, dipl.ing.arh., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

I. **Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacrtu prijedloga svih prostornih planova i nacrtu izvješća o stanju u prostoru svih razina te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).**

II. Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.

III. Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.

Obrazloženje

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev i tijekom postupka priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja te

2. dokaze da ima zaposlene ovlaštene arhitekture urbaniste :
Margita Malnar, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 454
i
Valentina Šerbec, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 453
Za svakog od navedenih ovlaštenih arhitekata urbanista priloženo je :
  - a) rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista i
  - b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana te
3. dokaze da u izradi nacrtu prostornog plana može osigurati sudjelovanje najmanje 3 stručnjaka različitih struka iz članka 15. stavka 1. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje :
  - Ivan Talijan, dipl.ing., ovlašten inženjer cestovnog prometa br.ovl. 97,
  - Goran Šalić, mag.geog. i
  - Darko Bohatka, dipl.ing.polj. (poljoprivredno-ekonomski odsjek)i to za svakog stručnjaka :
  - a) fotokopiju rješenja o upisu u imenik ovlaštenih inženjera određene struke, odnosno fotokopiju diplome za stručnjaka koji se ne upisuje u imenik ovlaštenih inženjera,
  - b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana i
  - c) dokaz o dvije godine radnog iskustva na poslovima prostornog uređenja (fotokopije sastavnica prostornih planova u čijoj je izradi stručnjak sudjelovao).

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), riješeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, riješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17) uplaćena je na račun državnog proračuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije, 44 000 Sisak, Trg bana Josipa Jelačića 6 n/p Margita Malnar, v.d. ravnateljica
2. Evidencija suglasnosti, ovdje
3. Spis, ovdje

SADRŽAJ	
1. POLAZIŠTA	1
1.1. Ciljevi izrade Izvješća.....	1
1.2. Zakonodavno-institucionalni okvir.....	1
1.3. Osnovna prostorna obilježja Sisačko-moslavačke županije	2
1.3.1. Prirodna i geografska obilježja.....	2
1.3.2. Administrativno-teritorijalni ustroj.....	6
1.3.3. Stanovništvo.....	7
1.3.4. NUTS regije u Republici Hrvatskoj.....	16
1.4. Sisačko-moslavačka županija u okviru prostornog uređenja države.....	18
2. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	20
2.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Sisačko-moslavačke županije	20
2.2. Sustav naselja.....	26
2.2.1. Sustav naselja.....	27
2.2.2. Prostori za razvoj naselja i građevinska područja naselja.....	31
2.2.3. Društvena infrastruktura.....	35
2.3. Gospodarske djelatnosti.....	38
2.3.1. Gospodarski pokazatelji.....	38
2.3.2. Gospodarske djelatnosti.....	48
2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Sisačko-moslavačku županiju	59
2.4.1. Prometna infrastruktura.....	59
2.4.1.1. Cestovni promet.....	60
2.4.1.2. Željeznički promet.....	64
2.4.1.3. Riječni promet.....	66
2.4.1.4. Zračni promet.....	68
2.4.1.5. Biciklistički promet.....	68
2.4.2. Pošta i elektroničke komunikacije.....	70
2.4.3. Energetska infrastruktura.....	72
2.4.3.1. Elektroenergetski sustav.....	72
2.4.3.2. Plinska infrastruktura.....	76
2.4.3.3. Naftna infrastruktura.....	78
2.4.4. Vodoopskrba, odvodnja i rizici od poplava.....	79
2.4.5. Vodnogospodarski sustav.....	86
2.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja.....	89
2.5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti.....	89
2.5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara.....	107

2.6. Područja posebnih karakteristika i posljedice potresa.....	109
2.6.1. Područja posebnih karakteristika-minski sumnjive površine.....	109
2.6.2. Posljedice petrinjskog potresa (29. prosinca 2020.g.)	110
2.7. Obvezni prostorni pokazatelji.....	137
3. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA.....	140
3.1. Izrada prostornih planova.....	140
3.1.1. Doneseni prostorni planovi (stanje na dan 31.12.2022.)	140
3.1.2. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja (stanje na dan 31.12.2022.)	147
3.1.3. Informacijski sustavi prostornog uređenja.....	150
3.2. Provedba prostornih planova.....	155
3.3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor.....	157
3.3.1. Strateški dokumenti državne razine	157
3.3.1.1. Strateški dokumenti državne razine izrađeni prije 2019. za koje još traje provedbeno razdoblje te strateški dokumenti izrađeni u razdoblju od 2019.-2022.....	157
3.3.1.2. Strateški dokumenti državne razine i ostali planski dokumenti doneseni nakon 2022.g. tj. u tijeku izrade ovog Izvješća.....	167
3.3.2. Strateški dokumenti županijske razine	169
3.3.2.1. Strateški dokumenti županijske razine izrađeni prije 2019. za koje još traje provedbeno razdoblje te strateški dokumenti izrađeni u razdoblju od 2019. – 2022.....	169
3.3.2.2. Strateški dokumenti županijske razine doneseni nakon 2022.g. a u tijeku izrade ovog Izvješća.....	177
3.3.2.3. Studije i projekti od važnosti za Sisačko-moslavačku županiju	181
3.3.3. Strateški dokumenti i programi razvoja lokalne razine i Izvješća o stanju u prostoru JLS	182
3.3.4. Studije i strategije razvoja zelene infrastrukture jedinica lokalne samouprave u razdoblju od 2019-2022.	184
3.4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru.....	185
4. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE.....	189
4.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Sisačko-moslavačke županije obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove.....	189
4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova, drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Sisačko-moslavačku županiju	192
4.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja.....	192
5. IZVORI PODATAKA.....	194

1. POLAZIŠTA

„Izvešće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2019. – 2022. godine“ (u daljnjem tekstu Izvešće) izrađeno je na temelju Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj: 153/13., 65/17., 114./18., 39/19., 98/19. i 67/23.) i Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvešća o stanju u prostoru („Narodne novine“ broj 48/14. i 19/15.).

Ovo Izvešće je osmi takav dokument prostornog uređenja koji se donosi za područje Sisačko-moslavačke županije. Izvešće se izrađuje u odnosu na prethodno „Izvešće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2015. do 2018.g.“¹ te Strategiju prostornog razvoja Republike Hrvatske², Državni plan prostornog razvoja³, prostorne planove posebnih obilježja⁴, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje državne razine koji su od utjecaja na održiv razvoj na područnoj razini, Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje niže razine koji su od utjecaja na održiv razvoj na prostoru županije.

1.1. Ciljevi izrade Izvešća

Izvešće se temelji na analizi stanja i trendova prostornog razvoja, obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizi provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata te ocjeni stanja prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje te drugih elemenata od važnosti za prostor teritorijalnog obuhvata Sisačko-moslavačke županije.

Cilj Izvešća je sveobuhvatno analizirati prostor Sisačko-moslavačke županije, uočiti probleme u prostoru, potaknuti raspravu i ukazati na moguća rješenja za poboljšanje stanja u prostoru, kao i mogućnost daljnjeg usmjeravanja prostornog razvitka.

Unutar Izvešća prikazuje se procjena učinkovitost planskih mjera za unaprjeđenje sustava prostornog uređenja, daje se osnova za određivanje smjernica prostornog razvoja Sisačko-moslavačke županije te utvrđuje potreba izrade izmjene i dopune važećih i/ili izrade novih strateških dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) razine i ostalih dokumenata te razine.

1.2. Zakonodavno – institucionalni okvir

Zakonom o prostornom uređenju utvrđena je obveza izrade Izvešća o stanju u prostoru jedinica područne (regionalne) samouprave za četverogodišnje razdoblje za područje svog teritorijalnog obuhvata.

Izrada Izvešća za područje Sisačko-moslavačke županije spada u djelatnost Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije.

Za izradu Izvešća korišteni su podaci iz Informacijskog sustava prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: ISPU), prostornih planova JLS, službeno objavljeni i dostupni podaci nadležnih tijela i ustanova, te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, podaci iz usvojenih i objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata i drugi koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru.

Izvešće razmatra Županijska skupština te se isto, uz Zaključak o razmatranju, objavljuje u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“.

Izvešće se, po objavi u službenom glasniku, u roku od petnaest dana u digitalnom obliku dostavlja Zavodu za prostorni razvoj.

---

¹ „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 29/19.

² „Narodne novine“ br. 106/2017.

³ Državni plan prostornog razvoja je u izradi. Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja donesena je 2018. g. („Narodne novine“ br. 39/18.). Odluka o sadržaju strateške studije utjecaja Državnog plana prostornog razvoja na okoliš donesena je u svibnju 2019.

⁴ PPPP Lonjsko polje („Narodne novine“ br. 37/2010.).

1.3. Osnovna prostorna obilježja Sisačko-moslavačke županije

1.3.1. Prirodna i geografska obilježja

Geografski položaj

Sisačko-moslavačka županija nalazi se u južnom dijelu Središnje Hrvatske na području na kojem se dotiču Panonska i Gorska Hrvatska. Županija graniči sa Zagrebačkom, Karlovačkom, Bjelovarsko-bilogorskom, Brodsko-posavskom i Požeško-slavonskom županijom, a na jugu s Bosnom i Hercegovinom. Sisačko-moslavačka županija obuhvaća Posavinu, Banovinu, Moslavinu te dijelove Korduna i Slavonije.

Površina županije iznosi 4.468 km² te je po površini među najvećim županijama u Republici Hrvatskoj i zauzima oko 7,9 % kopnenog teritorija Republike Hrvatske.

U strukturi ukupne površine, najveći udio čine poljoprivredne površine (52 %), zatim slijede šumsko zemljište (44 %) i neplodne površine (4 %).

Slika 1. Geografski položaj Sisačko-moslavačke županije u Republici Hrvatskoj

Izvor: https://hr.izzi.digital/DOS/1660/datastore/10/publication/1660/pictures/2019/07/04/1562265957_1549514678_Hrvatske-zupanije.jpg

Tablica 1. Sisačko-moslavačka županija-statistički podaci

Prostorna jedinica	Broj stanovnika 2021.	Površina (km ²)	Gustoća naseljenosti (stan./km ²)	Broj Gradova	Broj Općina	Broj naselja
ŽUPANIJA UKUPNO	139.603	4.468	31,25	7	12	455

Izvor: Državni zavod za statistiku, podaci objavljeni 22.9.2022.

Prostor Sisačko-moslavačke županije može se podijeliti u tri geografske cjeline:

- gorska područja (područja Zrinske, Trgovske i Petrove gore te dijelova Moslavačke gore)
- brdsko-brežuljkasta područja (Banovina, Moslavina, Vukomeričke gorice i Psunj)
- područja riječnih dolina, terasa i naplavnih ravni (ravnice Posavine i Pokuplja).

Na sjeveru Županije su niski obronci Vukomeričkih gorica obrasli gustim šumama, a na sjeverozapadu je Pokuplje, dolina nastala probijanjem rijeke Kupe kroz brdovit krajolik. Sjeveroistočni prostor Županije čine rubni obronci Moslavačke gore (najviši vrh Humka od 489 m nadmorske visine) i Psunjsko gorje gdje su prisutna manja naselja koja uglavnom imaju negativna demografska kretanja.

Prirodnu i gospodarsku okosnicu Županije čini ravničarsko područje uz rijeke Savu, Kupu i Glinu, smješteno u središnjem dijelu Županije. Ravničarsko ocijedno područje, koje je zaštićeno od poplava i podesno za izgradnju i naseljavanje, je prostor u kojem su se razvila najveća naselja Županije. Ovim dijelom prolaze najznačajnije prometnice, a i industrijski je ovaj prostor najrazvijeniji. Prostori koji predstavlja prirodnu retenciju (Odransko polje, Lonjsko polje i Mokro polje) prirodno su nepogodni za naseljavanje te ovdje nalazimo samo manja naselja s negativnim demografskim kretanjima i vrlo vrijedna staništa ptica i životinja.

Zapad Županije je brdovit kraj ispresijecan dolinama manjih rijeka poput Gline i Velike Trepče gdje se izmjenjuju brda obrasla šumama s poljoprivrednim zemljištem oko naselja. Grad Glina središnje je i jedino urbanizirano naselje ove mikroregije.

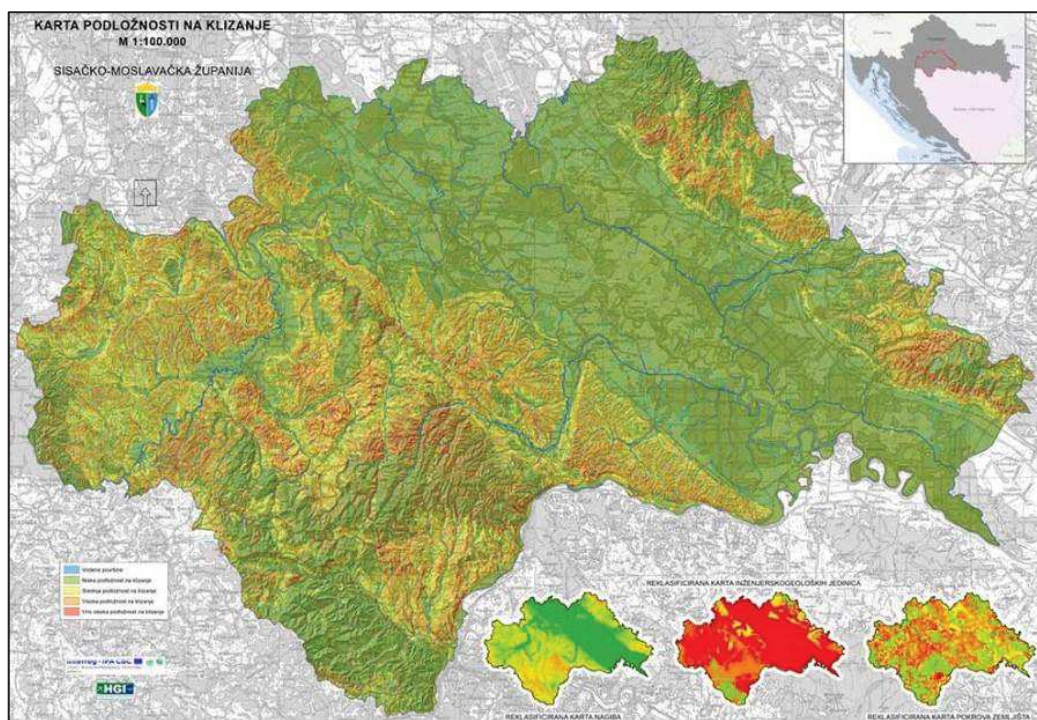
Jugozapadni dio prostora Županije čine područja Banovine oko obronaka Zrinske gore i Korduna na području Petrove gore. Ovaj prostor je tijekom domovinskog rata pretrpio znatna ratna razaranja te su posljedice i danas vidljive unatoč uložnim naporima u obnovu i revitalizaciju prostora.

Južno od Zrinske gore smjestila se dolina rječice Žirovnice, pritoka Une, koja je poput Kupe napravila usku dolinu te Pounje, u kojoj je dominantan grad Hrvatska Kostajnica.

Grad Sisak je županijsko upravno središte, ali i središte gospodarskih i kulturnih aktivnosti te jedno od najvažnijih prometnih čvorišta u Hrvatskoj. Ostala gradska središta na području Županije još uvijek imaju djelomice prepoznatljivu tradicionalnu urbanu morfologiju, a Grad Kutina je preuzeo vodeću ulogu razvojnog središta istočnog dijela Županije, dok su ostali gradovi pod značajnijim razvojnim utjecajem grada Siska. Glavno obilježje općinskih središta na području Županije je da većina može pružiti stabilnu osnovu za razvoj gravitirajućih područja s osloncem na specifične djelatnosti (gospodarstvo, turizam, poljoprivredu, promet ili sl.), dok neka manja općinska središta nemaju tu mogućnost.⁵

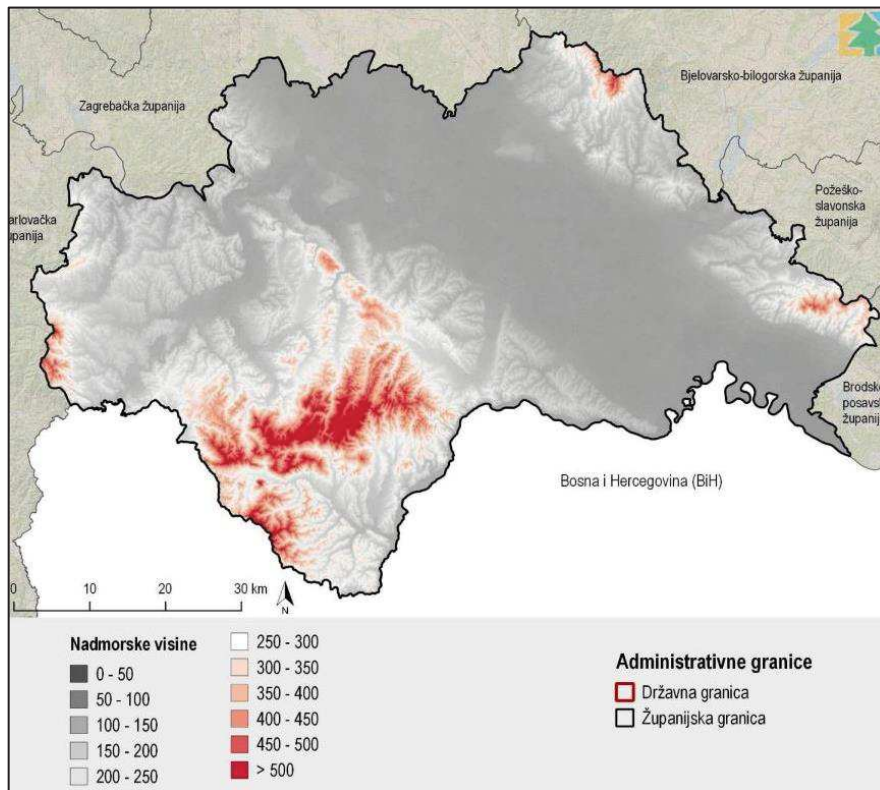
Reljef

Područje Sisačko-moslavačke županije prostire se u visinskom rasponu reljefa od oko 600 m. Najniži prostor u Županiji porječje je rijeke Save s prevladavajućim nadmorskim visinama od 90 do 250 m. Nadmorske visine brdsko-brežuljkastih područja Banovine, Moslavine, Vukomeričkih gorica i Pšunja kreću se između 200 i 450 metara visine, a najviši predjeli Županije su vrhovi Zrinske, Trgovske, Petrove te Moslavačke gore, s visinama od 450 do 616 m (Piramida – najviši vrh Zrinske gore).

Slika 2. Prikaz reljefa Sisačko – moslavačke županije Izvor: https://www.hgi-cgs.hr/lsm_sisacko-moslavacka1/

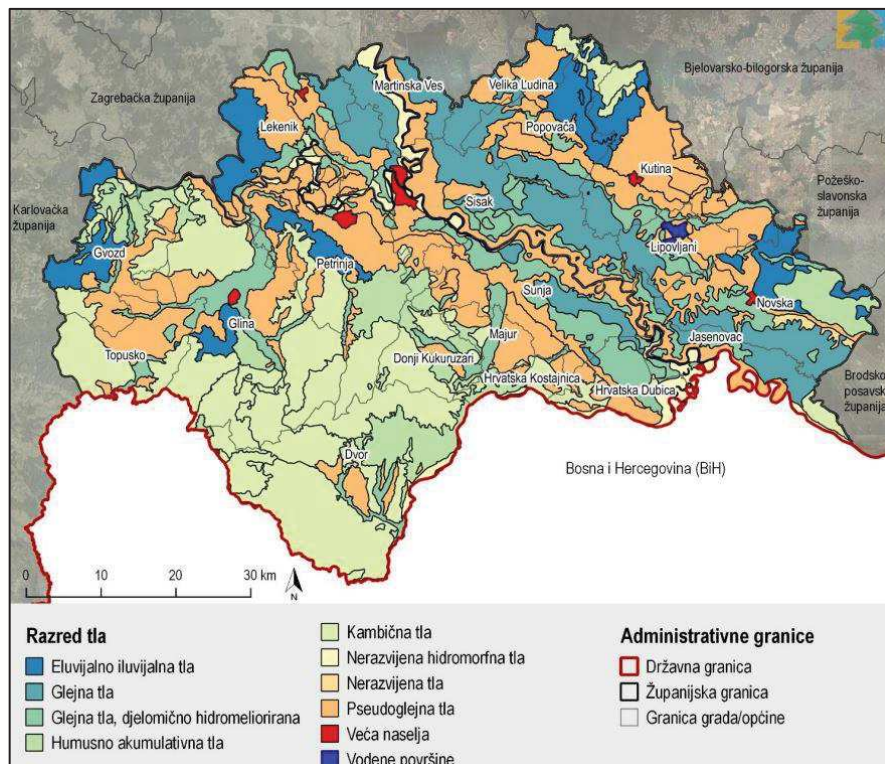
⁵ Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko – moslavačke županije 2018. – 2021. godine. Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša, Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, travanj 2018.

Slika 3. Prikaz nadmorskih visina Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko – moslavačke županije 2018. – 2021. g.

Tlo

Sukladno Namjenskoj pedološkoj karti Republike Hrvatske, na području Sisačko–moslavačke županije zastupljena su tri reda tala unutar kojih su svrstani razredi tala. Najzastupljeniji razredi su pseudoglejna i kambična tla. Na području Odranskog, Lonjskog i Sunjskog polja najzastupljenija su glejna tla te djelomično hidromeliorirana glejna tla.

Slika 4. Prostorni raspored klasa tala na području Sisačko – moslavačke županije Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko – moslavačke županije 2018. – 2021. godine.

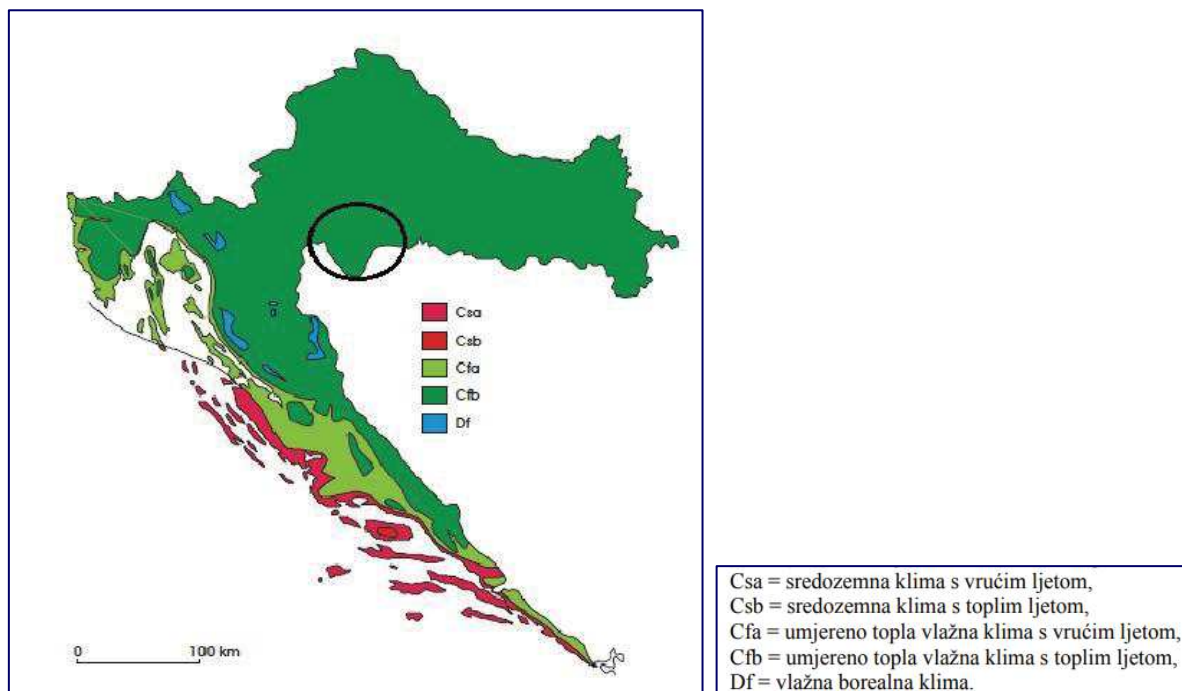

Klimatske značajke prostora

Prema klimatskoj regionalizaciji po Köppenu (oborine i toplina) područje Županije pripada razredu C, klimatskom podtipu Cfb – umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom, čija je srednja temperatura zraka najtoplijeg mjeseca niža od 22 °C. U brdovitim područjima (zapad Županije) jak modifikatorski utjecaj čini reljef, koji nešto jače utječe na smanjenje temperature zraka. Osim visoka reljefa, važna je i njegova suprotnost, odnosno njegovi konkavni oblici. S druge strane, Panonska zavala je u cjelini jak klimatski modifikator istočnog dijela Županije. Njezin utjecaj je osobito izražen zimi kada se prostor zavale ispuni hladnim zrakom u cijelom području između Alpa, Dinarida i Karpata. Ljeti se Panonska zavala brzo i jako zagrijava, što dovodi do pojačavanja konvekcije, odnosno do jačeg udjela padalina u toploj polovici godine. Sličan utjecaj imaju i riječne doline, a uz koje se dodatno vežu i nastanci magle. Županijska razvojna strategija navodi da je županija izložena periodičnim poplavama, osobito na neurbaniziranim područjima zbog kratkotrajnih obilnih kiša i/ili naglog topljenja snijega kada dolazi do izlivanja rijeka i potoka i poplava unutarnjih voda na ravničarskim površinama, ali i na nastanjenim područjima.

Županija pripada području kontinentalnog oborinskog režima s dobro raspoređenim oborinama tijekom cijele godine.

Prema podacima Državnog hidrometeorološkog zavoda na mjernoj postaji Sisak u razdoblju od 2014. – 2017. godine oborine su po godišnjim dobima raspoređene na sljedeći način: proljeće 339,8 mm, ljeto 398,15 mm, jesen 406,53 mm i zima 288,25 mm. Najviše padalina ima u kasno proljeće, rano ljeto i jesen, a najmanje u zimi i u rano proljeće. Nema izrazito sušnih niti vlažnih razdoblja, a godišnja količina padalina smanjuje se od zapada prema istoku. Najveće temperature na području županije koje prelaze 30°C zabilježene su u travnju, svibnju, lipnju, srpnju, kolovozu i rujnu, a temperaturni maksimum iznosi 40°C (kolovoz, 1980. godine). Temperature zraka niže od -10°C zabilježene su u siječnju, veljači, ožujku, studenom i prosincu, dok temperaturni minimum iznosi -25,2°C (siječanj 1685.).

Slika 5. Klimatski tipovi u Hrvatskoj

Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko – moslavačke županije 2018. – 2021. godine.⁶

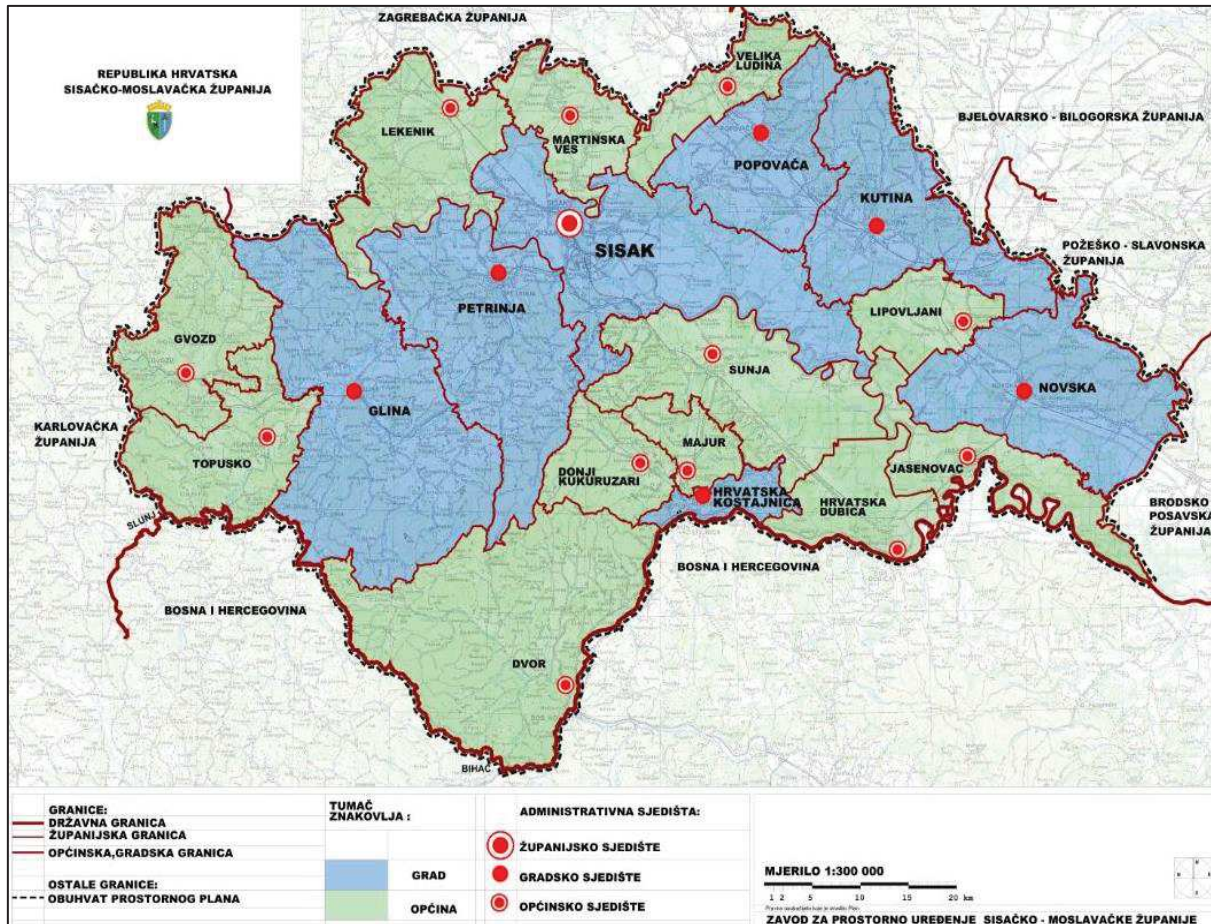
⁶ Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša, Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, travanj 2018.

1.3.2. Administrativno-teritorijalni ustroj

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj⁷ određeno je područje Sisačko-moslavačke županije sa sjedištem u gradu Sisku.

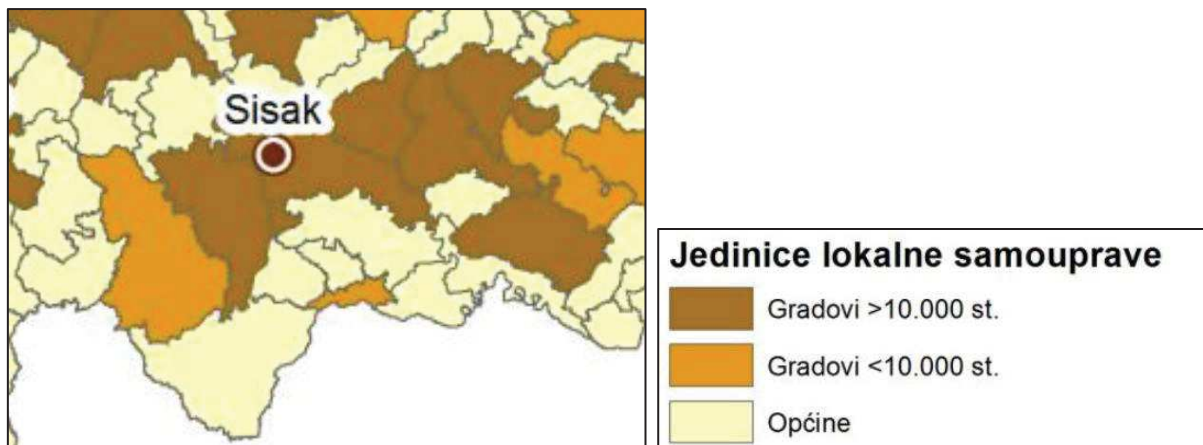
U sastavu Sisačko-moslavačke županije nalazi se 453 naselja ustrojena u 7 gradova i 12 općina:

- gradovi: Sisak, Glina, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Petrinja i Popovača
- općine: Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Sunja, Topusko i Velika Ludina.

Slika 6. Administrativno-teritorijalni ustroj

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Slika 7. Administrativno-teritorijalni ustroj Izvor: Izješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2013. – 2019.

⁷ „Narodne novine“ br. 86/06., 125/06., 16/07., 95/08., 46/10., 145/10., 37/13., 44/13., 45/13. i 110/15.

1.3.3. Stanovništvo

Analiza se zasniva na temelju raspoloživih statističkih podataka službenih popisa stanovnika 2001., 2011. i 2021. godine te procjene broja stanovnika na godišnjoj razini koje Državni zavod za statistiku objavljuje na temelju podataka iz posljednjega popisa stanovništva, prirodnog kretanja i migracijskog salda.

Na području Sisačko-moslavačke županije, prema zadnjem popisu iz 2021. godine, živi 139.603 stanovnika što predstavlja 3,6 % stanovništva Republike Hrvatske.

Kretanje broja stanovnika analizira se u tri vremenska perioda. Prvi od popisa stanovništva 1991. do 2001. godine, drugi od 2001. do 2011. godine i treći 2011. do 2021. Iako im je zajedničko negativno demografsko kretanje, intenzitet i uzroci su različiti.

Na nacionalnoj razini pa tako i na županijskoj razini prisutna su tri osnovna dugoročna globalna demografska procesa: ukupna depopulacija (među popisno smanjenje broja stanovnika), prirodni pad stanovništva i starenje stanovništva.

Područje Sisačko-moslavačke županije susreće se s ozbiljnim problemom mogućnosti razvoja zbog demografskog manjka koji je već desetljećima zabilježen kroz negativan prirast stanovništva.

Konstantan demografski pad zabilježen je u periodu od 1991. do 2021.

Gustoća naseljenosti 1991. u Sisačko-moslavačkoj županiji bila je ispod prosjeka Republike Hrvatske te se u periodu 2001. do 2021. još dodatno smanjila.

Tablica 2. Broj stanovnika u JLS u Sisačko-moslavačkoj županiji- četiri popisna razdoblja

Prostorna jedinica	Broj stanovnika 1991.	Broj stanovnika 2001.	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.
REPUBLIKA HRVATSKA	4.784.265	4.437.460	4.284.889	3.871.833
ŽUPANIJA UKUPNO	251.078	185.387	172.439	139.603
GRADOVI UKUPNO	178.482	139.874	132.661	110.059
GLINA	23.040	9.868	9.283	7.116
HRVATSKA KOSTAJNICA	4.996	2.746	2.756	1.879
KUTINA	24.829	24.597	22.760	19.601
NOVSKA	17.231	14.313	13.518	11.137
PETRINJA	35.151	23.413	24.671	19.950
POPOVAČA	11.822	12.701	11.905	10.255
SISAK	61.413	52.236	47.768	40.121
OPĆINE UKUPNO	72.850	45.513	39.778	29.544
DONJI KUKURUZARI	3.069	2.047	1.634	1.080
DVOR	14.555	5.742	5.570	2.996
GVOZD	8.082	3.779	2.970	2.047
HRVATSKA DUBICA	4.237	2.341	2.089	1.462
JASENOVAC	3.599	2.391	1.997	1.559
LEKENIK	6.248	6.170	6.032	5.343
LIPOVLJANI	3.866	4.101	3.455	2.807
MAJUR	2.555	1.490	1.185	760
MARTINSKA VES	4.643	4.026	3.488	2.861
SUNJA	12.309	7.376	5.748	4.124
TOPUSKO	6.824	3.219	2.985	2.222
VELIKA LUDINA	2.869	2.831	2.629	2.283

Izvor: Državni zavod za statistiku, podaci objavljeni 22.9.2022.

Slika 8. Povijesni pregled kretanja broja stanovnika u Sisačko moslavačkoj županiji

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 3. Promjena ukupnog broja stanovnika u Sisačko-moslavačkoj županiji 2001. – 2021.g.

Administrativna jedinica	Broj stanovnika 2001.	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.	Apsolutna promjena 2001.- 2011.	Indeks promjene 2011./ 2001.	Apsolutna promjena 2011.- 2021.	Indeks promjene 2021./ 2011.
RH	4.437.460	4.284.889	3.871.833	-152.571	96,56	-413.056	90,36
SMŽ	185.387	172.439	139.603	-12.948	93,02	-32.836	80,96
GRADOVI UKUPNO	139.874	132.661	110.059	-7.213	94,84	-22.602	82,96
GLINA	9.868	9.283	7.116	-585	94,07	-2.167	76,66
HRVATSKA KOSTAJNICA	2.746	2.756	1.879	10	100,36	-877	68,18
KUTINA	24.597	22.760	19.601	-1.837	92,53	-3.159	86,12
NOVSKA	14.313	13.518	11.137	-795	94,45	-2.381	82,39
PETRINJA	23.413	24.671	19.950	1.258	105,37	-4.721	80,86
POPOVAČA	12.701	11.905	10.255	-796	93,73	-1.650	86,14
SISAK	52.236	47.768	40.121	-4.468	91,45	-7.647	83,99
OPĆINE UKUPNO	45.513	39.778	29.544	-5.735	87,39	-10.234	74,27
DONJI KUKURUZARI	2.047	1.634	1.080	-413	79,82	-554	66,10
DVOR	5.742	5.570	2.996	-172	97,00	-2.574	53,79
GVOZD	3.779	2.970	2.047	-809	78,59	-923	68,92
HRVATSKA DUBICA	2.341	2.089	1.462	-252	89,24	-627	69,99
JASENOVAC	2.391	1.997	1.559	-394	83,52	-438	78,07
LEKENIK	6.170	6.032	5.343	-138	97,76	-689	88,58
LİPOVLJANI	4.101	3.455	2.807	-646	84,25	-648	81,24
MAJUR	1.490	1.185	760	-305	79,53	-425	64,14
MARTINSKA VES	4.026	3.488	2.861	-538	86,64	-627	82,02
SUNJA	7.376	5.748	4.124	-1.628	77,93	-1.624	71,75
TOPUSKO	3.219	2.985	2.222	-234	92,73	-763	74,44
VELIKA LUDINA	2.831	2.629	2.283	-202	92,86	-346	86,84
Najniža vrijednost							
Najviša vrijednost							

Izvor: Državni zavod za statistiku, podaci objavljeni 22.9.2022.

U dvadesetogodišnjem razdoblju od 2001. do 2021. broj stanovnika se u općinama Donji Kukuruzari, Dvor i Majur gotovo prepolovio.

Dobna struktura stanovništva, indeks starenja i koeficijent starosti

U Sisačko-moslavačkoj županiji rezultati popisa 2021. ukazuju na ubrzanje procesa demografskog starenja. Prosječna starost koja označava srednje godine života cjelokupnog stanovništva županije iznosi 45,9 g. Najviša prosječna starost zabilježena je u Općini Dvor (53,7 g). Prosječnu starost iznad 50 godina života zabilježene su i u općinama Majur, Dvor i Gvozd.

Prosječna starost u Republici Hrvatskoj je bila 44,3 g., što znači da su u Sisačko - moslavačkoj županiji samo Općina Velika Ludina (42,5), Općina Popovača (43,1), Grad Novska (43,9) i Općina Lipovljani (44,0) bile iznad državnog prosjeka dok je Grad Kutina (44,) bio izjednačen sa državnim prosjekom.

Indeks starenja⁸ u županiji iznosi 184,5 što znači da je osjetno više starog nego mladog stanovništva. Najviši indeks starenja zabilježen je u Općini Dvor (427,5), zatim u Općini Gvozd (407,7) i u Općini Majur (339,6). Najpovoljniji indeks starenja je u Općini Velika Ludina i iznosi 125,9. U Republici Hrvatskoj indeks starenja je iznosio 155,6.

Starenje stanovništva ima izrazito nepovoljne i dalekosežne posljedice na bio reprodukciju, na ekonomsku strukturu i aktivnost stanovništva te na prostorno i ukupno kretanje populacije.⁹

Tablica 4. Procjena stanovništva prema starosti i spolu u Sisačko-moslavačkoj županiji (stanje, rujna 2022.g.)¹⁰

Dobne skupine	Sisačko-moslavačka županija		
	ukupno	muškarci	žene
Ukupno	137 603	67 211	70 392
0 - 4	5 601	2 930	2 671
5 - 9	5 814	2 974	2 840
10 - 14	6 590	3 282	3 308
15 - 19	6 619	3 362	3 257
20 - 24	7 383	3 859	3 524
25 - 29	7 108	3 832	3 276
30 - 34	6 801	3 612	3 189
35 - 39	8 080	4 248	3 832
40 - 44	8 740	4 498	4 242
45 - 49	9 131	4 718	4 413
50 - 54	9 414	4 776	4 638
55 - 59	10 727	5 375	5 352
60 - 64	11 194	5 412	5 782
65 - 69	11 402	5 357	6 045
70 - 74	9 150	4 013	5 137
75 - 79	5 788	2 323	3 465
80 - 84	4 690	1 639	3 051
85 +	3 371	1 001	2 370

Izvor: Državni zavod za statistiku, 8. rujna 2023.

⁸ Indeks starenja jest postotni udio osoba u dobi od 60 i više godina u odnosu na broj osoba u dobi 0 – 19 god. Indeks veći od 40% pokazuje da stanovništvo određenog područja kontinuirano stari.

⁹ D. Živić, I. Turk, N. Pokos, Regionalni aspekti depopulacije Hrvatske (1991.-2011.).

¹⁰ Procjene broja stanovnika sredinom 2021. i 2022. izračunane su na temelju podataka Popisa 2021.g., prirodnog kretanja i migracijskog salda.

Starost stanovništva iskazuje se prema navršenim godinama života na referentni datum. Podaci iskazani u dobnim skupinama obuhvaćaju osobe koje su navršile godine života unutar granica intervala.

Koeficijent starosti je postotni udio osoba u dobi od 60 i više godina u ukupnom stanovništvu. Osnovni je pokazatelj razine starenja, a kad njegova vrijednost prijeđe 12% smatra se da stanovništvo određenog područja kontinuirano stari.

Najviši koeficijent starosti zabilježen je u Općini Dvor 49,4, a najniži u Općini Velika Ludina. Prosječni koeficijent starosti u Sisačko-moslavačkoj županiji iznosio je 32,9 što znači da je županija već dugo u procesu starenja.

Tablica 5. Dobna struktura stanovništva, indeks starenja, prosječna starost i koeficijent starosti

Administrativna jedinica	Broj stanovnika 2021.	0-14 god.	0-19 god.	Radno sposobno	60 i više god.	65 i više god.	Prosječna starost ¹¹	Indeks starenja	Koef. starosti
ŽUPANIJA	139.603	18.238	24.910	86.864	45.952	34.501	45,9	184,5	32,9
GLINA	7.116	850	1.170	4.387	2.446	1.879	46,9	209,1	34,4
HRVATSKA KOSTAJNICA	1.879	219	282	1.087	723	573	48,7	256,4	38,5
KUTINA	19.601	2.903	3.924	12.224	6.022	4.474	44,3	153,5	30,7
NOVSKA	11.137	1.663	2.293	7.061	3.295	2.413	43,9	143,7	29,6
PETRINJA	19.950	2.584	3.605	12.709	6.211	4.657	45,2	172,3	31,1
POPOVAČA	10.255	1.564	2.127	6.599	2.909	2.092	43,1	136,8	28,4
SISAK	40.121	4.937	6.710	25.015	13.468	10.169	46,6	200,7	33,6
DONJI KURUZARI	1.080	113	178	679	373	288	47,4	209,6	34,5
DVOR	2.996	256	346	1.571	1.479	1.169	53,7	427,5	49,4
GVOZD	2.047	170	234	1.141	954	736	53,1	407,7	46,6
HRVATSKA DUBICA	1.462	162	232	863	552	437	48,7	237,9	37,8
JASENOVAC	1.559	161	218	941	574	457	49,0	263,3	36,8
LEKENIK	5.343	755	998	3.393	1.656	1.195	44,8	165,9	31,0
LIPOVLJANI	2.807	420	549	1.794	827	593	44,0	150,6	29,5
MAJUR	760	70	101	426	343	264	51,6	339,6	45,1
MARTINSKA VES	2.861	359	494	1.766	957	736	46,3	193,7	33,4
SUNJA	4.124	464	631	2.454	1.598	1.206	49,0	253,2	38,7
TOPUSKO	2.222	228	320	1.265	938	729	50,8	293,1	42,2
VELIKA LUDINA	2.283	360	498	1.489	627	434	42,5	125,9	27,5

Najniža vrijednost

Najviše vrijednosti

Izvor: Državni zavod za statistiku

Udio stanovništva starog 65 i više godina u Sisačko-moslavačkoj županiji iznosi 25% u ukupnom stanovništvu županije. Nepovoljniji udio imaju Primorsko-goranska (26%), Ličko -Senjska (26,1%) i Šibensko-kninska županija (27,6%).¹²

¹¹ Prosječna starost ili prosječna životna dob označuje srednje godine života cjelokupnog stanovništva, a izračunava se kao aritmetička sredina starosti ukupnog stanovništva.

¹² <https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58063>

Prirodno kretanje stanovništva i migracije

Prirodno kretanje stanovništva

Analizom podataka vidljivo je da je na području Sisačko-moslavačke županije u razdoblju od 2011. do 2021. prisutna opća depopularizacija koja se očituje u konstantnom odnosu broja umrlih i živorođenih osoba gdje broj umrlih višekratno nadmašuje broj rođenih te u odnosu broja doseljenih i odseljenih osoba gdje je broj odseljenih dvostruko veći od broja doseljenih. Razlog tome je dugotrajno iseljavanje stanovništva radno-sposobne i fertilne dobi zbog gospodarskih i društvenih uvjeta.

Tablica 6. Prirodno kretanje stanovništva u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2017. – 2022. g.

Sisačko-moslavačka županija	Rođeni			Umrli		Prirodni prirast ¹³	Vitalni index ¹⁴
	ukupno	živorođeni	mrtvorodeni	ukupno	umrla dojenčad		
2017.	1.237	1.229	8	2.440	6	-1.211	50,4
2018.	1.229	1.215	14	2.518	9	-1.303	48,3
2019.	1.228	1.222	6	2.440	8	-1.218	50,1
2020.	1.204	1.201	3	2.608	7	-1.407	46,1
2021.	1.184	1.176	8	2.685	4	-1.509	43,8
2022.	1 092	1 084	8	2 583	5	-1 499	42,0

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prirodni pad stanovništva u Sisačko-moslavačkoj županiji (opadajuća bioreprodukcija) kontinuiran je tokom cijelog promatranog razdoblja od 2017. do 2022.g., prisutan je kontinuirani pad broja živorođenih dok broj umrlih je tokom cijelog razdoblja na podjednakoj razini. Glavni uzroci pada povezani su sa dugoročnim trendom smanjenja nataliteta. Jedan od uzroka prirodnog pada je i broj sklopljenih brakova. U periodu od 2018. do 2022. broj sklopljenih brakova na godišnjoj razini je u konstantnom opadanju. Dok je 2018. g. bilo 794 sklopljena braka već 2022. g. taj broj je opao na 634. Sukladno broju sklopljenih brakova smanjio se i broj razvedenih brakova međutim ta činjenica nije imala utjecaja na opći trend smanjenja broja stanovnika u županiji.

Tablica 7. Broj sklopljenih i razvedenih brakova u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2018. – 2022. g.

Sisačko-moslavačka županija	Brakovi	
	sklopljeni	razvedeni
2018.	794	275
2019.	794	275
2020.	600	184
2021.	667	204
2022.	634	215

Izvor: Državni zavod za statistiku

Migracije

Migracija ili preseljavanje stanovništva označuje prostornu pokretljivost stanovništva.

Sisačko-moslavačka županija kao i cijela Republika Hrvatska ima negativnu migracijsku bilancu.

U periodu od 2018. do 2022. g. negativna migracijska bilanca je konstantna tako da je zadržan kontinuitet iz prethodno promatranog desetogodišnjeg popisnog razdoblja.

Sisačko-moslavačka županija pripada najnepovoljnijem tipu općeg kretanja stanovništva a to je egzodusni tip kojeg obilježava demografsko izumiranje. Županija nema dovoljno vlastitog potencijala za demografski oporavak stoga je on uvjetovan imigracijom stanovnika ponajviše u reproduktivnoj dobi.

¹³ Prirodni prirast jest razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba.

¹⁴ Vitalni indeks = živorođeni na 100 umrlih

Tablica 8. Vanjska migracija stanovništva u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2018. – 2022. g.

2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni
795	2 130	1 068	1 904	962	1 207	1 113	1 664	1 323	1 925

Izvor: Državni zavod za statistiku, objavljeno 27.7.2023.

Tablica 9. Unutarnje migracije stanovništva Sisačko-moslavačke županije prema području doseljenja i odseljenja u 2022.

Unutarnja migracija stanovništva Sisačko- moslavačke županije u 2022.						
Doseljeni		Odseljeni		Saldo migracije među županijama ¹⁵	Preseljeno stanovništvo unutar županije	
ukupno	iz druge županije	ukupno	u drugu županiju		među naseljima istoga grada/općine	među gradovima/općinama iste županije
2.743	984	2.969	1.210	-226	848	911

Izvor: Državni zavod za statistiku, objavljeno 27.7.2023.

Tablica 10. Doseljeno i odseljeno stanovništvo u 2022. godini

Ukupno doseljeno i odseljeno stanovništvo u 2022. u Sisačko- moslavačkoj županiji								
Doseljeni			Odseljeni			Saldo ukupne migracije	Saldo migracije među županijama	Saldo migracije s inozemstvom
ukupno	iz druge županije	iz inozemstva	ukupno	u drugu županiju	u inozemstvo			
2.307	984	1.323	3.135	1.210	1.925	-828	-226	-602

Izvor: Državni zavod za statistiku, objavljeno 27.7.2023..

Negativan migracijski saldo izražen je u Sisačko-moslavačkoj županiji u 2022.g. i kroz saldo migracije među županijama (-226) i kroz saldo migracije s inozemstvom (-602).

Kućanstva¹⁶

Paralelno s općom depopularizacijom i starenjem smanjuje se i broj kućanstva što za posljedicu ima velik broj napuštenih obiteljskih kuća i gospodarskih objekata. U razdoblju od 2001. do 2021. u Sisačko-moslavačkoj županiji nestalo je 11.882 kućanstva.

Prosječan broj osoba u kućanstvu u Sisačko-moslavačkoj županiji iznosi 2,58 osoba što je ispod prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi 2,67. Najniži prosječan broj osoba u kućanstvu je u Općini Gvozd koji iznosi 2,14, a najviši u Općini Velika Ludina koji iznosi 2,89. Smanjio se udio kućanstva sa 3 i više članova dok su kućanstva sa jednim ili dva člana u konstantnom porastu.

¹⁵ Migracijski saldo stanovništva (neto migracija) je razlika broja doseljenih i broja odseljenih danog područja ili države u određenom razdoblju. Ako je broj doseljenih veći od broja odseljenih, riječ je o pozitivnome migracijskom saldu, odnosno mehaničkom rastu broja stanovnika. Ako je više odseljenih nego doseljenih, riječ je o negativnome migracijskom saldu, odnosno mehaničkom padu broja stanovnika danog područja ili države.

¹⁶ Kućanstvom se smatra svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju bez obzira na to borave li svi članovi u naselju gdje je kućanstvo nastanjeno ili neki od njih privremeno borave u drugom naselju Republike Hrvatske ili u inozemstvu, radi zaposlenja, školovanja ili su odsutni iz drugih razloga.

Kućanstvom se smatra i svaka osoba koja u naselju Popisa 2021. živi sama, tzv. samačko kućanstvo, i koja nema svoje kućanstvo u nekome drugom naselju Republike Hrvatske ili u inozemstvu.

Privatna kućanstva dijele se na:

a) obiteljska kućanstva – kućanstva u kojima postoji barem jedna (uža) obitelj, a mogu imati i članove koji ne pripadaju nijednoj obitelji u kućanstvu.
b) neobiteljska kućanstva – kućanstva u kojima ne postoji nijedna (uža) obitelj. Ona se dijele na samačka i višečlana neobiteljska kućanstva.

Tablica 11. Popis kućanstva¹⁷

Prostorna jedinica	Broj kućanstva		
	2001.	2011.	2021.
REPUBLIKA HRVATSKA	1.477.377	1.519.038	1.438.423
ŽUPANIJA UKUPNO	65.269	62.601	53.387
GLINA	4.012	3.532	2.743
HRVATSKA KOSTAJNICA	1.007	1.054	801
KUTINA	7.996	7.959	7.164
NOVSKA	4.636	4.458	3.935
PETRINJA	8.119	8.603	7.446
POPOVAČA	3.955	3.836	3.576
SISAK	18.671	18.203	15.995
DONJI KUKURUZARI	731	582	435
DVOR	2.397	2.205	1.367
GVOZD	1.547	1.347	956
HRVATSKA DUBICA	859	804	609
JASENOVAC	935	840	681
LEKENIK	2.097	2.095	1.943
LIPOVLJANI	1.330	1.144	983
MAJUR	555	480	327
MARTINSKA VES	1.359	1.180	1.029
SUNJA	2.880	2.238	1.701
TOPUSKO	1.236	1.156	908
VELIKA LUDINA	947	885	788

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 12. Indeks kretanja broja kućanstva od 1991. do 2021.

Prostorna jedinica	indeks	indeks
	2011./2001.	2011./2021.
REPUBLIKA HRVATSKA	102,82	94,69
ŽUPANIJA UKUPNO	95,91	85,28
GLINA	88,04	77,66
HRVATSKA KOSTAJNICA	104,67	76,00
KUTINA	99,54	90,01
NOVSKA	96,16	88,27
PETRINJA	105,96	86,55
POPOVAČA	96,99	93,22
SISAK	97,49	87,87
DONJI KUKURUZARI	79,62	74,74
DVOR	91,99	62,00
GVOZD	87,07	70,97
HRVATSKA DUBICA	93,60	75,75
JASENOVAC	89,84	81,07
LEKENIK	99,90	92,74
LIPOVLJANI	86,02	85,93
MAJUR	86,49	68,13
MARTINSKA VES	86,83	87,20
SUNJA	77,71	76,01
TOPUSKO	93,53	78,55
VELIKA LUDINA	93,45	89,04

Izvor: Državni zavod za statistiku

¹⁷ Izvor: <https://dzs.gov.hr/u-fokusu/popis-2021/88>

Tablica 13. Privatna kućanstva prema broju članova po Općinama i Gradovima, popis 2021.

Prostorna jedinica	Broj kućanstva.	Broj članova kućanstva, popis 2021.											Prosječan broj osoba u kućanstvu ¹⁸	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više		
RH	1.435.440													2,67
SMŽ	53.387	15.797	14.953	9.060	7.379	3.452	1.703	645	233	93	39	33	2,58	
Glina	2.743	991	752	410	289	163	89	29	12	3	2	3	2,41	
Hrvatska Kostajnica	801	279	236	134	81	39	23	7	1	1	-	-	2,34	
Kutina	7.164	1.821	2.022	1.291	1.066	534	273	100	35	17	3	2	2,72	
Novska	3.935	973	1.076	640	639	332	171	63	27	7	3	4	2,82	
Petrinja	7.446	2.086	1.986	1.325	1.146	502	247	92	40	8	7	7	2,66	
Popovača	3.576	908	950	646	518	299	139	73	22	10	6	5	2,81	
Sisak	15.995	4.792	4.675	2.913	2.251	790	369	127	38	29	7	4	2,48	
Donji Kukuruzari	435	162	117	53	50	23	13	11	3	1	1	1	2,48	
Dvor	1.367	581	399	163	106	58	43	9	5	1	2	-	2,17	
Gvozd	956	410	278	127	56	54	20	7	2	1	-	1	2,14	
Hrvatska Dubica	609	223	171	75	68	45	16	9	2	-	-	-	2,40	
Jasenovac	681	258	207	92	58	39	18	5	3	1	-	-	2,28	
Lekenik	1.943	503	548	320	313	150	74	25	5	4	1	-	2,71	
Lipovljani	983	239	265	156	162	93	39	19	6	-	3	1	2,86	
Majur	327	120	100	48	22	19	14	3	1	-	-	-	2,32	
Martinska Ves	1.029	298	263	156	151	76	46	23	10	3	2	1	2,77	
Sunja	1.701	607	476	254	178	95	49	26	8	6	-	2	2,42	
Topusko	908	343	242	135	89	57	30	8	2	1	1	-	2,36	
Velika Ludina	788	203	190	122	136	84	30	9	11	-	1	2	2,89	
Najniža vrijednost														
Najviše vrijednosti														

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prosječan broj osoba u kućanstvu u Sisačko-moslavačkoj županiji iznosi 2,58 osoba što je ispod prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi 2,67. Najniži prosječan broj osoba u kućanstvu je u Općini Gvozd koji iznosi 2,14, a najviši u Općini Velika Ludina koji iznosi 2,89. Smanjio se udio kućanstva sa 3 i više članova dok su kućanstva sa jednim ili dva člana u konstantnom porastu.

Gustoća naseljenosti

Područje Sisačko-moslavačke županije susreće se s ozbiljnim problemom mogućnosti razvoja zbog demografskog manjka koji je već desetljećima zabilježen kroz negativan prirast stanovništva.

Konstantan demografski pad zabilježen u periodu od 1991. do 2021.

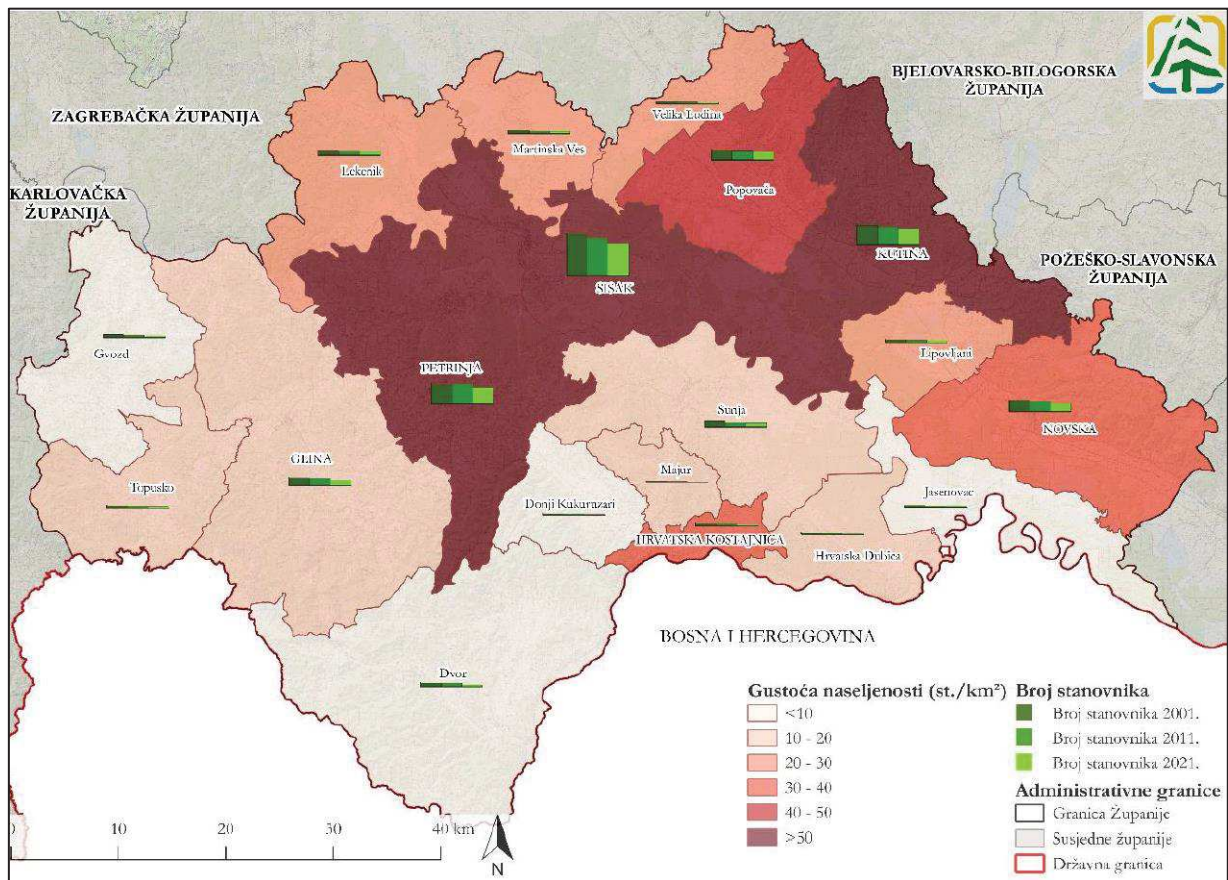
Gustoća naseljenosti 2001. u Sisačko-moslavačkoj županiji iznosila je 41,49 stan./km² i bila je ispod prosjeka Republike Hrvatske (78,41 stan./km²). U periodu 2001. do 2021. gustoća stanovnika konstantno se iz godine u godinu smanjivala da bi 2021. iznosila 31,25 stan./km² i iznosila dvostruko manje od državnog prosjeka (68,41 stan./km²).

¹⁸ Prosječni broj članova kućanstva jest omjer broja stanovnika i broja kućanstva na određenom području (grad/općina, županija, Republika Hrvatska).

Tablica 14. Broj stanovnika i gustoći naseljenosti

Prostorna jedinica	Broj stanovnika 2001.	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.	Površina (km ²)	Gustoća stan./ km ² 2001.	Gustoća stan./ km ² 2011.	Gustoća stan./ km ² 2021.
RH	4.437.460	4.284.889	3.871.833	56.594	78,41	75,71	68,41
SMŽ	185.387	172.439	139.603	4.468	41,49	38,59	31,25
GRADOVI UKUPNO	139.874	132.661	110.059	2.226,68	62,82	59,58	49,43
Glina	9.868	9.283	7.116	544,20	18,13	17,06	13,08
Hrvatska Kostajnica	2.746	2.756	1.879	52,49	52,31	52,51	35,80
Kutina	24.597	22.760	19.601	294,81	83,43	77,20	66,49
Novska	14.313	13.518	11.137	319,78	44,76	42,27	34,83
Petrinja	23.413	24.671	19.950	379,26	61,73	65,05	52,60
Popovača	12.701	11.905	10.255	214,75	59,14	55,44	47,75
Sisak	52.236	47.768	40.121	421,39	123,96	113,36	95,21
OPĆINE UKUPNO	45.513	39.778	29.544	2.240,08	20,32	17,76	13,19
Donji Kukuruzari	2.047	1.634	1.080	113,89	17,97	14,35	9,48
Dvor	5.742	5.570	2.996	505,69	11,35	11,01	5,92
Gvozd	3.779	2.970	2.047	212,36	17,80	13,99	9,64
Hrvatska Dubica	2.341	2.089	1.462	129,57	18,07	16,12	11,28
Jasenovac	2.391	1.997	1.559	163,93	14,59	12,18	9,51
Lekenik	6.170	6.032	5.343	228,18	27,04	26,44	23,42
Lipovljani	4.101	3.455	2.807	103,38	39,67	33,42	27,15
Majur	1.490	1.185	760	67,42	22,10	17,58	11,27
Martinska Ves	4.026	3.488	2.861	125,84	31,99	27,72	22,74
Sunja	7.376	5.748	4.124	288,27	25,59	19,94	14,31
Topusko	3.219	2.985	2.222	198,68	16,20	15,02	11,18
Velika Ludina	2.831	2.629	2.283	102,88	27,52	25,55	22,19

Izvor: Državni zavod za statistiku

Slika 9. Gustoća naseljenosti

Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš IV. ID PPSMŽ, IRES, 2023.

1.3.4. NUTS regije u Republici Hrvatskoj

NUTS¹⁹ regije u Republici Hrvatskoj ili NKPJS - Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske odnosi se na teritorijalnu podjelu Republike Hrvatske za statističke potrebe, prema europskoj „Nomenklaturi prostornih jedinica za statistiku” . Državni zavod za statistiku odredio je nacionalnu klasifikaciju statističkih regija 2021. (HR_NUTS 2021.). Nacionalna klasifikacija statističkih regija 2021. (u nastavku teksta: HR_NUTS 2021.) statistički je standard koji se koristi za prikupljanje, upisivanje, obradu, analizu i diseminaciju podataka regionalne statistike prema razinama prostorne podjele Republike Hrvatske.²⁰

HR NUTS 2021. je hijerarhijska klasifikacija kojom se uspostavljaju statističke regije 1., 2. i 3. razine prema kojima se dijeli prostor Republike Hrvatske za svrhe regionalne statistike.

Statistička regija 1. razine (u nastavku teksta HR NUTS 1) je Republika Hrvatska kao administrativna jedinica.

Statistička regija 2. razine (u nastavku teksta HR NUTS 2) sastoje se od 4 neadministrativne jedinice nastale grupiranjem županija kao administrativnih jedinica niže razine.

Statističke regije 3. razine (u nastavku teksta HR NUTS 3) sastoje se od 21 administrativne jedinice (20 županija i Grad Zagreb).

Sisačko-moslavačka županija sukladno podijeli HR NUTS 2 pripada u skupinu statističke regije Panonske Hrvatske.

Tablica 15. Struktura HR NUTS 2021.

Oznaka	HR NUTS 1	HR NUTS 2	HR NUTS 3
HR028	Hrvatska	Panonska Hrvatska	Sisačko-moslavačka županija

Izvor: Nacionalna klasifikacija statističkih regija 2021. (HR_NUTS 2021.)²¹

Tablica16: NUTS 2 statističke regije (broj stanovnika i BDP)

Naziv NUTS 2 regije	Broj stanovnika	BDP po stan. prema SKM u odnosu na prosjek EU-27*
Panonska Hrvatska (središnja i istočna Hrvatska)	1.166.287	40,69%
Sjeverna Hrvatska	842.773	47,12%
Jadranska Hrvatska	1.398.260	57,40%
Grad Zagreb	800.674	104,84%

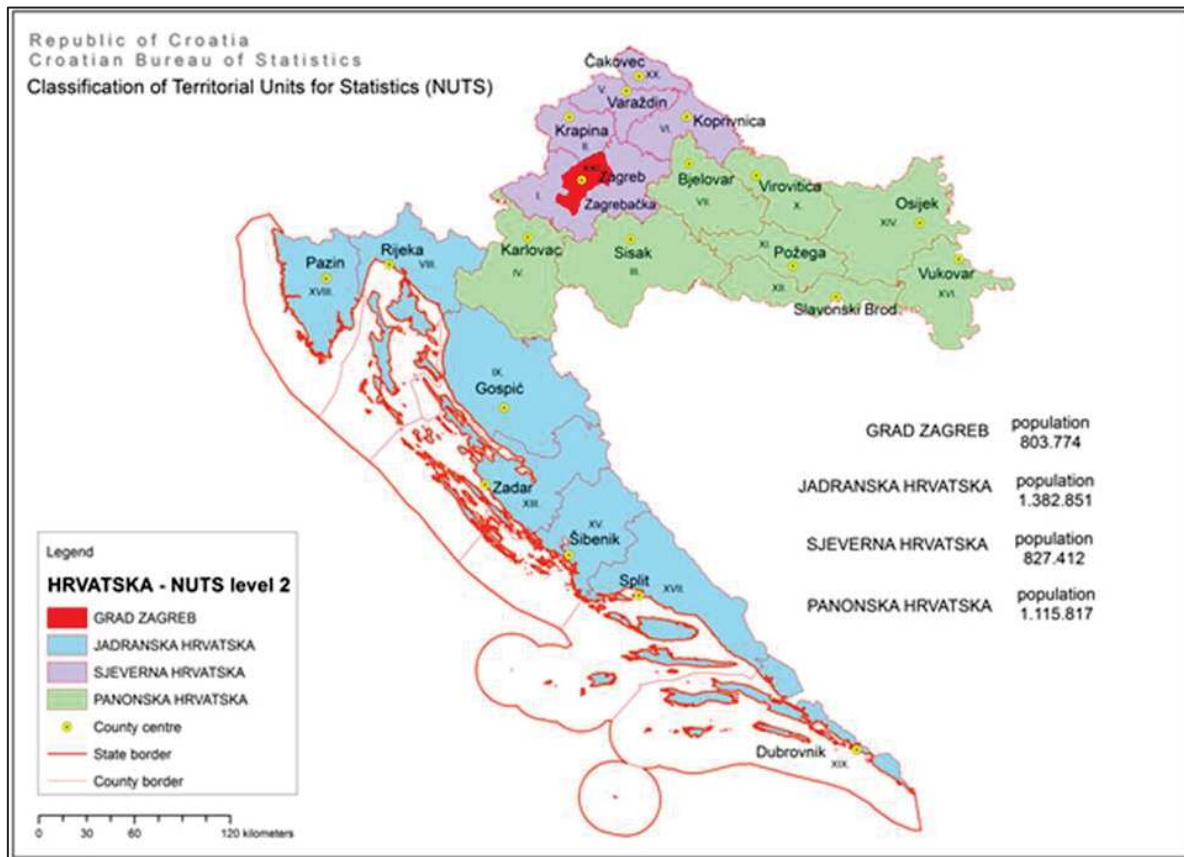
Izvor: Nacionalna klasifikacija statističkih regija 2021. (HR_NUTS 2021.)

Svrha ove statističke podjele je omogućiti najveći mogući stupanj povoljnosti za što veći broj stanovnika Republike Hrvatske u pogledu pravila dodjele regionalnih potpora te osigurati što je moguće bolje uvjete za korištenje sredstava kohezijske politike za što je moguće veće područje Republike Hrvatske.

¹⁹ NUTS – fr. Nomenclature des unités territoriales statistiques, značenje: europska „Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku”.

²⁰ Klasifikacija Hrvatske na 4 statističke regije primjenjuje se u dodjeli sredstava u financijskoj perspektivi 2021.-2027., te kao takva predstavlja temelj za povlačenje financijskih sredstava iz EU fondova, obzirom da se primjerice sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) raspodjeljuju ovisno o kategoriji (slabije razvijene regije, regije u tranziciji i razvijene regije).

²¹ NN 125/2019 (20.12.2019.), Nacionalna klasifikacija statističkih regija 2021. (HR_NUTS 2021.)

Slika 10. Statistička klasifikacija prostornih jedinica RH - NUTS 2

Izvor: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije²²

Europska komisija odobrila je novu kartu regionalnih potpora u razdoblju od 1.1.2022. do 31.12. 2027.²³ Na regionalnoj karti Hrvatske definirane su hrvatske regije koje imaju pravo na regionalnu investicijsku potporu te je za svaku od njih utvrđen maksimalni intenzitet potpore. Intenzitet potpore maksimalni je iznos državne potpore koji se može dodijeliti po korisniku, izražen kao postotak prihvatljivih troškova ulaganja.

Tablica 17. Regionalne potpore u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2027.

NUTS 2 REGIJE	MAKSIMALNI INTENZITET POTPORE (%)		
	Mala poduzeća	Srednja poduzeća	Velika poduzeća
PANONSKA HRVATSKA	70%	60%	50%
JADRANSKA HRVATSKA	60%	50%	40%
SJEVERNA HRVATSKA	70%	60%	50%
GRAD ZAGREB	55%	45%	35%

Izvor: <https://strukturnifondovi.hr/nova-karta-regionalnih-potpore-za-razdoblje-1-1-2022-31-12-2027/>²²<https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/statisticka-klasifikacija-prostornih-jedinica-rh-nuts-2/150>²³ <https://strukturnifondovi.hr/nova-karta-regionalnih-potpore-za-razdoblje-1-1-2022-31-12-2027/>

1.4. Sisačko-moslavačka županija u okviru prostornoga uređenja države

Zakonom o prostornom uređenju²⁴ uređen je sustav prostornog uređenja u Republici Hrvatskoj koji čine ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedba prostornih planova, uređenje građevinskog zemljišta, imovinski institut uređenja građevinskog zemljišta i nadzor.

U pravni poredak Republike Hrvatske prenesene su sljedeće direktive Europske unije:

1. Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (SL L 257, 28. 8. 2014.)
2. Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/

Pri utvrđivanju polazišta i donošenju prostornih planova te razvojnih dokumenata (strategije, planovi, programi i sl.) koji se donose na temelju posebnih propisa, a kojima se utječe na prostorno planiranje ili prostorni razvoj, Država i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te druga javnopravna tijela dužni su međusobno surađivati i uvažavati ciljeve i interese izražene u dokumentima više razine, odnosno šireg područja.

Sustav razina planiranja

A) Državna razina:

A1) Državni plan prostornog razvoja

Plan je u izradi. Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja objavljena je 2018. g.²⁵

A2) Prostorni planovi područja posebnih obilježja

Na području Sisačko-moslavačke županije izrađen je prostorni plan Parka prirode Lonjsko polje.

A3) Urbanistički plan uređenja državnog značaja

Nisu još određeni. Definirat će se u Državnom planu prostornog razvoja koji je u izradi.

B) Regionalna razina:

B1) Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije

B2) Urbanistički plan uređenja županijskog značaja

Urbanistički planovi uređenja županijskog značaja nisu do sada bili određeni Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije u smislu Zakona o prostornom uređenju.²⁶

C) Lokalna razina:

C1) Prostorni planovi uređenja JLS

Sve JLS u Sisačko-moslavačkoj županiji usvojile su prostorne planove uređenja, prate stanje u prostoru i kontinuirano izrađuju izmjene i dopune prostornih planova.

C2) Generalni urbanistički plan

Generalni urbanistički plan donosi se obvezno za građevinsko područje naselja i izdvojeno građevinsko područje izvan naselja središnjeg naselja velikog grada.

U Sisačko-moslavačkoj županiji Generalni urbanistički planovi izrađeni su za gradove Sisak, Petrinju i Kutinu te se kontinuirano izrađuju njihove izmjene i dopune.

C3) Urbanistički plan uređenja i Detaljni plan uređenja

---

²⁴ Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13; 65/17; 114/18. ,39/19., 98/19. i 67/23,)

²⁵ "Narodne novine" broj 39/18.

²⁶ Urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu županijskog značaja.

Urbanistički plan uređenja donosi se obvezno za neuređene dijelove građevinskog područja i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju unutar građevinskog područja.²⁷

Detaljni planovi uređenja doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19) smatraju se urbanističkim planom uređenja u smislu Zakona o prostornom uređenju.

Do sada Urbanističke planove uređenja niti Detaljne planove uređenja nisu izrađivale općine Gvozd, Donji Kukuruzari, Majur, Martinska Ves i Hrvatska Dubica.

Sisačko-moslavačka županija ima za cilj unaprjeđenje prostorno razvojne strukture, svrhovito korištenje prirodnih izvora te zaštitu krajobraznih, prirodnih i kulturno povijesnih vrijednosti. Za to je potrebna suradnja sa susjednim jedinicama regionalne samouprave i Republikom Bosnom i Hercegovinom s kojima graniči. Naročito je nužna usklađenost dokumenata prostornog uređenja u dijelu prometne infrastrukture, zaštite prirode i gospodarenja otpadom.

Stručne poslove prostornog uređenja, sukladno Zakonu o prostornom uređenju, za Sisačko-moslavačku županiju obavlja Zavod za prostorno uređenje koji je kao javna ustanova Županije osnovan 2008. godine. Djelatnost Zavoda obuhvaća osobito izradu, odnosno koordinaciju izrade i praćenje provedbe prostornih planova područne (regionalne) razine, izradu izvješća o stanju u prostoru, vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravljanja njime u okviru ovlasti Zavoda, pripremu polazišta za izradu i stavljanje van snage prostornih planova užih područja, pružanje stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Zavoda. Zavod može izrađivati i prostorni plan područja posebnih obilježja, prostorni plan uređenja grada i općine, generalni urbanistički plan, urbanistički plan uređenja od značaja za Državu, odnosno županiju te obavljati stručne analitičke poslove iz područja prostornog uređenja, ako to zatraži Ministarstvo ili Župan.

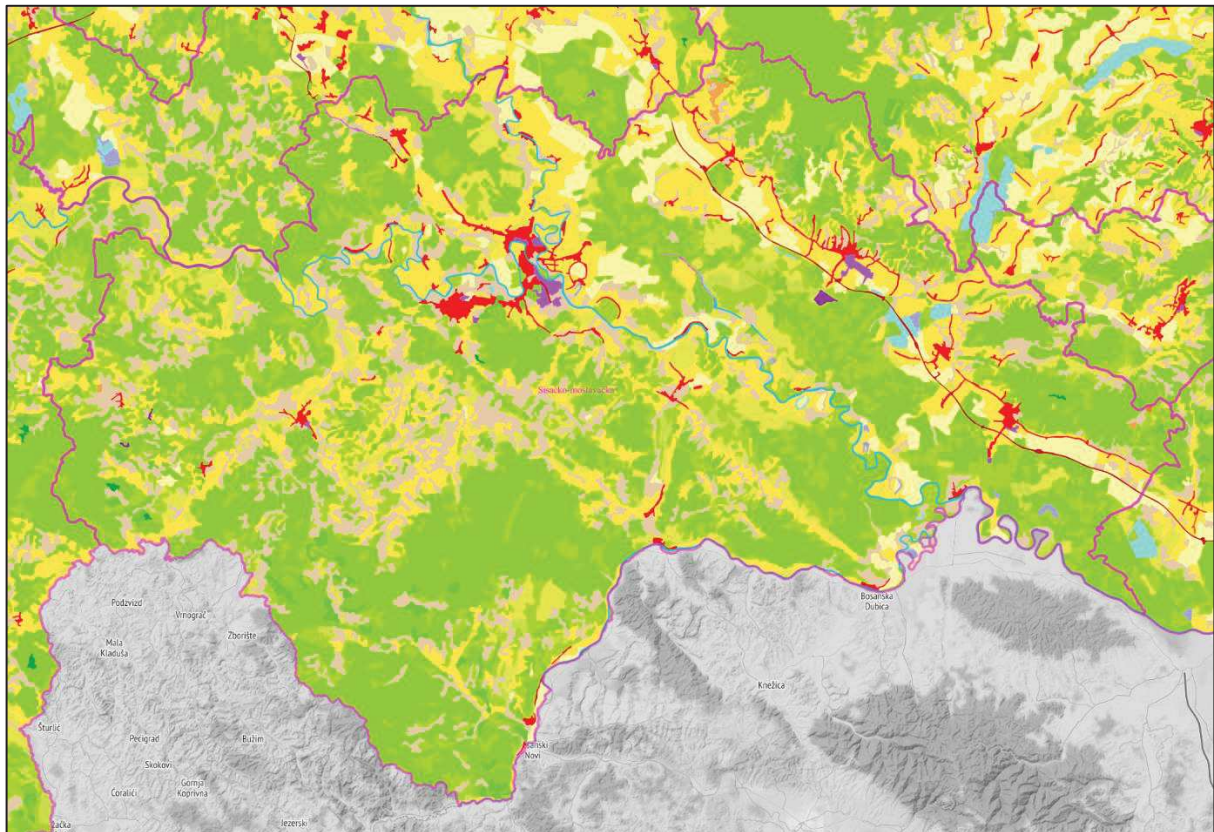
²⁷ Donošenje urbanističkog plana uređenja nije obvezno za područje za koje su prostornim planom uređenja, odnosno generalnim urbanističkim planom propisani uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja.

2. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

2.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Sisačko-moslavačke županije

Prostorna struktura korištenja i namjene površina Sisačko-moslavačke županije moguće je analizirati kroz CORINE pokrov zemljišta tj. digitalnu bazu podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i zadnja je izrađena za referentnu 2018. g. te kroz plansku kategoriju korištenja zemljišta koja se temelji na kategorizaciji namjene površina u prostornim planovima sukladno Zakonu o prostornom uređenju.

Stanje pokrova zemljišta prema CORINE nomenklaturi i metodologiji, stanje 2018.g.,

Slika 11. Stanje korištenja i namjene površina Sisačko-moslavačke županije 2018.

Izvor: Corine Land Cover²⁸ 2018., Ministarstvo zaštite okoliša i energetike <http://corine.haop.hr/map-page>

Analizom usporednih podataka pokrova zemljišta za referentnu 1980. i 2018. godinu najveći postotak promjene u korištenju zemljišta očituje se u povećanju površina cestovne i željezničke infrastrukture, gradilišta, nenavodnjavanog obradivog zemljišta, prirodnih travnjaka te površina na kojima je započeo proces sukcesije šuma. Najveće smanjenje površina u korištenju zemljišta vidljivo je iz podataka o površinama nasada vinograda, voćnjaka te mozaika poljoprivrednih površina.

²⁸ CORINE pokrov zemljišta (skraćeno CLC) je glavni proizvod Copernicus servisa za praćenje pokrova zemljišta koji prikazuje stanje i promjene pokrova zemljišta od 1980. do 2018. godine te uz slojeve visoke razlučivosti (HR slojeve) pripada Pan-europskoj komponenti proizvoda.

CLC Hrvatska predstavlja digitalnu bazu podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova Republike Hrvatske izvedenoj prema standardiziranoj CORINE nomenklaturi i metodologiji, čime je osigurana konzistentnost i homogenost podataka na razini cijele Europske unije. Standardni pristup izrade CLC baze temelji se na vizualnoj interpretaciji satelitskih snimaka prema prihvaćenoj standardnoj CLC metodologiji, dajući vektorske podatke o pokrovu zemljišta u mjerilu 1:100 000, minimalne širine poligona 100m i minimalnog područja kartiranja 25ha, odnosno 5ha za bazu promjena pokrova zemljišta. Definirana CLC nomenklatura uključuje 44 klase, raspoređene u 3 razine, od kojih svaka opisuje različit pokrov zemljišta.

Sisačko-moslavačka županija		
Površina: 2 410 366,30 ha		
Broj klasa: 20		
Kod klase	Naziv klase	Površina (ha)
112	Nepovezana gradska područja	8 366,05
121	Industrijski ili komercijalni objekti	1 177,17
122	Cestovna i željeznička mreža i pripadajuće zemljište	1 064,24
131	Mjesta eksploatacije mineralnih sirovina	58,89
132	Odlagališta otpada	179,74
133	Gradilišta	190,47
211	Nenavodnjavano obradivo zemljište	20 221,80
221	Vinogradi	67,91
222	Voćnjaci	469,26
231	Pašnjaci	31 666,20
242	Mozaik poljoprivrednih površina	74 313,90
243	Pretežno poljoprivredno zemljište, sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova	57 566,80
311	Bjelogorična šuma	165 117,00
312	Crnogorična šuma	180,53
313	Mješovita šuma	3 382,13
321	Prirodni travnjaci	4 542,06
324	Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju)	72 200,60
411	Kopnene močvare	514,97
511	Vodotoci	4 207,63
512	Vodna tijela	1 145,58

Slika 12. Vrste klasa pokrova u Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje 2018.

Izvor: Corine Land Cover 2018., Ministarstvo zaštite okoliša i energetike

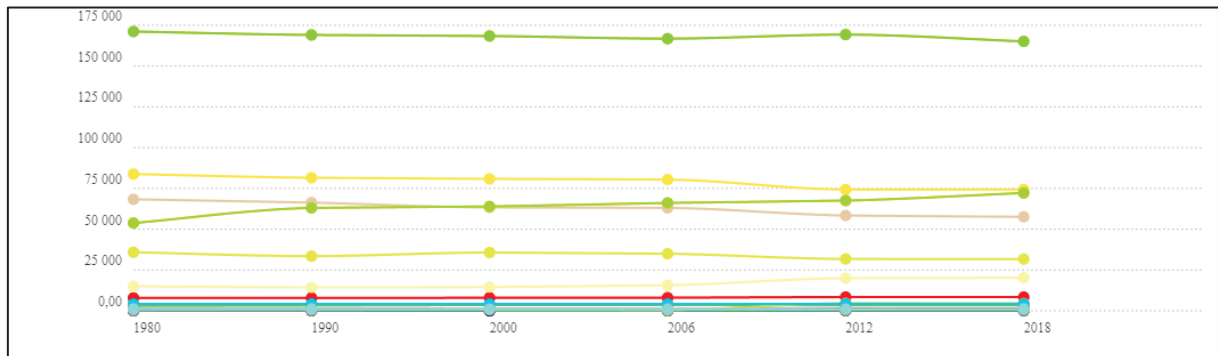
<http://corine.haop.hr/map-page>

Tablica 18. Podaci o pokrovu zemljišta u Sisačko - moslavačkoj županiji, stanje 2018.g. - Numerički pregled

Klasa	Naziv klase	Površina 1980. (ha)	Površina 2018. (ha)
112	Nepovezana gradska područja	7 878,06	8 366,05
121	Industrijski ili komercijalni objekti	1 108,42	1 177,17
122	Cestovna i željeznička mreža i pripadajuće zemljište	43,13	1 064,24
131	Mjesta eksploatacije mineralnih sirovina	56,39	58,89
132	Odlagališta otpada	121,95	179,74
133	Gradilišta	28,31 ²⁹	190,47
211	Nenavodnjavano obradivo zemljište	14 967,60	20 221,80
221	Vinogradi	112,19	67,91
222	Voćnjaci	310,82	469,26
231	Pašnjaci	35 859,90	31 666,20
242	Mozaik poljoprivrednih površina	83 776,50	74 313,90
243	Pretežno poljoprivredno zemljište, sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova	68 306,30	57 566,80
311	Bjelogorična šuma	171 167,00	165 117,00
312	Crnogorična šuma	175,86	180,53
313	Mješovita šuma	3 094,22	3 382,13
321	Prirodni travnjaci	563,03 ³⁰	4 542,06
324	Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju)	53 777,50	72 200,60
411	Kopnene močvare	383,90	514,97
511	Vodotoci	4 193,29	4 207,63
512	Vodna tijela	1 124,44	-

Izvor: <http://corine.haop.hr/dash-county/3>²⁹ Podatak o površini gradilišta prvi put se iskazuje 2000.g.³⁰ Podatak o površini prirodnih travnjaka prvi put se iskazuje 2000.g.

Grafovi prikazuju trend odnosno povećanje, smanjenje ili stagnaciju površina pojedine klase pokrova zemljišta od 1980. godine. Ukoliko je graf prilikom izvoza bio uvećan, moguće je da dio podataka nije prikazan (kako bi se bolje vidjela usporedba podataka od interesa).

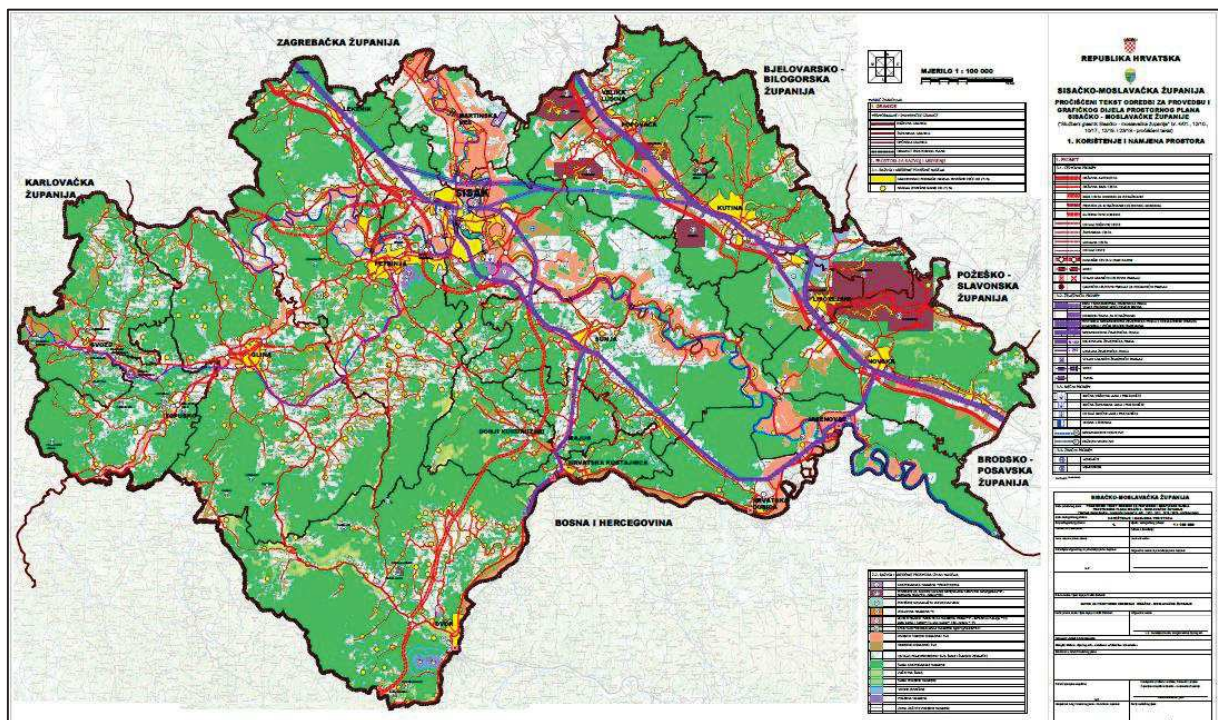

Slika 13. Trendovi – grafički prikaz promjene površina CLC klasa na 3. razini klasifikacije

Izvor: <http://corine.haop.hr/dash-county/3>

Korištenje i namjena površina sukladno Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije, stanje 2022.

U periodu od 2018. do 2022. donesene su III. ID Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije³¹ i Pročišćeni tekst Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (2019.)³².

Slika 14. Korištenje i namjene površina Sisačko-moslavačke županije, 2019.

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 04/01., 12/10., 10/17. i 12/19.-pročišćeni tekst)

³¹ "Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 12/19.

³² Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 04/01., 12/10., 10/17. i 12/19. -pročišćeni tekst)

Analiza iskaza prostornih pokazatelja za namjenu površina Sisačko-moslavačke županije u periodu od 2018. do 2022.

Tablica 19. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

red. broj	Sisačko-moslavačka županija	Oznaka	Ukupno ha	% od površine SMŽ
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA			
1.1.	Građevinska područja³³ - izgrađeni dio GP - neizgrađeni dio GP	GP	27.681,90 23.257,38 4.424,52	6,20 5,21 0,99
1.2.	Izgrađene strukture van građevinskog područja naselja - industrijska namjena i poslovna ³⁴ - sportsko-rekreacijska namjena ³⁵ - ugostiteljsko-turistička ³⁶ - površina za iskorištavanje mineralnih sirovina ³⁷	UKUPNO I i K R T E	4.071,39 2.812,30 596,24 251,27 411,58	0,91 0,63 0,13 0,06 0,09
1.3.	Poljoprivredne površine³⁸ - osobito vrijedno obradivo tlo - vrijedno obradivo tlo	UKUPNO P1 P2	54.926,81 27.671,84 27.254,97	12,30 6,20 6,10
1.4.	Šumske površine³⁹ - gospodarske šume - zaštitne - posebne namjene	UKUPNO Š1 Š2 Š3	204.226,48 200.562,90 3.480,87 182,71	45,72 44,90 0,78 0,04
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine	PŠ	133.647,96	29,92
1.6.	Vodne površine⁴⁰	V	7.202,39	1,61
1.7.	Ostale površine - posebna namjena ⁴¹ - površine infrastrukturnih sustava ⁴² - zbrinjavanje otpada ⁴³ - groblja ⁴⁴	UKUPNO N IS O G	14.918,84 476,55 14.055,96 200,63 185,70	3,34 0,11 3,15 0,04 0,04
	SMŽ UKUPNO:		446.675,77	100,00

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik SMŽ" br. 04/01., 12/10., 10/17. i 12/19.) i <https://zpusmz.geoport.hr/> studeni 2023

³³ Tablica 29. Građevinska područja naselja

³⁴ Tablica 31. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

³⁵ Tablica 31. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

³⁶ Tablica 31. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

³⁷ Tablica 23. Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina

³⁸ Podatak o površinama sa <https://zpusmz.geoport.hr/> studeni 2023.

³⁹ Podatak o površinama sa <https://zpusmz.geoport.hr/> studeni 2023.

⁴⁰ Izješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. – 2018.

⁴¹ Tablica 31. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

⁴² Izješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. – 2018.

⁴³ Izješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. – 2018.

⁴⁴ Izješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. – 2018.

Detaljnija analiza izdvojenih građevinskih područja u PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 04/01., 12/10., 10/17. i 12/19.-pročišćeni tekst)

U PPSMŽ površine za izdvojena građevinska područja prikazana su tako da su evidentirana:

- izdvojena građevinska područja za proizvodno - poslovne djelatnosti, površine veće od 25 ha, koja se nalaze izvan građevinskih područja naselja
- izdvojena građevinska područja planirana za ugostiteljsko-turističku namjenu površine veće od 25 ha označena su površinom, a manje su od 25 ha prikazane su samo oznakom
- izdvojena građevinska područja izvan naselja športsko-rekreacijske namjene, površine veće od 25 ha.

Tablica 20. Izdvojena građevinska područja za proizvodno - poslovne djelatnosti, površine veće od 25 ha, koja se nalaze izvan građevinskih područja naselja

Grad / Općina	Izdvojeno građevinsko područje gospodarske namjene (≥ 25 ha)	Namjena	PPSMŽ Površina (ha)
Martinska Ves	Mahovo	proizvodna (I)	137,76
Lekenik	Marof	proizvodna (I)	46,12
	Lekenik Elgrad	proizvodna (I)	73,98
Sisak	Sela-Stupno	proizvodna (I)	81,83
	Pračno	proizvodna (I)	69,13
	Luka Sisak	proizvodna (I)	400,25
Topusko	Donja Čemernica	proizvodna (I)	37,07
Petrinja	Mala Gorica	proizvodna (I)	100,24
Velika Ludina	Gospodarska zona II	proizvodna (I)	64,50
	Gospodarska zona Vidrenjak	proizvodna (I)	96,30
Popovača	Mišička	proizvodna (I)	93,29
Lipovljani	Blatnjača	proizvodna (I)	128,62
	Poslovna zona Hatnjak	poslovna (K)	51,09
Kutina	Petrokemija	proizvodna (I)	159,88
	Logistička zona Kutina	proizvodna (I)	133,08
	Kutina	proizvodna (I)	34,35
Dvor	Rujevac	proizvodna (I)	29,36
	Hrtić	proizvodna (I)	60,51
Novska	Poslovno trgovačka zona	poslovna (K)	30,44
	Poduzetnička zona zapad	proizvodna (I)	61,03
	Poduzetnička zona jug	proizvodna (I)	42,19
	Poduzetnička zona istok	proizvodna (I)	78,02
Hrvatska Dubica	Jelas polje	proizvodna (I)	25,27
UKUPNO			2034,31

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik SMŽ" br. 04/01., 12/10., 10/17. i 12/19.)

Tablica 21. Izdvojena građevinska područja planirana za sportsko-rekreacijsku namjenu površine veće od 25 ha

Izdvojeno građevinsko područja izvan naselja za sportsko- rekreacijsku namjena		
Grad/Općina	Lokalitet	Površina (cca ha)
Petrinja	Cepeliš	32 ha
Petrinja	Graberje	82 ha
Dvor	Zakopa	148 ha
Topusko	Topusko	25 ha

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik SMŽ" br. 04/01., 12/10., 10/17. i 12/19.)

Tablica 22. Izdvojena građevinska područja planirana za ugostiteljsko-turističku namjenu⁴⁵

Grad / Općina	Lokalitet	Max. veličina	Max. kapacitet
Dvor	T2 - Beke	50 ha	do 400 ležajeva
	T5 - Matijevići1	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T5 - Matijevići2	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
Hrvatska Dubica	T3 - Slabinja	≤ 10ha	do 100 ležajeva
Jasenovac	T3E - Krapje - eko kamp	≤ 5 ha	do 100 kamp mjesta
	T5 - Jasenovac - spomen područje	15 ha	

⁴⁵ Površine veće od 25 ha označena su površinom, a manje su od 25 ha prikazane su samo oznakom.

Lipovljani	T3 - Krivaj (uz akumulaciju Pakra)	15 ha	do 200 ležajeva
	T2 - Piljenice (uz ribnjak Lipovljani)	10 ha	do 200 ležajeva
	T2 - Lipovljani/ Piljenice (uz ribnjak Lipovljani)	15 ha	do 200 ležajeva
	T5 - Josip Kozarac	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T2 - Zelenike	10 ha	do 200 ležajeva
Martinska Ves	T1 - Bok Palanječki	26 ha	do 200 ležajeva
Novska	T5 - Plesmo	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
Petrinja/Dvor	T2 - Šamarica	50 ha	do 400 ležajeva
Popovača	T3E - Osekovo – eko kamp	≤ 5 ha	do 100 kamp mjesta
	T3 - Osekovo- auto kamp	≤ 5 ha	do 300 kamp mjesta
	T5 - G.Jelenska - Tičarica	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T5 - G. Jelenska - Gornja Paklenica	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T1 - G. Jelenska -Kamenica	10 ha	do 200 ležajeva
	T5 - Arheološki park „Rimska vila u Osekovu“	85ha	do 100 ležajeva
	T5 - Ravnik	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
Topusko	T5 - Vranovina	≤ 5 ha	do 50 ležajeva
Velika Ludina	T5 - Mustafina Klada	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T5 - Kompator	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T5 - Mala Ludina	≤ 5 ha	do 100 ležajeva

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik SMŽ" br. 04/01., 12/10., 10/17. i 12/19.)

Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina

Tablica 23. Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina

	Naziv eksploatacijskog polja	Vrsta mineralne sirovine	Površina (ha)	JLS
1.	Pedalj-Inker	keramička glina	33,98	Dvor
2.	Pedalj-Kio	keramička glina	33,94	
3.	Bjeljevina	tehničko - građevni kamen	9,18	
4.	Karlice	tehničko - građevni kamen	3,27	
5.	Zut-Klašnice	tehničko - građevni kamen	3,71	
6.	Bojna	tehničko - građevni kamen	22,50	Glina
7.	Krečane	tehničko - građevni kamen	16,50	
8.	Slatina	tehničko - građevni kamen	5,70	
9.	Pješčanica	kremeni pijesak i ugljen	32,56	Gvozd
10.	Podgorje	kremeni pijesak	5,70	
11.	Slavsko polje	kremeni pijesak	15,02	
12.	Blatuša	keramička glina	13,24	
13.	Mikleuška	tehničko-građevni kamen	24,73	Kutina
14.	Gornjak	građevni pijesak i šljunak	18,64	Lekenik
15.	Stanci	keramička glina	2,62	Petrinja
16.	Nova Drenčina	građevni pijesak i šljunak	18,82	
17.	Međurače	tehničko - građevni kamen	19,91	
18.	Klokočev jarak	barit	39,47	Topusko
19.	Ponikvari	keramička glina	7,86	
20.	Donja Čemernica	ciglarska glina	56,95	
21.	Blatuša-Čemernica	ciglarska glina	16,78	
22.	Hrvatsko selo	tehničko - građevni kamen	10,50	

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik SMŽ" br. 04/01., 12/10., 10/17. i 12/19.)

Tablica 24. Lokacije eksploatacijskih polja/istražnih prostora/površinskih kopova predviđenih za sanaciju

Grad/ Općina	Eksploatacijsko polje	Mineralna sirovina	Površina (ha) ⁴⁶
Grad Kutina	„Mikleuška“	tehničko - građevni kamen	24,73
Općina Dvor	„Karlice I“	tehničko - građevni kamen	2,39
	„Žabarica“	tehničko - građevni kamen	9,43
Općina Topusko	„Hrvatsko Selo“	tehničko - građevni kamen	10,50

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik SMŽ" br. 04/01., 12/10., 10/17. i 12/19.)

⁴⁶ Eksploatacijska polja označena sukladno dobivenim vršnim koordinatama.

2.2. Sustav naselja

Razmještaj i površine naselja, gustoća naselja i gustoća naseljenosti

U Sisačko-moslavačkoj županiji neravnomjerni prostorni razmještaj gospodarskih, uslužnih i drugih djelatnosti doveo je do prevlasti Gradova u broju stanovnika. U sedam Gradova prema popisu 2021. živi 110.059 tj. 78,8 % stanovništva dok u općinama svega 29.544 tj. 21,2 % iako su površine gradova i općina podjednake.

Gustoća naseljenosti u Gradovima iznosi 49,43 stan/po km² a u Općinama 13,19 stan/po km².

Prosječna gustoća naseljenosti u Sisačko-moslavačkoj županiji je 31,25 stan/po km² te je znatno manja od prosječne gustoće naseljenosti u Republici Hrvatskoj koja iznosi 68,41 stan/po km². Pet gradova Sisačko-moslavačke županije ima preko 10.000 stanovnika: Kutina (19.601), Novska (11.137), Petrinja (19.950), Popovača (10.255) i Sisak (40.121). U Gradu Sisku u kojem je i sjedište Županije (grad Sisak) živi 28,7 % ukupnog stanovništva Županije.

Tablica 25. Površina JLS, broj stanovnika i gustoća naseljenosti⁴⁷

Prostorna jedinica	Površina (km ²)	Broj naselja	Broj stanovnika	Gustoća naseljenosti st/km ²	Udio u površini županije	Udio u broju stanovnika županije
REPUBLIKA HRVATSKA	56.594	6.757	3.871.833	68,41		
ŽUPANIJA UKUPNO	4.468	455	139.603	31,25	100,00%	100,00%
GRADOVI UKUPNO	2.226,68	225	110.059	49,43	49,89%	78,84
GLINA	544,20	69	7.116	13,08	12,18	5,10
HRVATSKA KOSTAJNICA	52,49	7	1.879	35,80	1,18	1,35
KUTINA	294,81	23	19.601	66,49	6,60	14,04
NOVSKA	319,78	23	11.137	34,83	7,10	7,98
PETRINJA	379,26	55	19.950	52,60	8,52	14,29
POPOVAČA	214,75	13	10.255	47,75	4,85	7,35
SISAK	421,39	35	40.121	95,21	9,45	28,74
OPĆINE	2.240,08	230	29.544	13,19	50,11	21,16
DONJI KUKURUZARI	113,89	15	1.080	9,48	2,55	0,77
DVOR	505,69	64	2.996	5,92	11,30	2,15
GVOZD	212,36	19	2.047	9,64	4,80	1,47
HRVATSKA DUBICA	129,57	5	1.462	11,28	2,90	1,05
JASENOVAC	163,93	10	1.559	9,51	3,62	1,12
LEKENIK	228,18	18	5.343	23,42	5,12	3,83
LİPOVLJANI	103,38	4	2.807	27,15	2,31	2,01
MAJUR	67,42	11	760	11,27	1,52	0,54
MARTINSKA VES	125,84	16	2.861	22,74	2,80	2,05
SUNJA	288,27	40	4.124	14,31	6,46	2,95
TOPUSKO	198,68	16	2.222	11,18	4,39	1,59
VELIKA LUDINA	102,88	12	2.283	22,19	2,24	1,64

Izvor: Državni zavod za statistiku

⁴⁷ Podaci Državne geodetske uprave (izračunani iz grafičke baze podataka službene evidencije prostornih jedinica), stanje na dan 31. kolovoza 2021., odnose se na površinu kopna.

2.2.1. Sustav naselja i tipologija naselja

Sustav naselja

Sukladno Studiji krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije⁴⁸ naselja su podijeljena u tri osnovne skupine:

1. Seoska naselja

a. Seosko naselje longitudinalnog, zbijenog tipa

Naselje ima izduženi linijski oblik uvjetovan pružanjem prometnice uz koju se kuće nižu u jednom redu, uglavnom obostrano oko ceste ili u slučaju kada je naselje smješteno uz rijeku, jednostrano uz cestu koja prati liniju toka rijeke. Linijski tip naselja se u pravilu nalazi u nizinskim predjelima, a dužina naselja može dostići i do nekoliko kilometara. Čest je slučaj da su susjedna naselja spojena, odnosno da nemaju jasno vidljivu granicu. Oblik parcela je karakteristično uzak i izdužen pri čemu su građevine smještene po dužini čestice. Ovaj tip longitudinalnog naselja je zbijen, što znači da se kuće nižu na relativno maloj udaljenosti ili su pak spojene. Pojedino gospodarstvo, osim stambene kuće, uglavnom čine gospodarske građevine (staje, sjenici, koševi za žito i dr.).

b. Seosko naselje longitudinalnog, slabo zbijenog /rastresitog) tipa

Radi se također o linijskom tipu naselja, no slabije zbijenog, odnosno rastresitog tipa, što znači da se kuće pojavljuju na većoj udaljenosti nego kod prethodnog tipa. Izgradnja se proteže s obje strane ceste, a širina čestice veća je u odnosu na zbijeni tip.

c. Seosko naselje zaseočnog tipa, međusobno raštrkanih zaseoka

Seoska naselja zaseočnog tipa čine međusobno raštrkani zaseoci, a matrica samog zaseoka je uglavnom rastresita ili slabo zbijena, bez stroge i pravilne organizacije građevina. To su naselja smještena pretežito u brdovitim predjelima.

2. Općinski centri

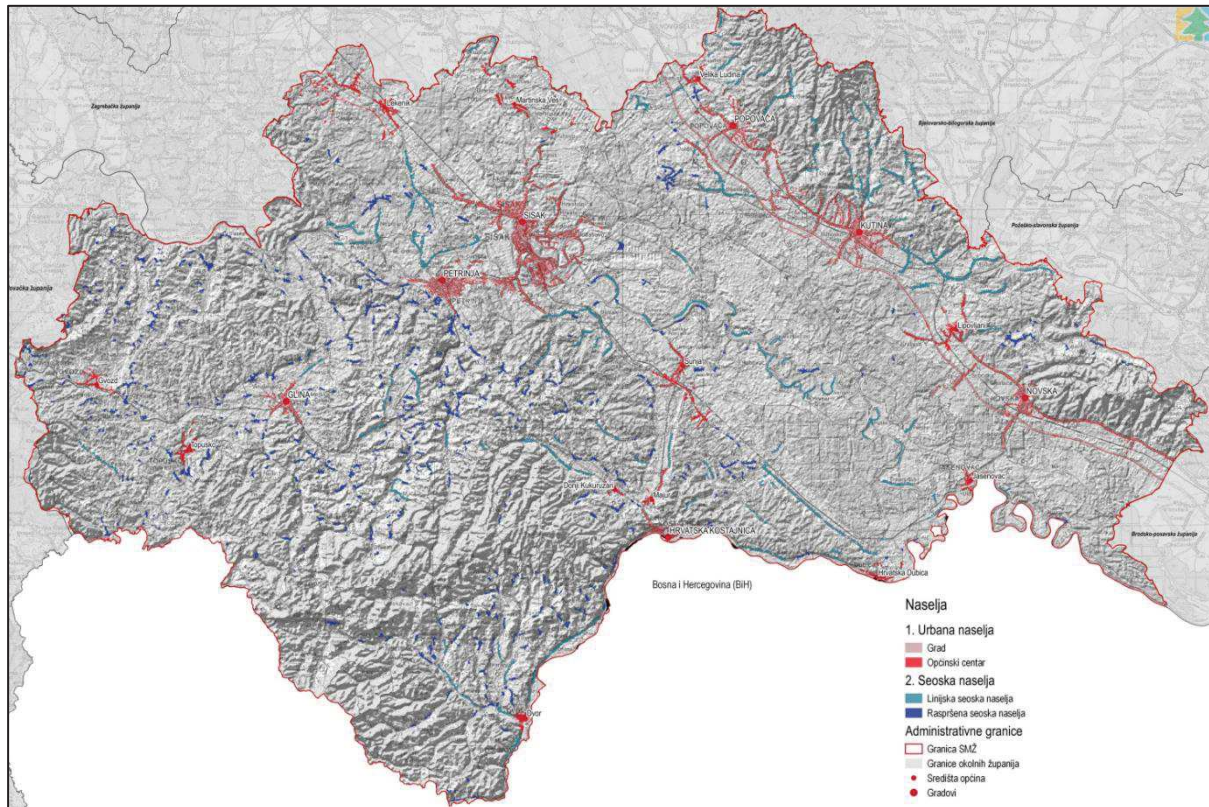
Općinski centri imaju obilježja ruralnih i prijelaznih naselja. Naselja se međusobno razlikuju po veličini, topografskom smještaju te gustoći naseljenosti. Prisutne su linijske i mrežaste strukture naselja općinskih centara, a smješteni su na ravničarskom i brežuljkastom reljefu. Naselja se pretežito sastoje od stambenih kuća (sa i bez gospodarskih objekata) s pripadajućim okućnicama, a u centralnom dijelu općina nalaze se objekti društvene namjene te otvorene javne površine.

3. Urbana naselja

Naselja sa statusom grada su više ili manje urbanizirana naselja u ruralnom prostoru. Iako se međusobno uvelike morfološki razlikuju, imaju veću urbanu gustoću i izraženiji centralitet u odnosu na općinske centre. Također, imaju razvijenu urbanu infrastrukturu i bogatija kulturno – povijesna obilježja naselja. Gradovi su smješteni na pretežito ravničarskom reljefu i uz rijeke.“

---

⁴⁸ Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, IRES EKOLOGIJA d.o.o. Zagreb, veljača 2019.

Slika 15. Urbana i seoska naselja u županiji

Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, IRES EKOLOGIJA d.o.o. Zagreb, veljača 2019.

Tipologija prostora na razini naselja⁴⁹

Naselja su analizirana primjenom tipologije prostora na razini naselja, a specifičnosti pojedinih naselja analizirane su po skupinama koje su formirane u odnosu na topografske karakteristike terena i cestovne povezanosti unutar općina.

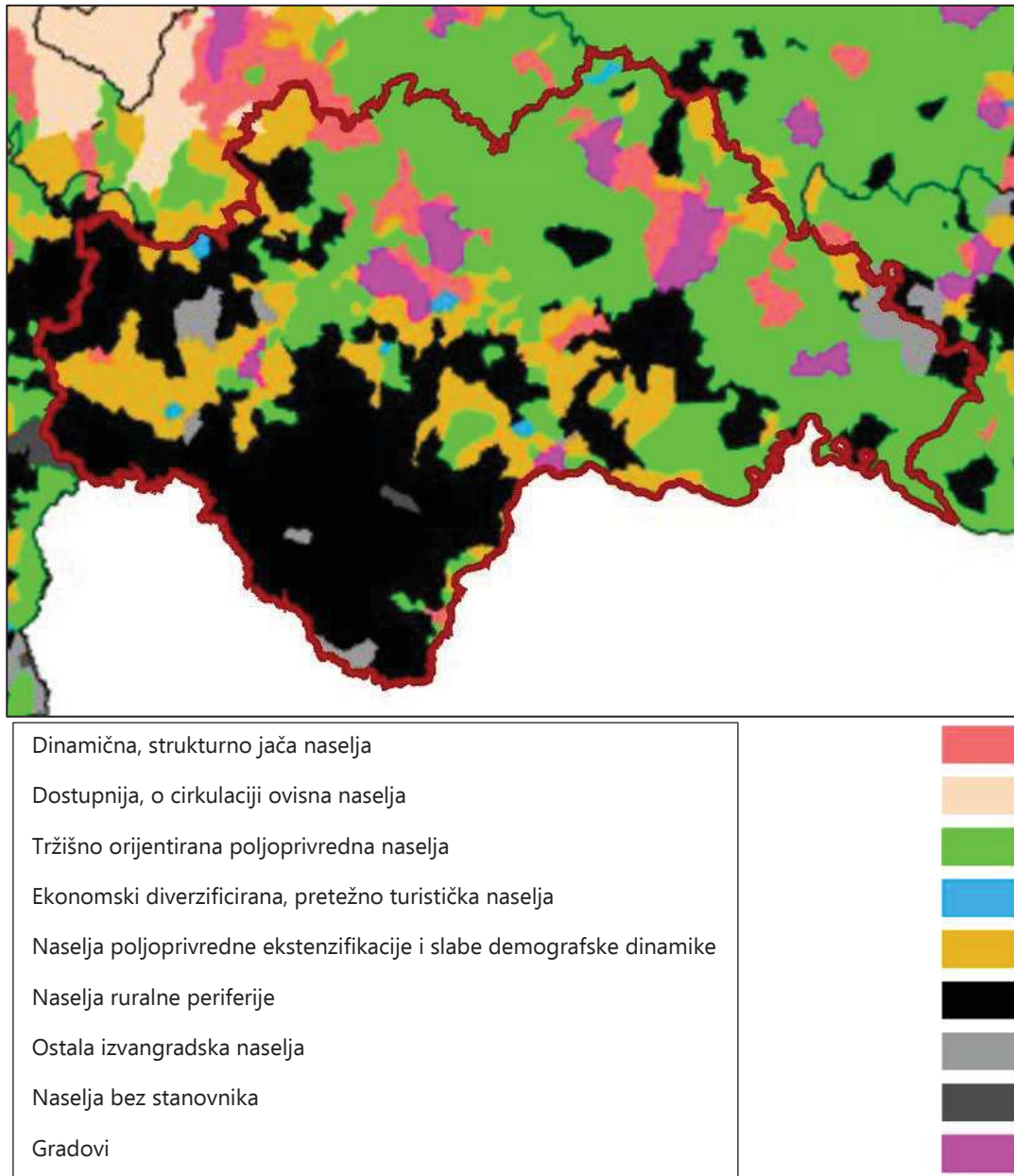
Kao urbana područja definirana su naselja sa više od 5000 stanovnika. Izdvojena su naselja bez stanovnika, a ostala naselja su klasificirana u 7 tipova:

- TIP A - Dinamično strukturno jača naselja
- TIP B - Dostupnija, o cirkulaciji (dnevnoj migraciji) ovisna naselja
- TIP C - Tržišno orijentirana poljoprivredna naselja
- TIP D - Ekonomski diverzificirana, pretežito turistička naselja
- TIP E - Naselja poljoprivredne ekstenzifikacije i slabe demografske dinamike
- TIP F - Naselja ruralne periferije
- TIP G - Ostala naselja.

Primjenom metode tipologije prostora na razini naselja, kako bi se što realnije identificirala razlike između pojedinih ruralnih područja u Sisačko-moslavačkoj županiji prisutno je svih sedam tipova naselja. Analizom skupina varijabli prema temama lokacijske i topografske karakteristike, veličina smještaj i struktura stanovništva, demografska dinamika, zaposlenost i dnevne cirkulacije radnika, socioekonomska struktura, struktura i značaj poljoprivrede kao izvora prihoda, način korištenja zemljišta, funkcije i stanje stambenog fonda, infrastrukturna opremljenost, sustav središnjih naselja i prometna dostupnost središnjim naseljima najviše su zastupljena naselja TIP F - Naselja ruralne periferije (178), a zatim naselja TIP C - Tržišno orijentirana poljoprivredna naselja (127). Samo jedno naselje je bilo klasificirano kao TIP B - Dostupnija, o cirkulaciji (dnevnoj migraciji) ovisna naselja.

⁴⁹ Lukić, A., (2012.), Mozaik izvan grada-tipologija ruralnih i urbaniziranih naselja Hrvatske., str. 209-220.

Slika 16. Tipovi ruralnih i urbaniziranih naselja (popis 2001.) Izvor: Lukić, M., Mozaik izvan grada, 2012., 217.

Tablica 26. Prostorna distribucija tipova ruralnih i urbaniziranih naselja, gradova i naselja bez stanovnika 2001.g.

Tipovi	A	B	C	D	E	F	G	Gradovi	Naselja bez stanovnika	Ukupno
Sisačko-moslavačka županija	26	1	127	6	93	178	17	7	1	456

Izvor: Lukić, M., Mozaik izvan grada, 2012., 217.⁵⁰

Tablica 27. Prostorna distribucija tipova ruralnih i urbaniziranih naselja, gradova i naselja bez stanovnika 2001., za Sisačko-moslavačku županiju - udjeli

Tipovi	A	B	C	D	E	F	G	Gradovi	Naselja bez stanovnika
Sisačko-moslavačka županija	5,7	0,2	27,9	1,3	20,4	39,0	3,7	1,5	0,2

Izvor: Lukić, M., Mozaik izvan grada, 2012., 217.

⁵⁰ Posebno obrađeni podaci Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2001., Državni zavod za statistiku; autorova analiza

Depopulacijska područja

U Sisačko-moslavačkoj županiji izražen je problem depopulacije i iseljavanja. Kao posljedica procesa depopulacije su opustjela naselja i područja koja obuhvaćaju svake godine sve veće površine. Stanovništvo izumire, odseljava u veća urbana područja ili inozemstvo i za sada se ne uočava trend povratka. Proces iseljavanja je dodatno ubrzan nakon katastrofalnog potresa 2020.g. Prema podacima popisa stanovništva 2021. u Sisačko-moslavačkoj županiji evidentirano je 13 naselja bez stanovnika i 48 naselja sa minimalnim brojem stanovnika - od 1 do 10.

Tablica 28. Depopulacijska područja – prikaz analize za naselja do 10 stanovnika

Prostorna jedinica	Površina (km ²)	Broj naselja	Broj stanovnika	Broj naselja bez stanovnika	POPIS 2021.	
					Broj naselja od 1-10 stanovnika	Broj naselja od 1-10 stanovnika
REPUBLIKA HRVATSKA	56.594	6.757	3.871.833			
ŽUPANIJA UKUPNO	4.468	451	139.603	13		48
GRADOVI UKUPNO	2.226,68	221	110.059	7		18
GLINA	544,20	69	7.116	7 (Baturi, Bišćanovo, Brubno, Donja Trstenica, Donji Selkovac, Gornje Jame, Turčenica)		7 (Gornji Selkovac, Borovita, Bojna, Brnjeuška, Donje Jame, Mala Solina, Veliki Obljaj)
HRVATSKA KOSTAJNICA	52,49	7	1.879	-		-
KUTINA	294,81	23	19.601	-		-
NOVSKA	319,78	23	11.137	-		8 (Brezovac, Rađenovci, Rajčići, Bair, Novi Grabovac, Popovac, Kričke, Lovska)
PETRINJA	379,26	55	19.950	-		3 (Donja Pastuša, Stražbenica, Petkovac)
POPOVAČA	214,75	13	10.255	-		-
SISAK	421,39	31	40.121	-		-
OPĆINE	2.240,08	230	29.544	6		30
DONJI KUKURUZARI	113,89	15	1.080	-		1 (Lovča)
DVOR	505,69	64	2.996	4 (Kobiljak Kotarani, Ostojići, Zut)		16 (Buinja, Rudeži, Buinjski, Riječani, Čavlovica, Gornji Dobretin, Majdan, Čore, Sočanica, Donji Dobretin, Komora, Šegestin, Glavičani, Jovac, Zrin, Stanić Polje, Grabovica)
GVOZD	212,36	19	2.047	-		2 (Trepča Šljivovac)
HRVATSKA DUBICA	129,57	5	1.462	-		-
JASENOVAC	163,93	10	1.559	-		-
LEKENIK	228,18	18	5.343	-		1 (Palanjek Pokupski)
LIPOVLJANI	103,38	4	2.807	-		-
MAJUR	67,42	11	760	-		3 (Kostrići, Malo Krčevo, Gornja Meminska)
MARTINSKA VES	125,84	16	2.861	-		1 (Lijevo Željezo)
SUNJA	288,27	40	4.124	-		3 (Kladari, Mala Gradusa, Vukoševac)
TOPUSKO	198,68	16	2.222	2 (Bukovica, Mala Vranovina)		2 (Pecka, Vorkapić)
VELIKA LUDINA	102,88	12	2.283	-		1 (Ludinica)

Izvor: Državni zavod za statistiku

2.2.2. Prostori za razvoj naselja i građevinska područja naselja

Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojem je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja koje je prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirano za sve namjene osim za stambenu.

Građevinska područja naselja

Građevinsko područje naselja utvrđuje se prostornim planom uređenja općine ili grada. Granicama građevinskog područja razgraničavaju se izgrađeni dijelovi naselja i površine predviđene za njihov razvoj od ostalih površina, koje su namijenjene razvoju poljoprivrede, šumarstva i drugih djelatnosti koje se s obzirom na svoju namjenu mogu odvijati izvan građevinskog područja.

Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja je područje koje je prostornim planom planirano za daljnji razvoj.

Neuređeni dio građevinskog područja je neizgrađeni dio građevinskog područja određen prostornim planom na kojem nije izgrađena planirana osnovna infrastruktura.

Osnovna infrastruktura je građevina za odvodnju otpadnih voda prema mjesnim prilikama određenim prostornim planom i prometna površina preko koje se osigurava pristup do građevinske čestice odnosno zgrade.

Prometna površina je površina javne namjene, površina u vlasništvu vlasnika građevne čestice ili površina na kojoj je osnovano pravo služnosti prolaza u svrhu pristupa do građevne čestice.

U Sisačko-moslavačkoj županiji, na temelju podataka iz Prostornih planova uređenja gradova i općina, planirano je ukupno 27.681,97 ha građevinskog područja od čega je izgrađeno 23.257,38 ha ili 84,02 %⁵¹ od ukupne površine građevinskog područja.

U analizi površina građevinskih područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja bez stanovanja korišteni su podaci iz sljedećih prostornih planova:

- IV. ID PPUG Glina „Službeni vjesnik“ br. 18/22.
- II. ID PPUG Hrvatska Kostajnica „Službene novine Grada Hrvatska Kostajnica“ br. 12/20. i Izvješće o stanju u prostoru 2011.-2014.
- VI. ID PPUG Kutina „Službene novine Grada Kutine“ br. 1/21., 2/21.- pročišćeni tekst
- IV. ID PPUG Novska „Službeni vjesnik“ br. 21/21.
- IX. ID PPUG Popovača „Službene novine Grada Popovače“ br. 3/22.
- III. ID PPUG Siska „Službeni glasnik Grada Siska“ br. 16/23.
- II. ID PPUO Donji Kukuruzari „Službeni vjesnik“ br. 72/22.
- III. ID PPUO Dvor „Službeni vjesnik“ br. 46/22.
- II. ID PPUO Gvozd „Službeni vjesnik“ br. 43/22.
- II. ID PPUO Hrvatska Dubica „Službeni vjesnik“ br. 12A/17.
- II. ID PPUO Jasenovac „Službeni vjesnik“ br. 62A/18.
- III. ID PPUO Lekenik „Službeni vjesnik“ br. 29/19.
- IV. ID PPUO Lipovljani „Službeni vjesnik“ br. 16/23.
- ID PPUO Majur „Službene novine Općine Majur“ br. 2/17.
- III. ID PPUO Martinska Ves „Službeni vjesnik“ br. 61/16.
- IV. ID PPUO Sunja „Službeni vjesnik“ br. 50/23.
- III. ID PPUO Topusko „Službeni vjesnik“ br. 50/20 .
- IX. ID PPUO Velika Ludina „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 9/22.

---

⁵¹ U Izvješću o stanju u prostoru za razdoblje 2014-2018. planirano je bilo ukupno 26.707,61 ha građevinskog područja, a izgrađeno je bilo 22.255,63 ha tj. 83,33 %.

Tablica 29. Građevinska područja naselja⁵²

Jedinica lokalne samouprave	Građevinska područja naselja					Površina JLS (km ²)	Udio ukupnog građ. područja naselja u površini JLS
	Ukupno	Izgrađeno		Neizgrađeno ⁵³			
		ha	ha	%	ha		
SMŽ	27.681,9	23.257,38	84,02	4.424,52	15,99	4.468	6,20
GLINA	2.350,32	2.043,29	86,94	307,03	13,06	544,20	4,32
HRVATSKA	579,02	428,35	73,98	150,67	26,02	52,49	11,03
KUTINA	1.836,00	1.507,00	82,08	329,00	17,92	294,81	6,23
NOVSKA	1.299,65	1.022,80	78,70	276,85	21,30	319,78	4,06
PETRINJA	3.103,2	2.542,87	81,94	560,33	18,06	379,26	8,18
POPOVAČA	1.729,40	1.233,22	71,31	496,18	28,69	214,75	8,05
SISAK	4.982,09	4.457,28	89,47	524,81	10,53	421,39	11,82
DONJI KUKURUZARI	317,44	298,35	93,99	19,09	6,01	113,89	2,79
DVOR	2.086,03	1.818,70	87,18	267,33	12,82	505,69	4,13
GVOZD	1.736,78	1.392,09	80,15	345,09	19,85	212,36	8,18
HRVATSKA DUBICA	393,74	352,57	89,54	41,17	10,46	129,57	3,04
JASENOVAC	391,62	330,66	84,43	60,96	15,57	163,93	2,39
LEKENIK	2.172,80	1.711,80	78,78	461,00	21,22	228,18	9,52
LIPOVLJANI	739,32	698,16	94,43	41,16	5,57	103,38	7,15
MAJUR	289,18	250,89	86,76	38,29	13,24	67,42	4,29
MARTINSKA VES	390,64	390,64	100,0	0,00	0,00	125,84	3,10
SUNJA	1977,4	1641,2	83,00	336,2	17,00	288,27	6,86
TOPUSKO	930,64	866,27	93,08	64,37	6,92	198,68	4,68
VELIKA LUDINA	376,70	271,24	85,51	105,46	14,49	102,88	3,66

Izvor: Prostorni planovi uređenja jedinica lokalne samouprave

Izdvojeni dio građevinskog područja naselja

Izdvojeni dio građevinskog područja naselja je odvojeni dio postojećeg građevinskog područja istog naselja nastao djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih utjecaja, određen prostornim planom. U Sisačko-moslavačkoj županiji, na temelju podataka iz Prostornih planova uređenja Gradova i Općina, samo je na području PPUG Novska određeno ovakvo područje i to na području naselja Kozarice i Nova Subocka za namjenu Izdvojeni dio građevinskog područja naselja - povremeno stanovanje (PS).

Tablica 30. Izdvojeni dio građevinskog područja naselja

Jedinica lokalne samouprave	Povremeno stanovanje (PS) ha	Površina JLS (km ²)
SMŽ	8,46	4.468
NOVSKA	8,46	319,78

Izvor: Prostorni planovi uređenja jedinica lokalne samouprave

⁵² U iskaz površina uključeno je građevinsko područje opće namjene a nisu uključena izdvojena građevinska područja izvan naselja za gospodarsku, komunalnu, turističku i sportsko-rekreacijsku namjenu.

⁵³ U Gradu Novska u ovu površinu uključen je i neizgrađeni i neuređeni dio građevinskog područja u iznosu od 60,32 ha (IV. ID PPUG Novska „Službeni vjesnik“ br. 21/21.).

Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju "izdvojeno građevinsko područje izvan naselja je područje određeno prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirana za sve namjene, osim za stambenu".

Ova područja mogu imati gospodarsku namjenu (poslovnu, proizvodnu i ugostiteljsko-turističku), sportsko-rekreacijsku namjenu, također to mogu biti površine vezane uz djelatnost sakupljanja odlaganja i gospodarenja otpadom.

Na području Sisačko-moslavačke županije sukladno prostornim planovima jedinica lokalne samouprave u ovoj analizi razmatrane su sljedeće namjene površina izdvojenog građevinskog područja van naselja:

- Ugostiteljsko-turistička namjena (T)
- Gospodarska namjena u koje su uključene: industrijska (I1), poljoprivredna (I3), farme (P), poslovna (K), infrastrukturna površina reciklažno dvorište (IP-RD), otpad, infrastrukturna površina-luka
- Sport i rekreacija (R)
- Posebna namjena (N)

Tablica 31. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

JLS	Površina izdvojenog građ. područja. ukupno planirana ⁵⁴ ha	Ugostiteljsko-turistička namjena (T) ha	Gospodarska namjena (I+K+IP-RD+OTPAD+IS-LUKA) ha	Sport i rekreacija (R) ha	Posebna namjena (N) ha
SMŽ UKUPNO	4.165,24	251,27	2812,30	596,24	476,55
GLINA	57,36	0,94	46,22	10,2	0,00
HRVATSKA KOSTAJNICA	24,32	0,00	0,00	24,32	0,00
KUTINA	357,25	0,00	299,89	56,31	1,05
NOVSKA	458,62	6,48	438,81	13,33	0,00
PETRINJA	528,5	5,1	153,2	60,20	310,0
POPOVAČA	355,11	106,24	242,91	5,96	0,00
SISAK	635,69	5,37	630,32	0,00	0,00
DONJI KUKURUZARI	1,2	0,00	0,9	0,3	0,00
DVOR	462,84	53,43	92,98	150,93	165,50
GVOZD	43,49	9,96	19,83	13,7	0,00
HRVATSKA DUBICA	61,25	5,8	42,25	13,2	0,00
JASENOVAC	63,76	7,12	44,78	11,86	0,00
LEKENIK	304,9	0,5	158,2	146,2	0,00
LIPOVLJANI	230,07	21,32	191,04	17,71	0,00
MAJUR	18,41	1,21	15,1	2,1	0,00
MARTINSKA VES	190,66	5,01	140,01	45,64	0,00
SUNJA	58,85	6,1	52,75	0,00	0,00
TOPUSKO	131,51	0,70	106,53	24,28	0,00
VELIKA LUDINA	181,45	15,99	165,46	0,00	0,00

Izvor: Prostorni planovi uređenja jedinica lokalne samouprave

⁵⁴ U ovu površinu nije uključena površina groblja niti infrastrukturnih zaštitnih koridora.

Ukupno građevinsko područje određeno prostornim planom

Ukupno građevinsko područje određeno prostornim planom na kojem je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja bez stanovanja.

Tablica 32. Ukupno građevinsko područje⁵⁵

JLS	Površina građ. područja naselja ha	Površina izdvojenog dijela građ. područja naselja ha	Površina izdvojenog građ. područja izvan naselja ha	Ukupna površina građevinskog područjau JLS ha
SMŽ UKUPNO	27.681,97	8,46	4165,24	31.855,67
GLINA	2.350,32		57,36	2.407,68
HRVATSKA KOSTAJNICA	579,02		24,32	603,34
KUTINA	1.836,00		357,25	2.193,25
NOVSKA	1.299,65	8,46	458,62	1.766,73
PETRINJA	3.103,2		528,5	3.631,70
POPOVAČA	1.729,40		355,11	2.084,51
SISAK	4.982,09		635,69	5.617,78
DONJI KUKURUZARI	317,44		1,2	318,64
DVOR	2.086,03		462,84	2.548,87
GVOZD	1.736,78		43,49	1.780,27
HRVATSKA DUBICA	393,74		61,25	454,99
JASENOVAC	391,62		63,76	455,38
LEKENIK	2.172,80		304,9	2.477,70
LIPOVLJANI	739,32		230,07	969,39
MAJUR	289,18		18,41	307,59
MARTINSKA VES	390,64		190,66	581,30
SUNJA	1977,4		58,85	2.036,25
TOPUSKO	930,64		131,51	1.062,15
VELIKA LUDINA	376,70		181,45	558,15

Izvor: Prostorni planovi uređenja jedinica lokalne samouprave

Gustoća naseljenosti

Gustoća naseljenosti tj. broj stanovnika po površini građevinskog područja u Sisačko-moslavačkoj županiji iznosi 5,04 stan/ha.

Tablica 33. Gustoća naseljenosti

	Površina građevinskog područja naselja ha	Površina građevinskog područja naselja -izgrađeni dio ha	Broj stanovnika	Gustoća Broj stan/ha-površina građevinskog područja naselja	Gustoća Broj stan/ha-površina građevinskog područja naselja -izgrađeni dio
SMŽ UKUPNO	27.681,97	23.257,38	139.603	5,04	6,00

Izvor: Zavod za prostorno uređenje SMŽ

⁵⁵ Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojem je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja bez stanovanja.

2.2.3. Društvena infrastruktura

Odgoj i obrazovanje

Pregled priopćenja Državnog zavoda za statistiku o odgojno obrazovnim ustanovama

Dječji vrtići⁵⁶

Tablica 34. Dječji vrtići i druge pravne osobe koje ostvaruju programe predškolskog odgoja, djeca prema dobnim skupinama i zaposlenici po županijama, početak pedagoške godine 2022./2023.

	Dječji vrtići	Druge pravne osobe	Djeca prema dobnim skupinama				Zaposlenici		
			svoga	do 3 godine	3 – 5 godina	5 – 7 godina i stariji	svoga	od toga	
								odgojitelji i učitelji	zdravstveno osoblje
Sisačko-moslavačka županija	36	5	4 116	982	1 469	1 665	751	451	13
Državni	35	4	4 055	980	1 443	1 632	737	443	12
Privatni	-	1	22	-	10	12	3	2	-
Vjerskih zajednica	1	-	39	2	16	21	11	6	1

Izvor: Državni zavod za statistiku, Priopćenje 14. srpnja 2023.

Osnovne škole

Tablica 35. Osnovne škole u Sisačko - moslavačkoj županiji, početak šk. g. 2022./2023.

Županija	Škole ¹⁾	Razredni odjeli	Učitelji ¹⁾	Učenici		
				ukupno	I. – IV. razred	V. – VIII. razred
Sisačko-moslavačka	90	682	1 372	10 100	4 759	5 341

Izvor: Državni zavod za statistiku, Priopćenje 19. svibnja 2023.

Srednje škole

Tablica 36. Srednje škole u Sisačko - moslavačkoj županiji, početak šk. g. 2022./2023.

Županija	Škole ¹⁾	Razredni odjeli	Učenici		Nastavnici ¹⁾	
			svoga	učenice	svoga	žene
Sisačko-moslavačka	29	250	4 010	1 989	858	557

Izvor: Državni zavod za statistiku, Priopćenje 04. kolovoza 2023.

Učenički domovi

Tablica 37. Učenički domovi, korisnici (učenici/studenti) i zaposlenici po županijama i prema spolu u šk. g. 2022./2023.

	Domovi	Korisnici			Zaposlenici					
		ukupno	muški	ženski	ukupno	žene	odgojitelji	zdravstveno osoblje	ostalo stručno osoblje ¹⁾	administrativno i ostalo osoblje
Sisačko-moslavačka	1	79	41	38	16	13	3	-	1	12

Izvor: Državni zavod za statistiku, Priopćenje 14. srpnja 2023.

⁵⁶ Dječji vrtići su javne ustanove koje djelatnost predškolskog odgoja obavljaju kao javnu službu. Dječji vrtić može osnovati Republika Hrvatska i jedinice lokalne uprave (državni vrtići), vjerske zajednice (vrtići vjerskih zajednica) te druge domaće, pravne i fizičke osobe (privatni vrtići).

Visokoškolske ustanove i studenti

Tablica 38. Kretanje broja studenata upisanih na stručni i sveučilišni studij u zimskom semestru sa prebivalištem u Sisačko-moslavačkoj županiji u periodu od akademskih godina 2010./2011. do 2022./2023.

2010./2011.	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	2022./2023.
4.405	4.469	4.651	4.435	4.532	4.474	4.645	4.572	4.527	4.454	4.500	4.519	4 352

Izvor: Državni zavod za statistiku, , statističko izvješće 2023.

Tablica 39. Kretanje broja studenata studenti koji su diplomirali/završili sveučilišni ili stručni studij sa prebivalištem u Sisačko-moslavačkoj županiji u periodu od 2010. do 2022.

2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
870	1.047	1.017	1.019	919	1.044	932	953	990	1.011	948	1.015	912

Izvor: Državni zavod za statistiku, , statističko izvješće 2023.

Visokoškolske ustanove u Sisačko-moslavačkoj županiji: Metalurški fakultet u Sisku, Sveučilište u Zagrebu- Učiteljski fakultet u Petrinji, Sveučilište Libertas -podružnica u Kutini.

Socijalna skrb

Ustanove socijalne skrbi u vlasništvu Sisačko-moslavačke županije:

- Dom za starije i nemoćne osobe Sisak
- Dom za starije i nemoćne osobe Petrinja
- Dom za psihički bolesne odrasle osobe Petrinja
- Dom za starije osobe Glina.

Tablica 40. Podaci o osobama u institucionalnim kućanstvima u Sisačko-moslavačkoj županiji (2021.)

Osobe u institucionalnim kućanstvima ⁵⁷				
institucije za umirovljenike i starije osobe	zdravstvene i institucije za skrb	vjerske institucije	ostale institucije	Ukupno
870	262	18	577	1.727

Izvor: Državni zavod za statistiku

Udruge

Sve udruge upisuju se u Registar udruga Republike Hrvatske pri županijama, odnosno Gradu Zagrebu, prema sjedištu udruge. Registar udruga vodi se u elektroničkom obliku jedinstveno za sve udruge u Republici Hrvatskoj, pri nadležnom upravnom tijelu županije, odnosno Grada Zagreba.⁵⁸

Podaci o broju udruga iz Registra udruga Republike Hrvatske, Registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj i podaci iz Registra sportskih djelatnosti o broju pravnih i fizičkih osoba na području Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2019. do 2022.

⁵⁷ Institucionalno kućanstvo jest kućanstvo sastavljeno od osoba koje žive, npr. u domovima umirovljenika, ustanovama za trajno zbrinjavanje djece i odraslih, u bolnicama za trajni smještaj neizlječivih bolesnika, samostanima, kao i osobe na trajnom smještaju u udomiteljskoj obitelji i slično. To su, u pravilu, kućanstva koja je osnovala pravna ili fizička osoba radi dugotrajnog udomljavanja i zbrinjavanja određene skupine ljudi.

U Popisu 2021. institucionalna kućanstva raščlanjuju se na: obrazovne institucije, zdravstvene i institucije za skrb, institucije za umirovljenike ili starije osobe, vojne institucije, vjerske institucije i ostale institucije.

⁵⁸ Zakon o udrugama („Narodne novine“, broj 74/14, 70/17, 98/19. i 151/22.)

Tablica 41. Izvod iz Registra udruga Republike Hrvatske za područje Sisačko-moslavačke županije

Godina	Broj aktivnih udruga
2019.	1645
2020.	1641
2021.	1669
2022.	1679

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske

Tablica 42. Izvod iz Registra stranih udruga Republike Hrvatske za područje Sisačko-moslavačke županije

Godina	Broj aktivnih udruga
2019.	4
2020.	4
2021.	4
2022.	4

Izvor: Registar stranih udruga Republike Hrvatske

Tablica 43. Izvod iz Registra sportskih djelatnosti pravnih osoba za područje Sisačko-moslavačke županije

Godina	Broj upisanih pravnih osoba
2019.	306
2020.	315
2021.	323
2022.	335

Izvor: Registar sportskih djelatnosti pravnih osoba

Tablica 44. Izvod iz Registra samostalnih sportskih djelatnosti fizičkih osoba za područje Sisačko-moslavačke županije

Godina	Broj upisanih fizičkih osoba
2019.	306
2020.	315
2021.	323
2022.	335

Izvor: Registar samostalnih sportskih djelatnosti fizičkih osoba

Ciljevi iz „Strateškog plana djelovanja za razdoblje od 2021. do 2025. godine“ Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva:⁵⁹

1. poticanje građanstva na aktiviranje, na uključivanje i sudjelovanje u razvoju lokalne zajednice i društva
2. izgradnja otpornosti i sposobnosti civilnoga društva za sudjelovanje u održivom društveno-ekonomskom razvoju
3. razvoj suradnje između organizacija civilnoga društva i međusektorske suradnje
4. povećanje vidljivosti aktivnosti organizacija civilnoga društva i njihovog javnog utjecaja
5. podrška društvenim inovacijama i zapošljavanju u neprofitnom sektoru.

⁵⁹ <https://prod-admin.zaklada.civilnodrustvo.hr/uploads/BamZ8Azny9ZrfoEjyTBTclvOGLd7FWc4.pdf>

2.3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

2.3.1. Gospodarski pokazatelji Indeks razvijenosti i stupanj razvijenosti

Kao pokazatelj ekonomskog rasta određenog područja koristi se stupanj razvijenosti. Na temelju članka 37. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 147/14; 123/17. i 118/18.) Vlada Republike Hrvatske je, na prijedlog Ministarstva nadležnog za regionalni razvoj, donijela Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti. Postupak ocjenjivanja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije na temelju indeksa razvijenosti prema sljedećim pokazateljima:

- stope nezaposlenosti
- dohotku po stanovniku
- proračunskih prihoda jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku
- općem kretanju stanovništva
- stopi obrazovanosti
- indeksu starenja.

Ovom Odlukom županije su razvrstane u 4 skupine:

- I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne)
- III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- IV. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema ovoj klasifikaciji Sisačko-moslavačka županija je svrstana u prvu skupinu, odnosno nalazi se u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

U sljedećoj tablici prikazane su jedinice područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti.

Tablica 45. Stupanj razvijenosti jedinica područne (regionalne) samouprave

Jedinice područne (regionalne) samouprave	Skupina
Bjelovarsko – bilogorska županija	I
Brodsko – posavska županija	I
Ličko – senjska županija	I
Sisačko – moslavačka županija	I
Virovitičko – podravska županija	I
Vukovarsko – srijemska županija	I
Karlovačka županija	II
Koprivničko – križevačka županija	II
Krapinsko – zagorska županija	II
Osječko – baranjska županija	II
Požeško – slavonska županija	II
Šibensko – kninska županija	II
Međimurska županija	III
Splitsko – dalmatinska županija	III
Varaždinska županija	III
Zadarska županija	III
Dubrovačko – neretvanska županija	IV
Grad Zagreb	IV
Istarska županija	IV
Primorsko – goranska županija	IV
Zagrebačka županija	IV

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Jedinice lokalne samouprave razvrstane se prema indeksu razvijenosti u osam skupina:

- u I. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u II. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u III. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u IV. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u V. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u VI. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u VII. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u VIII. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave

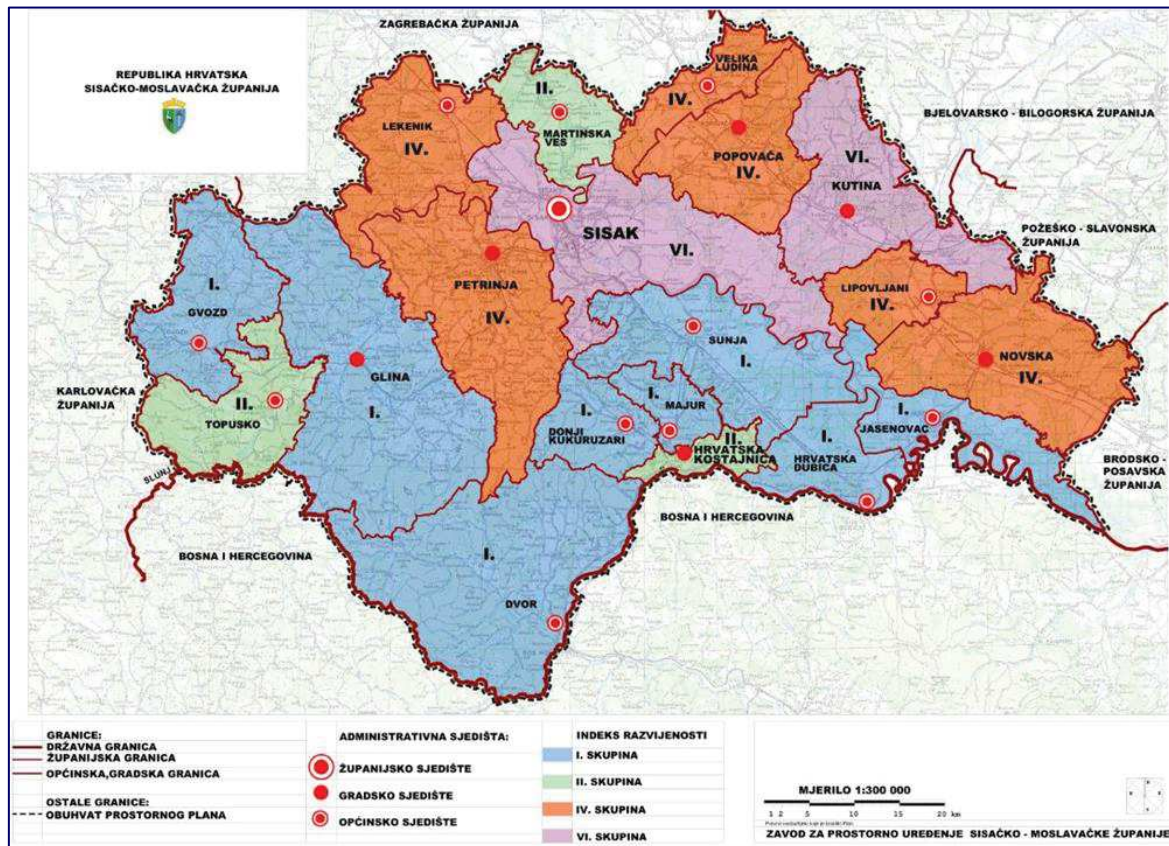
Slijedeća tablica prikazuje razvrstavanje jedinica lokalne samouprave u Sisačko-moslavačkoj županiji prema indeksu razvijenosti.

Tablica 46. Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave

Jedinica lokalne samouprave	Indeks razvijenosti	Skupine
OPĆINA GVOZD	80,584	I
OPĆINA DONJI KUKURUZARI	83,110	I
OPĆINA DVOR	84,416	I
OPĆINA HRVATSKA DUBICA	87,636	I
OPĆINA SUNJA	88,286	I
OPĆINA MAJUR	88,447	I
GRAD GLINA	91,167	I
OPĆINA JASENOVAC	92,674	I
GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA	94,130	II
OPĆINA MARTINSKA VES	94,195	II
OPĆINA TOPUSKO	94,870	II
OPĆINA VELIKA LUDINA	97,980	IV
GRAD NOVSKA	98,048	IV
GRAD PETRINJA	98,690	IV
OPĆINA LEKENIK	99,600	IV
OPĆINA LIPOVLJANI	99,681	IV
GRAD POPOVAČA	99,899	IV
GRAD KUTINA	102,717	VI
GRAD SISAČ	102,913	VI

Izvor: Vlada Republike Hrvatske, Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave rema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ br. 132/17.)

Postupak ocjenjivanja razvijenosti provodi se svake 3 godine, a posljednji je proveden krajem 2017. godine, prema kojem na području Sisačko-moslavačke županije nije niti jedna jedinica lokalne samouprave svrstana u najrazvijenije skupine, skupinu VII i VIII.

Slika 17. Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Potpomognuta područja⁶⁰

Jedinice područne (regionalne) samouprave koje su razvrstane u I. ili II. skupinu i jedinice lokalne samouprave koje su razvrstane u I., II., III. ili IV. skupinu stječu status potpomognutog područja u Republici Hrvatskoj. U Sisačko-moslavačkoj županiji status potpomognutih područja imaju sve JLS osim Grada Siska i Grada Kutine.

Vrijednosti indeksa razvijenosti za područje Sisačko-moslavačke županije iznosi 91,701.⁶¹

Područja posebne državne skrbi⁶²

Područja posebne državne skrbi određuju se u tri skupine, i to prva i druga skupina prema okolnostima nastalim na temelju posljedica agresije na Republiku Hrvatsku, a treća skupina utvrđena je prema tri kriterija: kriteriju ekonomske razvijenosti, kriteriju strukturnih poteškoća, demografskom kriteriju.

Općine i Gradovi u Sisačko-moslavačkoj županiji podijeljeni su u prve dvije skupine.⁶³

Prva skupina: Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Hrvatska Kostajnica, Jasenovac, Majur i Topusko.

Druga skupina: Glina, Novska, Petrinja, Sunja, te naselja u Gradu Sisku Blinjski Kut, Klobučak, Letovanci, Madžari i Staro Selo.

⁶⁰ Potpomognuto područje je područje Republike Hrvatske koje je na temelju indeksa razvijenosti ocijenjeno kao područje koje prema stupnju razvijenosti zaostaje za nacionalnim prosjekom i čiji je razvoj potrebno poticati.

⁶¹ Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages/Vijesti%20-%20dokumenti//2.%20Preliminarni%20rezultati_novi%20model_%C5%BEupanije_20171026.pdf

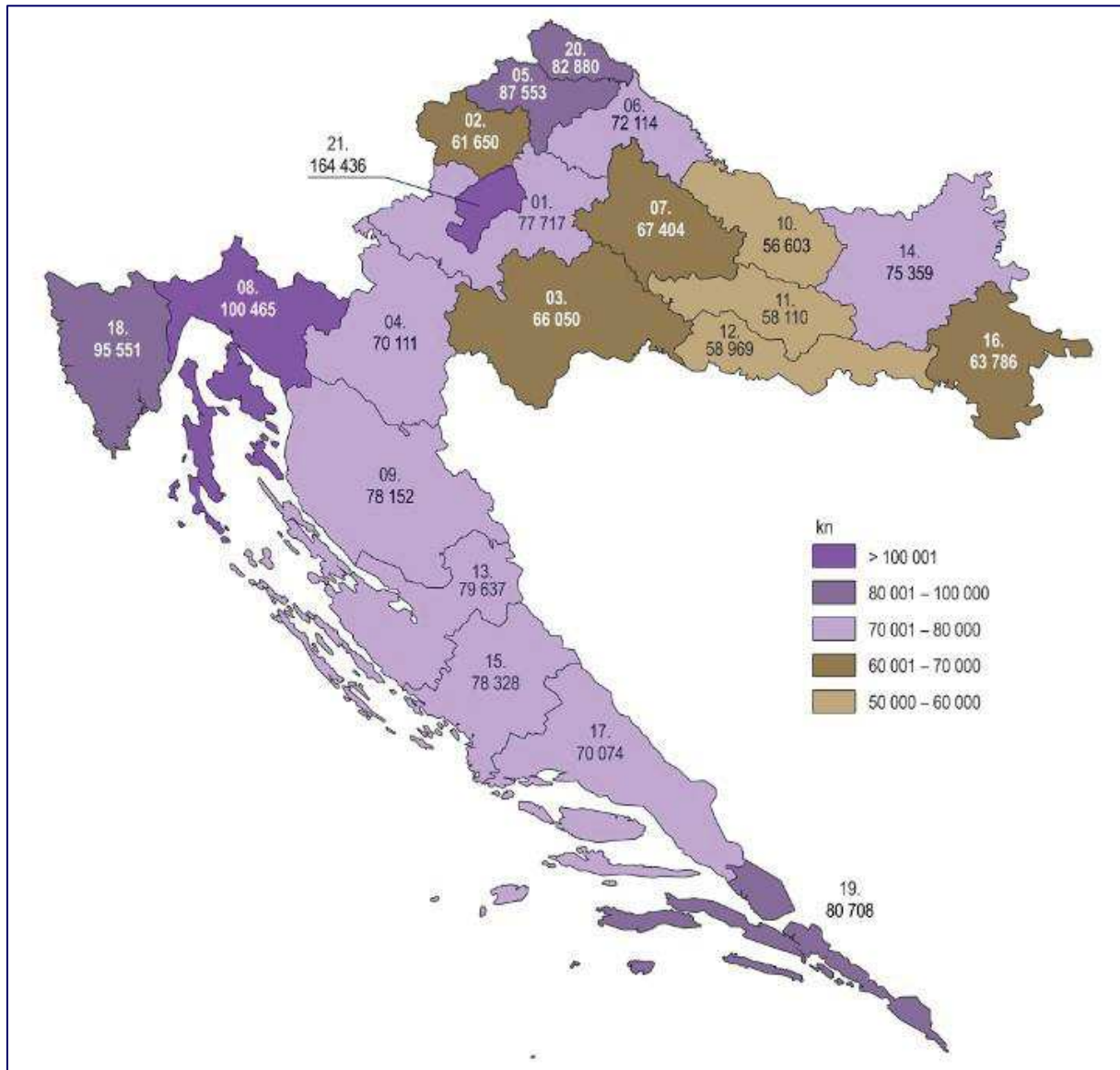
⁶² Zakon o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08, 57/11, 51/13, 148/13, 76/14, 147/14, 18/15, 106/18)

⁶³ Prvoj skupini pripadaju područja gradova i općina koja su bila okupirana u Domovinskom ratu i koja su uz državnu granicu, a gradsko odnosno općinsko središte nije udaljeno od granice više od 15 km zračne linije i nema više od 5000 stanovnika prema popisu stanovništva iz 1991. g., te općine i gradovi hrvatskog Podunavlja.

U drugoj skupini su područja gradova, općina i naselja koja su bila okupirana u Domovinskom ratu, a nisu određena u prvoj skupini.

Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku, HR_NUTS 2021. – HR NUTS 2 i županije u 2020.⁶⁴

Iznos bruto domaćeg proizvoda za područje Sisačko-moslavačke županije (66.050 HRK po stanovniku) je 2020. godine bio ispod prosjeka Republike Hrvatske (93.921 HRK po stanovniku) tj. za 30% manji.

Slika 18. Bruto domaći proizvod po stanovniku u 2020.g.

Izvor: Državni zavod za statistiku⁶⁵

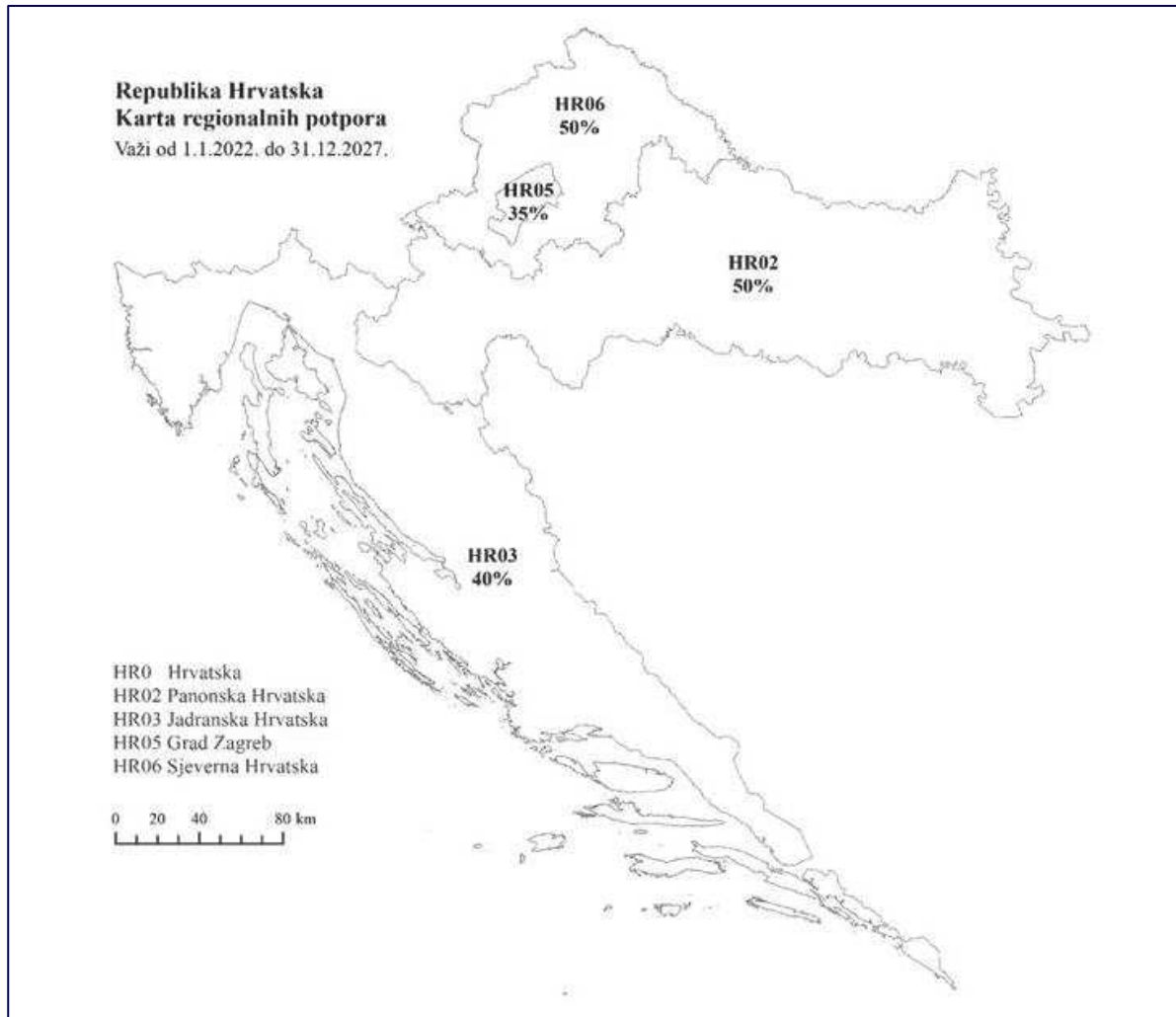
⁶⁴ BDP po stanovniku po standardu kupovne moći (SKM) pokazatelj je kojim se mjeri gospodarska razvijenost regija EU-a kao postotak prosjeka EU-a (EU-27=100). Pokazuje koliko je neka regija više ili manje razvijena od prosječne razvijenosti EU-a, odnosno opću razinu ekonomske razvijenosti pojedine regije. Iskazuje se po standardu kupovne moći, što je umjetna valutna jedinica koja eliminira razlike između razina cijena između zemalja.

⁶⁵ Priopćenje, Zagreb, 14. veljače 2023.

Karta regionalnih potpora⁶⁶

Slijedom nove podjele RH na 4 NUTS2 regije (Panonska Hrvatska, Sjeverna Hrvatska, Jadranska Hrvatska i Grad Zagreb) i na temelju Smjernica o regionalnim potporama EK 2022.-2027., Europska komisija je Republici Hrvatskoj odobrila novu Kartu regionalnih potpora za razdoblje od 2022. do 2027., koja je u primjeni od 1.1.2022. do 31.12.2027.

Prema novoj Karti maksimalni intenzitet potpore za velike poduzetnike u Panonskoj i Sjevernoj Hrvatskoj iznosi 50%, u Jadranskoj Hrvatskoj 40%, a u Gradu Zagrebu 35% i to za početna ulaganja s prihvatljivim troškovima do 50 milijuna eura.⁶⁷

Slika 19. Karta regionalnih potpora, bila u primjeni do 15.3.2023.

Izvor: <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/karta-regionalnih-potpورا/karta-regionalnih-potpورا-republike-hrvatske-za-razdoblje-od-2022-do-2027/5300>

⁶⁶ Regionalne potpore su potpore namijenjene poticanju gospodarskog razvoja slabije razvijenih regija koje su utvrđene kartom regionalnih potpora.

Kartom regionalnih potpora utvrđuju se područja na kojima se mogu dodjeljivati državne potpore koje potiču gospodarski razvoj područja s neuobičajeno niskim životnim standardom ili velike nezaposlenosti, potpore za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja, ako takve potpore ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu država članica, te njihov maksimalni intenzitet.

Područja se definiraju na razini NUTS2 (prostorne jedinice za statistiku 2. razine), uz uvjet da bruto domaći proizvod po stanovniku prostorne jedinice, mjereno u paritetima kupovne moći, bude niži od 75% prosjeka EU

Izvor: <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/karta-regionalnih-potpورا/5298>

⁶⁷ U svim se navedenim područjima maksimalni intenziteti potpore povećavaju za 10% za ulaganja srednjih poduzeća i za 20% za ulaganja malih poduzeća.

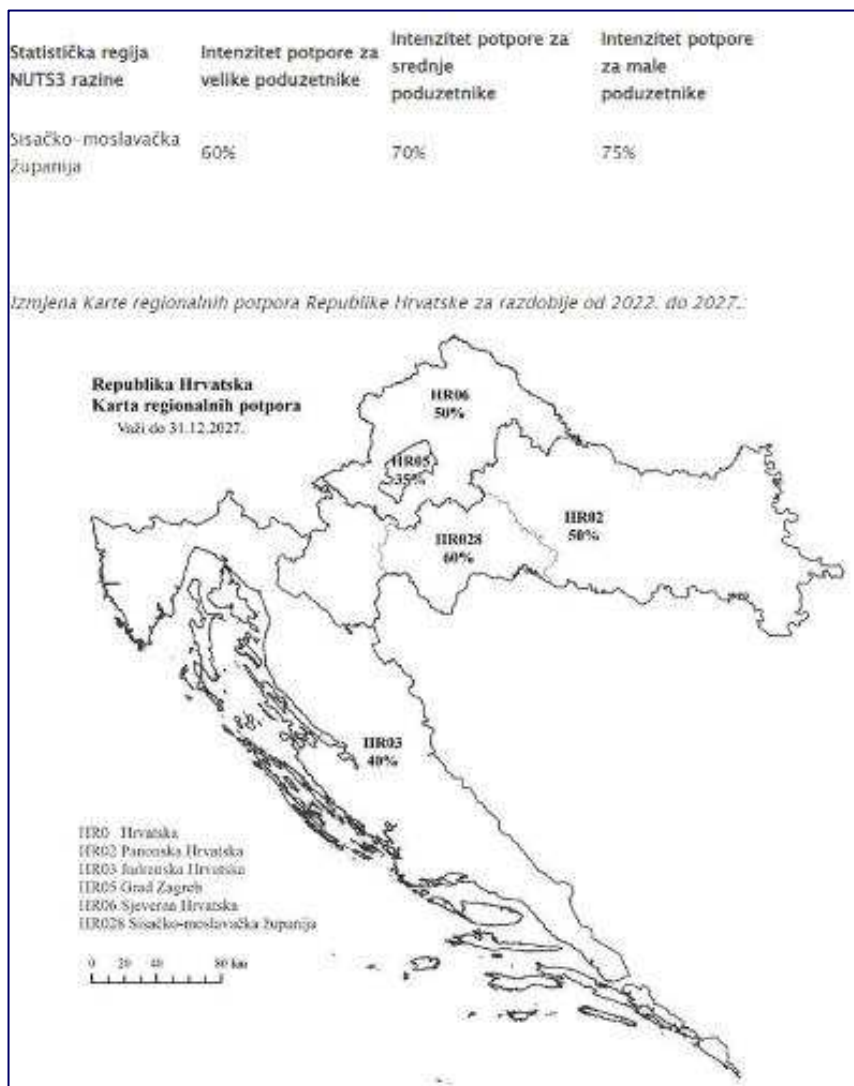
Izmjena karte regionalnih potpora Republike Hrvatske za razdoblje od 2022. do 2027.⁶⁸

U skladu sa Smjernicama Europske komisije za regionalne državne potpore moguće je povećanje maksimalnih intenziteta potpora za 10 postotnih bodova za područja koja su utvrđena za potporu iz Fonda za pravednu tranziciju u teritorijalnom planu države članice za pravednu tranziciju koji je odobrila Europska komisija pod uvjetom da se ta područja nalaze na potpomognutim područjima.

Ciljana područja Republike Hrvatske za pravednu tranziciju utvrđena Integriranim teritorijalnim programom 2021.-2027. su Sisačko-moslavačka županija i Istarska županija.

Izmjena Karte regionalnih potpora Republike Hrvatske za razdoblje od 2022. do 2027. godine odnosi se na uvećanje maksimalnih intenziteta potpora u visini od 10% za Sisačko-moslavačku županiju kao područje obuhvaćeno pravednom tranzicijom, uvažavajući činjenicu da je jedna od najslabije razvijenih županija, dodatno pogođena i oslabljena razornim potresom 2020. godine.

Europska komisija je odobrila izmjenu Karte regionalnih potpora za Sisačko-moslavačku županiju te su novi intenziteti potpora za Sisačko-moslavačku županiju u primjeni od 15. ožujka 2023.

Slika 23. Izmjena karte regionalnih potpora u primjeni od 15.3.2023.

Izvor: <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/karta-regionalnih-potpورا/izmjena-karte-regionalnih-potpورا-republike-hrvatske-za-razdoblje-od-2022-do-2027/5301>

⁶⁸ Vlada Republike Hrvatske je u prosincu 2022. godine donijela Zaključak o prihvaćanju Prijedloga izmjene Karte regionalnih potpora za razdoblje od 2022.-2027. godine.

Podaci iz statističkih izvješća za Sisačko-moslavačku županiju**Zaposlenost**

Tablica 47. Kretanje broja zaposlenih osoba u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2013. do 2023.g.

2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
39.842	38.421	37.550	36.818	36.747	37.567	38.356	39.196	40.826

Izvor: Državni zavod za statistiku

Nezaposlenost⁶⁹

Tablica 48. Kretanje broja nezaposlenih osoba u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2013. do listopada 2023.g.

► 2013	► 2014	► 2015	► 2016	► 2017	► 2018	► 2019	► 2020	► 2021	► 2022	► 2023
20.444	20.248	18.261	16.051	13.431	10.528	8.875	9.251	7.845	6.782	6.227

Hrvatski zavod za zapošljavanje <https://statistika.hzz.hr/Default.aspx>**Slobodna radna mjesta**

Tablica 49. Kretanje broja prijavljenih slobodnih radnih mjesta u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2013. do listopada 2023.g.

► 2013	► 2014	► 2015	► 2016	► 2017	► 2018	► 2019	► 2020	► 2021	► 2022	► 2023
4.222	4.072	5.273	5.803	6.671	7.293	6.285	4.720	6.237	6.428	6.671

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje <https://statistika.hzz.hr/Default.aspx>

Iz podataka je vidljivo da u proteklom desetogodišnjem razdoblju se broj nezaposlenih osoba smanjio gotovo za 70% na što je utjecalo iseljavanje aktivnog mladog stanovništva. Ponuda slobodnih radnih mjesta također je porasla što je rezultat i pojačane potrebe za radnicima na poslovima saniranja šteta od potresa.

Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija

Broj zaposlenih u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u lipnju 2022. u odnosu na svibanj iste godine viši je za 4,6%, a broj žena za 5,3%.

Analizom kretanja broja zaposlenih u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u travnju, svibnju i lipnju u 2022.g. vidljivo je da je ostvareno povećanje u lipnju u odnosu za svibanj (ukupno 20). Porast broja zaposlenih ostvaren je u 14 područja djelatnosti u rasponu od 0,4% (Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti) do 18,7% (Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane). Pad broja zaposlenih prisutan je u pet područja djelatnosti u rasponu od 0,1% (Informacije i komunikacije te Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi) do 14,5% (Rudarstvo i vađenje).

⁶⁹ Registrirana nezaposlenost - podaci o broju nezaposlenih osoba u evidenciji prema stanju posljednjeg dana u mjesecu (stanje listopad 2023).

Registrirane nezaposlene osobe su osobe u dobi od 15 do 65 godina sposobne ili djelomično sposobne za rad koje nisu u radnom odnosu, aktivno traže posao i raspoložive su za rad te zadovoljavaju sve kriterije iz odredbi Zakona o tržištu rada (čl. 10.), a evidentirane su u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje na kraju izvještajnog razdoblja.

Tablica 50. Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u Sisačko-moslavačkoj županiji prema spolu i NKD-u 2007. u travnju, svibnju i lipnju u 2022. g.

	Sisačko-moslavačka županija					
	IV.		V.		VI.	
	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene
Ukupno	5 805	2 598	5 814	2 598	5 825	2 607
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	419	147	414	152	419	155
B Rudarstvo i vađenje	1	-	1	-	1	-
C Prerađivačka industrija	842	376	842	375	847	374
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	-	-	-	-	-	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	21	4	21	4	20	4
F Građevinarstvo	1 051	78	1 040	77	1 028	74
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	683	305	679	299	676	300
H Prijevoz i skladištenje	396	49	408	49	410	51
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	651	427	651	424	666	433
J Informacije i komunikacije	114	18	115	18	122	21
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	28	20	28	20	27	19
L Poslovanje nekretninama	6	2	6	2	5	1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	403	258	401	257	407	260
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	173	97	179	100	173	97
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	31	11	33	11	37	12
P Obrazovanje	31	12	29	12	29	12
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	409	355	406	352	398	346
R Umjetnost, zabava i rekreacija	35	8	34	6	35	6
S Ostale uslužne djelatnosti	495	416	511	424	511	428
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	15	14	15	15	13	13
U Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-
Nerazvrstani prema djelatnosti	1	1	1	1	1	1

Izvor: Državni zavod za statistiku

Poslovni subjekti u Sisačko-moslavačkoj županiji

U strukturi poslovnih subjekata u Sisačko-moslavačkoj od ukupnog broja registriranih pravnih osoba tek ih je 52% aktivnih (prosjeak u RH je 56%).

Tablica 51. Poslovni subjekti u Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje 30. lipnja 2022.⁷⁰

Pravne osobe – ukupno		Trgovačka društva		Zadruga		Ustanove, tijela, udruge, fondovi i organizacije		Obrt i slobodna zanimanja
registrirane	aktivne	registrirana	aktivna	registrirane	aktivne	registrirani	aktivni	
6.968	3.655	4.210	2.470	167	32	2.591	1.153	2.252

Izvor: Državni zavod za statistiku⁷¹**Trgovačka društva prema pravno ustrojbenim oblicima**

U strukturi trgovačkih društava prema pravno ustrojbenim oblicima prevladava oblik društava s ograničenom odgovornošću. Jednostavna društva s ograničenom odgovornošću prema brojnosti su drugi oblik.

Tablica 52. Trgovačka društva prema pravno ustrojbenim oblicima u Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje 30. lipnja 2022.⁷²

Trgovačka društva – ukupno		Jednostavna društva s ograničenom odgovornošću		Društva s ograničenom odgovornošću		Ostali oblici	
registrirana	aktivna	registrirana	aktivna	registrirana	aktivna	registrirani	aktivni
4.210	2.470	1.476	894	2.691	1.560	43	16

Izvor: Državni zavod za statistiku⁷³**Zadruga i ostali oblici organiziranja prema pravno ustrojbenim oblicima**

Od ukupno 167 registriranih zadruga aktivno ih je tek 19,2%.

Tablica 53. Zadruga i ostali oblici organiziranja prema pravno ustrojbenim oblicima u Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje 30. lipnja 2022.

Zadruga i ostali oblici – ukupno		Zadruga		Ostali oblici	
registrirani	aktivni	registrirane	aktivne	registrirani	aktivni
167	32	167	32	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku⁷⁴

⁷⁰ Poslovni subjekti jesu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u skladu s pravnim propisima, tijela javne vlasti (tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.) te trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne/regionalne samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo. Registrirane pravne osobe (poslovni subjekti) jesu jedinice upisane u Registar, i to: trgovačka društva, ustanove, zadruga, udruge, političke stranke, tijela javne vlasti i ostale neusklađene jedinice koje su imale pravnu osobnost prema propisima koji su prije bili na snazi.

Aktivne pravne osobe (poslovni subjekti) jesu registrirane pravne osobe upisane u Registar za koje je status aktivnosti određen prema podacima iz eSPRI-ja.

Fizičke osobe jesu jedinice koje obavljaju djelatnost u skladu s pravnim propisima, a odnose se na obrt i slobodna zanimanja.

⁷¹ Priopćenje "Broj i struktura poslovnih subjekata po županijama", Zagreb, 08. kolovoza 2022.

⁷² Pravno ustrojbeni oblik jest obilježje jedinica Registra na temelju kojeg se one međusobno razlikuju kao dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, zadruga, ustanove, udruge, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi pravno ustrojbeni oblici. Pravno ustrojbeni oblik jedinica Registra određen je rješenjem nadležnoga registarskog tijela ili propisom o osnivanju na temelju kojeg su jedinice upisane u Registar.

⁷³ Priopćenje "Broj i struktura poslovnih subjekata po županijama", Zagreb, 08. kolovoza 2022.

⁷⁴ Priopćenje "Broj i struktura poslovnih subjekata po županijama", Zagreb, 08. kolovoza 2022.

Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva

Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva pokazuje da je privatno vlasništvo najčešći oblik (65,7 % subjekata), visok je udio pravnih osoba za koje nema dostupnih podataka (31%).⁷⁵

Tablica 54. Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva u Sisačko-moslavačkoj županiji⁷⁶

Ukupno	Oblici vlasništva									
	državno	udio u ukupnome	privatno	udio u ukupnome	zadružno	udio u ukupnome	mješovito	udio u ukupnome	nema vlasništva	udio u ukupnome
3.655	65	1,8	2.403	65,7	32	0,9	22	0,6	1.133	31,0

Izvor: Državni zavod za statistiku, stanje 30. lipnja 2022.⁷⁷

Pravne osobe prema aktivnosti i područjima djelatnosti prema NKD-a 2007.

Sukladno podacima o pravnim osobama prema djelatnostima pokazuju da su registrirani i aktivni subjekti u Sisačko-moslavačkoj županiji najzastupljeniji u ovih pet područja djelatnosti:

- ostale uslužne djelatnosti
- trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
- građevinarstvo
- prerađivačka industrija
- umjetnost, zabava i rekreacija.

Tablica 55. Pravne osobe prema aktivnosti i područjima djelatnosti prema NKD-a 2007. u SMŽ⁷⁸

Područje djelatnosti prema NKD-a 2007	Registrirane pravne osobe	Aktivne pravne osobe
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	325	163
Rudarstvo i vađenje	13	8
Prerađivačka industrija	676	389
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	46	19
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	72	44
Građevinarstvo	699	432
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	957	449
Prijevoz i skladištenje	220	139
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	391	192
Informacije i komunikacije	183	132
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	16	6
Poslovanje nekretninama	61	36
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	409	288
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	118	69
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	179	35
Obrazovanje	107	92
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	175	114
Umjetnost, zabava i rekreacija	637	292
Ostale uslužne djelatnosti	1.684	756
Ukupno	6.968	3.655
Najniža vrijednost		
Najviše vrijednosti		

Izvor: Državni zavod za statistiku

⁷⁵ Prosjek u Republici Hrvatskoj je 19 %.

⁷⁶ Oblik vlasništva jest obilježje jedinica Registra koje pokazuje vlasničku strukturu jedinice, a odnosi se na vlasništvo sredstava, odnosno osnivački ulog poslovnih subjekata.

⁷⁷ Stupac u tablici pod nazivom „nema vlasništva“ označava pravne osobe za koje nema podataka.

⁷⁸ Registar obuhvaća pravne osobe, tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te dijelove tih subjekata (u nastavku teksta: poslovni subjekti). U Registar se zasad ne upisuju fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u skladu s propisima, strane udruge koje imaju sjedište u Republici Hrvatskoj i poslovni subjekti koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj, stanje 30. lipnja 2022.

2.3.2. Gospodarske djelatnosti

Na području županije glavne gospodarske djelatnosti su industrija s posebnim naglaskom na energetiku, naftnu, petrokemijsku i kemijsku industriju, metalurgiju i metaloprerađivačku industriju, drvoprerađivačku, prehrambenu industriju te poljoprivreda i šumarstvo, trgovina, ugostiteljstvo, graditeljstvo, promet i veze.

U županiji su prisutni razvoj i primjena sofisticiranih tehnologija u elektroničkoj industriji, prisutan je i značajan razvoj farmaceutske industrije, a stvara se novo poduzetničko okruženje za razvoj IT sektora, posebno na području gaming industrije. Otvaranjem Poduzetničkog inkubatora PISMO na području grada Novske, Sisačko-moslavačkoj županiji ucrtan je put da postane središte gaming industrije u Republici Hrvatskoj.⁷⁹

U strukturi industrijske proizvodnje najzastupljenija je prerađivačka industrija u kojoj se izdvaja proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda, zatim proizvodnja električne energije, proizvodnja naftnih derivata, proizvodnja hrane i pića, proizvodnja metala i proizvoda od metala, vađenje sirove nafte i plina te drvna industrija, dok je udio ostalih djelatnosti puno manji.

Poduzetnička infrastruktura

Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture - JRPI evidentira i sistematizira subjekte poduzetničke infrastrukture u Republici Hrvatskoj koji su korisnici potpora, poticajnih mjera, darovnica ili povlastica, odnosno koji namjeravaju koristiti iste, odobrenih od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, kao nadležnog ministarstva za poduzetničke zone i poduzetničke potporne institucije u Republici Hrvatskoj, ili drugih tijela državne uprave nadležnih za dodjelu potpora, poticajnih mjera, darovnica ili povlastica. JRPI je definiran Zakonom o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/13, NN 114/13, NN 41/14, NN 57/18 i NN 138/21) i Napatkom o Jedinstvenom registru poduzetničke infrastrukture (NN 45/22). Poduzetnička infrastruktura obuhvaća poduzetničke zone i poduzetničke potporne institucije.

Poduzetničke zone (PZ)

Poduzetničke zone su područja namijenjena obavljanju poduzetničkih odnosno gospodarskih aktivnosti, a karakterizira ih zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organiziranog prostora te raspoloživih resursa poduzetničke zone od strane svih poduzetnika-korisnika koji posluju u poduzetničkoj zoni i time racionaliziraju troškove svog poslovanja. U Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture koji vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja upisano je 20 poduzetničkih zona na području Sisačko-moslavačke županije.

Tablica 56. Podaci iz Jedinstvenog registra poduzetničke infrastrukture (JRPI) – poduzetničke zone

Poslovna zona Komunalna zona	2003	Grad Sisak
Poslovna zona 'Barutana'	2006	Grad Sisak
Poslovna zona Tanina-Gorički	2002	Grad Sisak
Poslovna zona 'Južna industrijska zona'	2006	Grad Sisak
Poslovna zona Kutina I.	2004	Grad Kutina
Poduzetnička zona Novska	2005	Grad Novska
Poslovna zona Kutina II	2007	Grad Kutina
Poslovna zona Kutina III - Krč	2007	Grad Kutina
Industrijsko - logistička zona Kutina	2007	Grad Kutina
Poslovna zona Kutina IV	2011	Grad Kutina
Poduzetnička zona Mahovo	2007	Općina Martinska Ves
Gospodarska zona Blatnjača	2011	Općina Lipovljani
Gospodarska zona Hatnjak	2012	Općina Lipovljani
Poslovno-poduzetnička Sajmište	1997	Općina Sunja
Poduzetnička zona 'Veleška polja'	2009	Općina Donji Kukuruzari
Zona malih obrta s tržnicom	2001	Općina Jasenovac

⁷⁹ Plan razvoja SMŽ do 2027.

Gospodarsko-proizvodna zona 'Mišička'	2003	Grad Popovača
Poljoprivredno-industrijska zona u Jasenovcu	2001	Općina Jasenovac
Poduzetnička zona Moščenica - Poljana	2004	Grad Petrinja
Poduzetnička zona Vajda u Sunji	2012	Općina Sunja

Izvor: <http://reg.mingo.hr/pi/public/> stanje 2023.

The screenshot displays a grid of information cards for various business zones. Each card includes a small graphic with the text 'ZETNIČKA ZONA' and a list of details for a specific zone. The zones listed include:

- Poslovne zone Općine Velika Ludina:** Poslovna zona I Velika Ludina, Poslovna zona II Velika Ludina, Poslovna zona III Velika Ludina, Karte VIII (zemljišni i dogovorni PFLJG-Vidovnjak Kontakt osoba: Jelena Maleković, Općina: Općina Velika Ludina, Poštom...
- Poduzetničke zone Općine Topusko:** Poslovna zona Blunđa, Poslovna zona Blunđa - slobodne čestice, Poslovna zona Skalčević, Poslovna zona Skalčević - karta Kontakt osoba: Vladimir Čičanić, Grad/Općina: Općina Topusko, Poštom i u gradu/općini, više saznajete na: <https://www.mingo.hr>
- Poduzetničke zone Grada Siska:** PZ Komunalna zona Poslovna zona (IZ) Poslovna zona BABUŠTANA PZ Obrtnička, DOSTUPNE PARCELE GRAD SISAČ - 2021. Kontakt osoba: Martina Medenić, Grad: Siska, E-mail: martina.medenic@siskak.hr / <https://siska.hr/investicije/>
- Poduzetnička zona Općine Martinska Ves:** Poslovna zona Mahovo <https://www.martinska-ves.hr/poduzetnicka-zona.htm> Kontakt osoba: Maja Šević, dipl. oec. Općina: Martinska Ves, Poštom i u općini, Poslovna zona: Jedinstvenog upravnog odjela E-mail: opcinaj@martinska-ves.hr Telefon: +385 (0) 4471151
- Poslovna zona Općine Lipovljani:** Poslovna zona BLATNJAČA Poslovna zona MATIŠKA <https://lipovljani.hr/gospodstvo/poduzetnicka-zona/> Kontakt osoba: Nikola Horvat, Općina: Lipovljani, Poštom i u općini, Općinski načelnik E-mail: nikola.horvat@lipovljani.hr Telefon: +385 (0) 44 676 004 Fax: +385 (0) 44 611 214
- Poduzetnička zona Općine Lekenik:** Poslovna zona Lekenik <https://lekenik.hr/poduzetnicka-zona/> Kontakt osoba: Viktorija Majcen, Općina: Lekenik, Telefon: +385 (0) 44 527 813 Fax: +385 (0) 44 527 818
- Poslovni prostor u Gradu Hrvatska Kostajnica:** Poslovna zona Hrvatska Kostajnica Kontakt osoba: Zoran Šušnjović, Grad: Hrvatska Kostajnica, Poštom i u gradu, građevinski LJG E-mail: grad-hrvatska-kostajnica@skk.hr Telefon: +385 (0) 44 551 557 Fax: +385 (0) 44 551 542
- Poduzetničke zone Grada Gline:** Poduzetnički inkubator u Glini, Poduzetnička zona Jukićev, Poduzetnička zona Jukićev, Poduzetnička zona Željčeva, Poduzetnička zona Zvonimirna Kontakt osoba: Nataša Babić, Grad: Grad Gline E-mail: nada@grad-gline.hr Telefon: +385 (0) 44 551 609 Fax: +385 (0) 44 551 636
- Poslovne zone Općine Dvor:** Poslovna zona Vardić, Poslovna zona Starička za tehnički pregled, Poslovna zona Družica, Poslovna zona Križevica, Rujčevac, Manji poslovni prostori Kontakt osoba: Nikola Arbutina, Grad/Općina: Općina Dvor, Poštom i u gradu/općini, načelnik E-mail: narbutina@dvor.hr Telefon:...
- Poslovna zona Općine Donji Kukuruzari:** Poslovna zona Donji Kukuruzari Kontakt osoba: Lucija Matković, Općina: Donji Kukuruzari, Poštom i u općini, općinski načelnik E-mail: lucija.matkovic@donji-kukuruzari.hr Telefon: +385 (0) 44 857 023
- Poslovne zone Općine Hrvatska Dubica:** Poslovna zona Hrvatska Dubica BZ kapital - katastarski plan Poslovni prostor - Hrvatski dom, Badri Hrvatski dom, Badri - katastarski plan Poslovni prostor - Magazin i dvorište, Magazin i...
- Poduzetničke zone Grada Kutine:** Poduzetnička zona Kutina PZII, Poduzetnička zona Kutina PZIII, Industrijsko-logistička zona Kutina Vijeće pogledajte na: Brošura Kutina Link <https://www.koha.hr/kontakt-osoba>: osoba: Hrvoja Krmelčić, dipl. inž. Grad: Kutina, Poštom i u gradu, građevinski...
- Poduzetničke zone Općine Majur:** Poslovna zona Gornji Hrištavac, Poslovna zona Majur Kontakt osoba: Klementina Karanović, Grad/Općina: Općina Majur, Poštom i u gradu/općini, Općinski načelnik E-mail: opcinaj@majur.hr Telefon: +385 (44) 899 092
- Poljoprivredno industrijska zona Jasenovac:** Poslovna zona Jasenovac, Lokacija: Općina Jasenovac, Sisačko-moslavačka županija, Nuts regija: Paroska Hrvatska (HR028) Velikina zone (m²): 217.755 m² Velikina dostupnog zemljišta (m²): 74.764 m² Broj poduzetaka: 9 SPECIFIKACIJE PARCELE U...
- Poduzetnička zona Grada Popovače:** Poslovna zona Milička, Podaci o zoni, obrasci: RP1 PZ P Program razvoja poduzetničke zone Milička
- Poduzetničke zone Grada Novske:** Poduzetnička zona Zapoš, Šternovski prikaz zone PZ ZAPAD, Poduzetnička zona Novska, Šternovski prikaz zone PZ NOVSKA, Vite rta: Investicijska Infr. publikacija: POSLOVNA ZONA NOVSKA Kontakt osoba: Marija Kuzmić, mag.oec. Grad: Novska, Poštom i u gradu...
- Poduzetnička zona Grada Petrinje:** Poduzetnička zona Moščenica-Poljana Kontakt: Katastarski Grad: Petrinja, Poštom i u gradu, više saznajete E-mail: katastar@petrinja.hr Telefon: +385 (0) 99 534 7005

Slika 20. Podaci o poduzetničkim zonama na mrežnoj stranici Regionalnog koordinatora Sisačko-moslavačke županije.

Izvor: <https://rk-smz.hr/category/poduzetnicke-zone-u-smz/>

Program razvoja poduzetničkih zona na području Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2015. – 2020. godine (svibanj 2015.)⁸⁰.

Programom je sukladno zakonskoj regulativi utvrđeno da se ukupna površina poduzetničkih zona definira prostornim planom i odlukom o osnivanju, a uključuje zemljišne parcele namijenjene poduzetnicima i ukupnu površinu prometne i druge infrastrukture, namijenjene za obavljanje poduzetničkih aktivnosti unutar PZ. Kada je rađen Program, na temelju Odluka JLS, osnovana je 31 poduzetnička zona (stanje 2014.g) na području Sisačko-moslavačke županije, dok je u listopadu 2023. Registar upisano 20 zona (neke zone su ukinute).

Jedinice lokalne samouprave donosile su u prethodnom razdoblju Programe razvoja i poticanja poduzetničkih zona, između ostalih:

- Općina Topusko: Program razvoja poduzetničke zone Blatuša – Čemernica (2022.)
- Grad Popovača: Program razvoja poduzetničke zone „Mišička“ (2020.)
- Grad Novska: Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Grada Novske za razdoblje 2021.-2025. (2021)
- Grad Kutina: Program razvoja poslovnih zona Grada Kutine za razdoblje 2017.-2021. godine /Projekcija 2022.-2026. (rujan 2017.),

ili su poduzetničke zone razmatrane u strateškim dokumentima jedinica lokalne samouprave.

Poduzetničke potporne institucije

Poduzetničke potporne institucije su primarno usmjerene na provođenje programa usmjerenih na razvoj poduzetništva, posebice malih i srednjih poduzetnika, a čime posljedično doprinose i unapređenju poduzetničkog okružja u Republici Hrvatskoj.

Poduzetničke potporne institucije dijele se na razvojne agencije (županijske, lokalne ili određene djelatnosti), poduzetničke centre (i digitalne inovacijske centre kao njihovu potkategoriju), poslovne inkubatore (poduzetničke ili za nove tehnologije), poduzetničke akceleratorne, poslovne parkove, znanstveno-tehnološkijske parkove i centre kompetencija.

Tablica 57. Podaci iz Jedinstvenog registra poduzetničke infrastrukture (JRPI) – poduzetničko potporne institucije

SI-MO-RA d.o.o. za poticanje gospodarskog razvoja, savjetovanje i zastupanje	2006	Sisačko-moslavačka županija
Razvojna agencija MRAV društvo s ograničenom odgovornošću za usluge	2013	Grad Kutina
Poduzetnički inkubator Sisak - PISAK	2014	Applied Ceramics d.o.o.
Razvojna agencija Grada Novske - NORA	2018	Grad Novska
PETRA - Petrinjska razvojna agencija	2017	Grad Petrinja
Poduzetnički inkubator Donji Kukuruzari d.o.o. za savjetovanje i upravljanje	2021	Općina Donji Kukuruzari

Izvor: <http://reg.mingo.hr/pi/public/> stanje 2023.

Javna ustanova Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije⁸¹

Ustanovu je osnovala Sisačko-moslavačka županija 2018. g. čije aktivnosti su vezane uz koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja, pripremu i provedbu projekata te privlačenju potencijalnih ulagača te pružanje stručne pomoći pripremi i provedbi razvojnih projekata javnopravnih tijela i javnih ustanova s područja županije kojima su osnivači Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koji su od interesa za razvoj županije, kao i zajedničkih razvojnih projekata od interesa za razvoj više županija te posebno projekata sufinanciranih sredstvima iz strukturnih i investicijskih fondova Europske unije.

⁸⁰ https://www.smz.hr/images/stories/gospodarstvo/2015/podzon_15-20.pdf

⁸¹ <https://rk-smz.hr/>

SI-MO-RA d.o.o. za poticanje gospodarskog razvoja, savjetovanje i zastupanje⁸²

Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA d.o.o. osnovana je 2006. i provodi niz aktivnosti od općeg interesa, a koje se temelje na: Stručnim i savjetodavnim uslugama za pripremu i provedbu projekata, Stručnim i savjetodavnim uslugama za projekte energetske učinkovitosti, u radu s poduzetnicima kroz savjetovanje i informiranje, te pomoć prilikom pisanja poslovnih planova, projekata i programa kao i organiziranje edukacija za udruge, zadruge, ustanove, škole, djelatnike lokalne samouprave i dr.

Neki od završenih projekata:

- Projekt "Stvaranje poticajnog poduzetničkog okruženja u Sisačko-moslavačkoj županiji osnivanjem poduzetničkog inkubatora "PISMO – Novska" 2020.
- Rekonstrukcija bolničkog kompleksa i uspostava objedinjenog hitnog bolničkog prijema u Općoj bolnici "Dr. Ivo Pedišić" Sisak kroz infrastrukturna ulaganja i opremanje
- Rekonstrukcija bolničkog kompleksa i uspostava objedinjenog hitnog bolničkog prijema u Općoj bolnici "Dr. Ivo Pedišić" Sisak kroz infrastrukturna ulaganja i opremanje
- Projekt " Povećanje privlačnosti i obrazovnog kapaciteta Parka prirode Lonjsko polje izgradnjom posjetiteljskog centra "Crna Roda" Osekovo"
- Crown of entrepreneurial ideas for success – CROWN.

Razvojna agencija MRAV društvo s ograničenom odgovornošću za usluge Kutina-projekti

Razvojna agencija MRAV d.o.o. osnovana je 2013. godine od strane Grada Kutine. Jedna od temeljnih zadaća Agencije je strateško planiranje razvoja regije kroz sudjelovanje u procesima euro-integracija s posebnim naglaskom na korištenje europskih i nacionalnih fondova. Agencija se bavi pružanjem informativne, savjetodavne, konzultantske i operativne podrške sudionicima lokalnog razvoja, a s posebnim naglaskom na institucije, gospodarstvo i organizacije civilnog društva.

Neki od završenih projekata:

- Izgradnja plinske mreže Poslovne zone Kutina II trasa 3 u 1
- Uređenje poučne staze Turski stol
- uređenje poučne staze „Crkveni jarak“ Moslavačka gora
- Športski centar Kutina – multifunkcionalna dvorana br. 4
- Energetske obnove javnih zgrada
- Poduzetnički inkubator Kutina – PUNK
- reciklažno dvorište s pogonom za razvrstavanje komunalnog otpada - etapa 1 - reciklažno dvorište
- razvoj infrastrukture poduzetničkih zona; PZK2, trasa 1

Poduzetnički inkubator Sisak - PISAK

Neki od završenih projekata:

- Provedba projekta "Startaj s PISKOM!"⁸³
- CENTAR ZA 2D I 3D TEHNOLOGIJE⁸⁴

Razvojna agencija Grada Novske – NORA- projekti

Neki od završenih projekata:

- Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića i jaslica u Lipovljanima 2021.
- Dnevni centar za starije osobe u Novskoj 2021.
- Novljanska planinarska obilaznica⁸⁵ 2021.-2024. -u tijeku provedba
- Centar za ruralni razvoj Paklenica 2022.
- Kulturni centar za mlade Jazavica 2022.
- Izgradnja mrtvačnice u naselju Tanac 2022.
- Rekonstrukcija i opremanje društveno kulturnog centra i dječje igraonice u društvenom domu naselja Rajić 2021.

---

⁸² <https://rk-smz.hr/simora/>

⁸³ Usluge zakupa poslovnog te savjetodavne usluge i mentorski rad, usluge promocije, poslovne edukacije, usluge stručnih seminara, usluge koje će pružati Centar za 2d i 3d tehnologije, virtualni ured, administrativne i tajničke usluge, korištenja sale za sastanke, zakup "open-space" ureda, usluge korištenja multifunkcionalne konferencijske sale i sl.

⁸⁴ Centar 2d i 3d tehnologije pokreće se za potrebe poduzetnika i industrije čime se otvara mogućnost pružanja nedostajućih usluga u Sisku i Sisačko-moslavačkoj županiji

⁸⁵ Predmet ovog projekta je uređenje planinarskih staza u nadležnosti PP "Zmajevac" kako bi se omogućila dostupnost i prohodnost svih dijelova staze. Projektom će se obuhvatiti obilježavanje staze tipskim putokaznim pločama, postavljanje opisnih ploča i šumskom biljnom i životinjskom svijetu, uređenje staza i odmorišta, postavljanje drvenih klupa i stolova.

PETRA - Petrinjska razvojna agencija

Neki od završenih projekata:

- "Uspostava usluga poduzetničko društvenog centra Petrinja".

Poduzetnički inkubator Donji Kukuruzari d.o.o. za savjetovanje i upravljanje

Centri kreativnih industrija

Izgrađeni:

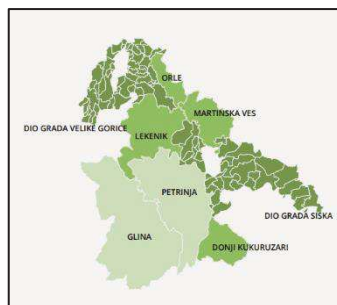
Centar kreativnih industrija – kreativni inkubator Sisak d.o.o. je dio unapređenja poduzetničke poslovne infrastrukture u Sisku koji povećava opseg i dostupnost usluga poduzetničkih potpornih institucija u području kreativne industrije.⁸⁶

Lokalne akcijske Grupe (LAG-ovi)

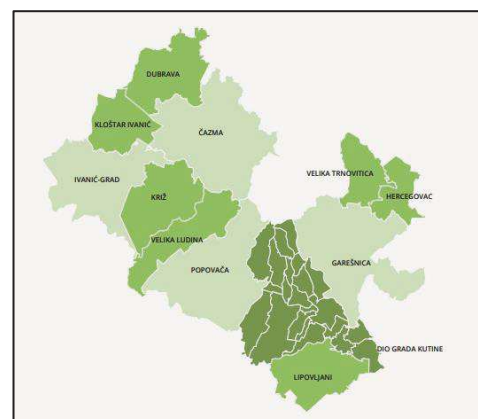
S ciljem promocije održivog razvoja, oživljavanja gospodarstva, zapošljavanja i poboljšanje kvalitete života na području Sisačko-moslavačke županije kao i u Republici Hrvatskoj osnovane su lokalne akcijske grupe (LAG) koje korištenjem LEADER pristupa utječu na razvoj ruralnih područja vezano na specifičnosti prostora. Članovi LAG-ova su predstavnici javnog, civilnog i privatnog sektora. U Sisačko-moslavačkoj županiji osnovano je pet LAG-ova: LAG „Moslavina“, LAG „Zeleni trokut“, LAG „Petrova gora“, LAG Zrinska Gora - Turopolje i LAG „Una“ koji svaki imaju usvojenu razvojnu strategiju za svoje područje.

LAG Petrova Gora

LAG Zrinska Gora - Turopolje

LAG Moslavina

LAG Una

LAG Zeleni trokut

Slika 21. LAG-ovi u Sisačko-moslavačkoj županiji

Izvor: Katalog LAG-ova Odobrene Lokalne akcijske grupe (LAG-ovi) u Republici Hrvatskoj

https://www.lmh.hr/images/lhm_katalog_v8b-min.pdf

⁸⁶ U sklopu infrastrukture predviđeno je 9 uredskih jedinica za inkubaciju ukupno 30 poduzetnika, te coworking prostor za 32 poduzetnika uz inkubaciju od 5 godina. Uz navedeno, postoji još i Laboratorij za multimedijalnu produkciju i Laboratorij za 3D produkciju.

Turizam

Promatrajući razdoblje posjeta turista na području Sisačko-moslavačke županije prije i poslije nastupanja ograničenja kretanja vezano uz epidemiju COVID-a⁸⁷ vidljivo je da je prije epidemije broj dolazaka i broj noćenja turista gotovo dvostruko premašivao brojke iz 2020. i 2021. godine.

Kao posljedica saniranja šteta od potresa te intenziviranja obnove objekata povećao se broj dolazaka i noćenja tijekom 2022. tj. znatno povećao u odnosu na 2021. godinu, međutim još uvijek nije dosegnut broj prije pandemije.

Sukladno Provedbenom programu razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022. - 2025. godine definirani su ciljevi razvoja turizma:

- brendiranje i pozicioniranje destinacije Sisačko-moslavačke županije na domaćem i međunarodnom tržištu,
- kreiranje prepoznatljivih turističkih proizvoda
  - povećanje fizičkog obujma turističkog prometa koji bi trebao omogućiti željene financijske učinke
- kontinuirana provedba promidžbenih aktivnosti TZSMŽ, samostalno i kroz kontinentalni Klaster Središnje Hrvatske te kroz studijska putovanja
- podizanje kvalitete turističke ponude u skladu s održivim razvojem
- daljnje kontinuirano jačanje suradnje i koordinacije turističkih zajednica u SMŽ
- jačanje suradnje sa svim nositeljima turističke ponude u SMŽ, pravnim i fizičkim osobama, te suradnje sa institucijama: Simorom – županijskom razvojnom agencijom, Javnom ustanovom Parkom prirode Lonjsko polje, Hrvatskom gospodarskom komorom Županijskom komorom Sisak te Obrtničkom komorom Sisačko-moslavačke županije, kao i Ministarstvom turizma i sporta i Hrvatskom turističkom zajednicom.

Tablica 58. Smještajni kapaciteti prema vrstama u Sisačko-moslavačkoj županiji

Vrsta smještaja	Broj objekata	Broj kreveta
Hoteli	6	522
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hotel Panonija u Sisku (89 kreveta) ▪ Hotel Kutina u Kutini (113 kreveta) ▪ Top Terme Topusko (220 kreveta) ▪ Hotel „Central“ u Hrvatskoj Kostajnici (26 kreveta) ▪ Hotel „Dvorac Jurjevec“ u Brežanama Lekeničkim (48 kreveta) ▪ Hostel „Ekološki centar vrata Zrinske gore“ (26 kreveta) 		
Nekomercijalni smještaj	79	334
Objekti u domaćinstvu	83	417
Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	17	114
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj	58	842
Kampovi	2	51
Ukupno	245	2280

Izvor: Turistička zajednica Sisačko-moslavačke županije, podaci od 20.3.2023

Tablica 59. Turizam-dolasci i noćenja u Sisačko-moslavačkoj županiji⁸⁸

Dolasci i noćenja turista	Izveštajne godine				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Dolasci turista					
ukupno	38 629	38 021	12 985	13 357	23 613
domaći	20 009	18 544	8 496	7 000	10 441
strani	18 620	19 477	4 489	6 357	13 172
Noćenja turista					
ukupno	99 106	95 372	35 173	32 801	55 490
domaći	60 435	55 282	24 848	18 668	26 836
strani	38 671	40 090	10 325	14 133	28 654

Izvor: Državni zavod za statistiku

⁸⁷ Svjetska zdravstvena organizacija je 11. ožujka 2020. godine službeno proglasila Pandemiju COVID-19. U Hrvatskoj je uvedena je mjera strogog ograničavanja zadržavanja na ulicama, trgovinama i drugim javnim mjestima. Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske je 21. ožujka 2020. donio odluku o privremenoj obustavi javnog prometa u cijeloj Hrvatskoj, čime bi se spriječio porast broja zaraženih.

⁸⁸ eVisitor je središnji elektronički sustav za prijavu i odjavu gostiju turista koji funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj.

Tablica 60. Kulturne manifestacije u SMŽ

Naziv događanja	Vrijeme	Mjesto održavanja	Značaj	Vrsta	Opis manifestacije
Dan planete Zemlje na biciklu u Moslavini.	Travanj, svake godine	TZG Kutina, svake godine mijenja se ruta bicikljade Popularizacija cijele Moslavine.	lokalni	Sportsko-zabavna	Sudionici- 1500, posjetitelji- 5000. Promocija cikloturističke ponude kroz povijesnu, prirodoslovnu i eno-gastropriču Moslavine i Lonjskog polja.
Moslavina Kutina-Izložba vina Hrvatske i vina izvornih sorti	Lipanj, nekada svibanj	TZG Kutina, gradski trg, Vinski dvor i vinske ceste Moslavine.	lokalni	Kulturna	Promoviranje Moslavine kao vinske regije, brendiranje Škrleta, razvoj turizma temeljen na vinarstvu, izvođači- 50, posjetitelji- 5000.
Sajam cvijeća Sisak	Svibanj	TZG Sisak, centar grada	lokalni	Kulturna	Prikaz hortikulturne djelatnosti, sudionici-100, posjetitelji- 5000.
Dan europskog sela roda -Čigoč	Lipanj	Park prirode Lonjsko polje, Grad Sisak - Čigoč	lokalni	Kulturno-sportska	Bicikljada, edukativni programi i sportski susreti, sudionici- 200, posjetitelji- 2000.
Lovrenčevo	01.-10. kolovoza	TZG Petrinja, grad Petrinja	lokalni	Kulturna	Predstavljanje baštine petrinjskog kraja, glazbeno-zabavni programi, j sudionici-300, posjetitelji- 10 000.
Lipovljanski susreti	Kolovoz	Općina Lipovljani	regionalni nivo internac. karaktera	Kulturna	Manifestacija kulture, jezika i običaja nacionalnih manjina u Hrvatskoj, broj sudionika 300, broj posjetitelja 3000.
Kupske noći	Kolovoz	TZG Sisak, šetnica-rijeka Kupa	lokalni.	Kulturna	Manifestacija promovira povijesne događaje, radionice, ulični zabavljači, koncerti. Sudionici- 500, posjetitelji-10 000.
Voloderske jeseni	Rujan	TZG Popovača, Voloder	regionalni nivo internaci. karaktera	Kulturna	Očuvanje tradicije, obogaćivanje turističke ponude, prezentacija starih zanata, sudionici-200, posjetitelji-5000.
Kestenijada	Listopad	TZG Hrvatska Kostajnica, centar	regionalni nivo internaci. karaktera	Kulturna	Promoviranje autohtonih proizvoda, promocija Pounja, naglašavanje prirode, sudionici-500, posjetitelji- 10 000
Festival gljiva u Parku prirode Lonjsko polje	Rujan	TZG Kutina, PPLP, Park prirode	lokalni	Kulturno-zabavna	Izložba gljiva, edukacija o gljivama, priprema jela od gljiva, obilazak PPLP, sudionici-100, posjetitelji- 1000.
Dani europske baštine u Krapju	Rujan	TZO Jasenovac, PPLP, Krapje-Jasenovac	lokalni	Kulturna	Promicanje kulturnih i tradicionalnih vrijednosti, promidžba obrta, pučko graditeljstvo, sudionici-200, posjetitelji- 2000.
Dani meda "Zlatna pčela"	Veljača	Udruga pčelara SMŽ, Top Terme Topusko, Topusko	lokalni	Kulturna	Pčelarska izložba, stručno znanstveni skup prodaja proizvoda od meda, broj sudionici-100, posjetitelji- 1000.
Petrinjske legende i priče	Svibanj	TZG Petrinja, Petrinja	lokalni	Kulturna	Kulturna manifestacija oživljene povijesti u sklopu koje se glazbeno-scenskim programom uprizori jedna od legendi, sudionici-200, posjetitelji- 2000.
Lukovo u Novskoj	Listopad	Grad Novska, TZG Novska, Novska	lokalni	Kulturna	Višednevni program proslave dana grada i nebeskog zaštitnika Sv. Luke, kulturno-umjetnički program, sudionici-200, posjetitelji-5000.
Letovanić, selo pokraj Kupe	Kolovoz	Udruga Letovanić, TZO Lekenik, Letovanić	lokalni	Kulturna	Dvodnevna kulturno-sportska manifest., natjecanje, sudionici-200, posjetitelji- 200.
Dani bana Jelačića i poštara Klempaja u Lekeniku	Kolovoz	TZO Lekenik	lokalni	Kulturna	Trodnevna kulturno-turistička manifest. sudionici-100, posjetitelji-1000.

Izvor: TZ SMŽ

Eksploatacija mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalne vode**Eksploatacija mineralnih sirovina⁸⁹**

Površine za eksploataciju i istraživanje mineralnih sirovina određene su u PPSMŽ:

Sukladno PPSMŽ ako se prilikom istražnih radova na istražnim prostorima mineralnih sirovina utvrdi da je lokacija povoljna za eksploataciju, može se na lokaciji istražnog prostora odobriti jedno ili više eksploatacijskih polja bez potrebe prostornog plana, a sukladno provedenoj procjeni utjecaja na okoliš i prirodu, prema zakonskim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode.

Tablica 61. Eksploatacijska polja

RED. BROJ	Naziv eksploatacijskog polja	Vrsta mineralne sirovine	Površina (ha)	JLS
1.	Pedalj-Inker	keramička i vatrostalna glina	33,98	Dvor
2.	Pedalj-Kio	keramička i vatrostalna glina	33,94	
34..	Bjeljevina	tehničko - građevni kamen	9,18	
5.	Karlice	tehničko - građevni kamen	3,28	
6.	Zut-Klašnice	tehničko - građevni kamen	6,08	
7.	Bojna	tehničko - građevni kamen	22,82	Glina
8.	Krečane	tehničko - građevni kamen	16,44	
9.	Slatina	tehničko - građevni kamen	5,70	
10.	Pješčanica	kremeni pijesak	32,56	Gvozd
11.	Podgorje	kremeni pijesak	5,70	
12.	Slavsko polje	kremeni pijesak	15,02	
13.	Blatuša	keramička glina	29,86	Kutina
14.	Mikleuška	tehničko-građevni kamen	24,72	
15.	Gornjak	građevni pijesak i šljunak	18,64	Lekenik
16.	Stanci	keramička glina	2,62	Petrinja
17.	Međurače	tehničko - građevni kamen	25,62	
18.	Klokočev jarak	barit	39,47	Topusko
19.	Ponikvari (Poljani)	keramička glina	7,86	
20.	Donja Čemernica	ciglarska glina	55,75	
21.	Hrvatsko selo	tehničko - građevni kamen	10,50	

Izvor: IV. ID PPSMŽ „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 20/23.

Sanacijom prostora, u smislu Zakona o rudarstvu, smatraju se rudarski radovi radi provedbe mjera osiguranja rudarskim radovima otkopanih prostora kojima se isključuje mogućnost nastanka opasnosti za ljude, imovinu, prirodu i okoliš, kao i radi privođenja namjeni određenoj prostornim planom ako su za to ispunjene pretpostavke. Sukladno PPSMŽ u tablici je dan prikaz polja predviđenih za sanaciju.

Tablica 62. Lokacije eksploatacijskih polja/istražnih prostora/površinskih kopova predviđenih za sanaciju

Grad/ Općina	Eksploatacijsko polje	Mineralna sirovina	Površina ha (prema koordinatama)
Grad Kutina	„Mikleuška"	tehničko - građevni kamen	24,73
Općina Dvor	„Karlice I"	tehničko - građevni kamen	2,39
	„Žabarica"	tehničko - građevni kamen	9,43
Općina Topusko	„Hrvatsko Selo"	tehničko - građevni kamen	10,50
	„Blatuša-Čemernica"	ciglarska glina	16,78

Izvor: IV. ID PPSMŽ „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 20/23.

⁸⁹ IV. ID PPSMŽ „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 20/23.

Tablica 63. Istražni prostori mineralnih sirovina

R br.	Naziv istražnog prostora	Vrsta mineralne sirovine	Površina (ha)	JLS
1.	Bjelovački Kostreši	tehničko-građevni kamen	121,96	Donji Kukuruzari
2.	Šaševa	tehničko-građevni kamen	< 25,00	Glina
3.	Klupca	tehničko-građevni kamen	44,72	
4.	Kamare	tehničko-građevni kamen	< 25,00	
5.	Krečane	tehničko-građevni kamen	182,39	
6.	Stipan	ugljen	90,62	
7.	Tišina	građevni pijesak i šljunak	38,00	Hrvatska Dubica
8.	Pepelinka	građevni pijesak i šljunak	4,16	Lekenik
9.	Pepelinka2	građevni pijesak i šljunak	5,60	
10.	Gornji Kukuruzari	vapnenac (lapor)	< 25,00	Majur/ D. Kukuruzari
11.	Međurače II	tehničko-građevni kamen	121,00	Petrinja
12.	Murinski jarak	bentonit	30,30	Popovača
13.	Carevac-Blatuša	tehničko-građevni kamen	27,45	Topusko
14.	Dragin Jarak	keramičke i vatrostalne gline	92,97	
15.	Lokalitet Crni Potok	keramičke i vatrostalne gline	6,24	
16.	Staro Selo Topusko	tehničko-građevni kamen	22,65	
17.	Blatuša - Čemernica	ciglarska glina	21,28	
18.	Poljani	keramičke i vatrostalne gline	117,83	

Izvor: IV. ID PPSMŽ „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 20/23.

Eksploatacija ugljikovodika⁹⁰

Površine sa značajnim potencijalom za formiranje novih eksploatacijskih polja ugljikovodika kao dijelovi istražnih prostora ugljikovodika prikazane su unutar obuhvata VI. ID PPSMŽ:

- Sava-06 – u određenim granicama
- Sava-07 – u određenim granicama.

Tablica 64. Postojeća eksploatacijska polja i istražni prostori

EKSPLOATACIJSKA POLJA (ugljikovodici)	Jamarica
	Janja Lipa
	Kozarica
	Lipovljani
	Mramor Brdo
	Okoli
	Stružec
	Vezišće
	Voloder
	Vrbak
ISTRAŽNI PROSTORI (ugljikovodici)	Sava-06
	Sava-07
	Sava-08
	Sava-11
	Sava-12

Izvor: VI. ID PPSMŽ "Službeni glasnik SMŽ" br. 7/23.

⁹⁰ VI. ID PPSMŽ "Službeni glasnik SMŽ" br. 7/23.

Geotermalne vode

Geološki potencijal geotermalnih voda postoji na cijelom prostoru Županije te se Planom predviđa mogućnost istraživanja geotermalne vode na svim prostorima na kojima za to u ovom Prostornom planu ne postoji zapreka.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja utvrdilo je istražne prostore „Topusko“ i „Sisak“.

Svi prostori eksploatacijskih polja ugljikovodika po prestanku eksploatacije ugljikovodika mogu se smatrati potencijalnim eksploatacijskim poljima geotermalne vode u energetske svrhe.

Gospodarenje otpadom⁹¹

Postupanje s opasnim otpadom

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom postupanje s opasnim otpadom propisano je na razini Države. Privremeno sabiralište opasnog otpada planira se nalokaciji regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

Do uspostave regionalnog centra za gospodarenje otpadom privremeno skladištenje opasnog otpada planira se na mjestima nastanka (industrija, bolnice...) i kod ovlaštenih sakupljača, uz strogo poštivanje zakona i tehničkih propisa za skladištenje i čuvanje takvog vrsta otpada

Postupanje s neopasnim proizvodnim otpadom

Zbrinjavanje neopasnog proizvodnog otpada koji neće biti zbrinut na drugačiji način riješit će se u sklopu regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

Na području južne industrijske zone u Sisku planirana je građevina za obradu neopasnog proizvodnog otpada i lokacija za gospodarenje građevinskim otpadom.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i PPSMŽ, planirana je sanacija postojećeg odlagališta fosfogipsa Petrokemije Kutina

Postupanje s komunalnim otpadom

Sustav gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji zasniva se na uspostavi regionalnog centra za gospodarenje otpadom (CGO) u cilju prihvata sortiranog i nesortiranog komunalnog otpada, sortiranja i razdvajanja, mehaničke i biološke obrade, recikliranja, kompostiranja i odlaganja ostatnog dijela, obrade tekućih i plinovitih ostataka, monitoringa, obrade glomaznog otpada, te odlaganja neopasnog i sabiranja opasnog otpada do konačnog zbrinjavanja od strane Države.

Nacrtom Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske su, radi ekonomičnosti, planirane moguće lokacije regionalnih centara za gospodarenje otpadom u susjednim županijama, na kojima bi se zbrinjavao otpad i sa područja Sisačko-moslavačke županije:

- Babina Gora u Karlovačkoj županiji
- Šagulje u Brodsko-Posavskoj županiji.

Sustav gospodarenja komunalnim otpadom na nivou Županije predviđa:

- uspostavu zelenih otoka i reciklažnih dvorišta u gradovima, općinskim središtima i većim naseljima
- uspostavu pretovarnih stanica na lokacijama postojećih odlagališta u Sisku, Kutini i Novskoj te uz reciklažno dvorište u Općini Sunja
- gradovi i općine će odrediti lokacije na svojim područjima za reciklažna dvorišta za prihvata građevnog otpada.

Sva aktivna odlagališta otpada koristiti će se do zakonom predviđenog roka. Do izgradnje i uspostave rada centara za gospodarenje otpadom u Šaguljama i Babinoj Gori miješani komunalni otpad će se odlagati na postojeća odlagališta.

Moguće lokacije za izgradnju kazete za zbrinjavanje azbesta su na postojećim odlagalištima: Goričica u Sisku i Gmajna u Glini

Konačni odabir lokacije za pretovarne stanice i kazete za zbrinjavanje azbesta se treba donijeti po izradi daljnjih Studija izvedivosti za sustav gospodarenja otpadom na državnoj i županijskoj razini.

---

⁹¹ IV. ID PPSMŽ „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 20/23.

Tablica 65. Postojeća odlagališta

Jedinica lokalne samouprave	Površina JLS (km ²)			
	Uređena odlagališta		Neuređena odlagališta	
	Broj i vrsta	Površina m ²	Broj i vrsta	Površina m ²
SMŽ	5	272.186	52-sanirana 3- sanacije u pripremi 10 -nesaniranih	60.501
GLINA	1-Komunalno odlagalište „Gmajna“	40.166	22 divlje deponije -sanirane	cca 1000
HRVATSKA KOSTAJNICA	-	-	-	-
KUTINA	1- odlagalište neopasnog otpada	110.000	-	-
NOVSKA	1-„Kurjakana“	45.300	12 neuređenih odlagališta - sanirano	1.908
PETRINJA	1-„Taborište“	25.000	-	-
POPOVAČA	-	-	9 neuređenih odlagališta - sanirano	-
SISAK	1- „Goričica“- odlagalište neopasnog komunalnog otpada	51.720	-	-
DONJI KUKURUZARI	-	-	-	-
DVOR	-	-	1-sanacija u pripremi	4.200
GVOZD	-	-	1-sanacija u pripremi	33.134
HRVATSKA DUBICA	-	-	1-privremeno odlagalište građevnog otpada 1-sanirano odlagalište komunalnog otpada „Vladića jama“	3.400 4.380
JASENOVAC	-	-	1-sanacija u pripremi	11.679
LEKENIK ⁹²	-	-	-	-
LIPOVLJANI	-	-	-	-
MAJUR	-	-	-	-
MARTINSKA VES	-	-	3 neuređena odlagališta - sanirana	500
SUNJA	-	-	4 neuređena odlagališta - sanirana	-
TOPUSKO	-	-	10 neuređenih odlagališta -nisu sanirana	300
VELIKA LUDINA	-	-	2 neuređena odlagališta - sanirana	-

Izvor: Dopisi JLS

⁹² Općina Lekenik nije dostavila podatke.

2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Sisačko-moslavačku županiju

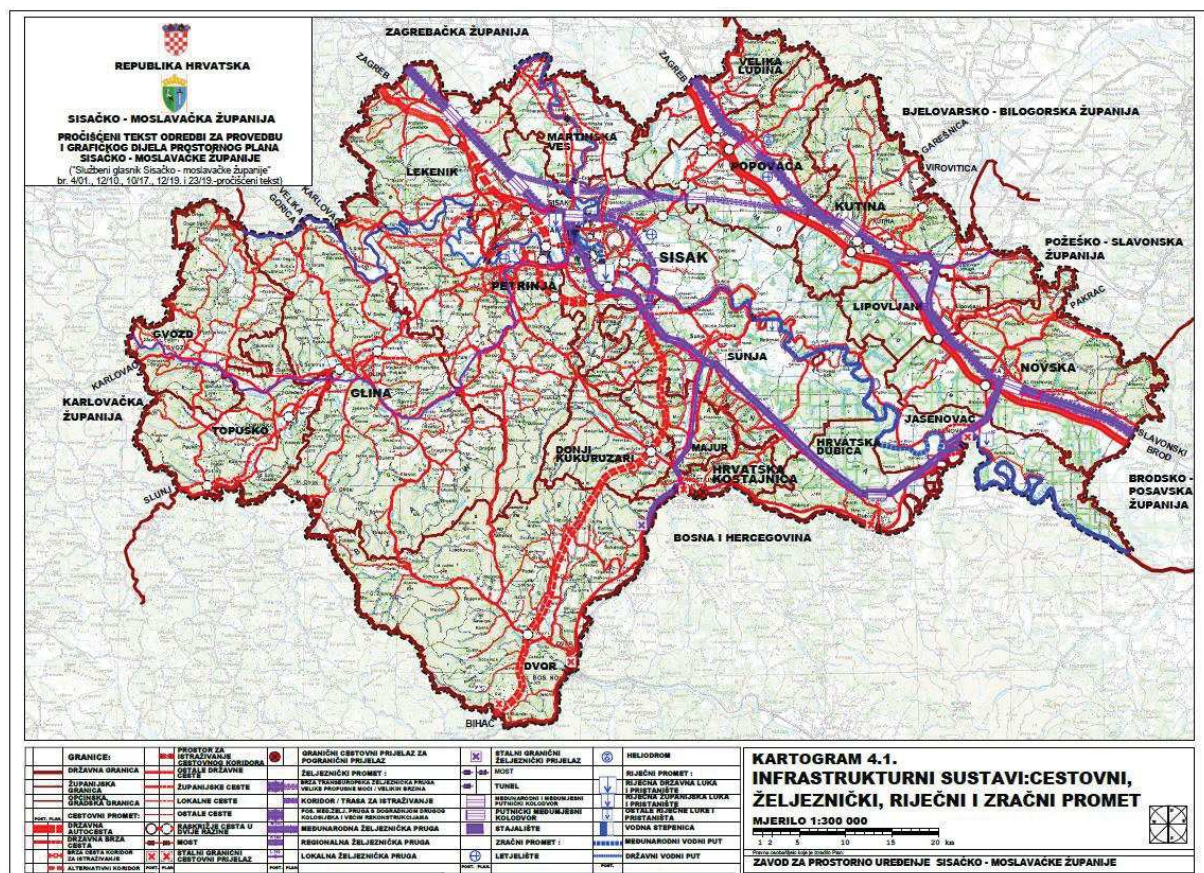
2.4.1. Prometna infrastruktura

Planiranje razvoja prometnog sustava provodi se u skladu sa Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske i Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske.

U proteklom razdoblju donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine⁹³ koja predstavlja polazišnu točku u novom procesu planiranja prometnog razvoja Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske donijela je Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2021. godine. Ovim Programom planirane su aktivnosti na državnoj razini vezano na izradu studija i istraživanja, dovršenje nužne projektne dokumentacije te realizacija planiranog programa izgradnje i održavanja javnih cesta.

Detaljan opis postojećeg i planiranog prometnog sustava na području Sisačko – moslavačke županije prikazan je u Prostornom planu Sisačko – moslavačke županije⁹⁴.

Slika 22. Infrastrukturni sustavi: cestovni, željeznički, riječni i zračni promet u Sisačko-moslavačkoj županiji
 Izvor: Kartogram 4.1. PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst),

⁹³ Narodne novine" br. 84/17.

⁹⁴ PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst)

Master plan prometnog razvoja Sisačko – moslavačke županije⁹⁵

Izrada Master plana uvjetovana je potrebom daljnjeg održivog razvoja Sisačko – moslavačke županije i njenog okruženja, sukladno gospodarskim i socijalnim ciljevima i potrebama poboljšanja životnih uvjeta, zaštite i očuvanja okoliša, ostvarivanje energetske ušteda i energetske učinkovitosti i drugim ciljevima održivog razvoja.

Master plan prometnog sustava predstavlja ciljeve i mjere za poboljšanje sigurnosti u prometu, bolju dostupnost i poticanje javnog prometa, razvoj prometa koji će biti po mjeri čovjeka i sukladno sa trajnim smjernicama razvoja Sisačko – moslavačke županije mjere za povećanje mobilnosti stanovništva koje uključuju i jačanje povezanosti županije s gradovima i općinama te mjere kojima se individualni promet postupno ograničava.

Preporuka održivom razvoju prometnog sustava i povećanju mobilnosti u Sisačko – moslavačkoj županiji predstavlja nedostatak krovnog strateško planskog dokumenta koji bi objedinio potrebe i potencijale svih jedinica lokalne samouprave i utvrdio model koji je najprihvatljiviji za budući razvoj županijskog prometnog sustava.

Izradom Master plana prometnog razvoja Sisačko – moslavačke županije utvrđene su potrebe i opravdanost pojedinih projekata za modernizaciju i rekonstrukciju postojeće infrastrukture i unaprjeđenje prometnog sustava u cjelini, s posebnim naglaskom na podizanje kvalitete i efikasnosti javnog putničkog prijevoza te poboljšanju povezanosti ostalih gradova i općina s gradom Siskom kao administrativno – teritorijalnim središtem Sisačko-moslavačke županije.

2.4.1.1. Cestovni promet

Sisačko-moslavačka županija se nalazi na Paneuropskom prometnom koridoru X transeuropske prometne mreže (TEN-T) kojim prolazi autocesta A3 Bregana (GP Bregana (granica RH/Slovenija)) - Krapina – Zagreb – Slavonski Brod – čvorište Sredanci (A5) – Lipovac (GP Bajakovo (granica RH/Srbija)). Ostale prometnice su državnog, regionalnog i lokalnog značaja, a razvrstane su prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“ broj 41/22.). Duljine pojedinih vrsta cesta koje prolaze područjem Sisačko-moslavačke županije su sljedeće:

Tablica 66. Udio pojedinih vrsta cesta i cestovna gustoća

Vrsta ceste	Duljina (km)	Udio (%)	Cestovna gustoća km/km ²
Autoceste	73,7	4,20	0,016
Državne ceste	453,6	25,86	0,101
Županijske ceste	647,09	36,89	0,144
Lokalne ceste	579,56	33,04	0,130
Ukupno:	1753,95	100,00	0,391

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Autoceste

Područjem Sisačko – moslavačke županije prolaze sljedeće autoceste:

- **A3** Bregana (GP Bregana (granica RH/Slovenija)) - Krapina – Zagreb – Slavonski Brod – čvorište Sredanci (A5) – Lipovac (GP Bajakovo (granica RH/Srbija)) u duljini cca 62,8 km
- **A11** Zagreb – Sisak u duljini cca 10,9 km, izgrađena je do čvora Lekenik.

Radovi na izgradnji dionice autoceste A11 od od čvora Lekenik do čvora Sisak dugoj 11 km započeli su 2022. g. i još su u tijeku. Na trasi autoceste gradi se šest putnih prijelaza s nadvožnjacima i drugom infrastrukturom.

Završetkom tog cjelovitog projekta u ulazu u Sisak sagrađit će se novi most preko rijeke Odre.

Projektna dokumentacija za autoceste koja je u izradi:

- rekonstrukcija spoja čvora Lekenik na D30⁹⁶

⁹⁵ Master plan prometnog razvoja Sisačko – moslavačke županije⁹⁵ usvojen je na Županijskoj skupštini Sisačko – moslavačke županije na 19. sjednici održanoj 30. travnja 2020.godine.

⁹⁶ Rekonstrukcija se radi kako bi se ostvario izlaz teških vozila izvan naseljenog dijela naselja Lekenik te kako bi se ostvario direktan pristup do poslovne zone „Marof“ u naselju Lekenik (ishođena je lokacijska dozvola, izrađen je glavni projekt te se očekuje ishodoenje građevinske dozvole i sama izgradnja).

- izrada projektne dokumentacije novoga čvora na autocesti A11⁹⁷.

Slika 23. Izgradnja autoceste od čvora Lekenik do Siska, svibanj 2022.
Izvor: <https://ps-portal.eu/2022/08/03/>

Slika 24. Izgradnja novog mosta preko Odre u Sisku u sklopu dionice autoceste Zagreb – Sisak, svibanj 2023.
Izvor: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/milijunski-projekt-na-cekanju-doznajemo-u-cemu-je-problem-necebiti-završeno-do-sljedece-godine-15333661>

⁹⁷ Projektna dokumentacija se radi kako bi se omogućilo bolje prometno povezivanje grada Petrinje i šireg područja koje je stradalo u katastrofalnom potresu. Novi čvor se planira kako bi se omogućilo povezivanje autoceste A11 na državnu cestu D30 na mjestu do kojeg Hrvatske ceste d.o.o. planiraju rekonstrukciju državne ceste D30 prema Petrinji (naselje Žažina). Na taj način će se ostvariti cjelovito prometno rješenje u cilju povezivanja Grada Petrinje i šireg područja na sustav izgrađenih autocesta u RH. (izrađeno je idejno rješenje.)

Državne ceste

Tablica 67. Duljina državnih cesta u Sisačko- moslavačkoj županiji, stanje 2022.godine

Oznaka ceste	Opis ceste	Duljina (km)
DC224	Novo Pračno (D37) – Blinjski Kut – Donji Hrastovac – Panjani (D30)	34,2
DC232	Novo Selo Palanječko (D36) – Gušće – Puska – Jasenovac (D47)	65,7
DC30	Velika Kosnica – Velika Gorica – Petrinja – Hrvatska Kostajnica – (D47 – GP Hrvatska Kostajnica (granica RH/BiH))	61,2
DC31	Velika Gorica (D30) – Pokupsko – Gornji Viduševac (D6)	21
DC312	Brestača (D47/Ž3124) – Novska (Ž3250/Ž3252)	1,8
DC317	Kutina (D45 – nerazvrstana cesta)	1,2
DC36	Karlovac (A1/D1) – Pokupsko (D31) – Gladovec Pokupski (D31) – Žažina (D30) – Sisak – Popovača (Ž3124)	55
DC37	Sisak (D36) – Petrinja (D30) – Gora – Glina (D6)	33,3
DC45	Veliki Zdenci (D5/D28) – Garešnica – Kutina (A3)	13,1
DC47	Lipik (D5) – Novska – Hrvatska Dubica – Hrvatska Kostajnica – Dvor (D6)	83
DC6	Jurovski Brod (GP Jurovski Brod (granica RH/Slovenija)) – Ribnik – Karlovac (D3) – Brezova Glava (D1) – Vojnić – Glina – Matijevići (GP Dvor (granica RH/BiH))	84,1
UKUPNO		453,6

Izvor: HRVATSKE CESTE, Sektor za pripremu, građenje i rekonstrukciju, Odjel za strateško planiranje dopis od 22.2.2023.

U razdoblju 2019. – 2022. izrađena je studijska i projektna dokumentacija za sljedeće zahvate:

- sjeverna obilaznica Hrvatske Kostajnice
- most preko rijeke Save kod Kratečkog i spojna cesta do DC 224
- izmještanje državne ceste DC 37 u Sisku
- dionica Bair (DC 47) – Donji Čaglić (DC5)
- spojna cesta: čvor Sisak (A11) – Sisak
- obilazne ceste oko Petrinje
- obilazne ceste oko Gline
- obilaznica naselja Gora
- istočna obilaznica Kutine.

Pregledi i interventne sanacije nakon potresa na mostovima, vijaduktima i nadvožnjacima i dionicama državnih cesta

Na postojećim državnim cestama u razdoblju 2019 – 2022. izvršene su sljedeće interventne sanacije nakon potresa: most na Savi u Galdovu, most Gromova na Kupi u Sisku, most preko potoka Kutinica u Kutini, most na rijeci Odri u Stupnu, most preko rijeke Golinje, most na Uni u Dvoru i most na Kupi u Brestu.

Hrvatske ceste su u svojoj nadležnosti državnih cesta po potrebi na svojim dionicama cesta ugrađivale pješačke zaštitne ograde, usklađivale svjetlosno prometne znakove na pješačkim prijelazima, ugrađivale odbojne ograde, rekonstruirale semaforne uređaje i sanirale nadvožnjake.

U Sisačko – moslavačkoj županiji rađeni su istražni radovi i izrada projekta sanacije klizišta u Žirovcu, Klasniću, Budičini i Gori.

Izrada elaborata osiguranja dokaza i procjene nastale štete uzrokovanim potresom izrađeni su na sljedećim lokacijama: most Brest, most Galdovo, most Stupno, most Gromova, most Lonja, klizišta Bučina i klizišta Klasnić.

Županijske ceste i Lokalne ceste

Županijska uprava za ceste Sisačko – moslavačke županije upravlja županijskim cestama ukupne duljine od 647,09 km (asfalt 590,19 km, makadam 56,90 km) i lokalnim cestama ukupne duljine od 579,56 km, (asfalt 418,86 km, makadam 160,70 km)..

Za redovno održavanje županijskih i lokalnih cesta zadužene su temeljem javnog natječaja na četiri godine sljedeće tvtk:

Ceste Sisak d.o.o. - Nadcestarije Sisak, Petrinja, H. Kostajnica, Dvor, Glina i Sunja

Ceste Karlovac d.d. - Nadcestarija Topusko

PZC BROD d.o.o. Slavonski Brod, Nadcestarija Novska

Županijske ceste zagrebačke županije d.o.o. - Nadcestarija Kutina

Nerazvrstane ceste

Tablica 68. Duljina nerazvrstanih cesta u Sisačko – moslavačkoj županiji, stanje 31.12.2022.g.

Grad/Općina	Makadam	Asfalt	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (km)
Općina Hrvatska Dubica	214,57	18,2	232,77
Grad Kutina	43,5	131,1	174,6
Grad Glina	293,60	80,95	374,55
Općina Dvor	42,26	11,05	53,31
Grad Novska	7,80	75,23	83,03
Grad Sisak	-	-	264,5
Općina Sunja	61,5	23,9	85,4
Općina Gvozd	-	-	192,17
Općina Martinska Ves	-	-	286,34
Općina Topusko	-	-	98,81
Općina Donji Kukuruzari	-	-	-
Grad Hrvatska Kostajnica	23	16	39,0
Općina Jasenovac	-	-	90,17
Općina Lipovljani	2,4	33,3	35,7
Općina Majur	-	-	14,9
Grad Petrinja	-	-	-
Grad Popovača	30	130	160
Općina Velika Ludina	-	-	33,0
Općina Lekenik	-	-	-

Izvor: Prema podacima dostavljenih od JLS

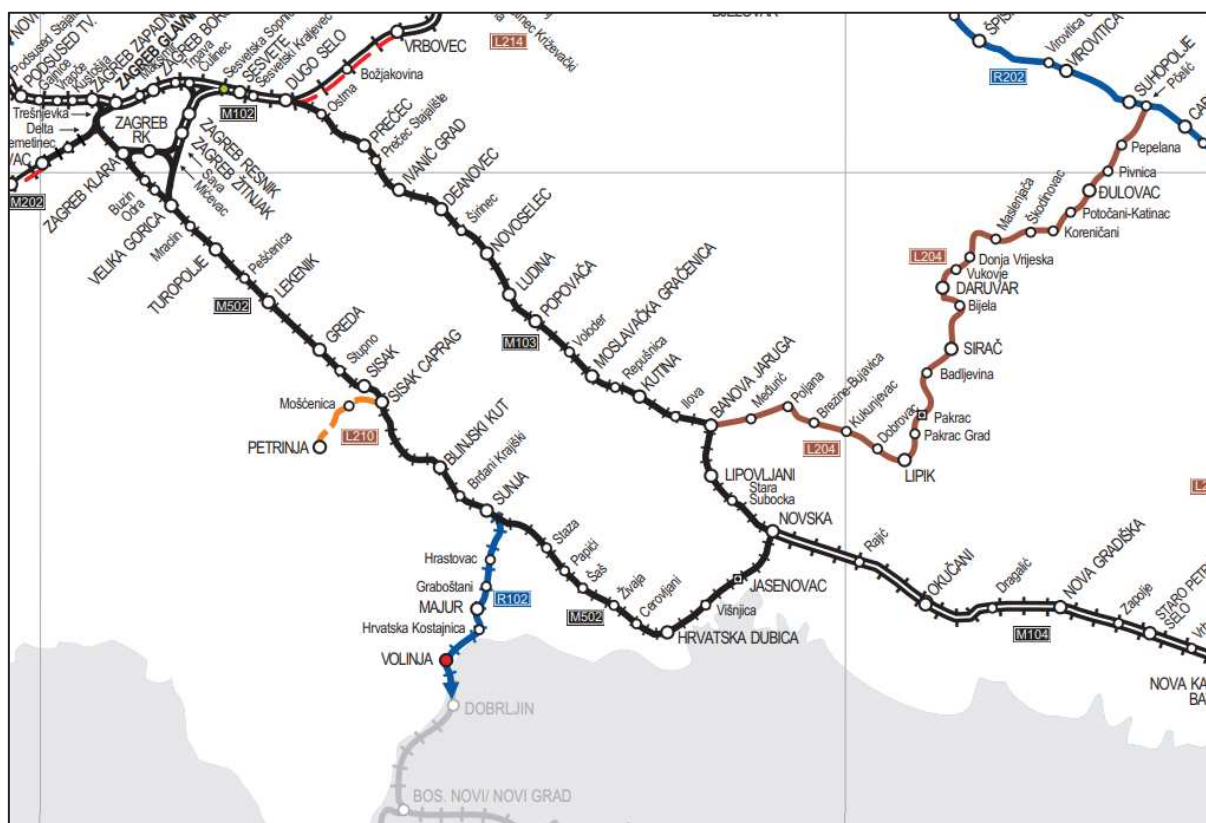
Napomena: oznaka „-“ podaci nisu dostavljeni

2.4.1.2. Željeznički promet

Sisačko – moslavačkom županijom prolazi X. europski željeznički koridor koji spaja zapadnu i srednju Europu s jugoistočnom Europom.

Okosnice željezničkog prometnog sustava Županije čine:

- međunarodna pruga M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska (građevinska duljina pruge iznosi 116,757 km, jednim djelom prolazi kroz Sisačko - moslavačku županiju) - planirana je modernizacija ove pruge
- međunarodna pruga M104 Novska Vinkovci – Tovarnik – Državna granica – (Šid) (građevinska duljina pruge iznosi 185,405 km, jednim djelom prolazi kroz Sisačko - moslavačku županiju, pruga ima dva kolosijeka)
- međunarodna pruga M103 Dugo Selo – Novska (građevinska duljina pruge iznosi 83,405 km, jednim djelom prolazi kroz Sisačko - moslavačku županiju)
- regionalna pruga R102 Sunja – Volinja – Državna granica(BIH) – Dobrljin (građevinska duljina iznosi 21,575 km)
- lokalna pruga L204 Banova Jaruga – Daruvar – Pčelić odvojnica (građevinska duljina iznosi 95,752 km)
- devastirana pruga Sisak Caprag – Petrinja – Karlovac (građevinska duljina iznosi 101,769 km, ova željeznička pruga je izvan funkcije do daljnega, zbog razaranja u domovinskom ratu) - predviđa se njeno osposobljavanje i stavljanje u promet. Dio ove pruge je „Odlukom o razvrstavanju željezničkih pruga“ razvrstan kao željeznička pruga od značaja za lokalni promet L210 Sisak Caprag - Petrinja (građevinska duljina 11,018 km).

Slika 25. Karta željezničke mreže s kolodvorima i stajalištima

Izvor: <https://www.hzinfra.hr/naslovna/mreza-hrvatskih-pruga/>

Tablica 69. Udio pojedinih vrsta i gustoća željezničkih pruga u Sisačko – moslavačkoj županiji

Vrsta pruge	Duljina (km)	Udio (%)	Gustoća željezničkih pruga (km/km ²)
Međunarodna	155,5	81,20	0.034
Regionalna	20,5	10,71	0,005
Lokalna	15,5	8,09	0,004
Ukupno:	191,5	100,00	0,043

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Planirana proširenja i rekonstrukcija željezničke infrastrukture prema PPSMŽ⁹⁸:

- proširenje pruge M502 na dva kolosijeka dogradnjom drugog kolosijeka uz postojeći na dionicama Zagreb – Sisak, Lipovljani – Novska i Velika Ludina – Popovača – Kutina (maksimalne brzine 160 km/h)
- između Kutine i Banove Jaruge se zadržava jednokolosječna pruga M103, a dio pruge između kolodvora Banova Jaruga i Lipovljani se demontira
- veza između nove dvokolosječne pruge i jednokolosječne pruge za Banovu Jarugu će se rekonstruirati unutar kolodvora Kutina
- načelnu trasu (koridor) novog dijela brze transeuropske željezničke pruge na potezu Sisak – Lonjsko polje – Kutina (brzine do 250 km/h) potrebno je u istražnim radovima usuglasiti sa interesima zaštite prirode i okoliša
- planira se alternativna trasa pruge M502 na dijelu Grada Siska do granice naselja Sunja
- između Kutine i Lipovljana predviđena je izgradnja nove trase dvokolosječne željezničke pruge u koridoru uz autocestu A3.

Izrađena projektna dokumentacija za rekonstrukciju i obnovu željezničkih pruga u razdoblju od 2019. – 2022.⁹⁹

Izrađena projektna dokumentacija:

- za rekonstrukciju i obnovu željezničke pruge na dionici međunarodne pruge M103 Dugo Selo – Novska (projektiranje je završeno i ishođene su građevinske dozvole za fazu jedan, a za fazu dva i tri izrada projektna dokumentacija je u tijeku (glavni projekt))
- za prilagodbu željezničkih graničnih prijelaza za provedbu schengenske pravne stečevine (za željeznički kolodvor Volinja je u tijeku izrada dokumentacije i ishođenje dozvole)
- za cjelovitu obnovu zgrade kolodvora Sisak (u postupku nabave)
- radi uklanjanja zgrade „Bloka 2“ u kolodvoru Sisak s prijedlogom premještanja na novu lokaciju (u tijeku izrade)
- za zamjenu propusta međunarodne pruge M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska (u izradi)
- za ugradnju provizornog mosta za zamjenu propusta međunarodne pruge M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska
- za hitnu sanaciju nakon potresa mosta Kupa u Sisku međunarodne pruge M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska
- za izgradnju novog propusta međunarodne pruge M104 Novska – Vinkovci – Tovarnik – Državna granica – Šid (u izradi)
- za ugradnju signalno-sigurnosnih i telekomunikacijskih uređaja na željezničkim prugama M104 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska na dionici Sisak Caprag – Novska, R102 Sunja – Volinja – Državna granica – (Dobrljin) i L217 Sisak Caprag – Karlovac na dionici Sisak Caprag – Petrinja (u izradi).

⁹⁸ PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst).

⁹⁹ Izvor: HŽ INFRASTRUKTURA, Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova, dopis od 8.2.2023.

Završeni projekti obnove, rekonstrukcije i gradnje željezničke infrastrukture u razdoblju od 2019. – 2022.

Završeni projekti:

- izgradnja novoga mosta „Kanal“ na međunarodnoj pruzi M104 Novska – Vinkovci – Tovarnik – Državna granica – (Šid)
- zamjena mosta Graduša na međunarodnoj pruzi M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska
- rekonstrukcija kolodvora Sisak na međunarodnoj pruzi M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska
- obnova dionice Greda – Sunja (30,8 km) na međunarodnoj pruzi M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska (izgrađeni su novi peroni s nadstrešnicama u Stupnom, Blinjskom Kutu i Brđanima Krajiškim)
- provizorni most za zamjenu propusta na međunarodnoj pruzi M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska
- hitna sanacija mosta Kupa u Sisku nakon potresa
- sanacija podvožnjaka Kukuljanovo u Sisku nakon potresa
- izrada privremenog pješačkog prijelaza u kolodvoru Sisak.

Započeti projekti obnove, rekonstrukcije i gradnje željezničke infrastrukture:

- obnova međunarodne pruge M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska (poddionica Sunja – Hrvatska Dubica (24 km) i Hrvatska Dubica – Novska (19 km))
- zamjena sustava napajanja na međunarodnoj pruzi M103 Dugo Selo – Novska
- zamjena sustava napajanja na dionici Zagreb GK – Sisak Caprag, međunarodne pruge M502 Zagreb Glavni kolodvor – Sisak – Novska
- nabava i ugradnja opreme za osiguranje tri željezničko cestovna prijelaza (ŽCP) u Sisačko – moslavačkoj županiji (ŽCP Voloder, ŽCP Staro Pračno i ŽCP Stupno).

Upravni akti za gradnju i modernizaciju željezničkih pruga (lokacijske i građevinske dozvole) izdaju se temeljem odredbi Prostornog plana.

Prostornim planom uređenja grada/općine moguće je planirati priključne kolosijeke uz suglasnost Hrvatskih željeznica u svrhu povezivanja gospodarskih zona (poduzetničkih i industrijskih) sa željezničkom infrastrukturom.

2.4.1.3. Riječni promet

Riječni promet je u odnosu na druge vrste prijevoza na kopnu jeftiniji, ekološki prihvatljiviji i sigurniji naročito u prijevozu rasutog tereta. Ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju i gospodarsko i političko približavanje zemalja jugoistočne Europe Europskoj uniji, stvaraju pretpostavke za povećanje razmjena roba. Republika Hrvatska na međunarodnoj, a Sisačko-moslavačka županija na regionalnoj razini, su svojim resursima značajni čimbenici europskog prometnog sustava. Grad Sisak je važno čvorište riječnog prometa u Hrvatskoj.

Prema Pravilniku o razvrstavanju i otvaranju vodnih putova na unutarnjim vodama¹⁰⁰ plovne putove u Sisačko-moslavačkoj županiji čine rijeka Sava od ušća Velikog Struga do Galdova u duljini od cca 119 km klasificiran kao međunarodni vodni put IV. klase, rijeka Kupa od ušća u rijeku Savu do ušća rijeke Odre u duljini cca 5 km klasificiran kao međunarodni vodni put IV. klase i rijeka Una od ušća u rijeku Savu uzvodno do mjesta Tanac u duljini od 4 km klasificiran kao međunarodni vodni put II. klase, a od mjesta Tanac do Hrvatske Dubice u duljini od 11 km kao međunarodni vodni put I. klase.

Plovni put rijeke Save od ušća Kupe do Rugvice klasificiran je kao državni vodni put II. klase, a od Rugvice do Bregane kao državni vodni put I. klase. Plovni put rijeke Kupe od ušća rijeke Odre do Ozlja klasificiran je kao državni vodni put I. klase.

Luka Sisak otvorena je za javni promet i od državnog je značaja, a smještena je na tri lokacije: luka za prekrcaj nafte u Sisku nalazi se na rijeci Savi pored naselja Crnac, na lokaciji Galdovo na lijevoj obali Save

---

¹⁰⁰ Pravilnik o razvrstavanju i otvaranju vodnih putova na unutarnjim vodama („Narodne novine“ br. 77/11; 66/14. i 81/15.)

se nalazi brodogradilišno pristanište, a u gradu Sisku na rijeci Kupi se nalazi javno putničko i komunalno pristanište. U Sisku se nalazi i sjedište jedinog hrvatskog riječnog prijevoznika tvrtke Dunavski Lloyd.

Lučka uprava¹⁰¹ nastavlja djelatnosti II i III faze na izgradnji komunalnog pristaništa na području lijeve obale rijeke Kupe od r.km. 2 + 000 do 3 + 000 r.km. (uzvodno od željezničkog mosta) u gradu Sisku. Komunalno pristanište na rijeci Kupi u Sisku nakon izgradnje omogućit će obostrano postavljanje plutajućih gatova i privez brodica sa ukupno 194 veza.

Slika 26. Projekt komunalnog pristaništa na rijeci Kupi u Sisku

Izvor: <https://lokalni.vecernji.hr/zupanije/sisak-dobiva-komunalno-pristaniste-na-kupi-s-200-vezova-2421>

Slika 27. Brodogradilišno pristanište Galdovo

Izvor: <https://www.luckaupravisak.hr/bazen/bazen-galdovo/>

Na području parka prirode Lonjsko polje u fazi projektiranja su 3 pristaništa (Krapje, Drenov Bok i Plesmo Strug) za brodove i čamce kojim će se koristiti Javna ustanova park prirode Lonjsko polje u turističke svrhe (ishođene su lokacijske dozvole za navedena pristaništa te se trenutno projektiraju Izvedbeni projekti).

¹⁰¹ <https://www.luckaupravisak.hr/>

2.4.1.4. Zračni promet

Na području Županije postoji nekoliko malih sportskih i gospodarskih – poljoprivrednih uzletišta čija je izgradnja omogućena odredbama prostornih planova kao i izgradnja heliodroma u bolnicama u Sisku i Popovači.

Letjelište za lake i ultra lake letjelice te heliodrom planirani su u Petrinji¹⁰²

Potrebe stanovnika Sisačko – moslavačke županije u civilnom zračnom prometu rješavaju se preko Zračne luke „Franjo Tuđman“ u Velikoj Gorici koja je udaljena od Siska cca 35 km.

2.4.1.5. Biciklistički promet

Osnovnu mrežu biciklističkih ruta Republike Hrvatske čine državne glavne biciklističke rute koje su u nadležnosti Hrvatskih cesta. Pravilnikom o funkcionalnim kategorijama za određivanje mreže biciklističkih ruta¹⁰³ za područje Sisačko – moslavačke županije određene su državne biciklističke rute.

Tablica 70. Državne biciklističke rute u Sisačko – moslavačkoj županiji

Državne glavne biciklističke rute		
Oznaka rute	Smjer	Dionica međunarodne rute
DG2	Gr. Slovenija (Bregana Naselje) – Zagreb – Sisak – Jasenovac – Slavonski Brod – Županja – Gunja – gr. BiH	Ruta Sava
DG7	Gr. Mađarske (Gola) – Đurđevac – Bjelovar – Garešnica – Jasenovac – Dvor – gr. BiH – (Novi Grad – Bihać) – gr. BiH (Ličko Petrovo Selo) – Plitvička jezera – Gospić – Karlobag	

Izvor: Pravilnik o funkcionalnim kategorijama za određivanje mreže biciklističkih ruta („Narodne novine“, broj 91/13 i 114/17)

Operativni plan razvoja cikloturizma u Sisačko – moslavačkoj županiji 2017. – 2020.g.,¹⁰⁴ osnovni je dokument na temelju kojega bi se trebao razvijati cikloturizam u Sisačko – moslavačkoj županiji u kojoj raznolik krajolik pruža brojne mogućnosti za razvoj cikloturističke ponude. Biciklističke staze nalaze se na području cijele županije, a najpoznatije su one na području Moslavačke gore, Lonjskog polja, Petrinje i Topuskog.

Na području Sisačko – moslavačke županije postoje brojne biciklističke rute, a najznačajnije županijske rute su:

- Cikloturistička županijska ruta SMŽ 01 u dužini od 228 km koja povezuje Sisak, Popovaču, Kutinu, Novsku, Jasenovac, Hrvatsku Dubicu, Hrvatsku Kostajnicu, Dvor, Glinu i Petrinju
- Cikloturistička županijska ruta SMŽ 02 u dužini od 49 km prolazi kroz pejzaže Banovine i Pounja, a povezuje Sisak, Sunju i Hrvatsku Dubicu, a povezana je s Cikloturističkom županijskom rutom SMŽ 01
- Cikloturistička županijska ruta SMŽ 03 u dužini od 33 km povezuje gradove Petrinju i Hrvatsku Kostajnicu, a povezana je s Cikloturističkom županijskom rutom SMŽ 01
- Cikloturistička nacionalna ruta Sava u dužini od 124 km koja povezuje gradove Sisak i Novsku, naročito je značajna za Lonjsko polje.

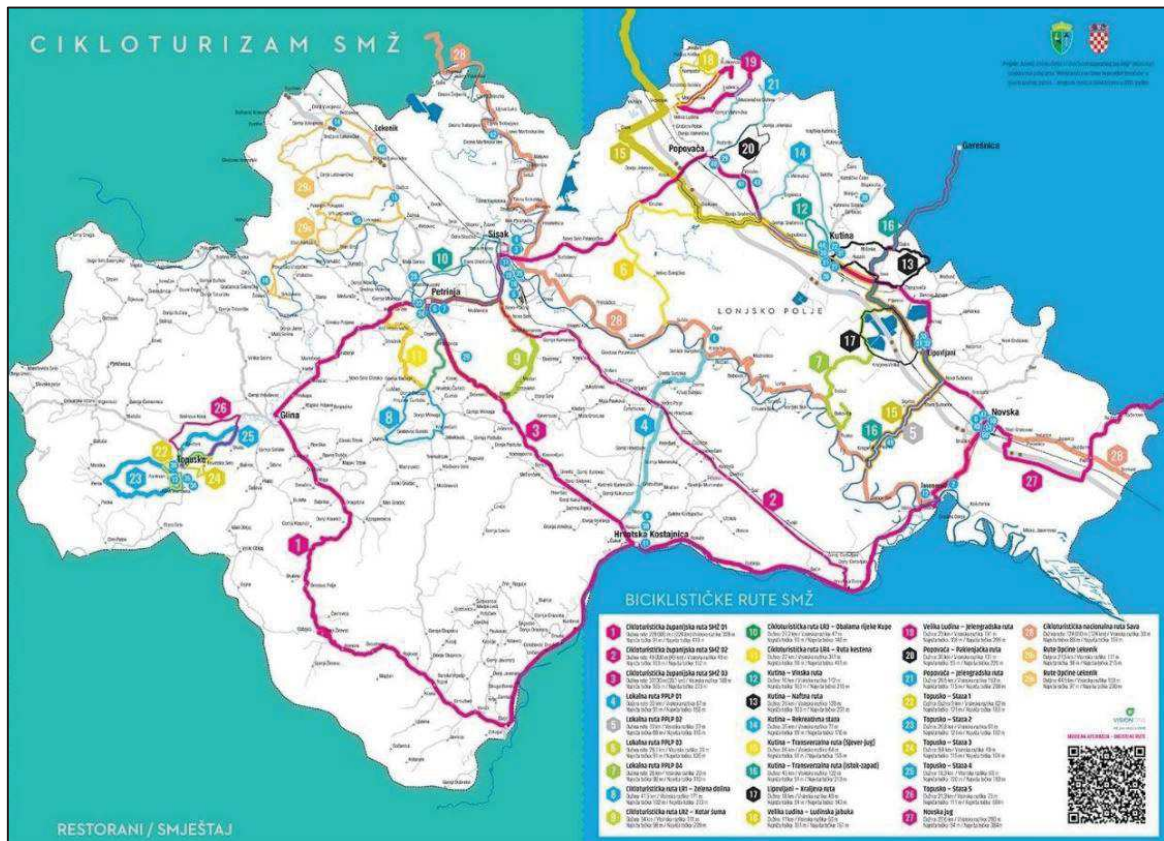
¹⁰² Predmetna lokacija za izgradnju aerodroma nalazi se u zoni športsko rekreacijske namjene – Letjelište, a koja je okružena sa zonom zaštitne zelene površine, na sjevernom dijelu grada Petrinje uz rijeku Kupu. Smjer pružanja uzletno sletne staze (USS-a) aerodroma je sjeverozapad – jugoistok.

Izvor: Elaborat zaštite okoliša za Ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, Eko Invest d.o.o., Draškovićeve 50, 10 000 Zagreb, lipanj 2018.

¹⁰³ „Narodne novine“, broj 91/13 i 114/17

¹⁰⁴ Operativni plan razvoja cikloturizma u Sisačko – moslavačkoj županiji 2017. – 2020.g., Razvojna agencija SI – MO – RA d.o.o., 20. lipanj 2017.

Slika 28. Biciklističke rute u SMŽ

Izvor: <https://cikloturizam.hr/wp-content/uploads/2017/11/Sisacko-moslavacka-zupanija-min.pdf>

Jedinice lokalne samouprave označile su i stavile u funkciju lokalne biciklističke rute i staze koje se spajaju na državne i županijske biciklističke rute.¹⁰⁵

- Lokalna ruta PPLP 01
- Lokalna ruta PPLP 02
- Lokalna ruta PPLP 03
- Lokalna ruta PPLP 04
- Cikloturistička ruta LR1 – Zelena dolina
- Cikloturistička ruta LR2 – Kotar šuma
- Cikloturistička ruta LR3 – obalama rijeke Kupe
- Cikloturistička ruta LR4 – ruta kestena
- Kutina – Vinska ruta
- Kutina – naftna ruta
- Kutina – rekreativna staza
- Kutina – transverzalna ruta (sjever-jug)
- Kutina – Transverzalna ruta (istok-zapad)
- Lipovljani – Kraljeva ruta
- Velika Ludina – ljudinska jabuka
- Velika Ludina – Jelengradska ruta
- Popovača – paklenjačka ruta
- Popovača – Jelengradska ruta
- Čazma – Plava ruta
- Čazma – Zelena ruta
- Topusko – Staza 1
- Topusko – Staza 2
- Topusko – Staza 3
- Topusko – Staza 4
- Topusko – Staza 5.

¹⁰⁵<https://turizam-smz.hr/destination/cikloturizam-u-sisacko-moslavackoj-zupaniji/>

2.4.2. Pošta i elektroničke komunikacije

Telekomunikacijski i poštanski promet u Sisačko-moslavačkoj županiji uspostavljen je putem javne komunikacije u nepokretnoj mreži, javne komunikacije u pokretnoj mreži, sustava radio komunikacija i sustava poštanskog prometa.

Tablica 71. Prikaz o broju baznih postaja, lokacija postavljanja, antenskih stupova, antenskih prihvaća na postojećim građevinama i antenskih sustava u zatvorenom prostoru

Stanje na dan	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2022.
Broj baznih postaja	172	171	194	196
Broj lokacija *	131	129	138	138
Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora **	50	54	60	62
Broj antenskih stupova ostalih in frastrukturnih operatora	13	13	15	15
Broj antenskih prihvaća na postojećim objektima	43	41	41	42
Broj antenskih sustava u zatvorenom prostoru	25	21	22	19
* Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatora mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu				
** Broj antenskih stupova i samostojećih nosača u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (A1 Hrvatska, HT i Telemach Hrvatska)				

Izvor: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM), dopis od 30.1.2023.

Uredbom o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme¹⁰⁶ prostorom Sisačko – moslavačke županije obuhvaćene su 52 elektroničke komunikacijske zone namijenjene izgradnji samostojećih antenskih stupova.

HAKOM u razdoblju od 2019. - 2022. nije izrađivao strateške dokumente razvoja, ali je 2021. proveden postupak javne dražbe za dodjelu prava uporabe radiofrekvencijskog spektra u frekvencijskim pojasevima 700 MHz, 3,6 GHz i 26 GHz.¹⁰⁷ U narednom razdoblju očekuje se intenzivnija gradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture postavljanje većeg broja baznih postaja na antenske stupove i prihvaće na postojećim građevinama.

Donesena je Strategija razvoja širokopojasnog pristupa internetu u Republici Hrvatskoj 2016. – 2020.¹⁰⁸ kojom se utvrđuje da je razvoj infrastrukture i usluge širokopojasnog pristupa internetu, brzinom većom od 30 Mbit/s, od interesa za Republiku Hrvatsku kao jedan od preduvjeta razvoja suvremenoga gospodarstva.

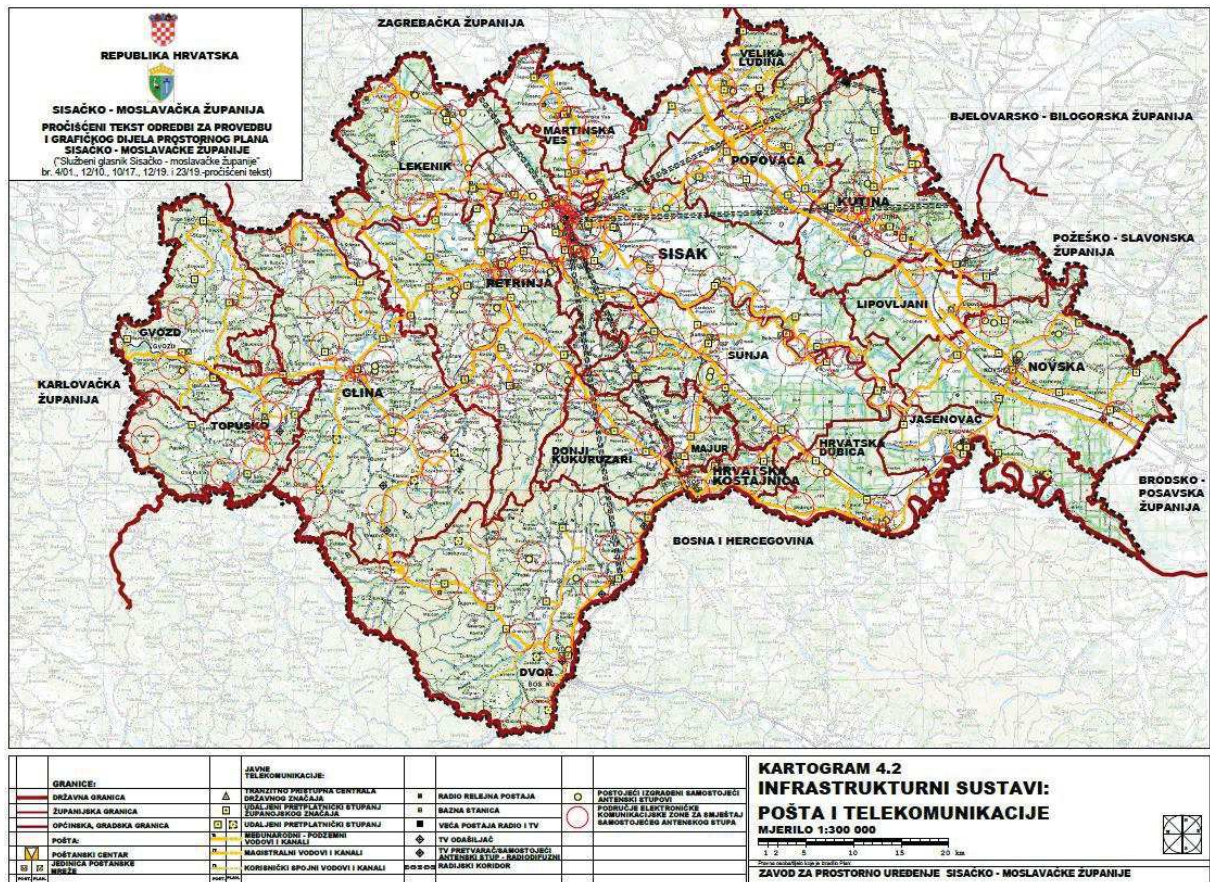
Slika 29. Objava namjere postavljanja (gradnje) svjetlovodne distribucijske mreže (žute lokacije)

Izvor: <http://mapiranje.hakom.hr/hr-HR/SvjetlovodnaMreza>

¹⁰⁶ NN br. 131/12, 92/15 i 10/21.

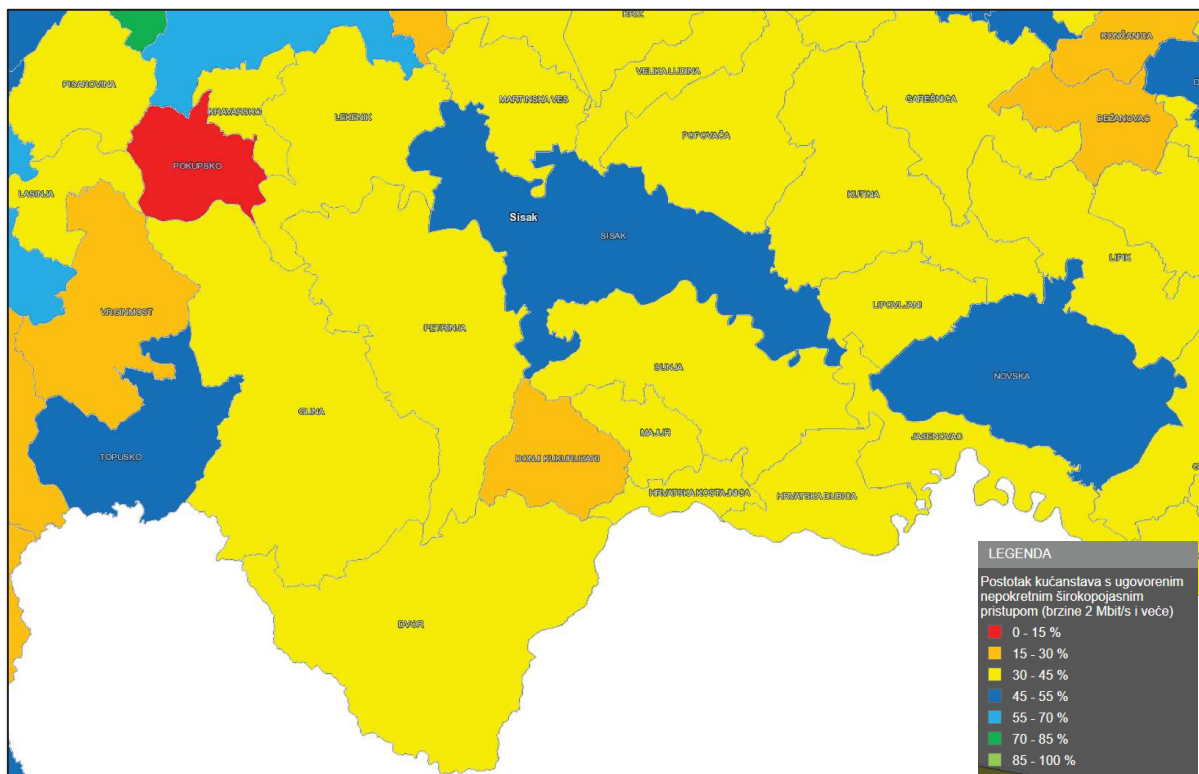
¹⁰⁷ U cilju poboljšanja pokrivanja mrežom na udaljenim ruralnim područjima i područjima od posebnog interesa koja nisu pokrivena zadovoljavajućom razinom 4G/5G signala.

¹⁰⁸ NN br. 68/16.

Slika 30. Infrastrukturni sustavi: Pošta i telekomunikacije u SMŽ

Izvor: PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01, 12/10, 10/17, 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst),

Slika 31. Prikaz korištenja brzina širokopojsnog interneta

Izvor: <http://mapiranje.hakom.hr/hr-HR/StatistickiPrikaz#sthash.Psc2BLD.dpbs>

2.4.3. Energetska infrastruktura

2.4.3.1. Elektroenergetski sustav

Opskrba električnom energijom temelji se na proizvodnim, prijenosnim i distributivnim sustavima. Proizvodni sustavi električne energije u Sisačko-moslavačkoj županiji su Termoelektrana Sisak te industrijske elektrane Petrokemije Kutina i Rafinerije Sisak.

Tablica 72. Trase postojećih visokonaponskih dalekovoda

Postojeći visokonaponski dalekovodi		
Naziv dalekovoda	Ukupna duljina (km)	Duljina u SMŽ (km)
Dalekovod 400 kV		
DV 400 kV Ernestinovo- Žerjavinec	132,9	32,1
Dalekovod 220 kV		
DV 220 kV TE Sisak – Prijedor	39,9	39,9
DV 220 kV Međurić – TE Sisak	45	45
DV 220 kV Međuruć – Prijedor	32	32
DV 220 kV Mraclin – TE Sisak 1	44	38,1
DV 220 kV Mraclin – TE Sisak 2	58,9	52,7
Dalekovod 110 kV		
DV 110 kV Mraclin – EVP Ludina	39,8	3,0
DV 110 kV Kutina – Ludina	23,6	23,6
DV 110 kV Kutina – Međurić	11	11
DV 110 kV Međurić – EVP Novska 1	15,3	15,3
DV 110 kV Međurić – EVP Novska 2	15,3	15,3
DV 110 kV Daruvar – Međurić	31,4	3,4
DV 110 kV Međurić – Nova Gradiška	53,2	31
DV 110 kV Pračno – Željezno	5,4	5,4
DV 110 kV Pračno – Mraclin	35,4	29,3
DV 110 kV Pračno – Siscia	20,7	20,7
DV 110 kV Željezara – TE Sisak	4,5	4,5
DV 110 kV TE Sisak – Kutina	33,8	33,8
DV 110 kV Rafinerija – TE Sisak	2,5	2,5
DV 110 kV Međurić – TE Sisak	43,8	43,8
DV 110 kV Mraclin – Siscia	33,1	27
DV 110 kV Pračno – Kostajnica 1	25,3	25,3
DV 110 kV Pračno – Kostajnica 2	25,3	25,3
DV 110 kV Pračno – EVP Sunja 1	17,2	17,2
DV 110 kV Pračno – EVP Sunja 2	17,3	17,3
DV 110 kV Petrinja – Glina	17,6	17,6
DV 110 kV Pračno – Petrinja	7,8	7,8
DV 110 kV Pračno – Rafinerija	6,5	6,5
DV 110 kV Pračno – TE Sisak	5,6	5,6

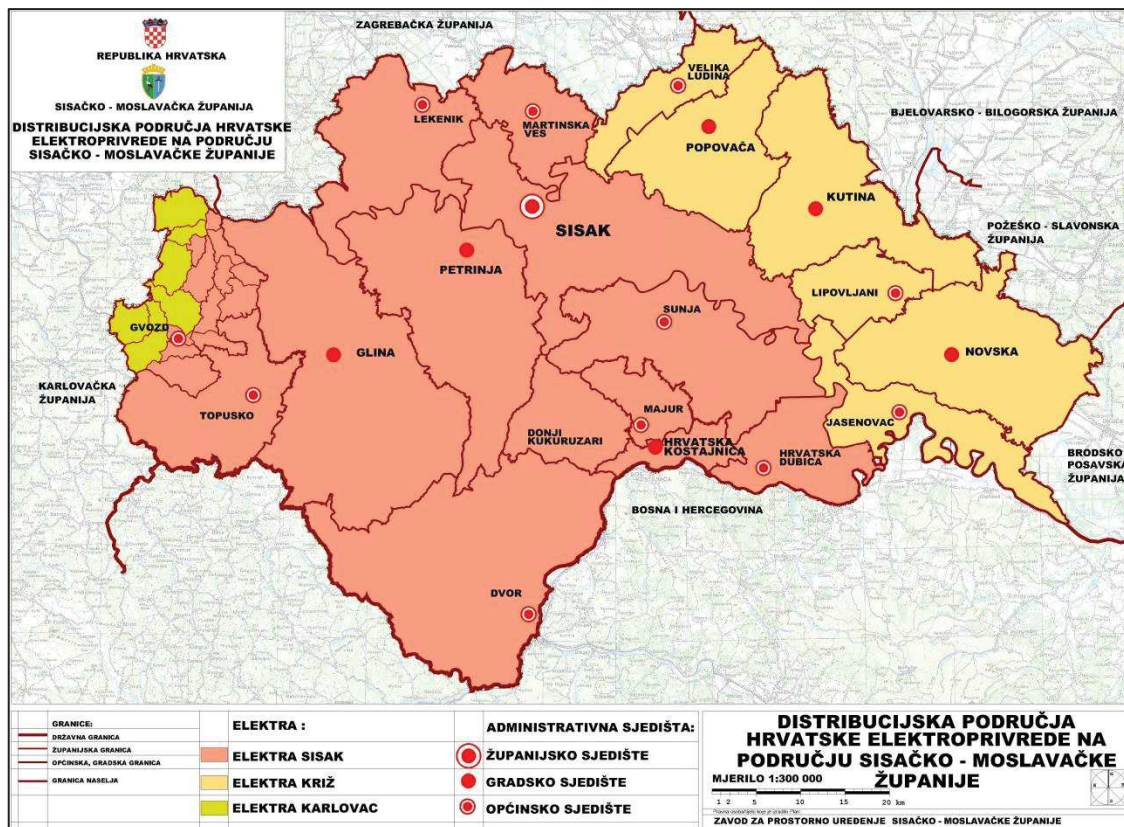
Izvor: HOPS d.d., Sektor za razvoj, priključenja, izgradnju i upravljanje imovinom, dopis od 31.1.2023.

Tablica 73. Transformatorske stanice (TS) i elektrovučna postrojenja (EVP)

Naziv TS i EVP	Visokonaponsko postrojenje AIS otvorenog tipa	Visokonaponsko postrojenje GIS zatvorenog tipa
TS 220/110/35 kV Međurić	+	
TS 220/110 kV TE Sisak	+	
TS 110/20/10 kV Siscia	+	
TS 110/10(20) kV Kutina		+
EVP/TS 110/25 kV Ludina	+	
TS 110/20 kV Glina	+	
TS/EVP 110/25 kV Sunja	+	
TS 110/20 kV Petrinja	+	
TS 110/35 kV Pračno	+	
TS 110/35/33/6 kV Željezara	+	

Izvor: HOPS d.d., Sektor za razvoj, priključenja, izgradnju i upravljanje imovinom, dopis od 31.1.2023.

Distribuciju električne energije na području Sisačko-moslavačke županije vrši HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Elektra Sisak, Elektra Karlovac i Elektra Križ.

Slika 32. Distribucijska područja Hrvatske elektroprivrede na području Sisačko-moslavačke županiji

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Sisačko – moslavačke županije

Elektroenergetski objekti na području Sisačko-moslavačke županije - prema podacima distributera **HEP ODS d.o.o. Elektra Križ**

Tablica 74. Postrojenja HEP ODS d.o.o. Elektra Križ

Postrojenje (kV)	Količina (kom)
TS 110/X	2
RS 35	1
TS 35/10	5
TS 10/0,4	520

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Križ, dopis od 26.1.2023.

Tablica 75. Duljina dalekovoda HEP ODS d.o.o. Elektra Križ

Naponska razina dalekovoda(kV) - nadzemno	Duljina km	Naponska razina dalekovoda(kV) - podzemno	Duljina km
Dalekovod 35 kV	115,902	Dalekovod 35 kV	12,91
Dalekovod 10 kV	447,018	Dalekovod 10 kV	154,619

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Križ, dopis od 26.1.2023.

Tablica 76. Izgrađena postrojenja u razdoblju 2019. - 2022. HEP ODS d.o.o. Elektra Križ

Postrojenje (kV)	Količina (kom)
TS 10/0,4 kV	8

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Križ, dopis od 6.1.2023.

Tablica 77. Izgrađeni dalekovodi u razdoblju 2019. - 2022. dalekovoda HEP ODS d.o.o. Elektra Križ

Naponska razina dalekovoda(kV) - nadzemno	Duljina km	Naponska razina dalekovoda(kV) - podzemno	Duljina km
Dalekovod 35 kV	0	Dalekovod 35 kV	2,640
Dalekovod 10 kV	3,973	Dalekovod 10 kV	6,292

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Križ, dopis od 26.1.2023.

Za područje HEP ODS, DP Elektra Križ izrađena je studija „Razvoj distribucijske mreže Elektre Križ za razdoblje od 2019. do 2039. g.“

HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak

HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak obuhvaća područja Gradova Sisak, Hrvatska Kostajnica, Petrinja i Glina te Općine Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Lekenik, Majur, Martinska Ves, Sunja i Topusko.

Tablica 78. Postrojenja HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak

Postrojenje (kv)	Količina (kom)
TS 110/35 kV	2
TS 110/20 kV	3
TS 35/20 kV	3
TS 20/0.4 kV	993
RS 20 kV	3

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Sisak, dopis od 23.1.2023.

Tablica 79. Duljina dalekovoda HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak

Naponska razina dalekovoda(kV) - nadzemno	Duljina km	Naponska razina dalekovoda(kV) - podzemno	Duljina km
Dalekovod 35 kV	18,7	Dalekovod 35 kV	14,6
Dalekovod 20 kV	1250	Dalekovod 20 kV	390

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Sisak, dopis od 23.1.2023.

Na području HEP ODS d.o.o. Elektre Sisak izgrađena je niskonaponska mreža ukupne duljine 2300 km.

Obnova infrastrukture nakon potresa:

- na području HEP ODS d.o.o. Elektre Sisak obnovljen je dio niskonaponske mreže u duljini od 130 km.
- ostvarena je dodatna veza 35 kV kabelom između spojnih točaka TS 110/35 kV Pračno i TS 35/20 kV Sisak 2.

Nakon potresa 2020.g. obnovljeni su mnogobrojni elektrenergetski objekti kako bi se EE sustav vratio u funkcionalnost te osigurala sigurnost i kvaliteta opskrbljivom električnom energijom.

Tablica 80. Obnovljena postrojenja nakon potresa HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak

Postrojenje (kv)	Količina (kom)
TS 20/0.4 kV	230

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Sisak, dopis od 23.1.2023.

Tablica 81. Obnovljeni dalekovodi nakon potresa HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak

Naponska razina dalekovoda(kV) - nadzemno	Duljina km	Naponska razina dalekovoda(kV) - podzemno	Duljina km
Dalekovod 20 kV	41	Dalekovod 20 kV	18

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Sisak, dopis od 23.1.2023.

Izrađen je strateški dokument razvoja - „Razvoj distribucijske mreže Elektra Sisak za razdoblje od 20 godina“.

HEP ODS d.o.o. Elektre Karlovac

HEP ODS d.o.o. Elektra Karlovac na području Sisačko – moslavačke županije napaja samo rubno područje Općine Gvozd. Na području HEP ODS d.o.o. Elektre Karlovac izgrađena je niskonaponska mreža ukupne duljine 39 km.

Tablica 82. Postrojenja HEP ODS d.o.o. Elektra Karlovac

Postrojenje (kv)	Količina (kom)
TS 10/0,4 kV	8
TS 20/0.4 kV	8

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Karlovac, dopis 24.1.2023.

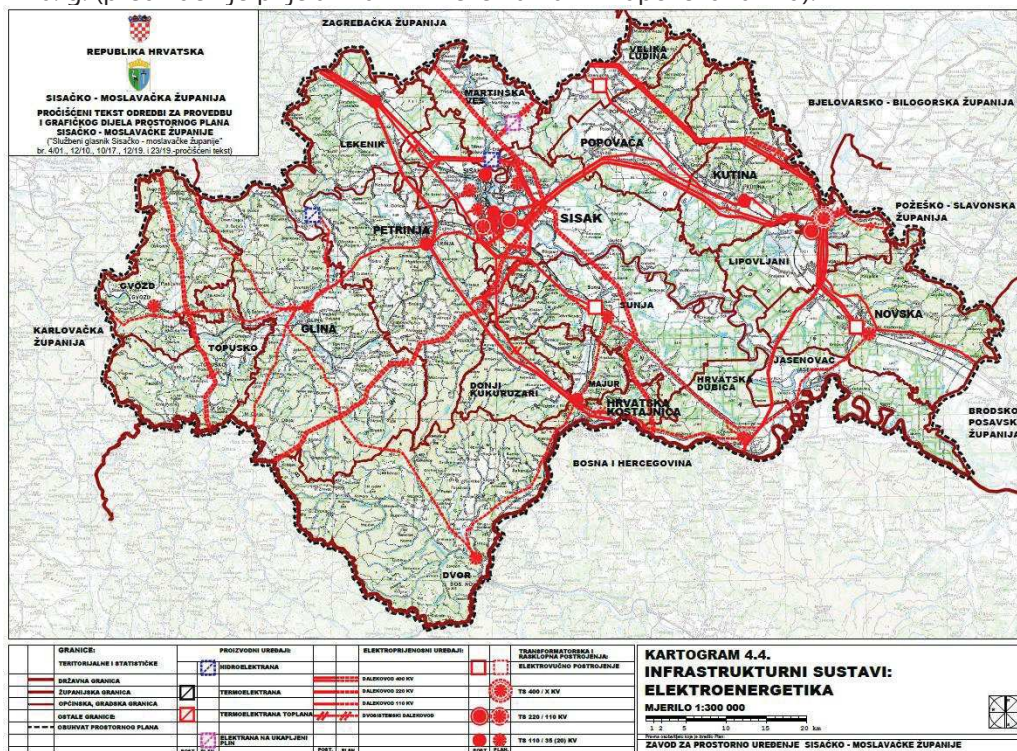
Tablica 83. Duljina dalekovoda HEP ODS d.o.o. Elektra Karlovac

Naponska razina dalekovoda(kV)	Duljina (km)
Dalekovod 10 kV i 20kV	20,6
Dalekovod 0,4 kV	39,0

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Karlovac, dopis 24.1.2023.

Elektra Karlovac u razdoblju od 2019. – 2022. ulagala je u mrežu radi sanacije naponskih prilika i redovitoga održavanja. U sljedećem vremenskom razdoblju priprema se ugradnja petersenove prigušnice TS 110/20 kV Zdenčina kako bi se riješili prolazni kvarovi.

Za područje Elektre Karlovac izrađena je Studija razvoja elektroenergetske mreže 2010. g. s razdobljem za idućih 20. g. (predviđen je prijelaz 10 kV mreže na 20 kV naponsku razinu).

Slika 33. Infrastrukturni sustavi: Elektroenergetika u Sisačko-moslavačkoj županiji

Izvor: PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst)

Tablica 84. Duljina i udio prema vrsti postojećih dalekovoda

Postojeći dalekovodi		
Naziv dalekovoda	Duljina u SMŽ (km)	Udio prema vrsti (%)
Dalekovod 400 kV	32,1	1,05
Dalekovod 220 kV	207,7	6,80
Dalekovod 110 kV	392,2	12,83
Dalekovod 35 kV	162,11	5,30
Dalekovod 20 kV	1660,6	54,34
Dalekovod 10 kV	601,63	19,69
Ukupno svi dalekovodi u SMŽ	3056,34	100

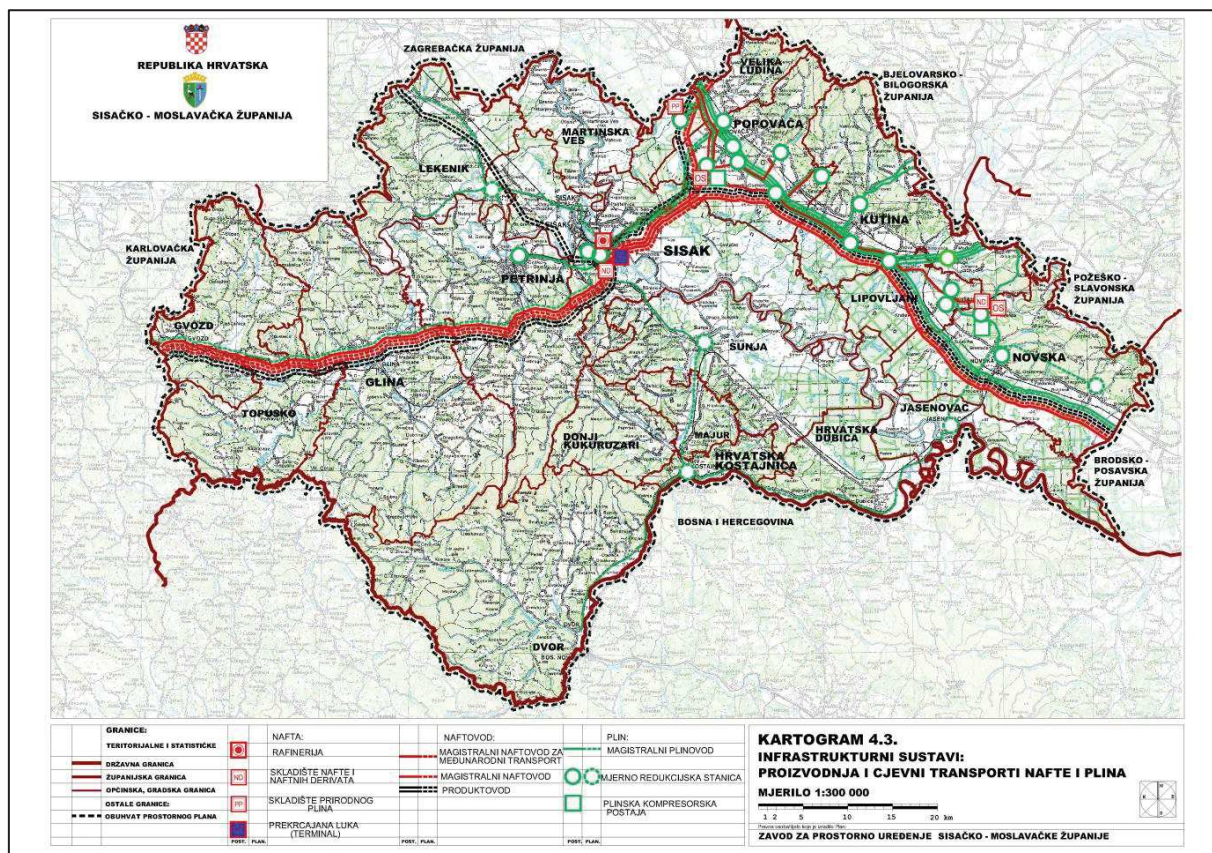
Izvor: Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

2.4.3.2. Plinska infrastruktura

Sustav plinoopskrbe sastoji se od magistralnih plinovoda, mjerno redukcijskih stanica (MRS) i lokalnih plinovoda. Magistralnim plinovodima upravlja Plinacro d.o.o. Zagreb, a lokalnim plinovodima lokalna distributivna poduzeća. Na području Sisačko-moslavačke županije Plinacro d.o.o. Zagreb ima ukupno 221,2 km plinovoda raznih promjera i tlačnih opterećenja te 19 mjerno redukcijskih stanica.

Sjeverni i sjeveroistočni dio Županije, koji je bolje pokriven plinskom mrežom, snabdijeva se plinom iz magistralnih plinovoda Ivanić-Grad – Kutina – Novska i Kozarac – Sisak. Posavski i podravski plinoopskrbni sustavi spojeni su plinovodom Kutina – Garešnica – Virovitica.

Na području Općine Velika Ludina nalazi se podzemno skladište plina „Okoli“ radne zapremine oko 350.000 m³ s planom povećanja kapaciteta na 500.000 m³.

Slika 34. Infrastrukturni sustavi: Proizvodnja i cijevni transporti nafte i plina u Sisačko-moslavačkoj županiji

Izvor: PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst)

Na području Sisačko – moslavačke županije plinska mreža je najrazvijenija u istočnom dijelu županije tj. Moslavini (gradovima Kutina, Novska, Popovača te općinama Lipovljani i Velika Ludina), a u središnjem dijelu županije u gradovima Sisku i Petrinji.

U Moslavini je izgrađeno 16 mjerno redukcijskih stanica, a u središnjem dijelu županije tri mjerno redukcijske stanice.

Plinske kompresorske postaje su smještene u gradovima Novska i Popovača.

U prethodnom razdoblju izgrađena je kompresorska stanica KS1 velika Ludina i pripadajući priključni plinovodi čime je omogućena veća fleksibilnost upravljanja kapacitetom plinskog transportnog sustava.

Zbog bolje razvijenosti plinske mreže u Sisačko – moslavačkoj županiji planira se izgradnja magistralnih plinovoda: Bosiljevo – Sisak, Kozarac – Sisak, Kozarac – Slobodnica koji bi imali funkciju otpremnih plinovoda s Terminala UPP na otoku Krku u pravcu Zlobin – Bosiljevo – Sisak – Kozarac – Slobodnica . Izgradnjom tih plinovoda omogućio bi se veći transport plina prema tržištima Mađarske, Slovačke, Rumunjske i Ukrajine.

Sukladno „Desetogodišnjem planu razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2021. – 2030.“ izgradnja navedenih plinovoda trebala bi započeti tijekom 2025. i 2026. godine.

U svrhu redovitog održavanja i povećanja sigurnosti plinskog transportnog sustava planirana je i manja rekonstrukcija plinskog čvora PČ Kozarac i pripadajućih plinovoda za koju je izrađen i idejni projekt te je u tijeku postupak ishođenja lokacijske dozvole.

Trajno napušteni plinovodi i evidentirani kao neaktivna imovina:

- Autoput – MRS Voloder DN 80
- PČ Kutinsko Selo – MRS Kutina II DN 150
- MRS Kutina II – MRS Garešnica DN 150
- MRČ Kutina – PČ Piljenice DN 100
- Piljenice – PČ Janja Lipa
- Piljenice – Janja Lipa – Lipik DN 150
- Lipovljani – MRS Novska DN 80

Tablica 85. Duljina i udio prema vrsti postojećih plinovoda

Postojeći plinovodi		
Plinovodi prema vrstama	Duljina u SMŽ (km)	Udio prema vrsti (%)
Magistralni plinovod	216,3	97,87
Priključni plinovod	1,5	0,68
Otpremno dopremni plinovod	2,7	1,22
Spojni plinovod	0,5	0,23
Odvojni plinovod	0,2	0,09
Ukupno svi plinovodi u SMŽ	221,2	100

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

2.4.3.3. Naftna infrastruktura

Područjem Sisačko – moslavačke županije prolazi Jadranski naftovod – JANAF iz pravca naftnog terminala u Omišlju na otoku Krku prema terminalu u Sisku s odvojcima prema sjeveru (Gola) i istoku (Slobodnica). Južno od Siska nalazi se naftni terminal na Savi. Ostali naftovodi na području Županije (Kozarice – Sisak, Kozarice – Ivanić – Grad) koji nemaju međunarodni značaj.

Na području Sisačko-moslavačke županije svoje skladišne i transportne kapacitete imaju Jadranski naftovod d.d. (JANAF) i INA Industrija nafte d.d.

Skladišni kapaciteti JANAF-a u Sisku iznose 660.000 m³ nafte, a duljina naftovoda 155,41 km.

Tablica 86. Naftovodi JANAF – a d.d.

Naziv trase	Duljina (km)
Omišalj - Sisak	56,17
Sisak - Gola	27,35
Sisak – Slavonski Brod	71,89
Ukupno:	155,41

Izvor: JANAF d.d. Zagreb, Sektor razvoja i investicija

Duljina naftovoda INE Industrije nafte d.d. na području Sisačko-moslavačke županije je 401,57 km.

Tablica 87. Naftovodi INE Industrije nafte d.d.

Naziv naftovoda	Duljina (km)
Priključni	238,94
Mjerni	23,66
Zbirni	28,07
Tlačni	43,98
Magistralni	66,92
Ukupno:	401,57

Izvor: JANAF d.d. Zagreb, Sektor razvoja i investicija

U postojećim koridorima JANAF-a planirana je izgradnja novih cjevovoda:

- planirani magistralni naftovod (u svrhu povećanja kapaciteta) Omišalj – Sisak te Sisak – Gola
- međunarodni naftovod (PEOP)
- na istočnom dijelu Županije, od mjesta Stružec prema istoku (trasa Sisak – Slavonski Brod)
- u sjevernom dijelu, od mjesta Stružec prema sjeveru (trasa Sisak – Gola)
- od mjesta Stružec do Siska (selo Crnac – lokacija postojećeg Terminala JANAF – a) – dva cjevovoda
- na zapadnom dijelu Županije, od lokacije Terminala Sisak prema zapadu – dva nova cjevovoda.

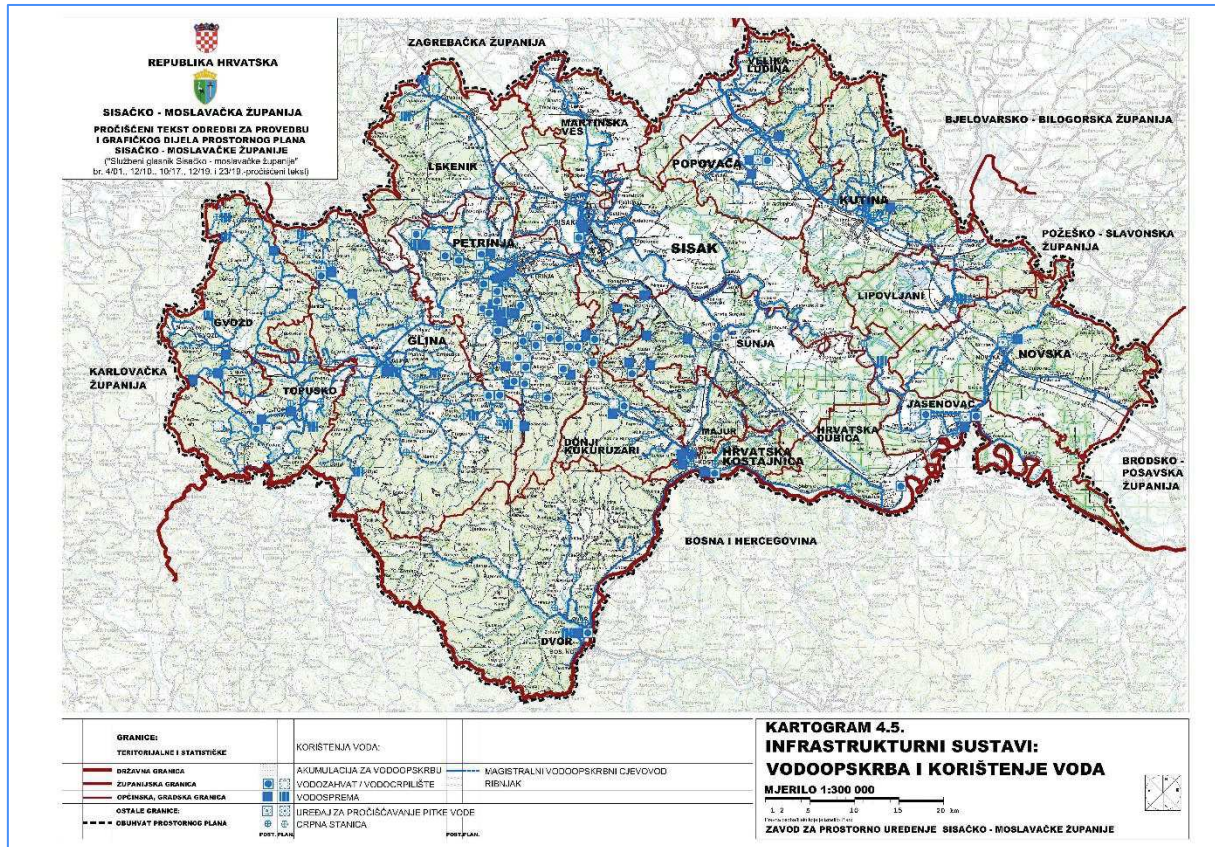
Planira se proširenje Terminala JANAF-a u Sisku prema zapadu i sjeveru u svrhu realizacije već započetog projekta izgradnje novog spremničkog prostora.

Ukupna duljina svih vrsta naftovoda u Sisačko – moslavačkoj županiji iznosi 556,98 km.

2.4.4. Vodoopskrba i odvodnja

Javna opskrba na području Županije sustavno je rješavana uglavnom samo u većim urbanim sredinama te samo dio naselja ima riješenu odnosno djelomično riješenu opskrbu pitkom vodom.

Rješenje vodoopskrbe na području Sisačko – moslavačke županije zasniva se na širenju i razvitku postojećih sustava na temelju korištenja raspoloživih izvorišta i uz uvažavanje već izgrađenih vodovodnih građevina, prvenstveno magistralnih cjevovoda.

Slika 35. Infrastrukturni sustavi: Vodoopskrba i korištenje voda u Sisačko-moslavačkoj županiji

Izvor: PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst), kartogram 4.5.

Vodoopskrba pitkom vodom na području Sisačko-moslavačke županije provodi se putem pet vodoopskrbnih sustava:

- „Moslavačka Posavina“ koji koristi vodocrpilišta „Ravnik“ i „Osekovo“
- „Petrinja – Sisak“ koji koristi vodocrpilišta „Križ“ i „Hrastovicu“ te vodozahvat „Novo Selište“ na Kupi
- „Glina – Gvozd – Topusko“ koji koristi vodocrpilišta „Prezdan“ i „Perna“
- „Hrvatska Kostajnica“ koji koristi vodocrpilište „Pašino vrelo“
- Vodoopskrbni sustav Općine Jasenovac sa zahvatom podzemnih voda.

Vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda provodi jedanaest komunalnih tvrtki u vlasništvu gradova i općina i to: Sisački vodovod d.o.o Sisak, Privreda d.o.o Petrinja, Vodovod Novska d.o.o Novska, Moslavina d.o.o Kutina, JP Komunalac d.o.o Hrvatska Kostajnica, Vodoopskrba d.o.o Hrvatska Dubica, Komunalno Topusko d.o.o Topusko, Komunalac Glina d.o.o Glina, Komunalac Dvor d.o.o Dvor, LIP-KOM d.o.o Lipovljani i JKP Jasenovačka voda d.o.o Jasenovac.

Od 453 naselja na području Županije samo njih oko 120 ima potpuno ili djelomično riješenu opskrbu pitkom vodom preko javnih vodoopskrbnih sustava. To su uglavnom veća naselja, dok se preostala naselja opskrbljuju vodom iz lokalnih vodovoda i dijelom iz pojedinačnih izvora, zdenaca i cisterni, čiju kvalitetu nije moguće sustavno kontrolirati. Opskrba pitkom vodom je prioritet od komunalnih

djelatnosti, pa gotovo sve jedinice lokalne samouprave imaju u izgradnji ili pripremi projekte za tu namjenu.

Tablica 88: Komunalna infrastruktura -vodoopskrba i odvodnja¹⁰⁹

Komunalno poduzeće	Duljina vodoopskrbne mreže (km)	Broj priključaka		Broj ne priključ. domaćin.	Potrošnja pitke vode l/st/god.	Duljina kanaliz. mreže (km)	Uređaj za pročišćavanje	
		Građani	Privreda				broj	ES
Sisački vodovod d.o.o	519	13.304	1.172	1.352	42.874	169	1	60.000
Moslavina d.o.o Kutina	396	-	-	cca 1.200	87.400	132,1	1	20.000
Vodovod Novska d.o.o	122	3.444	349	500	29.953	56,6	1	2.000
Vodoopskrba i odvodnja Topusko d.o.o	230,5	2.162	114	150	33.580	17,6	0	0
Vodoopskrba d.o.o Hrvatska. Dubica ¹¹⁰	82	766	23	-	31.590	5,5	1	-
LIP – KOM d.o.o Lipovljani ¹¹¹	40,37	516	25	-	21.000	26,56	-	-
Privreda d.o.o Petrinja	277	9.189	465	-	44.376	59	-	-
Vodovod Glina d.o.o. ¹¹²	116	2710	160	-	48.000	30,7	-	-
Komunalac Dvor d.o.o	45	1.009	53	-	61.343	25	-	-
JKP Jasenovačka voda d.o.o ¹¹³	80	-	-	-	36.000	11	1 ¹¹⁴	2.000
JP Komunalac d.o.o Hrvatska Kostajnica ¹¹⁵	100	-	-	-	39.514	-	-	-
UKUPNO	2007,87				475.630	533,06	5	

Izvor: Dopisi komunalnih poduzeća i Izvješće o stanju u prostoru općina i gradova

¹⁰⁹ Podaci za područja za koja komunalna poduzeća nisu dostavila podatke dobiveni su iz zadnjih Izvješća o stanju u prostoru JLS.

¹¹⁰ Izvješće o stanju u prostoru Općine Hrvatska Dubica za razdoblje 2016. - 2020. godine

¹¹¹ Izvješće o stanju u prostoru Općine Lipovljani za razdoblje 2011. - 2018. godine

¹¹² Izvješće o stanju u prostoru Grada Gline za razdoblje 2017. - 2020. godine

¹¹³ Izvješće o stanju u prostoru Općine Jasenovac za razdoblje 2011. - 2015. godine

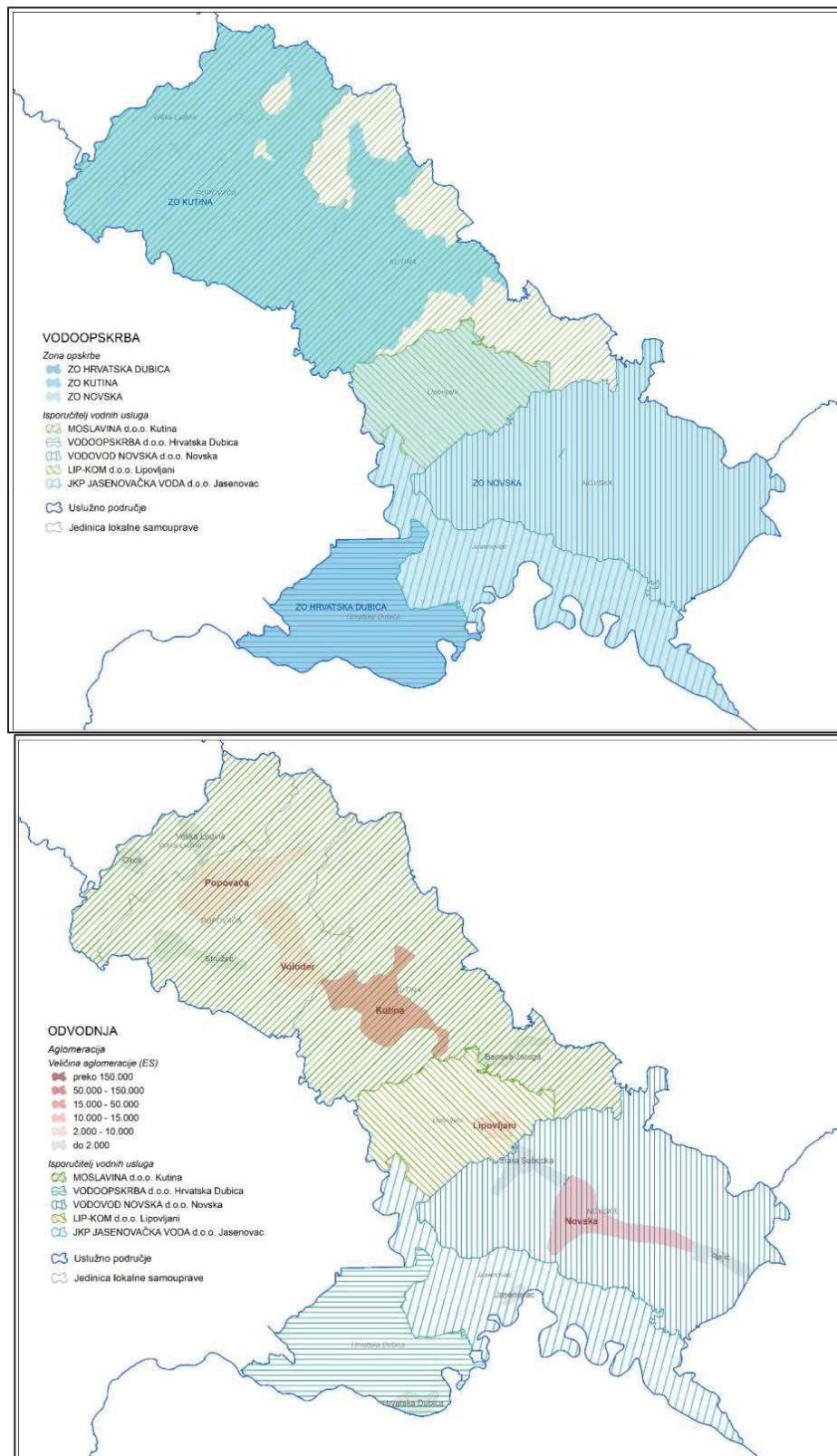
¹¹⁴ Uređaj još nije stavljen u funkciju.

¹¹⁵ Izvješće o stanju u prostoru Grada Hrvatske Kostajnice za razdoblje od 2011. do 2014. godine

Izvješće o stanju u prostoru Općine Donji Kukuruzari za razdoblje 2011. - 2015. godine

Izvješće o stanju u prostoru Općine Majur za razdoblje od 2010. do 2014. godine

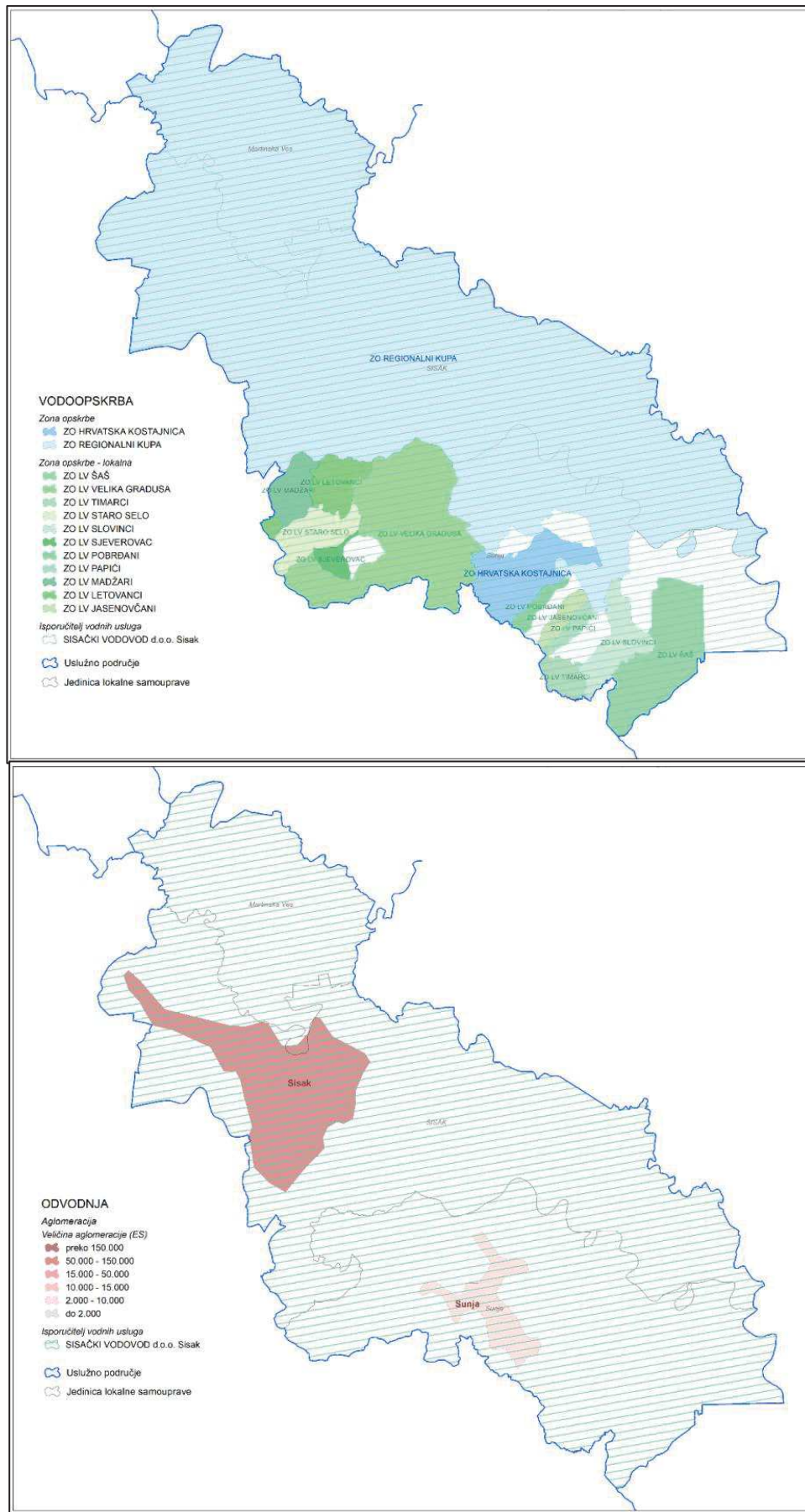
Pregled uslužnih područja za sisačko-moslavačku županiju¹¹⁶

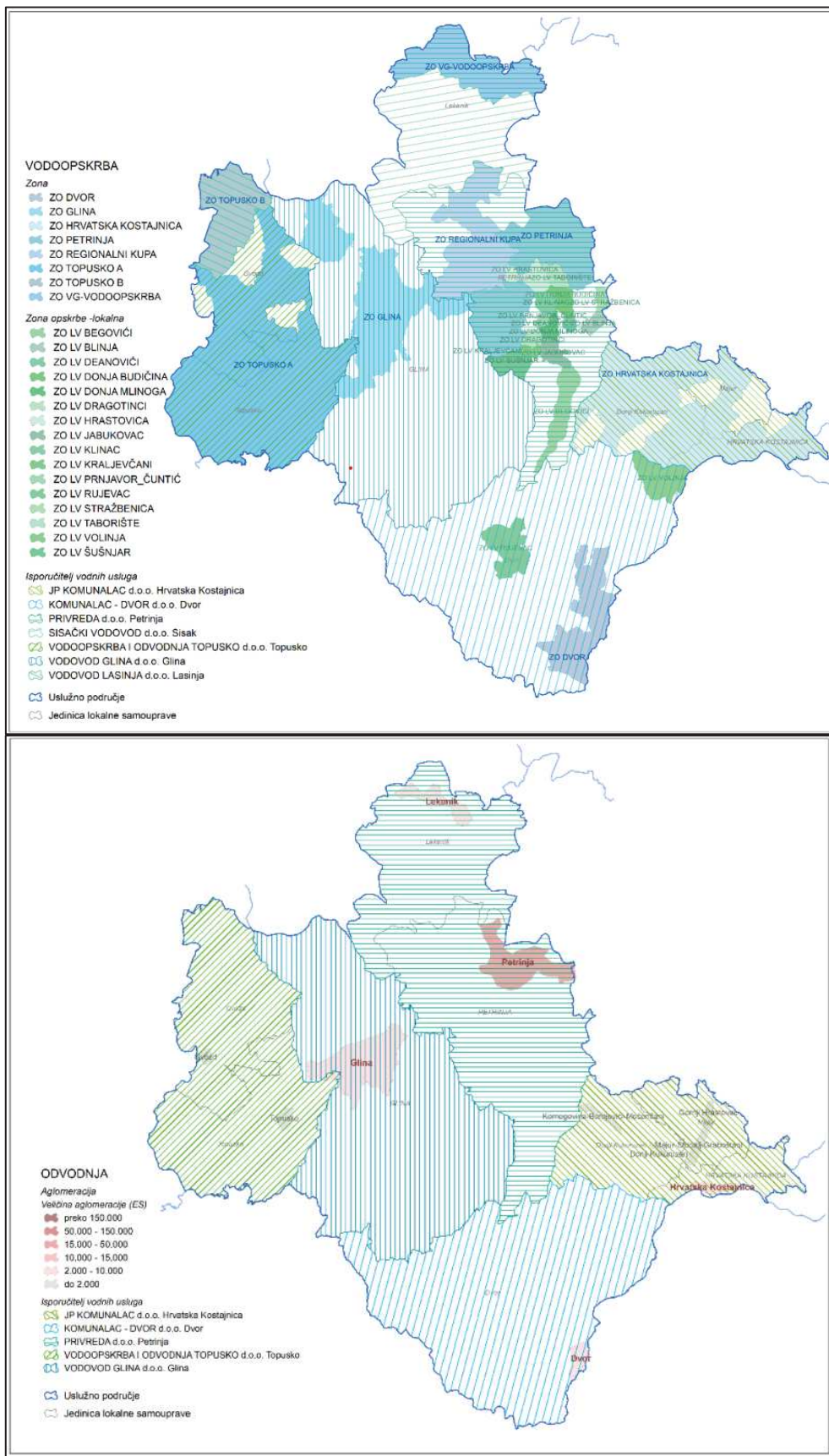
Slika 36. Uslužno područje (istok) gore: Vodoopskrba dolje: Odvodnja

Izvor: Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine NN 147/2021

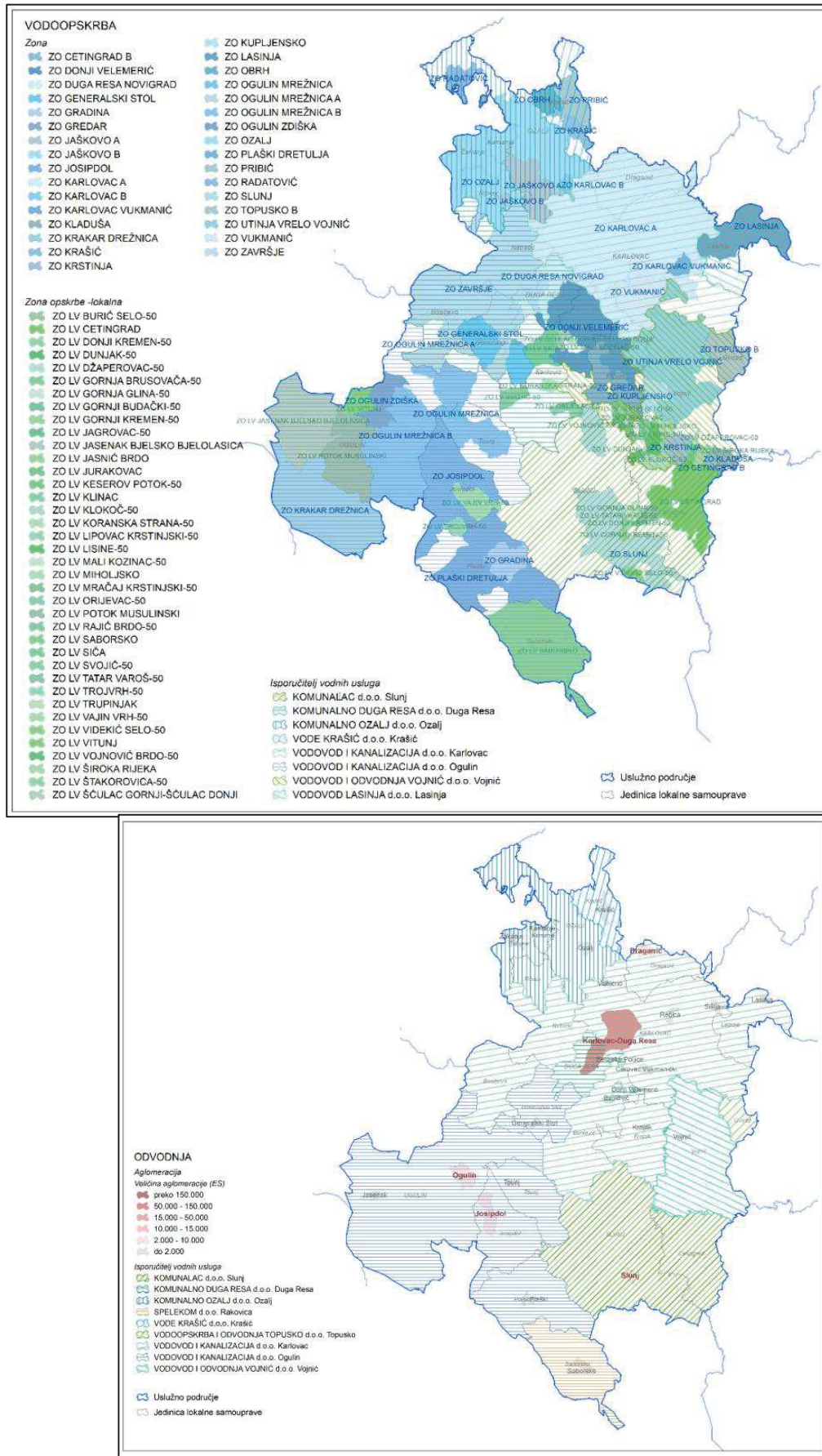
¹¹⁶ Uslužno područje obuhvaća jedno ili više vodoopskrbnih područja (osnovna jedinica za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe) i jednu ili više aglomeracija (osnovna jedinica za za obavljanje djelatnosti javne odvodnje).

Slika 37. Uslužno područje (centar) gore: Vodoopskrba dolje: Odvodnja
Izvor: Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine NN 147/2021

Slika 38. Uslužno područje (zapad) gore: Vodoopskrba dolje: Odvodnja
Izvor: Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine NN 147/2021

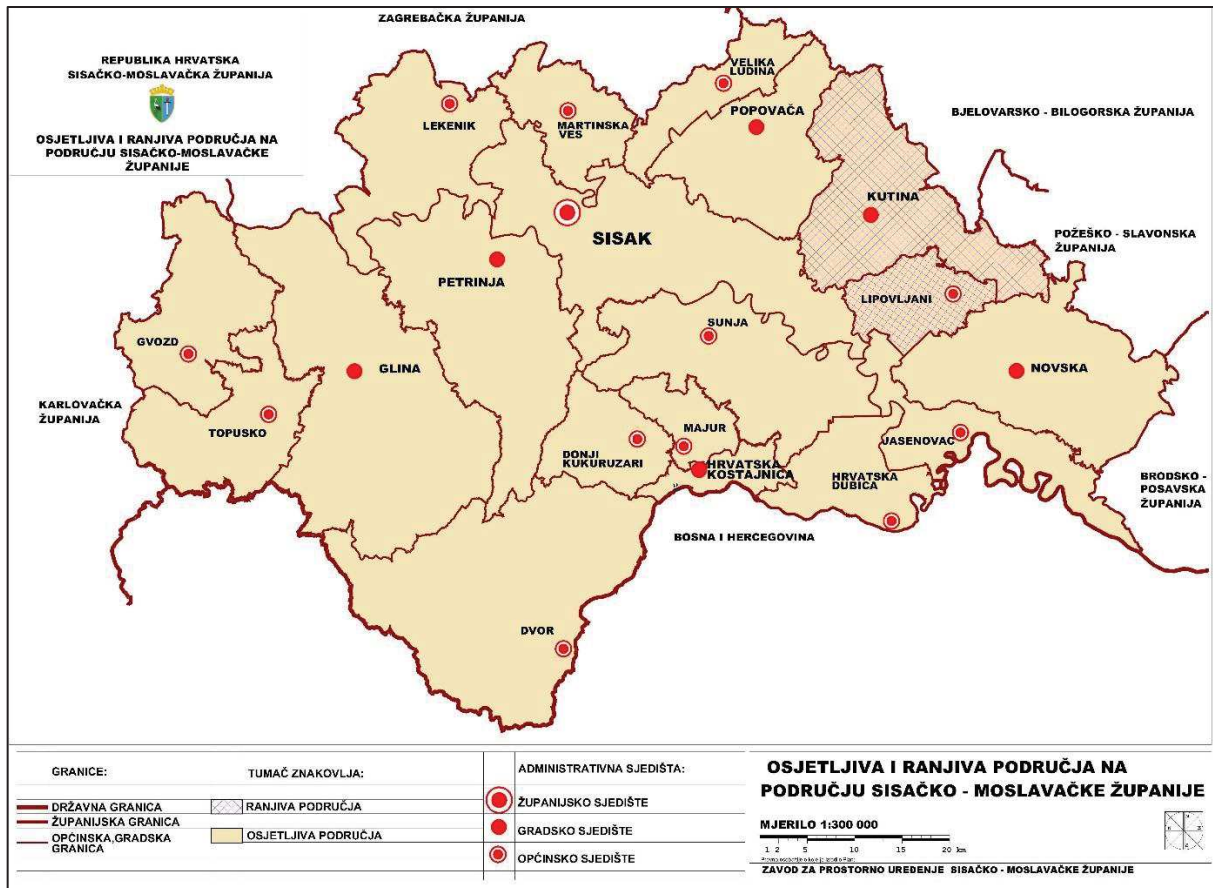

Slika 39. Uslužno područje (granica sa Karlovačkom županijom) gore: Vodoopskrba dolje: Odvodnja
Izvor: Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine NN 147/2021

Ranjiva područja

Sukladno od Odluci o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj¹¹⁷ u Sisačko-moslavačkoj županiji određeni su Grad Kutina i Općina Lipovljani. Ovom Odlukom se određuju ranjiva područja u Republici Hrvatskoj, na vodnom području rijeke Dunav i jadranskom vodnom području, na kojima je potrebno provesti pojačane mjere zaštite voda od onečišćenja nitratima poljoprivrednog podrijetla.

Slika 40. Osjetljiva i ranjiva područja na području Sisačko – moslavačke županije

Izvor: Zavod za Prostorno uređenje Sisačko – moslavačke županije

Studije, Programi

Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine¹¹⁸

Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine (dalje u tekstu: Program 2021.) je jedan od najznačajnijih planskih dokumenata upravljanja vodama, a istovremeno predstavlja akt strateškog planiranja povezan s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine.

Ovim se dokumentom utvrđuje okvirni program ulaganja u razvoj javne vodoopskrbe i javne odvodnje na koja se Republika Hrvatska obvezala Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 2/12).

Strategijom prilagodbe je utvrđeno da se glavni negativni utjecaji klimatskih promjena koji dovode do ranjivost vodnih resursa odnose na: smanjenje količina voda u vodotocima i na izvorištima; smanjenje vodnih zaliha u podzemlju i snižavanje razina podzemnih voda; smanjenje razine vode u jezerima i drugim zajezerenim prirodnim ili izgrađenim sustavima; porast razine mora, zaslanjivanje priobalnih

¹¹⁷ NN 130/2012

¹¹⁸ Odluka o donošenju Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine. NN 147/2021

vodonosnika i akvatičkih sustava; porast temperatura vode praćen smanjenjem prihvatne sposobnosti akvatičkih prijemnika; povećanje učestalosti i intenziteta poplava na ugroženim područjima; povećanje učestalosti i intenziteta pojava bujica; povećanje učestalosti i intenziteta poplava od oborinskih voda u urbanim područjima; povećanje razine mora, a time i vjerojatnosti od pojave poplava na ušćima vodotoka; smanjenje učinkovitosti priobalne infrastrukture, te intenziviranje zaslanjivanja riječnih ušća i priobalnih vodonosnika.

Stanje vodnih i morskih resursa na području Republike Hrvatske u velikoj mjeri ovisi i o prekograničnim utjecajima, kako zbog globalnog utjecaja klimatskih promjena na dinamiku promjena stanja razine oceana i mora, tako i zbog velikog udjela prekograničnih i međugraničnih vodotoka u odnosu na ukupne vodne resurse Hrvatske. Sistematiziran je prikaz utjecaja i izazova prilagodbe klimatskim promjenama u području vodnih resursa te mogućih odgovora na smanjenje visoke ranjivosti.

Tablica 89. Strategija prilagodbe

Utjecaji i izazovi koji uzrokuju visoku ranjivost	Mogući odgovori na smanjenje visoke ranjivosti
<ul style="list-style-type: none"> ✓ smanjenje količina voda u vodotocima i na izvorištima, ✓ smanjenje vodnih zaliha u podzemlju i snižavanje razina podzemnih voda, ✓ smanjenje razine vode u jezerima i drugim zajezerenim prirodnim ili izgrađenim sustavima, ✓ porast razine mora i promjene njegovih termohalinih svojstava, ✓ zaslanjivanje priobalnih vodonosnika i akvatičkih sustava, ✓ porast temperatura vode praćen smanjenjem prihvatne sposobnosti akvatičkih prijemnika, ✓ povećanje učestalosti i intenziteta poplava od oborinskih voda u urbanim područjima. 	<ul style="list-style-type: none"> - jačanje stručnih, istraživačkih i upravljačkih kapaciteta za ocjenu pojavnosti i rizika negativnih utjecaja klimatskih promjena i prilagodbu slatkovodnih i morskih ekosustava, - izgradnja, rekonstrukcija i dogradnja postojećih sustava za zaštitu od štetnog djelovanja voda uz pristup davanja prostora rijekama i korištenja prirodnih retencija, sustava za korištenje voda i za zaštitu voda te ostalih višenamjenskih hidrotehničkih sustava u novim (budućim) klimatskim uvjetima, - jačanje otpornosti obalne vodnokomunalne infrastrukture na moguće utjecaje klimatskih promjena, - primjena integralnog pristupa u gospodarenju vodnim resursima i sustavima i intenziviranje međusektorskih sagledavanja i aktivnosti, - jačanje zaštite prirodnih vodnih i morskih sustava, a posebno zaštićenih područja i područja ekološke mreže od negativnih utjecaja klimatskih promjena kao i za njihovu prilagodbu.

Izvor: Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine NN 147/2021

2.4.5. Vodnogospodarski sustav

U okviru Plana upravljanja rizicima od poplava Zakonu o vodama (NN 66/19.) izrađene su „Karte opasnosti i rizika od poplava 2019“. koje su dostavne na web stranici Hrvatskih voda¹¹⁹ i kartirane su, ovisno o relevantnosti za pojedino područje potencijalno značajnog rizika od poplava, slijedeće vrste plavljenja:

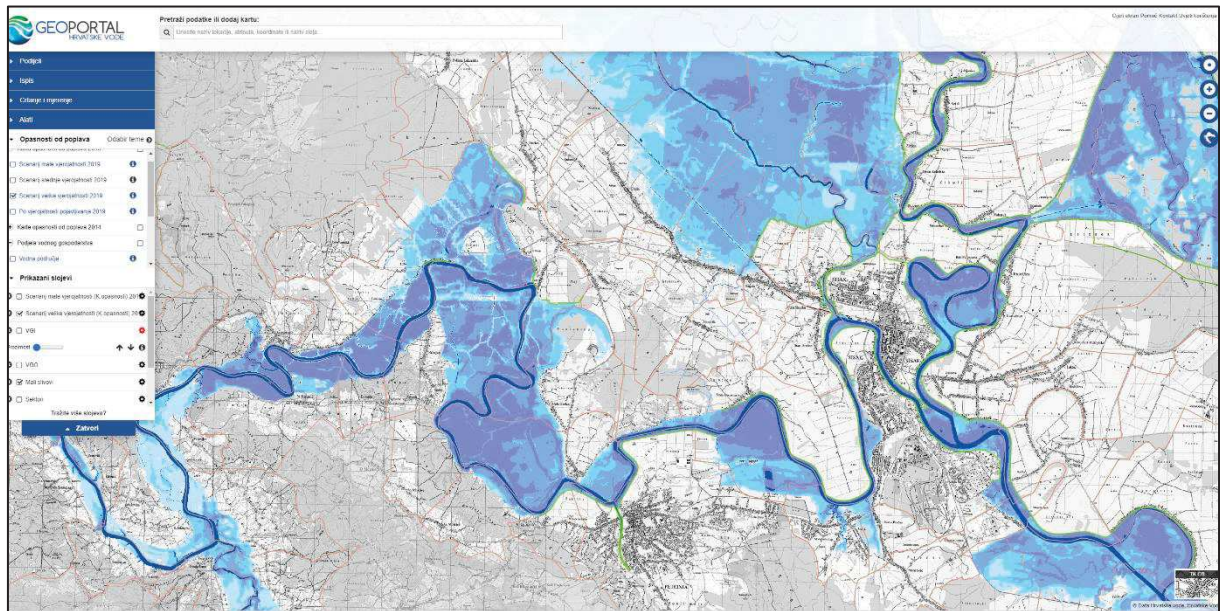
- Fluvijalne, odnosno riječne poplave
- Poplave uzrokovane visokim razinama mora
- Poplave uzrokovane podzemnim vodama na području krša
- Poplave koje mogu nastati izlivanjem iz akumulacija i umjetnih kanala uslijed gubitka funkcionalnosti građevina
- Gubitak funkcije sustava za obranu od poplava na velikim rijekama, velikim nizinskim retencijama, te za veliki dio brdskih retencija i sustava zaštite na manjim rijekama.

¹¹⁹ Izvor: <https://voda.hr/hr/karte-opasnosti-od-poplava-i-karte-rizika-od-poplava-2019>

Karte rizika od poplava daju prostorni pregled mogućih štetnih posljedica koje se povezuju sa poplavnim scenarijima prikazanim na kartama opasnosti od poplava. Prilagođene su prvenstveno javnosti i širokom spektru dionika kako bi se omogućilo njihovo lakše i informiranije sudjelovanje u upravljanju rizicima od poplava, dok se procjena intenziteta rizika kao kombinacije vjerojatnosti i štetnih posljedica potencijalnih poplavnih događaja za stručne potrebe provodi u Planu.

Karte opasnosti od poplava ukazuju na moguće obuhvate tri specifična poplavna scenarija:

- poplave velike vjerojatnosti pojavljivanja (povratno razdoblje približno 25 godina),
- poplave srednje vjerojatnosti pojavljivanja (povratno razdoblje približno 100 godina),
- poplave male vjerojatnosti pojavljivanja (povratno razdoblje približno 1000 godina), uz pridružene poplave uslijed mogućih rušenja nasipa te rušenja visokih brana - umjetne poplave.

Slika 41. Prikaz scenarija velike vjerojatnosti od poplava

Izvor: <https://voda.hr/hr/geoportala>

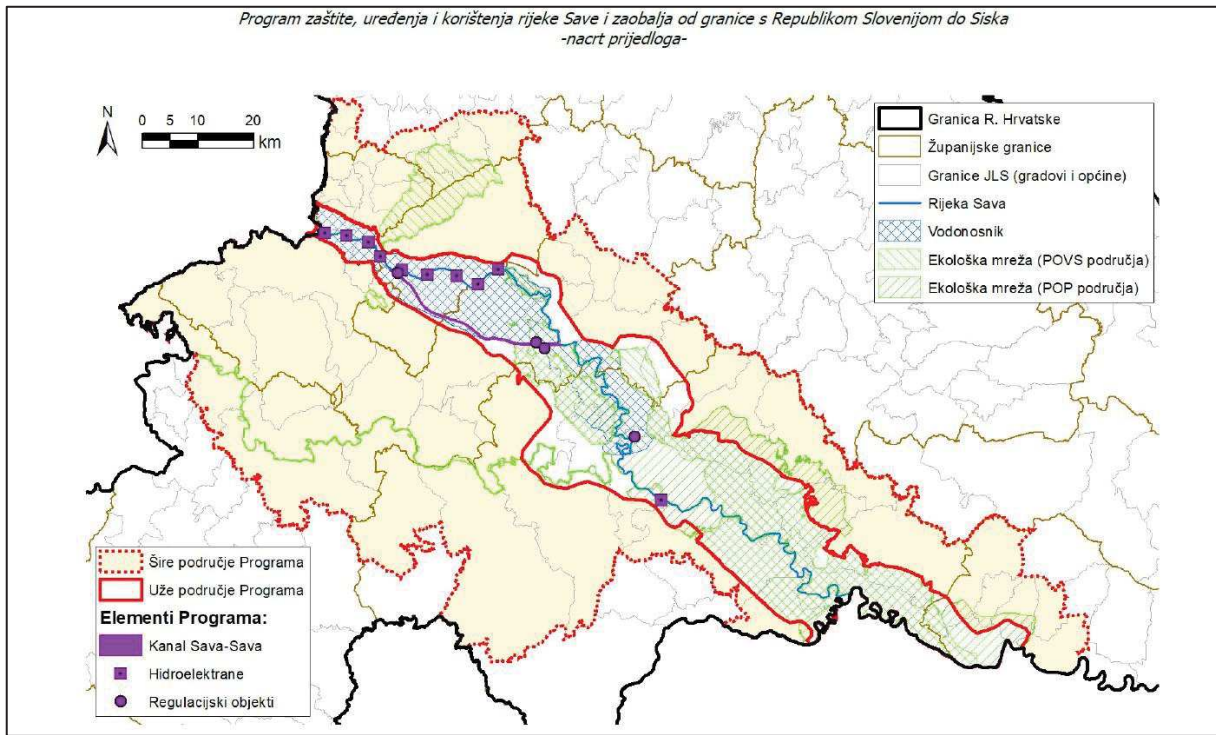

Slika 42. Martinska Ves, most na Savi, stanje vodostaja 6.8.2023.

Izvor: <https://martinskaves.hr/2023/08/06/foto-vijest-vodostaj-u-martinskoj-vesi-i-tisini-kaptolskoj-6-kolovoz-2023/>

Programa zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska

Vlada RH donijela je Zaključak o utvrđivanju Programa zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska¹²⁰. Program se izrađuje u cilju održivosti, negativnih trendova razina podzemne vode, tj. zaustavljanje produbljivanja korita Save i s tim povezanih posljedicama na način da se integralnim djelovanjem realizira višenamjenski hidrotehnički sustav.

Slika 43. Šire i uže područje obuhvata iz „Programa Sava“

Izvor: Nacrt prijedloga Programa zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska, Program Sava d.o.o., Zagreb, ožujak 2018.

Izvod iz programa:

„Područje Programa odnosi se na rijeku Savu i njeno zaobalje od granice sa Slovenijom do područja nizvodno od Siska, u administrativnom obuhvatu Zagrebačke županije, Grada Zagreba i Sisačko-moslavačke županije. Razmatrana dionica rijeke Save duljine je oko 145 km, a razmatrani dio sliva ima površinu oko 12.000 km². Zahvati Programa predstavljaju površine na kojima se predviđa izgradnja predloženih elemenata Programa (10 hidroelektrana, kanal Sava-Sava i regulacijski objekti) i obuhvaća ukupno oko 1.600 ha. Šire područje Programa, određeno u cilju preliminarnog procjene doseg potencijalnih utjecaja, obuhvaća površinu oko 798.000 ha i to 19 gradova i 39 općina.

Šire područje Programa određeno je tako da obuhvati sljedeće:

- Poplavnu liniju koja je određena prethodnom studijom „Sustav obrane od poplava srednjeg Posavlja (Višenamjenski hidrotehnički sustav uređenja, zaštite i korištenja područja srednjeg Posavlja)“. Ovaj sustav obuhvaća dio sliva rijeke Save od slovenske granice na zapadu do Mačkovca na istoku.
- Granice vodonosnika podzemne vode Samobor-Zaprešić, Zagreb-Velika Gorica i Odransko-Lonjsko polje
- Područja ekološke mreže Natura 2000: Područja očuvanja značajna za ptice (POP): Turopolje (HR1000003), Sava kod Hrušćice (HR1000002) i Donja Posavina (HR1000004); Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS): Sava uzvodno od Zagreba (RH2001506), Odransko polje (HR2000415), Sunjsko polje (HR2000420), Odra kod Jagodnog (HR2001031), Sutla (HR2001070), Žutica (HR2000465), Medvednica (HR2000583), Potok Dolje (HR2001228), Stupnički lug (HR2000589), Kupa (HR2000642), Sava nizvodno od Hrušćice (HR2001311) i Lonjsko polje (HR2000416).
- Jedinice lokalne samouprave unutar čijih se granica nalaze pojedini elementi Programa i/ili područja ekološke mreže.

¹²⁰ („Narodne novine“, br. 101/13, 85/15, 62/16).

2.5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA

2.5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti

Zakonodavstvo i strateški dokumenti

Značaj zaštite prirode očituje se u Europskim dokumentima: Strategiji Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine (donesena 2011.) i Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote.

Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine¹²¹ je temeljni državni dokument za zaštitu prirode koja je izrađena na temelju Izješća o stanju prirode u RH.

Pet strateških ciljeva Strategije:

1. povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode
2. smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara
3. ojačati kapacitete sustava zaštite prirode
4. povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi
5. podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode.

U periodu od 2019. do kraja 2022. g. donesene su Izmjene i dopune Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13., 15/18., 14/19. i 127/19.).

---

¹²¹ „Narodne novine“ br. 72/17.

Izvod iz Strategije s osvrtom na prostorno planiranje:

„Unatoč bogatstvu bioraznolikosti i provedbi određenih mjera očuvanja mnoge su divlje vrste i dalje ugrožene. Takav trend je zabilježen i na svjetskoj razini. Nedostatak istraženosti očituje se u činjenici da za čak oko 22 % procijenjenih vrsta nema dovoljno podataka da bi im se odredio rizik od izumiranja. Prema provedenim procjenama ugroženosti, od svih procijenjenih taksonomskih skupina, najugroženije su slatkovodne rijeke.“

„Georaznolikost predstavlja sveukupnost geoloških i geomorfoloških značajki, uključujući njihove zajedničke pojave, odnose, osobine i sustave. Georaznolikost je vidljiva u velikom broju vrlo vrijednih i značajnih geolokaliteta, od kojih su neki značajni na regionalnoj, a neki čak i na svjetskoj razini.“

„Gubitak bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti uglavnom je uzrokovan gubitkom i fragmentacijom staništa kao rezultat intenzivne poljoprivredne djelatnosti i razvoja infrastrukture, unosom i širenjem invazivnih stranih vrsta, zagađenja, urbanizacije i klimatskih promjena. Također, ubrzana urbanizacija i širenje naselja duž jadranske obale ima negativan utjecaj na krajobraznu raznolikost. Najznačajnije prijetnje sisavcima su degradacija i fragmentacija staništa, krivolov i uporaba pesticida. Potencijalna prijetnja velikim zvijerima od stradavanja na autocestama smanjena je izgradnjom zelenih mostova, koji im služe kao koridori. Oko 62 % svih prijetnji vaskularnoj flori u Republici Hrvatskoj odnosi se na gubitak i/ili degradaciju staništa zbog antropogenih utjecaja, a posebno su ugrožena vlažna staništa, kao što su cretovi. Podzemna staništa i vrste su izrazito osjetljivi te ugroženi vanjskim utjecajima. Od glavnih razloga ugroženosti mogu se istaknuti uništavanje staništa zbog gradnje cesta, intenzivna urbanizacija, onečišćenje vode otpadom i otpadnim vodama industrije i domaćinstava, intenzivna poljoprivredna proizvodnja uz uporabu mineralnih gnojiva i pesticida, promjene režima podzemnih voda ili njihove kvalitete te veliki hidrotehnički zahvati.“

Obnovljivi izvori energije (OIE), zbog gotovo neutralne bilance CO₂, ključni su za savladavanje i ublažavanje klimatskih promjena koje predstavljaju jednu od najvećih prijetnji bioraznolikosti na globalnoj razini. Obnovljivi izvori energije poput vjetra, solarne energije, malih hidroelektrana te elektrana na biomasu, sukladno energetske strategiji Europske unije, uvelike će doprinijeti dekarbonizaciji energenata i time omogućiti gospodarski razvoj s jedne strane, a s druge ublažiti zagrijavanje Zemljine atmosfere. Međutim, postoji i bitan konflikt između elektrana OIE i bioraznolikosti. Vjetroelektrane, sunčane elektrane i hidroelektrane nerijetko zauzimaju prostore na kojima obitavaju ugrožene vrste. Ta je problematika prepoznata od strane struke i znanosti, tako da se harmonizacija razvoja OIE i zaštite bioraznolikosti mora postići kroz prostorno i strateško planiranje provedbom strateške procjene utjecaja na okoliš (SPUO) za strategije planove i programe, te postupke procjene utjecaja na okoliš (PUO) za zahvate te ocjene prihvatljivosti strategija, planova, programa i zahvata za ekološku mrežu (OPEM), u sklopu SPUO-a ili PUO-a ili kao samostalni postupak.“

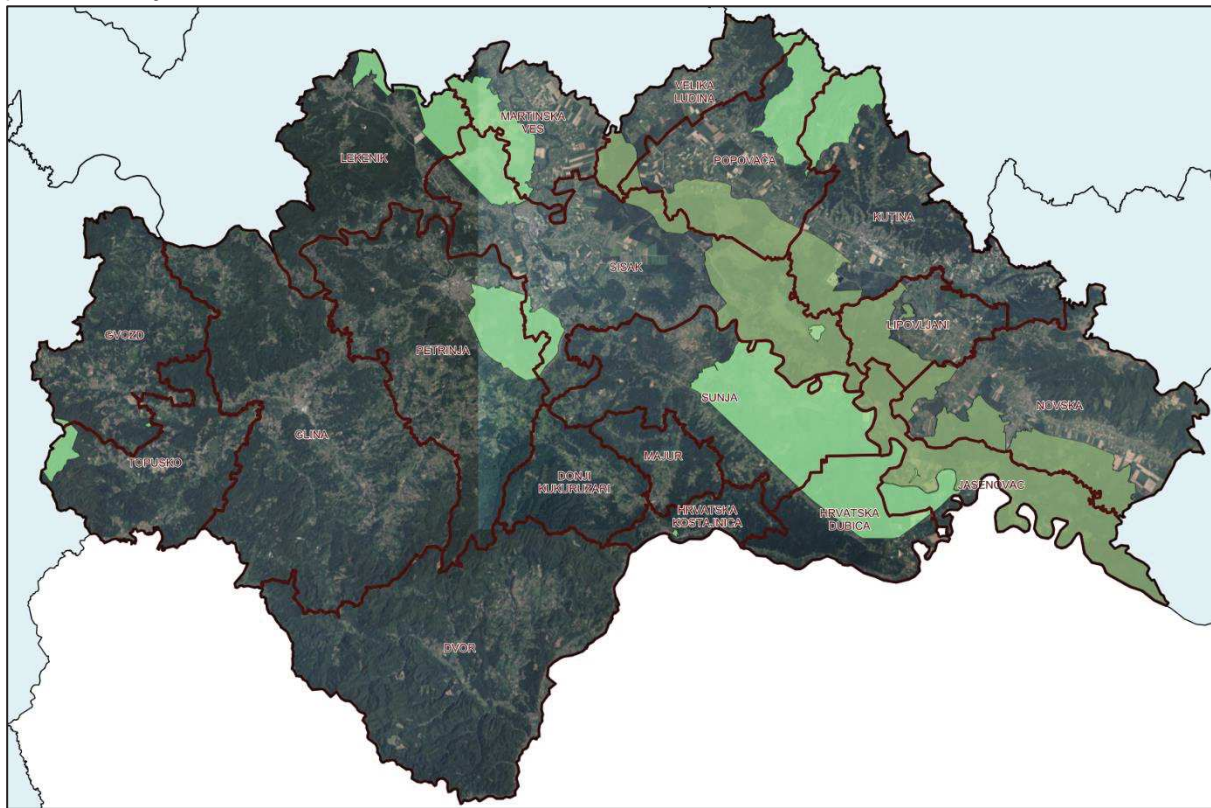
Razvojna strategija Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2017.-2020.¹²²

Ciljevi za zaštitu prirode:

- Učinkovito upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima i ekološkom mrežom NATURA 2000
Potrebno je izvršiti identifikaciju i vrednovanje prirodnih vrijednosti uz određivanje održivog stupnja korištenja i zaštite sa ciljem unaprjeđenja upravljanja zaštićenim dijelovima prirode i područjima ekološke mreže NATURA 2000 na način koji kvalitetno integrira zaštitu okoliša i korištenje prirodnih vrijednosti. Naglašeno je održivo korištenje raspoloživih prirodnih resursa uz sprečavanje štetnog djelovanja na prirodu i okoliš, uz mogućnost razvoja gospodarskih aktivnosti vezanih uz prirodne vrijednosti (OPG-i, proizvođači ekoloških proizvoda, obrti – proizvodnja suvenira i sl.).

Prikaz zaštićenih prirodnih vrijednosti

Na području Sisačko-moslavačke županije zaštićenim prirodnim vrijednostima upravljaju dvije javne ustanove: Javna ustanova „Park prirode Lonjsko polje“ koja upravlja parkom prirode i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije koja upravlja svim ostalim prirodnim vrijednostima.

Slika 44. Prostorni prikaz zaštićenih prirodnih vrijednosti

Izvor: <https://zpusmz.geoportal.hr/>

Na području Sisačko-moslavačke županije, prema Zakonu o zaštiti prirode zaštićeno je 12 lokaliteta prirodnih vrijednosti. U različitim kategorijama zaštite među kojima se površinom izdvajaju Park prirode Lonjsko polje, Značajni krajobraz Sunjsko polje, Značajni krajobraz Odransko polje i Regionalni park Moslavačka gora.

¹²² Izvor: "Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 23/18.

Tablica 90. Zaštićene prirodne vrijednosti

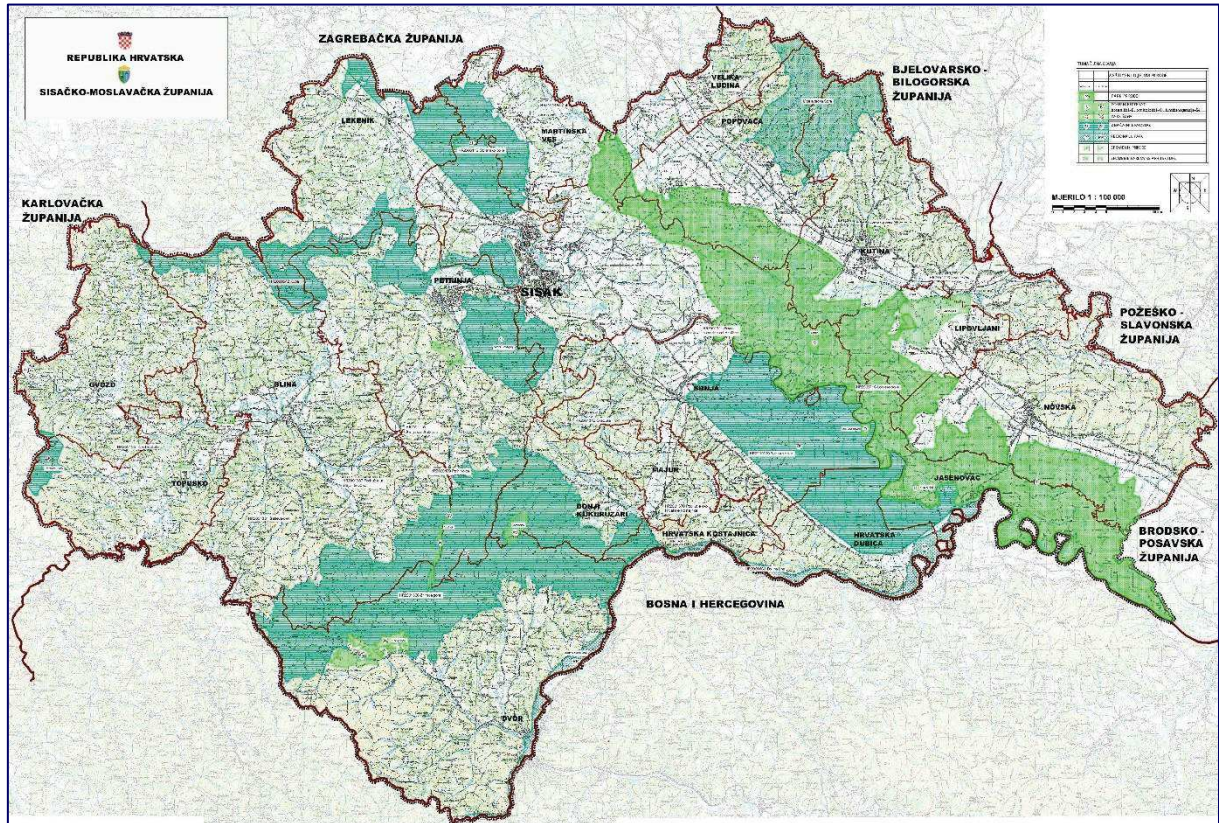
Red. broj	Lokacija grad/općina	Kategorija zaštite	Naziv, registarski broj, godina proglašenja	Površina (ha)	Razina upravljanja
1.	Jasenovac	Posebni rezervat - ornitološki	Krapje dol (u PP Lonjsko polje) Br. reg. 85 1963.	26,18	Državna
2.	Gvozd	Posebni rezervat - botanički	Cret Đon močvar u Blatuši Br. reg. 115 1964.	20,00	Županijska
3.	Petrinja	Spomenik parkovne arhitekture	Strossmayerovo šetaliste Br. reg. 213 1969.	1,51	Županijska
4.	Gvozd, Topusko	Značajni krajobraz	Petrova gora Br. reg. 234 1969.	2.734,91 u SMŽ: 102,00	Sisačko-moslavačka i Karlovačka županija
5.	Sisak, Petrinja	Park - šuma	Kotar – Stari gaj Br. reg. 310 1969.	5.378,55	Županijska
6.	Sisak	Posebni rezervat - ornitološki	Rakita (u PP Lonjsko polje) Br. reg. 231 1969.	148,63	Državna
7.	Sunja	Posebni rezervat - ornitološki	Đol Dražiblato	78,59	Županijska
8.	Sisak, Kutina, Novska, Velika Ludina, Popovača, Lipovljani, Jasenovac	Park prirode	Lonjsko polje* Br. reg. 377 1990.	51.173,29 od toga u SMŽ: 47.483,00	Državna
9.	Hrvatska Kostajnica	Park - šuma	Brdo Djed Br. reg. 427 1969.	27,59	Županijska
10.	Sisak, Lekenik, Martinska Ves	Značajni krajobraz	Odransko polje* Br. reg. 461 2006.	9.399,47	Županijska
11.	Kutina, Popovača, Velika Ludina	Regionalni park	Moslavačka gora Br. reg. 469 2011.	15.107,61 od toga u SMŽ: 8.197,93	Sisačko-moslavačka i Bjelovarsko-bilogorska županija
12.	Sunja, Jasenovac Hrvatska Dubica	Značajni krajobraz	Sunjsko polje Br. reg. 471 2013.	20.270,25	Županijska

*Područja od međunarodne važnosti

Izvor: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije ¹²³

Slika 45. Odransko polje

Izvor: <https://martinskaves.hr/2023/05/15/obavijest/>¹²³ Izvor: <https://zastita-prirode-smz.hr/zastcena-podrucja/> 16.1.2022.

Slika 46. Zašćene prirodne vrijednosti u PPSMŽ, proglašene i planirane
Izvor: ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst)

Slika 47. Park prirode Lonjsko polje
Izvor: <http://www.savaparks.eu/park-prirode-lonjsko-polje-591>

Evidentirane prirodne vrijednosti sa prijedlogom zaštite

Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, a prema Studiji zaštite prirode Sisačko-moslavačke županije, koju je izradio Državni zavod za zaštitu prirode, evidentirane su i predložene za zaštitu sljedeće prirodne vrijednosti:

Tablica 91. Dijelovi prirode predloženi za zaštitu

Red. broj	Kategorija zaštite	Naziv	površina (ha)	grad/općina
1.	Regionalni park	Dolina rijeke Une*	3.884,37	Dvor, Jasenovac Hrvatska Kostajnica, Hrvatska Dubica
2.	Posebni rezervat - ornitološki	Ribnjaci Lipovljani*	1.940	Lipovljani, Kutina
3.	Značajni krajobraz	Dolina rijeke Kupe	9.813	Gvozd, Lekenik Glina, Petrinja, Sisak
4.	Značajni krajobraz	Zrinska gora	34.236	Dvor, Petrinja, Glina, D. Kukuruzari, Hrvatska Kostajnica
5.	Posebni rezervat šumske vegetacije	Čorkovača	858	Dvor
6.	Posebni rezervat šumske vegetacije	Vučjak	293	Petrinja
7.	Posebni rezervat šumske vegetacije	Petrinjčica	175	Petrinja
8.	Posebni rezervat šumske vegetacije	Šamarica	352	Petrinja
9.	Spomenik prirode	Izvori u Topuskom -livadna vrela	-	Topusko
10.	Spomenik prirode	Špilja Gradusa	-	Sunja
11.	Spomenik prirode	Špilja u Šušnjaru	-	Petrinja
12.	Posebni rezervat - botanički**	Plavnice	84,46	Glina, Topusko
13.	Posebni rezervat - botanički**	Šaševa	21,11	Glina

*Područja od međunarodne važnosti

**Navedene lokalitete potrebno je floristički i vegetacijski detaljnije istražiti

Izvor: PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst)

Tablica 92. Dijelovi prirode u prijedlogu zaštite lokalnog značaja

Red. Br.	Kategorija zaštite	Naziv	Površina (ha)	Grad/ /Općina
1.	Značajni krajobraz	Stari grad Sisak	3	Sisak
2.	Značajni krajobraz	Lebrenica	15	Dvor
3.	Park – šuma	Viktorovac	7	Sisak
4.	Park – šuma	Šanac – Ciglenica	117	Kutina
5.	Park – šuma	Nikolino brdo	10	Topusko
6.	Spomenik parkovne arhitekture	Park u središtu grada	-	Glina
7.	Spomenik parkovne arhitekture	Trg kralja Tomislava	-	Kutina
8.	Spomenik parkovne arhitekture	Park uz dvorac obitelji Erdody	-	Popovača
9.	Spomenik parkovne arhitekture	Park Opatovina	-	Topusko

Izvor: PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.-pročišćeni tekst)

Proglašenje zaštite i zaštita prirode provodi se sukladno Zakonu o zaštiti prirode, pripadajućim pravilnicima, pravilnicima o unutarnjem redu zaštićenog područja ili prostornom planu područja

posebnih obilježja. Do proglašenja zaštite zaštita se provodi temeljem odrednica PPSMŽ, a građenje, korištenje i uređenje prostora temeljem prostornih planova uređenja gradova i općina. Na razini prostornih planova niže razine moguće je predložiti za zaštitu dodatna vrijedna područja lokalnog značenja. Budući da neke prirodne cjeline predložene za zaštitu kao veći prostori (regionalni park, značajni krajobraz) sadrže i neke osobito vrijedne manje dijelove (posebni rezervati, spomenici prirode) biti će potrebno provesti detaljnije određenje prostora uz eventualno izdvajanje užih područja pod strožom kategorijom zaštite.

Ekološka mreža¹²⁴

Ekološka mreža Natura 2000 je koherentna europska ekološka mreža sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i staništa divljih vrsta od interesa za Europsku uniju, a omogućuje očuvanje ili, kad je to potrebno, povrat u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti.

Ekološka mreža Republike Hrvatske, proglašena Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/13) te izmijenjena Uredbom o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži (NN 105/15), predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000. U 2019. godini donesena je Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) te je danom stupanja na snagu ove Uredbe prestala važiti Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13 i 105/15). Proglašenjem Ekološke mreže, u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene su sljedeće direktive Europske unije: Direktiva o pticama i Direktiva o staništima.

Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema članku 5. Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) čine područja očuvanja značajna za ptice – POP, područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS, vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS) i posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS).

Ekološka mreža Republike Hrvatske obuhvaća 36,8% kopnenog teritorija i 9,3% mora pod nacionalnom jurisdikcijom (teritorijalno more i isključivi gospodarski pojas RH), a sastoji se od 745 područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (uključujući vPOVS, POVS te PPOVS) te 38 područja očuvanja značajnih za ptice (POP).

Za upravljanje područjima ekološke mreže, temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) nadležne su javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkom ili parkom prirode te javne ustanove za upravljanje ostalim zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode (JU). Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) utvrđena je nadležnost javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže za upravljanje i donošenje planova upravljanja ekološkom mrežom.

Osnovni način upravljanja područjem ekološke mreže je provođenje mjera očuvanja za ciljane vrste i stanišne tipove. One se ugrađuju u planove upravljanja područjima ekološke mreže kao i sektorske planove gospodarenja prirodnim dobrima. U svrhu upravljanja područjima ekološke mreže donesen je Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (NN 25/20, 38/20), dok je u izradi pravilnik koji definira ciljeve i mjere za očuvanje ostalih vrsta i stanišnih tipova za svako područje ekološke mreže.

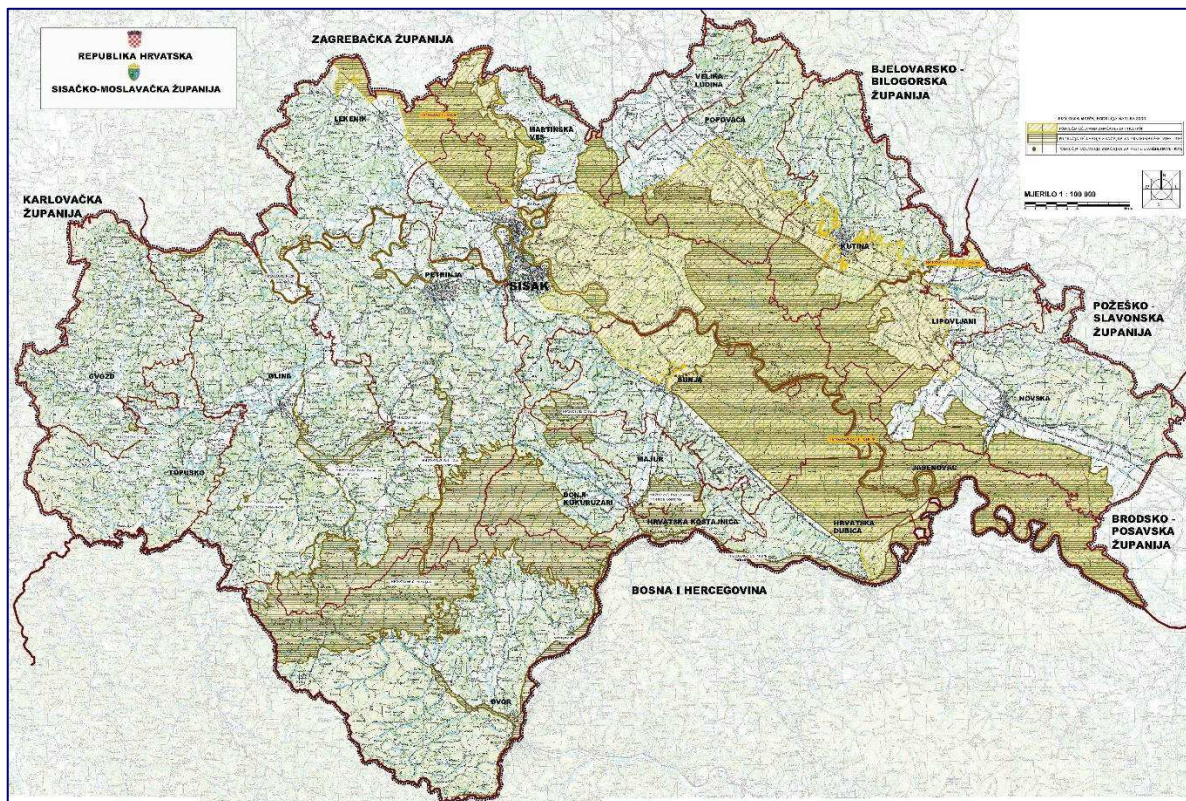
Svi planovi, programi i zahvati koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljane vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu. Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti eventualno planirane radove regulacije vodotoka, hidroelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane, bioplinska postrojenja, centre za gospodarenje otpadom, intenzivno širenje i/ili formiranje novih građevinskih područja, obuhvatne infrastrukturne projekte/koridore, produktovode, željezničke pruge, eksploatacijska polja, hidrotehničke i melioracijske zahvate, pristaništa, luke, golf igrališta i razvoj turističkih zona.¹²⁵

¹²⁴ Izvor: <https://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/odrzivo-koristenje-prirodnih-dobara-i-ekoloska-mreza/ekoloska-mreza>

¹²⁵ PPSMZ

Tablica 93. Područja ekološke mreže

		Naziv područja	Oznaka	Površina (ha)	Površina unutar SMŽ (ha)	
1.	Područja očuvanja značajna za ptice – POP (Područja posebne zaštite – SPA)	Turopolje	HR 1000003	19.999,01	11.884	
2.		Donja Posavina	HR 1000004	121.053,27	106.360	
3.		Poiloglje s ribnjacima	HR 1000010	13.541,14	462	
4.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Predložena područja od značaja za Zajednicu – pSCI)	Odransko polje	HR 2000415	13.736,58	9.520	
5.		Lonjsko polje	HR 2000416	51.126,05	47.868	
6.		Sunjsko polje	HR 2000420	19.571,20	19.571,20	
7.		Petrinčica	HR 2000459	849,47	849,47	
8.		Dolina Une	HR 2000463	4.276,23	4.276,23	
9.		Žutica	HR 2000465	4.659,64	285	
10.		Kupa	HR 2000642	5363,06	1.944	
11.		Cret Blatuša	HR 2001001	42,12	42,12	
12.		Špilja kod Sušnjara	HR 2001193	0,78	0,78	
13.		Ilova	HR 2001216	839,81	136	
14.		Sava nizvodno od Hrušćice	HR 2001311	13.157,31	4.107	
15.		Šaševa cret	HR 2001331	22,34	22,34	
16.		Područje oko špilje Gradusa	HR 2001342	1.811,35	1.811,35	
17.		Zrinska gora	HR 2001356	30.772,03	30.772,03	
18.		Područje oko Hrvatske Kostajnice	HR 2001370	2.921,43	2.921,43	
19.		Područje uz Maju i Bručinu	HR 2001387	997,13	997,13	
20.		Pakra i Bijela	HR 2001330	144,19	0,76	
UKUPNO				304.884,14	243.830,8	

Izvor: <https://zastita-priode-smz.hr/ekoloska-mreza/tablica/>

Slika 48. Ekološka mreža u Sisačko-moslavačkoj županiji

Izvor: PPSMŽ ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01., 12/10., 10/17., 12/19. i 23/19.)

Provedba projekata vezanih uz zaštićene dijelove prirode

Projekt „Ekološki centar – Vrata Zrinske Gore“ u Prnjavoru Čuntićkom

Kao rezultat u okviru programa Konkurentnost i kohezija, mjera „Promicanje prirodne baštine“ ostvaren je Projekt „Ekološki centar – Vrata Zrinske Gore“. Uređen je postojeći objekt Dječjeg istraživačkog centra u prostoru Ekološkog centra namijenjen održavanju odgojno-obrazovnih i istraživačkih programa sa ciljem očuvanja i promocije prirodne baštine, na području Sisačko-moslavačke županije, naročito grada Petrinje i područja ekološke mreže Zrinska gora.

Ekološki centar „Vrata Zrinske gore“ namijenjen je djeci, studentima i odraslima u svrhu provedbe odgojno-obrazovnih programa (škole u prirodi, eko-kamp, izviđaštvo, terenska nastava), istraživačkih programa (zaštićene biljke i životinje, geomorfološke osobitosti, ekološki utjecaji), sportsko-rekreativnih programa (udičarenje, biciklizam, izleti, poučne staze, ekološke akcije itd.). Uz ove organizirane programe, provode se i edukacije vezane uz zaštitu, promociju i očuvanje prirodnih vrijednosti Zrinske gore, edukacije djece i odraslih vezanih uz Petrinjčicu, edukacije lokalnog stanovništva o održivom razvoju NATURA 2000 s ciljem očuvanja biološke raznolikosti područja.

Slika 49. „Ekološki centar – Vrata Zrinske Gore“ u Prnjavoru Čuntićkom¹²⁶

Izvor: <https://vrata-zrinske-gore.hr/o-nama/>

¹²⁶ Centar je otvoren tijekom cijele godine, a u sklopu njega su edukacijske dvorane, izložbeni prostor, stručna knjižnica te smještajni dio predviđen za smještaj do 48 posjetitelja.

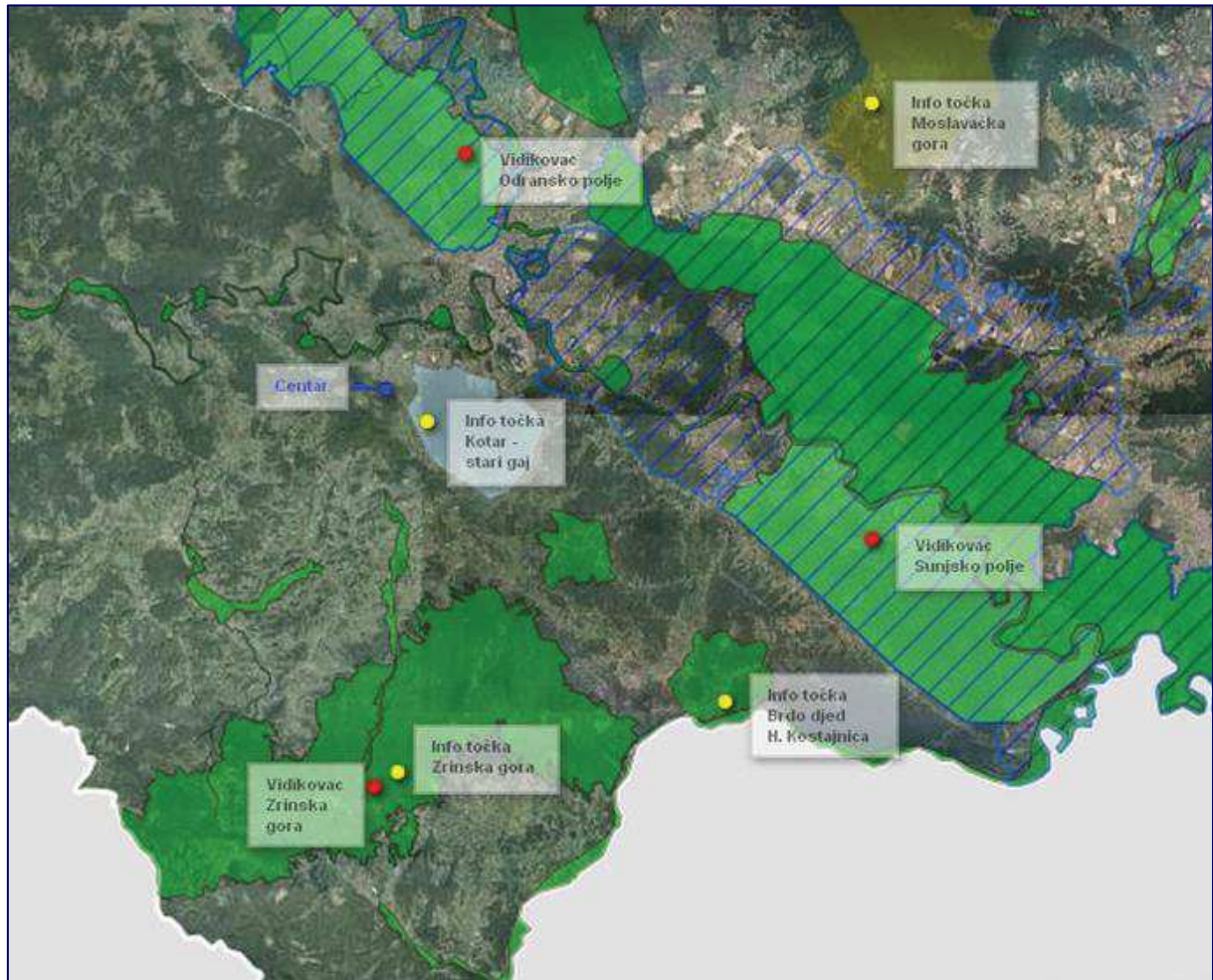
Centar ima utjecaj i na lokalno stanovništvo, posebice na stanovništvo koje se bavi ruralnim turizmom, kao i proizvodnjom voća, povrća i suvenira koji se, između ostalog, nalaze u ponudi posjetiteljima.

Projekt „Održivi regionalni razvoj uključivanjem prirodne baštine kroz osnivanje edukativno prezentacijskog centra NATURA SMŽ“¹²⁷, 2023.

Cilj projekta je bio povećanje privlačnosti odredišta prirodne baštine Sisačko – moslavačke županije kako bi se potaknuo regionalni razvoj i gospodarski rast SMŽ. U okviru projekta izgrađeni su:

- Edukativno prezentacijski CENTAR NATURA SMŽ u Petrinji
- vidikovac u Odranskom polju (Turopolje) na temu ptica močvarnica
- vidikovac u Sunjskom polju (Donja posavina) na temu ptica grabljivica
- vidikovac na Zrinskoj gori na temu vuka.

Postavljene informacijske točke u šumi Kotar – Stari gaj na temu šumskih ptica/djetlovki, na brdu Djed (Hrvatska Kostajnica) na temu šišmiša, na Moslavačkoj gori na temu šumskih staništa i jelenka i na Zrinskoj gori na temu brdskih potoka i vretenca.

Slika 50. Edukativno prezentacijski centar NATURA SMŽ u Petrinji- razmještaj lokaliteta
Izvor: <https://natura-smz.com/index.php/ep-centar>

¹²⁷ <https://rk-smz.hr/natura-smz-edukativno-prezentacijski-centar/>

Slika 51. Edukativno prezentacijski centar NATURA SMŽ u Petrinji
Izvor: Zavod za prostorno uređenje SMŽ, kolovoz 2023.

Slika 52. Vidikovac u Sunjskom polju (Donja Posavina) na temu ptica grabljivica
Izvor: Plan upravljanja područjem ekološke mreže Sunjsko polje i pridruženim zaštićenim područjima

Slika 53. Vidikovac na Zrinskoj gori na temu vuka¹²⁸
Izvor: https://lukylipik-vrijemeodluke.blogspot.com/2022_01_30_archive.html

¹²⁸ Zrinska gora (616 mnv) je tipičan primjer masivnog gorja razgranatog reljefa koje pripada zoni unutrašnjih Dinarida. Oblasla je šumom sa dolinama rijeka Petrinjčica, Sunja, Žirovac, Maja, Stupnica i drugih. Na području Sisačko-moslavačke županije se nalaze 2-3 granična čopora vukova koji koriste i teritorij Bosne i Hercegovine. Status zaštićene vrste, velika područja bez većih aktivnosti ljudi, kao i povećani broj zapuštenih poljoprivrednih površina omogućava povećanje broja jedinki vuka na ovim područjima.

Projekt „Povećanje privlačnosti i obrazovnog kapaciteta Parka prirode Lonjsko polje izgradnjom posjetiteljskog centra „Crna roda“ u Osekovu

Posjetiteljski centar Crna roda u Osekovu¹²⁹

Posjetiteljski centar Crna roda u Osekovu izgrađen je u okviru projekta koji se financirao iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020. godine, a koji je između ostalog bio namijenjen očuvanju kulturne i prirodne baštine. Cilj projekta bio je izgradnja Posjetiteljskog centra u Osekovu te vidikovaca, stvaranje edukativnih i promotivnih aktivnosti te uvođenje sustava za praćenje broja posjetitelja. Nositelj projekta bili su Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje, a partneri na projektu Sisačko-moslavačka županija i Grad Popovača. Projekt je završen 2021.g.

Slika 54. Posjetiteljski centar Crna roda u Osekovu

Izvor: <https://pp-lonjsko-polje.hr/završena-izgradnja-i-opremanje-posjetiteljskog-centra-crna-roda-osekovo/>

Slika 55. Detalji interijera i eksterijera posjetiteljskog centra Crna roda u Osekovu

Izvor: <https://vizkultura.hr/edukacija-kroz-dozivljaj/>

¹²⁹ <https://pp-lonjsko-polje.hr/nasi-projekti/posjetiteljski-centar-crna-roda-osekovo/>

Slika 56. lijevo: Vidikovac „Kosac“ u Lonjskom polju u naselju Repušnica
Izvor: <https://pp-lonjsko-polje.hr/završena-je-izgradnja-vidikovca-promatracnice-ptica-kosac-repusnica/>
desno: Vidikovac „Tradicionalni ribolov“ uz rijeku Lonju u naselju Osekovo
Izvor: <https://pp-lonjsko-polje.hr/tradicionalni-ribolov-na-rijeci-lonji/>

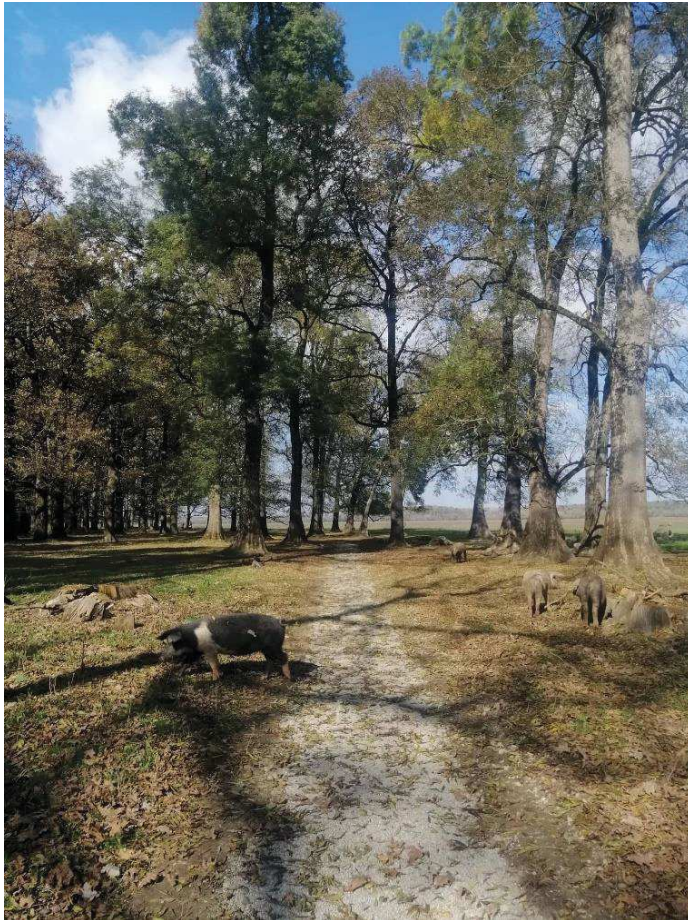
Slika 57. Vidikovac „Roda“ u Lonjskom polju u naselju Čigoč
Izvor: <https://pp-lonjsko-polje.hr/roda-cigoc/>

Projekt regionalnog značaja Očuvanje staništa sliva rijeke Save kroz međunarodno upravljanje invazivnim vrstama – Sava TIES započeo je 1. lipnja 2018. godine.¹³⁰

Tijekom tri godine projekt se provodi na području četiri zemlje kojima protječe rijeka Sava – Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Srbije. Cilj je pronaći učinkovito rješenje za trajno uklanjanje i suzbijanje invazivnih vrsta biljaka. To su biljke koje prirodno nisu s našeg područja, nego su ovamo unesene namjernim ili nenamjernim ljudskim utjecajem

Poučna šumska pješačka staza Pavlinov kljun¹³¹

Poučna staza se provodi u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Nalazi se na području retencije Lonjsko polje, iza sela Mužilovčica, ukupne dužine 3,05 km. Projekt će omogućiti dostupnost rekreacijske, turističke i zdravstvene funkcije šuma (izgradnja poučnih staza, postavljanje signalizacije, informativnih ploča, odmorišta) u javne svrhe.

Slika 58. Detalj sa buduće poučno šumske pješačke staze Pavlinov kljun u naselju Mužilovčica
Izvor: <https://pp-lonjsko-polje.hr/poucna-sumska-pjesacka-staza-pavlinov-kljun/>

¹³⁰ <https://pp-lonjsko-polje.hr/nasi-projekti/sava-ties/>

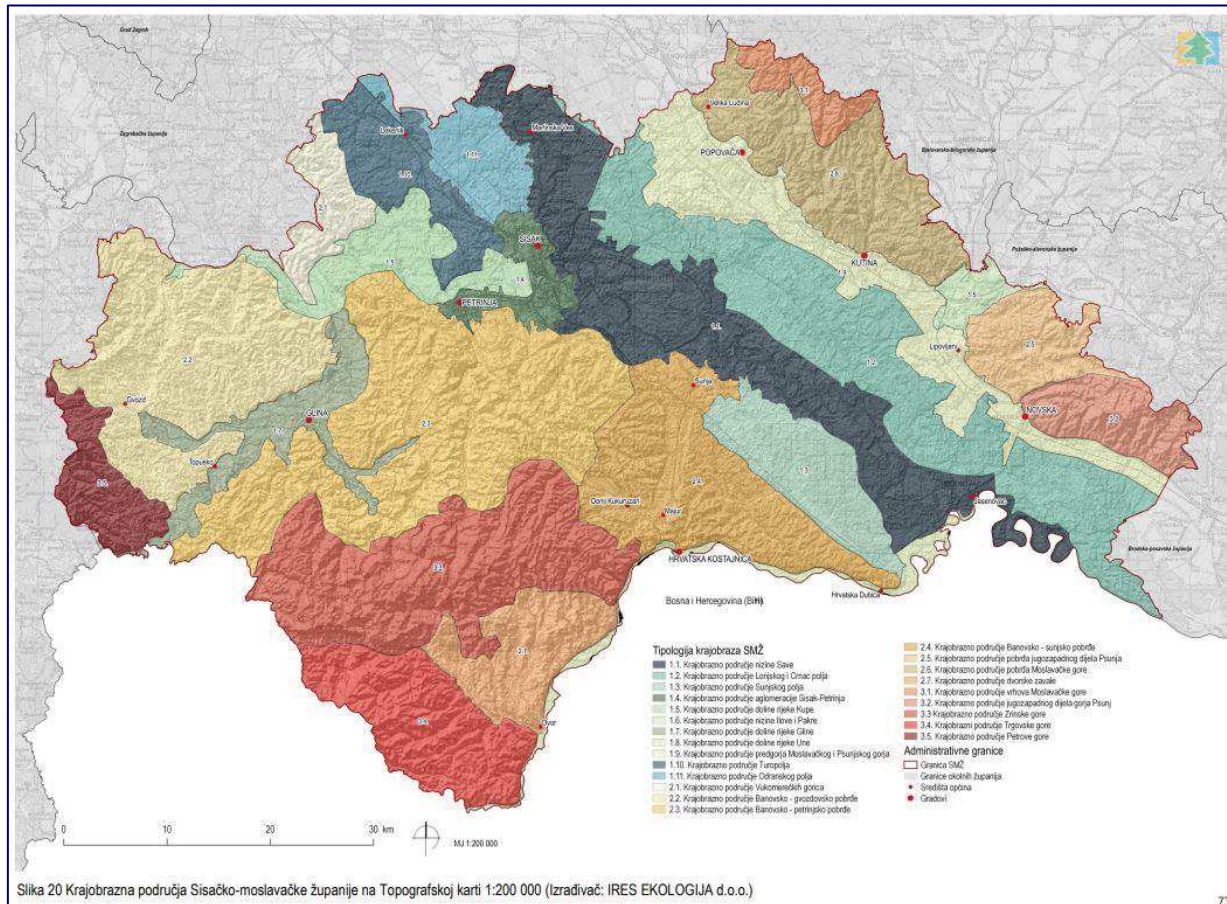
¹³¹ Projekt financiran iz podmjere 8.5. Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava, tip operacije 8.5.2. Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture, iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

Poučna šumska pješačka staza Pavlinov kljun je kružnog oblika. Nalazi se na području retencije Lonjsko polje, iza sela Mužilovčica, ukupne dužine 3.050 metara. Na poučnoj šumskoj stazi će biti postavljene edukativne table, info tabla o stazi sa kartom staze, turistička signalizacija – smjerokazi, 2 odmorišta sa klupama i stolovima te 2 tradicijske nastambe za svinje. Interpretacija obrađuje teme o šumskim biljnim zajednicama, tradicijskom pašarenju, tradicijskim nastambama, šumskim pticama, poplavi, vodenom svijetu. Staza kreće kod lovačke kuće, prolazi starim dijelom nasipa, dolazi do retencijskog dijela Lonjskog polja, prolazi starom šumom hrasta lužnjaka i poljskog jasena te se šumskom cestom vraća prema lovačkoj kući.

Izvor: <https://pp-lonjsko-polje.hr/nasi-projekti/poucna-sumska-pjesacka-staza-pavlinov-kljun/>

Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije - krajobrazna osnova s procjenom karaktera i osjetljivosti krajobraza (2019.)¹³²

Svrha Studije je ostvarivanje temelja za implementaciju tema krajobraza u relevantne sektorske politike Županije (prostorno planiranje, zaštita prirode i okoliša, zaštita kulturnog dobra, ruralni i turistički razvoj, zemljišne i poljoprivredne politike).

Slika 59. Tipologija krajobraza Sisačko-moslavačke županije

Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije - krajobrazna osnova s procjenom karaktera i osjetljivosti krajobraza (2019.)

¹³² Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša Prilaz baruna Filipovića 21 10000 Zagreb, veljača 2019.

Izrada i donošenje Planova upravljanja za područja ekološke mreže

Sukladno preporuci Europske komisije, Republika Hrvatska odlučila je provesti obvezu uspostave ciljeva i mjera očuvanja za ciljne vrste i stanišne tipove donošenjem podzakonskih akta (pravilnika) kojim će ciljevi i mjere biti propisani te donošenjem planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 kojima će definirati aktivnosti za provedbu mjera očuvanja. Za upravljanje područjima EM Natura 2000 nadležne su javne ustanove nacionalnih i parkova prirode, te područne i lokalne uprave koje su ujedno i suradnici na projektu.

Postupak izrade i donošenja Planova upravljanja za područja ekološke mreže u Sisačko-moslavačkoj županiji provodi JU za zaštićene dijelove prirode u Sisačko-moslavačkoj županiji.

U prvom polugodištu 2023. izrađeni su slijedeći planova upravljanja:

- Plan upravljanja područjem ekološke mreže uz Ilovu PU041 (u suradnji sa JU za zaštićene dijelove prirode u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, JU za zaštićene dijelove prirode u Požeško-slavonskoj županiji i JU za zaštićene dijelove prirode u Virovitičko-podravskoj županiji.)
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Cret Blatuša (HR2001001) i Šaševa – cret (HR2001331) te posebnim rezervatom Cret Đon močvar – PU 6040 za razdoblje 2023. do 2032. godine.
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Područje oko Hrvatske Kostajnice (HR2001370) i Park šumom Brdo Djed za razdoblje 2023. do 2032. godine
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Dolina Une (HR2000463) za razdoblje 2023. do 2032. godine.
- Plan upravljanja regionalnim parkom Moslavačka gora za razdoblje 2022. – 2031.(u suradnji sa JU za zaštićene dijelove prirode u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji)
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Sava nizvodno od Hrušćice (HR2001311) (Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje (JU PPLP) je koordinator u suradnji sa Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije (JU SMŽ), Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Brodsko-posavske županije – Natura Slavonica (JU BPŽ), Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije Zeleni prsten (JU ZGŽ) i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Vukovarsko-srijemske županije (JU VSŽ).
- Plana upravljanja Parkom prirode Lonjsko polje te područjem ekološke mreže Lonjsko polje (HR2000416) za razdoblje 2023. do 2032. godine. Plan upravljanja obuhvaća područje ekološke mreže Lonjsko polje te zaštićena područja Park prirode Lonjsko polje, Posebni ornitološki rezervat Rakita i Posebni ornitološki rezervat Krapje Đol. Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje (JU PPLP) je koordinator i provoditelj.
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Sunjsko polje i pridruženim zaštićenim područjima
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže područje oko špilje Gradusa za razdoblje 2023. – 2032.
- Plan upravljanja područjima ekološke mreže Petrinjčica i područje uz Maju i Bručinu za razdoblje 2023. – 2032.
- Prijedlog plana upravljanja područjem ekološke mreže Odransko polje Turopolje te pridruženim zaštićenim područjima za razdoblje 2023. do 2032.
- Prijedlog plana upravljanja područjem ekološke mreže Žutica za razdoblje 2023. do 2032.(Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije „Zeleni prsten“ i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije)
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Donja Posavina (HR1000004) i pridruženim zaštićenim područjima: Posebnim rezervatom Prašnik i Značajnim krajobrazom Pašnjak Iva 2024. – 2033. (Javna ustanova Park prirode Lonjsko, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije, te Javna ustanova Natura Slavonica)

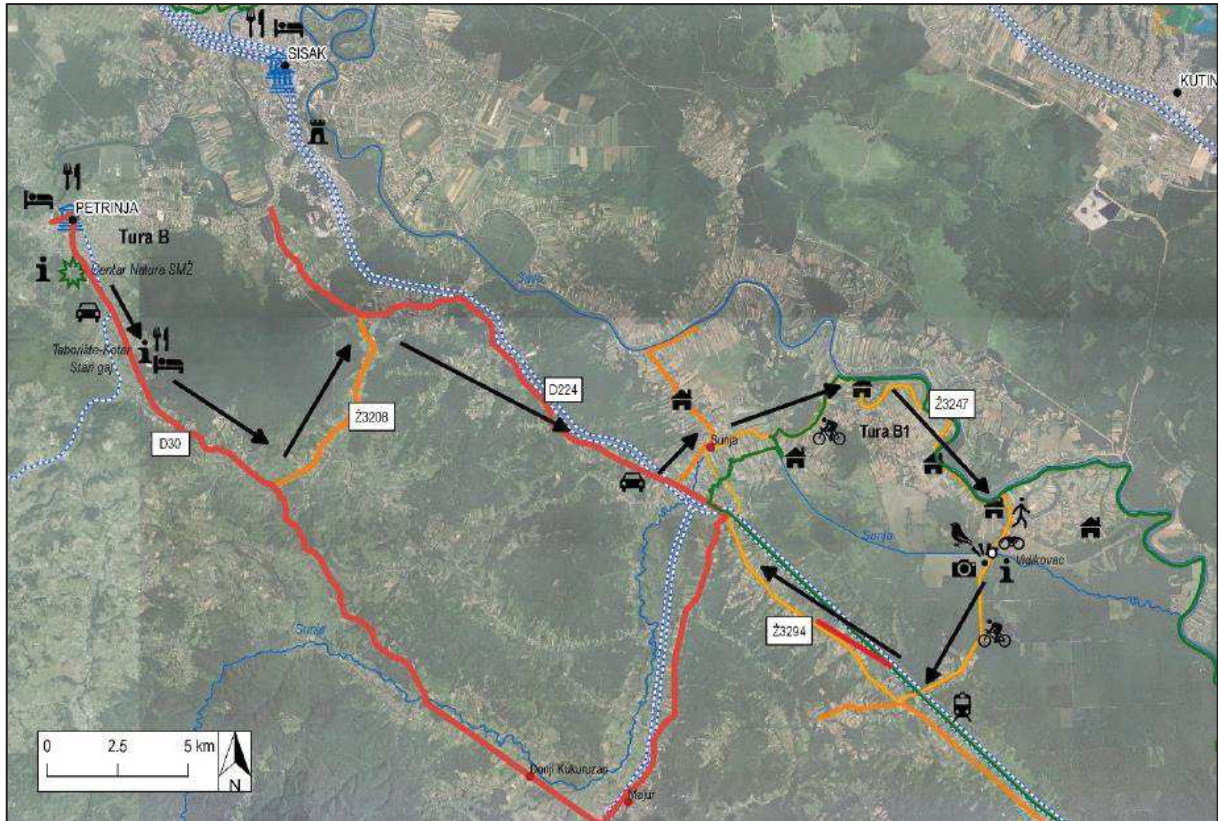

Slika 60. Naslovne stranice Planova upravljanja zaštićenim dijelovima prirode
Izvor: JU za zaštićene prirodne vrijednosti SMŽ

Akcijski plan upravljanja posjetiteljima na području Odranskog i Sunjskog polja¹³³

Plan obuhvaća područja ekološke mreže Natura 2000 Odransko polje – HR2000415 te Sunjsko polje – HR2000420 koja su značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju (POVS područja).

U Planu upravljanja definiran je opći cilj „Održivi regionalni razvoj uključivanjem prirodne baštine Odranskog i Sunjskog polja u turističku ponudu Sisačko-moslavačke županije“.

Slika 61. Biciklističke rute u Sunjskom polju

Izvor: Akcijski plan upravljanja posjetiteljima na području Odranskog i Sunjskog polja

Slika 62. Odransko polje u vrijeme poplave, kolovoz 2023.

Izvor: <https://martinskaves.hr/2023/08/10/foto-vijest-nekoliko-konja-u-odraskom-polju-ide-prema-desnom-trebarjevu/>

¹³³ Trajanje projekta: 2018.-2019.

2.5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Kulturnu baštinu čine pokretna i nepokretna kulturna dobra od umjetničkoga, povijesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkog i znanstvenog značenja.

Kulturna dobra u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara¹³⁴ su:

- pokretne i nepokretne stvari od umjetničkog, povijesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkog i znanstvenog značaja
- arheološka nalazišta i arheološke zone, krajolici i njihovi dijelovi koji svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru, a imaju umjetničku, povijesnu i antropološku vrijednost
- nematerijalni oblici i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti kao i dokumentacija i bibliografska baština
- zgrade, odnosno prostori u kojima se trajno čuvaju ili izlažu kulturna dobra i dokumentacija o njima.

Svojstvo kulturnog dobra, na temelju stručnog vrednovanja, utvrđuje Ministarstvo kulture rješenjem. Mjere zaštite i očuvanja zaštićenih kulturnih dobara utvrđene su rješenjem o zaštiti.

Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske javna je knjiga kulturnih dobara koju vodi Ministarstvo kulture i medija. Sastoji se od tri liste: Liste zaštićenih kulturnih dobara, Liste kulturnih dobara nacionalnog značenja i Liste preventivno zaštićenih dobara.

Tablica 94. Izvod iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske

Kulturno dobro	Preventivna zaštita	Zaštićeno	Ukupno
Nematerijalno	0	11	11
Materijalno			
- nepokretno pojedinačno	14	200	214
- kulturno povijesna cjelina	1	19	20
- kulturni krajolik	0	0	0
- arheologija	0	18	18
UKUPNO:	15	248	263

Izvor: Ministarstvo kulture i medija, Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske¹³⁵

Ostala kulturna dobra koja su naznačena u Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije i prostornim planovima jedinica lokalne samouprave štite se odredbama tih planova sve do donošenja rješenja o privremenoj ili trajnoj zaštiti.

U razornom potresu 2020.g. teško su oštećena brojna kulturna dobra, ukupno 134¹³⁶, stoga je Ministarstvo kulture i medija izradilo Programe obnove za gradove Sisak, Petrinju i Glinu:

- Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020., studeni 2021.
- Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Siska nakon potresa 2020., siječanj 2022.
- Program cjelovite obnove kulturno povijesne cjeline Grada Gline nakon potresa 2020., siječanj 2022.

¹³⁴ Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03; 157/03- Ispravak, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21. i 114/22)

¹³⁵ <https://registar.kulturnadobra.hr/#/> 23.1.2023.

¹³⁶ Prema podacima Ministarstva kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Sisku (dopis od 7.4.2023.)

Slika 63. Crkva Blažene Djevice Marije u Gori

Izvor: <https://biskupija-sisak.hr/u-potrosu-u-potpunosti-unitena-katedrala-i-6-upnih-crkvi-a-teko-oteeno-jo-20-upnih-crkvi/>

Slika 64. Crkva sv. Marije Magdalene u Selima

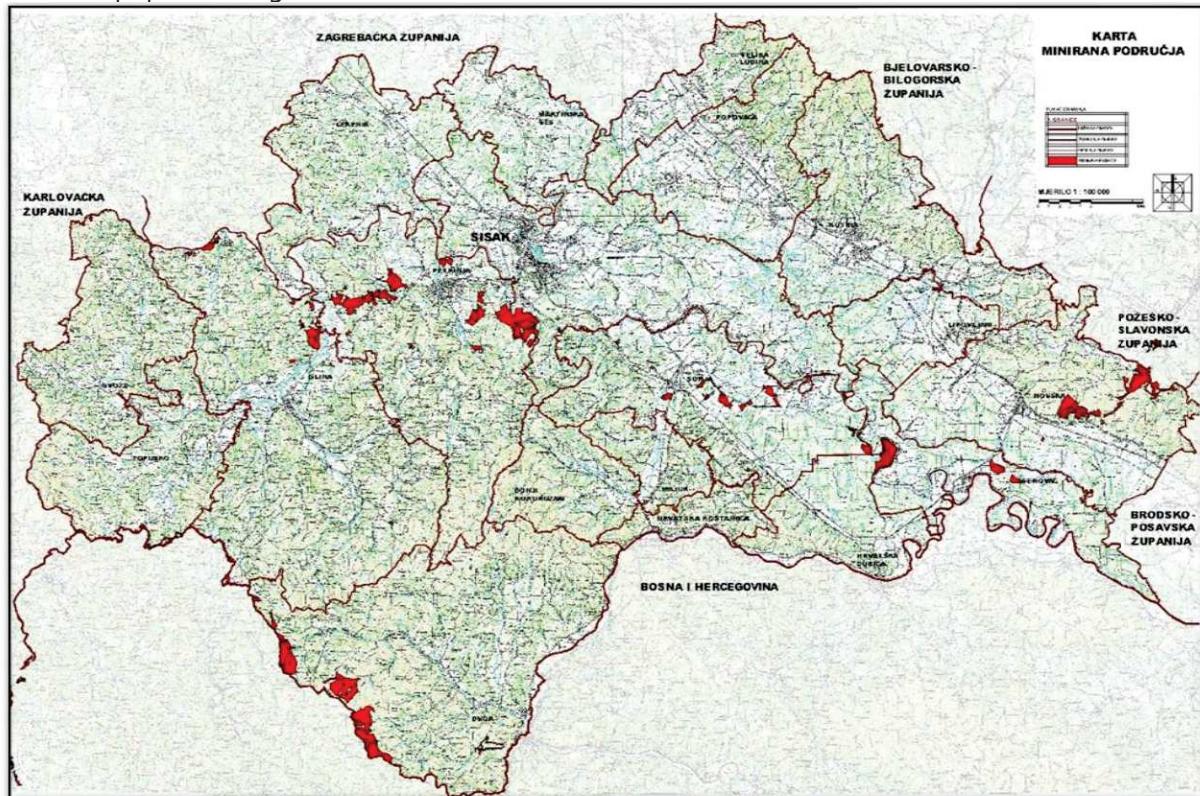
Izvor: <https://min-kulture.gov.hr/vijesti-8/zapoceli-radovi-stabilizacije-i-ojavanja-konstrukcije-crkve-sv-marije-magdalene-u-selima/20582>

2.6. Područja posebnih karakteristika i posljedice potresa

2.6.1. Područja posebnih karakteristika-minski sumnjive površine

Republika Hrvatska se, kao direktnom posljedicom ratnih operacija na svom teritoriju tijekom Domovinskog rata, suočava s problemom onečišćenja zemljišnih površina s minsko- eksplozivnim sredstvima i neeksploziranim ubojitim sredstvima. Zbog nedostupnosti minski sumnjivih površina one se ne mogu koristiti u gospodarske svrhe, onemogućeno je kretanje i boravak poljoprivrednika, lovaca, ribolovaca, onemogućena je provedba protupožarne zaštite, nadziranja državne granice, provedba mjera zaštite od poplava i drugo.

Slika 65. Minski sumnjiva područja u Sisačko - moslavačkoj županiji, 2022.

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite

Vlada Republike Hrvatske donosi Plan protuminskog djelovanja za jednogodišnje razdoblje, koji između ostalog sadrži podatke o područjima i/ili građevinama za koje Ministarstvo unutarnjih poslova izrađuje idejne planove razminiranja i izvedbene planove tehničkog izvoda za sljedeće jednogodišnje razdoblje.

Tablica 95. Stanje minski sumnjivih površina na dan 1.1.2023.

R. br.	Županija	MSP
		na dan 1. siječnja 2023. km ²
1.	Karlovačka	18,9
2.	Ličko-senjska	74,6
3.	Osječko-baranjska	6,8
4.	Sisačko-moslavačka	25,0
5.	Splitsko-dalmatinska	16,5
6.	Šibensko-kninska	7,9
Ukupno		149,7

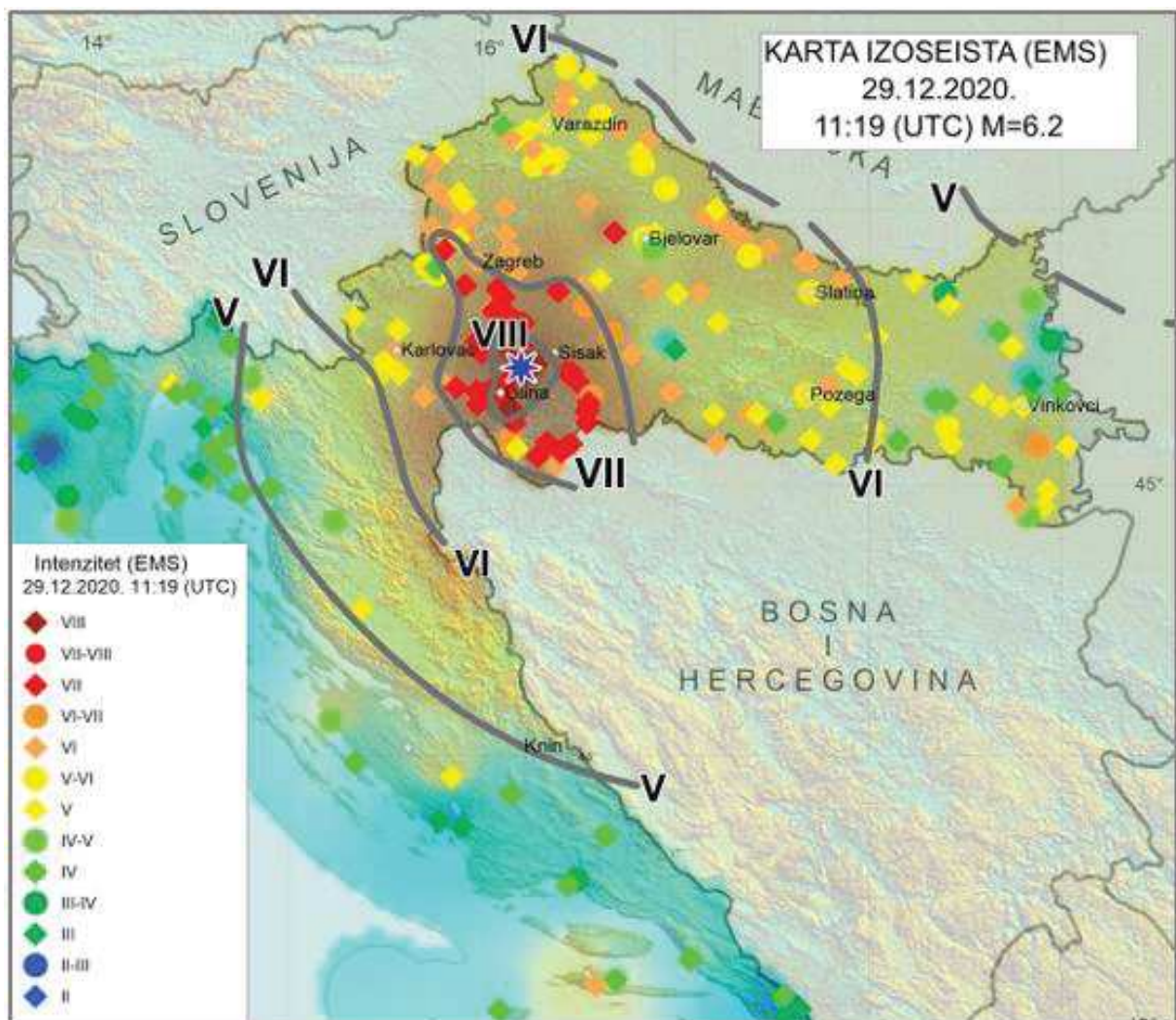
Izvor: Plan protuminskog djelovanja za 2023.g.

2.6.2. Posljedice petrinjskog potresa (29. prosinca 2020. g.)

Petrinjski potres

Dana 29. prosinca 2020. godine u 12 sati i 19 minuta okolicu Petrinje pogodio je razoran potres magnitude 6.2 prema Richteru i intenziteta u epicentru VIII stupnjeva EMS ljestvice. Od posljedica potresa stradalo je sedmero ljudi te je došlo do značajne materijalne štete u Petrinji, Sisku, Glini i okolnim mjestima. Oštećeni su mnogi stambeni i gospodarski objekti diljem Sisačko—Moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije.

Potres se osjetio u cijeloj Hrvatskoj i susjednim državama, Austriji, Češkoj, južnim djelovima Njemačke i Poljske te u djelovima Rumunjske, Bugarske i Albanije. U širem epicentralnom području došlo je do brojnih koseizmičkih slomova tla, ponajviše do klizišta, izboja pijeska, urušnih vrtača i pukotina na prometnici. Intenzitet potresa nejednoliko je opadao s udaljenošću od epicentra, tako da su izoseiste (linije jednakog intenziteta potresa) izdužene u smjeru sjeverozapad-jugoistok.

Slika 66. Prikaz izoseiste (linije jednakog intenziteta potresa)

Izvor: https://www.pmf.unizg.hr/geof/seizmoloska_sluzba/potresi_kod_petrinje/2020-2021

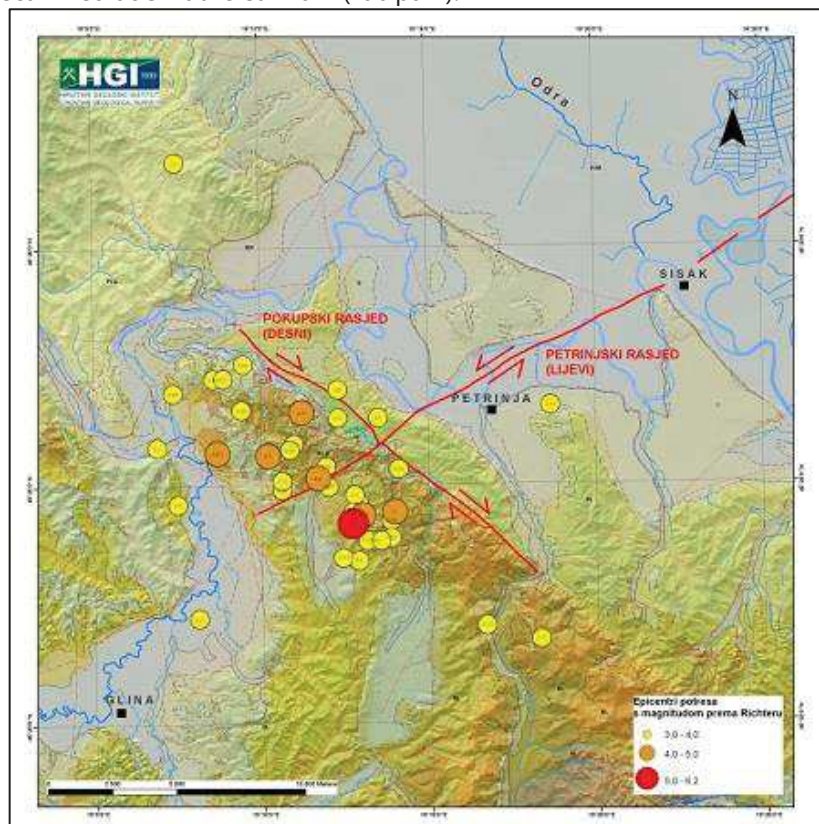
Dan ranije, 28. prosinca u 6 sati i 28 minuta, dogodio se potres magnitude 5.0 prema Richteru i intenziteta u epicentru VII stupnjeva EMS ljestvice te niz slabijih potresa. Nakon glavnog potresa uslijedio je velik broj slabijih potresa, u seriji koja traje još i danas. Najjači naknadni potres bio je magnitude 5.0, a dogodio se 6. siječnja 2021. godine u 18 sati i jednu minutu.

Izješće Hrvatskog geološkog instituta o potresima¹³⁷

„Potrese u Petrinji 28. i 29.12.2020. uzrokovala je aktivacija dva međusobno okomita sustava rasjeda. Aktivnu tektoniku čitavog prostora Hrvatske pa tako i šireg epicentralnog područja Pokupsko-Petrinja-Sisak uzrokuje kontinuirano kretanje Jadranske litosferne mikroploče (Adrije) prema sjeveru. Zbog toga u gornjim dijelovima Zemljine kore, na kontaktu Dinarida i Panonskog bazena, dolazi do velikih naprezanja. Kad naprezanje dosegne kritičnu razinu, dolazi do (re)aktiviranja pojedinih rasjeda iz tog sustava, odnosno naglog pokretanja kilometarskih blokova kore dimenzija od nekoliko stotina do tisuća kubičnih kilometara, uslijed čega se oslobađa ogromna energija pa nastaju potresi.

Prema preliminarnim geološkim analizama znanstvenika i stručnjaka Hrvatskoga geološkog instituta, koje se temelje na geološkim kartama, brojnim podacima s terena koji su objavljeni u medijima, terenskoj prospekciji, raspoloživim seizmološkim (te preliminarnim satelitskim podacima), potres koji je pogodio Petrinju i okolice 28.12.2020. aktivirao je sustav rasjeda u podzemlju šireg područja Siska, Petrinje i Gline. Razvidno je da se radi o sjecištu uzdužnih i poprečnih rasjeda na pružanje Dinarida. Oba rasjedna sustava sastoje se od više rasjeda s horizontalnim kretanjem krila (strike-slip). Jedan je manje poznati rasjed koji je ovom prigodom označen kao lijevi Petrinjski rasjed, a drugi je poznatiji desni Pokupski rasjed. Takav sustav rasjeda školski je primjer deformacija koje nastaju u stijeni uslijed kompresijskog naprezanja po osi sjever – jug. Oba rasjedna sustava prikazana su na Osnovnoj geološkoj karti Republike Hrvatske 1:100.000, list Sisak koju je izradio Zavod za geologiju HGI (Pikija, 1987) te na preglednoj geološkoj karti Republike Hrvatske 1:300.000 (HGI, 2009).

Zbog velike količine oslobođene energije pri kretanju rasjednih krila, rupture u stijinama manifestirale su se i na površini terena pa na širem epicentralnom području duž rasjednih linija nalazimo razne površinske manifestacije tog kretanja i vibriranja terena: otvorene pukotine i paraklaze, izlivanje fluida, pješćane vulkane uslijed likvefakcije u porječju Kupe i Save, deformacije površine terena i infrastrukturnih linijskih objekata te brojne druge, za naše prostore dosad neuobičajene pojave, koje mogu uzrokovati i razne naknadne geohazardne događaje. Dio deformacije površine terena između Petrinje i Gline vjerojatno su posljedica urušavanja podzemnih hodnika rudnika smeđeg ugljena koji su radili u prvoj polovici 20 stoljeća i nisu adekvatno sanirani (zatrpani).“

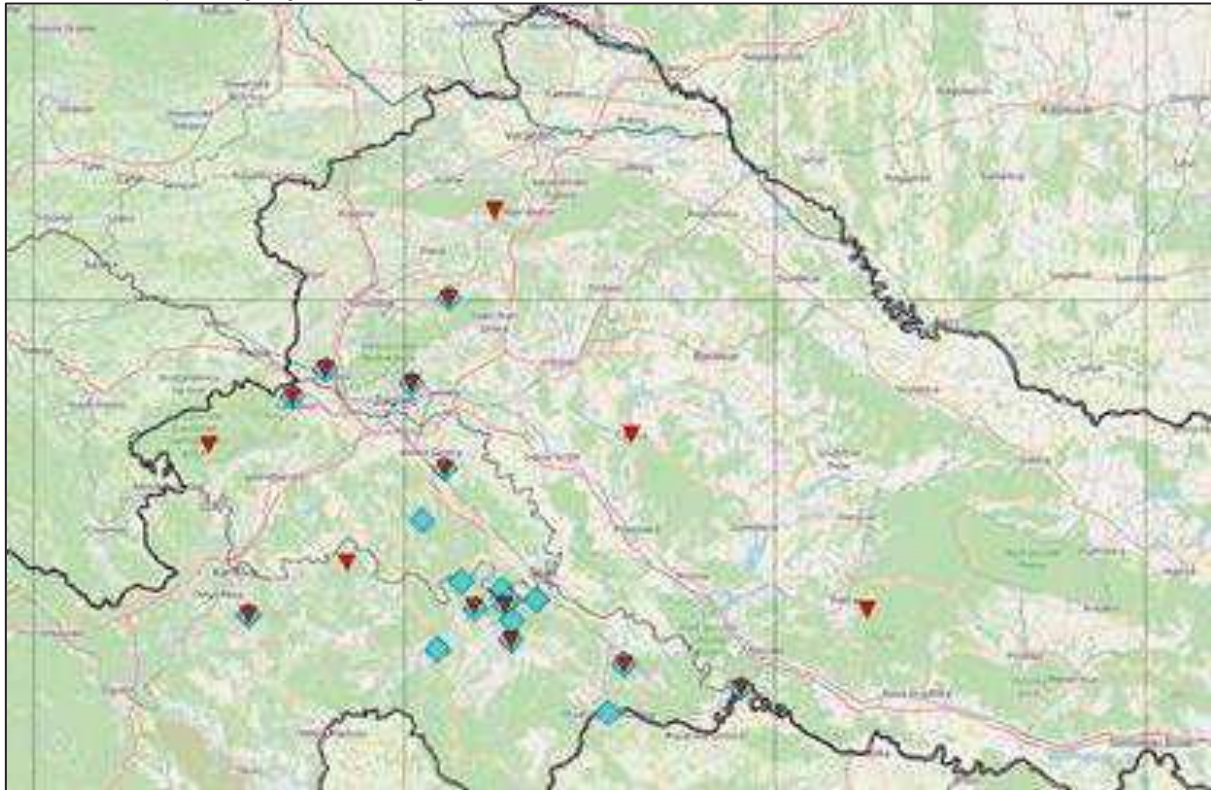

Slika 67. Geološka područja Siska i Petrinje s naglašenim glavnim rasjedima

Izvor: <https://mpgi.gov.hr/print.aspx?id=11352&url=print&page=1>

¹³⁷ <https://mpgi.gov.hr/print.aspx?id=11352&url=print&page=1>

Radi što kvalitetnijeg praćenja seizmičke aktivnosti trenutno aktivne rasjedne zone, Seizmološka služba pri Geofizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, nedugo nakon razornog potresa kod Petrinje, postavila je seizmometre sa sustavom akvizicije podataka i akcelerometre. Instrumenti su postavljeni u širu okolicu Petrinje, a zbog seizmičke aktivnosti koja je još trajala oko Markuševca, dio instrumenata postavljen je i oko Zagreba.

Slika 68. Postaje mobilne mreže PetrinjaNET postavljene oko epicentralnog područja (plavi rombovi predstavljaju akcelerometre, crveni trokuti seizmometre)

Izvor: https://www.pmf.unizg.hr/geof/seizmoloska_sluzba/mobilna_mreza/rezultati_petrinjanet

Naknadni potresi

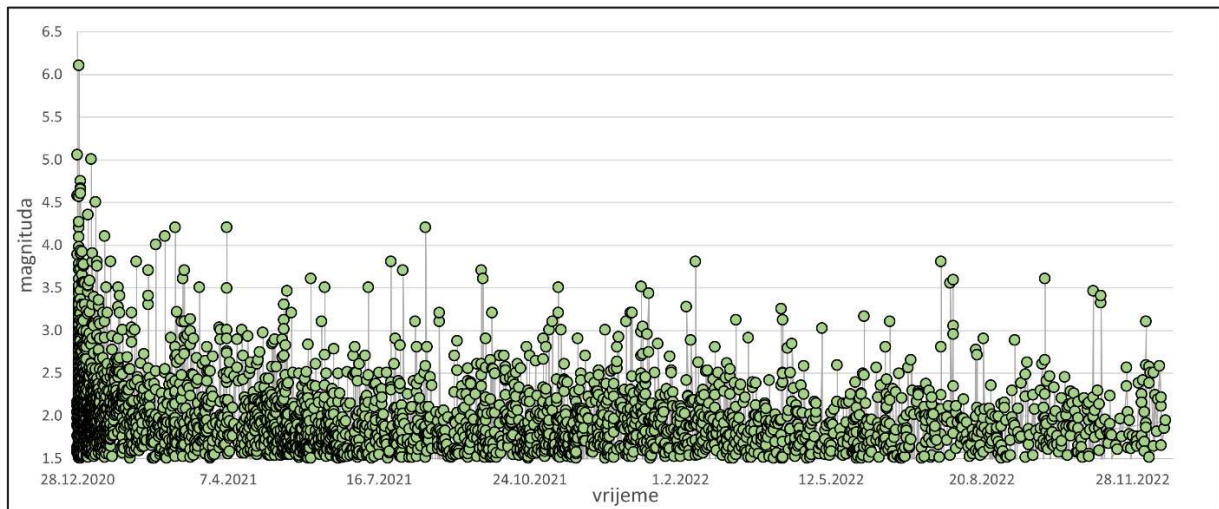
Tijekom dvije godine pojačane seizmičke aktivnosti petrinjskog epicentralnog područja zabilježeno je više od 16 000 potresa magnituda manjih od 2.0 (potresi koji su se dogodili u u 2022. godini su analizirani preliminarno, uz korištenje rezultata automatske lokacije potresa).

U petrinjskoj seriji potresa, prema opisnoj klasifikaciji po procijenjenom maksimalnom intenzitetu potresa u epicentralnom području, dogodili su se sljedeći potresi magnituda većih od 2.3 (do 26. prosinca 2022.):

- 1 razoran potres (glavni potres koji se dogodio 29. prosinca magnitude M6.2, bio je intenziteta VIII stupnjeva EMS ljestvice)
- 10 jakih potresa (od VI stupnja do VII stupnja EMS)
- 24 prilično jaka potresa (od V stupnja do VI stupnja EMS), od kojih su se dva dogodila tijekom 2022.g.
- 95 umjerenih potresa (od IV stupnja do V stupnja EMS), od kojih se 15 dogodilo tijekom 2022.g.
- 1349 slabih potresa (intenziteta od III stupnja do IV stupnja EMS ljestvice), od kojih se 90 dogodilo tijekom 2022.g.

Najjači potresi koji su se dogodili tijekom 2022. godine u petrinjskom epicentralnom području:

11. veljače 2022.	u 07:33	M3.8 (V stupnja EMS)	Donja Budičina, kod Petrinje
24. srpnja 2022.	u 12:33	M3.8 (V stupnja EMS)	14 km zapadno od Petrinje
31. srpnja 2022.	u 01:12	M3.5 (IV-V stupnja EMS)	7 km južno od Petrinje
01. kolovoza 2022.	u 02:04	M3.6 (IV-V stupnja EMS)	Vratečko, 13 km zapadno od Petrinje
01. listopada 2022.	u 05:52	M3.6 (IV-V stupnja EMS)	Glina
02. studenog 2022.	u 11:52	M3.5 (IV-V stupnja EMS)	Donje Jame, 10 km zapadno od Petrinje

Slika 69. Vremenska raspodjela magnituda potresa petrinjske serije magnitude veće od 1.5. u razdoblju od 28. prosinca 2020. godine do 26. prosinca 2022. godine

Izvor: https://www.pmf.unizg.hr/geof/seizmoloska_sluzba/potresi_kod_petrinje?@=1na56#news_118053

Slika 70. Centar Petrinje nakon potresa

Izvor: <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/petrinja-snipljena-iz-zraka-jutro-poslije-potresa-foto-20201230>

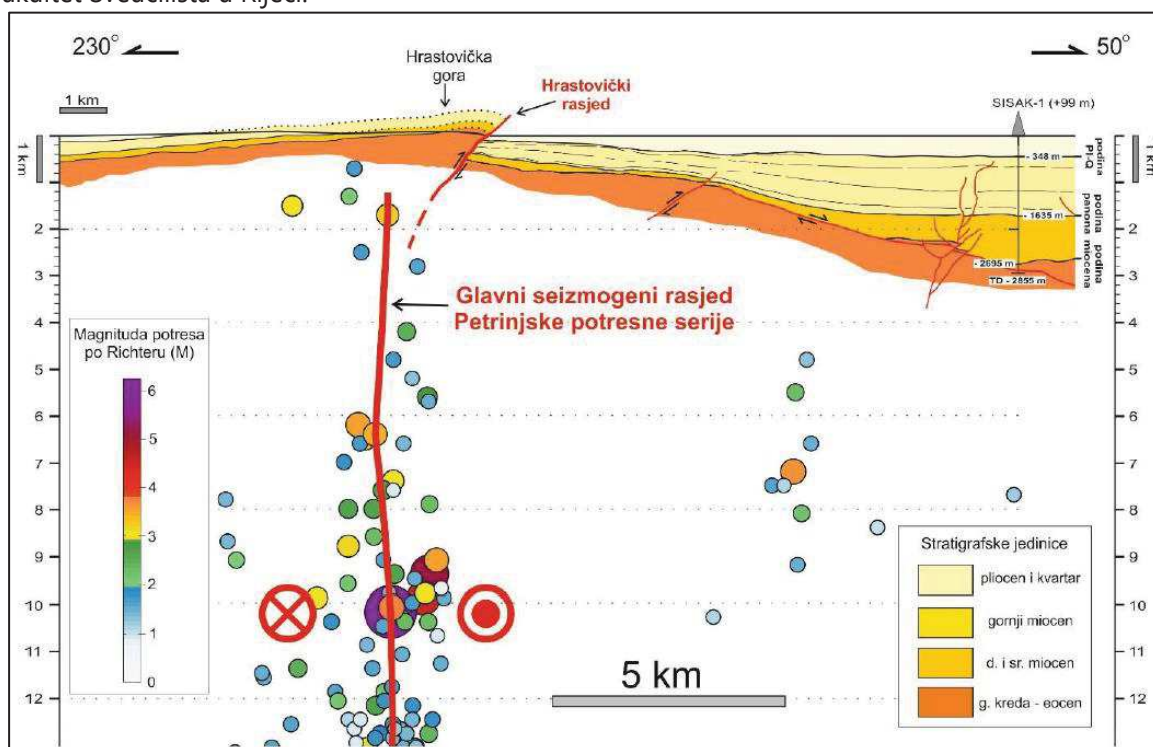
Usljed goleme ljudske i materijalne štete Vlada RH je 4.siječnja 2021.g. donijela Odluku o proglašenju katastrofe uzrokovanu potresom za područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije.¹³⁸

¹³⁸ NN 1/21.

Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021. - u kojoj je provedena preliminarna identifikacija rizičnih geoloških procesa i pojava: likvefakcije, vrtača i klizišta¹³⁹

Nakon serije jakih potresa koji su 2020. i 2021. g. pogodili područje Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske ųupanije, Zagrebačke ųupanije, Sisačko-moslavačke ųupanije i Karlovačke ųupanije izrađena je Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021. u kojoj je provedena preliminarna identifikacija rizičnih geoloških procesa i pojava: likvefakcije, vrtača i klizišta.

Studija je izrađena temeljem geoloških, inženjersko geoloških, hidrogeoloških i geofizičkih istraųivanja, za potrebe definiranja djelotvornoga koncepta organizirane obnove na područjima pogođenima potresom, a izrađivači studije su Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci.

Slika 71. Seizmotektonski profil preko Glavnog seizmogenog rasjeda Petrinjske potresne serije

Izvor: Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021.

Na osnovi provedenih istraųivanja izrađene su tematske karte koje sadrųe kartografske podatke o rizičnim pojavama i izmjerenim razinama podzemne vode te su dane smjernice za donošenje odluka pri planiranju i provođenju zahvata u prostoru, kao i upute za provedbu geotehničkih i geofizičkih istraųivanja za projektiranje građevina u odnosu na registrirane pojave geohazarda, odnosno na potencijalne pojave likvefakcije, klizišta i vrtača.

Kartografski prikazi Studije sadrųe:

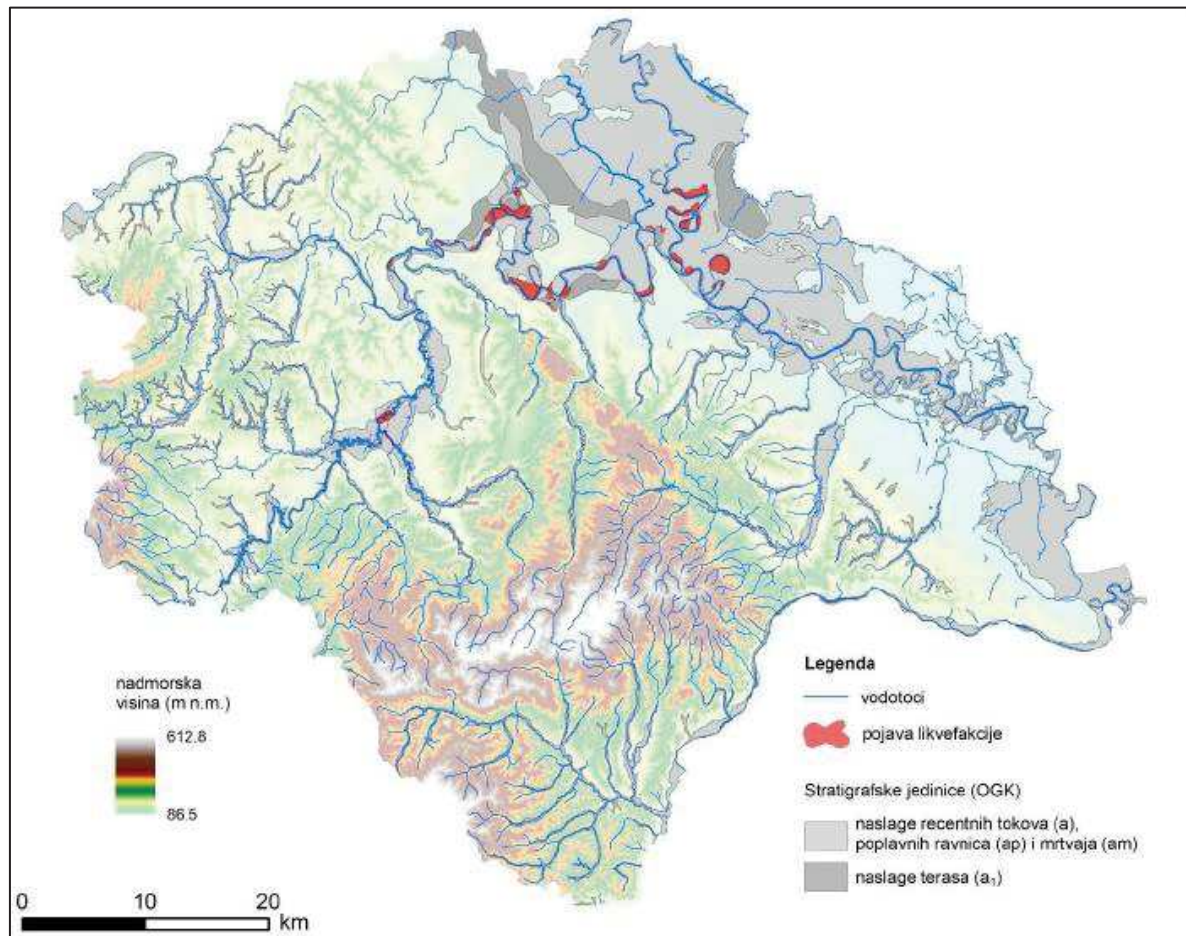
- karte evidencije pojava likvefakcije, vrtača i klizišta
- karte podloųnosti na pojave likvefakcije, vrtača i klizišta.
- karte dubina do podzemne vode (karte izobata) u aluvijalnim dolinama.

Karte evidencije prikazuju mjesta gdje su nastala oštećenja na tlu, a karte podloųnosti mjesta (zone podloųnosti) koja su potencijalno ugroųena ovim pojavama.

Tematska karta s podacima o izmjerenim razinama podzemne vode moųe se koristiti za definiranje nepovoljnih uvjeta s obzirom na razinu podzemne vode.

¹³⁹ ISPU

Pojava likvefakcije¹⁴⁰

Slika 72. Ulazni podaci za analizu podloųnosti na likvefakciju sa podruĳima pojave likvefakcije
Izvor: Studija o seizmiĳki induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021.

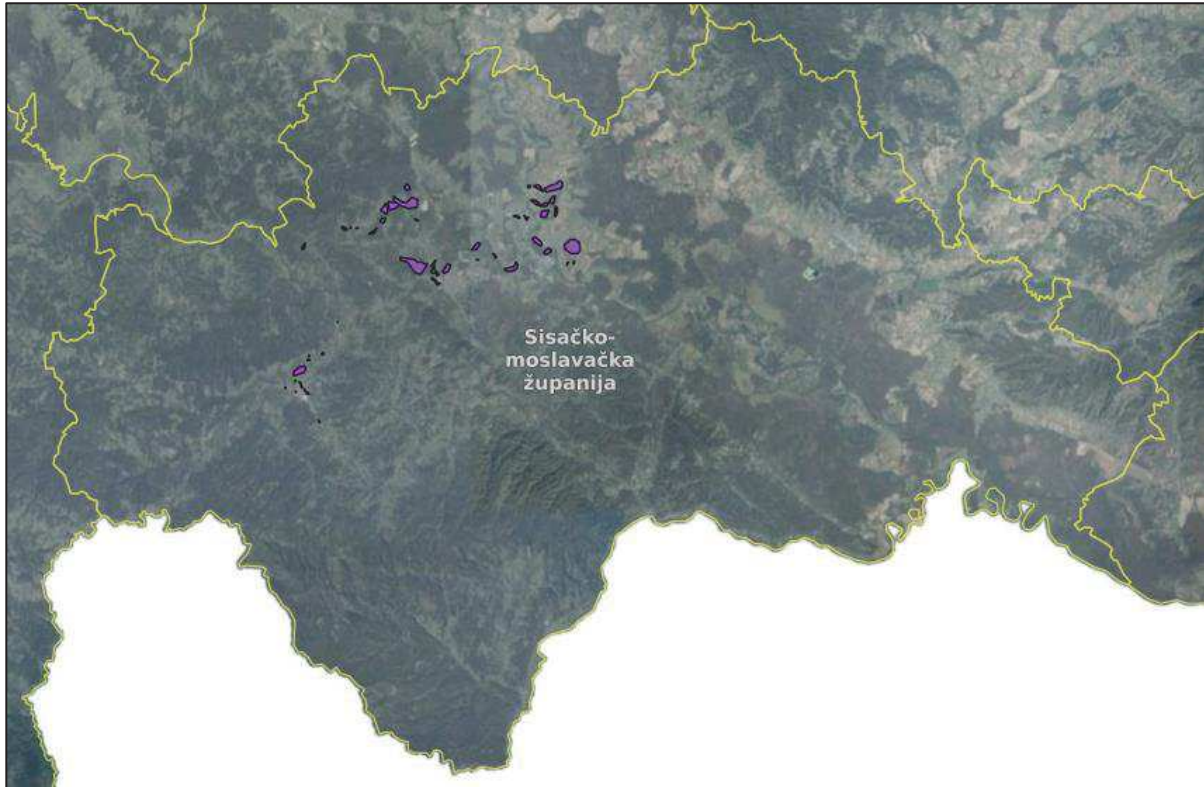

Slika 73. Posljedica potresa- likvefakcija¹⁴¹

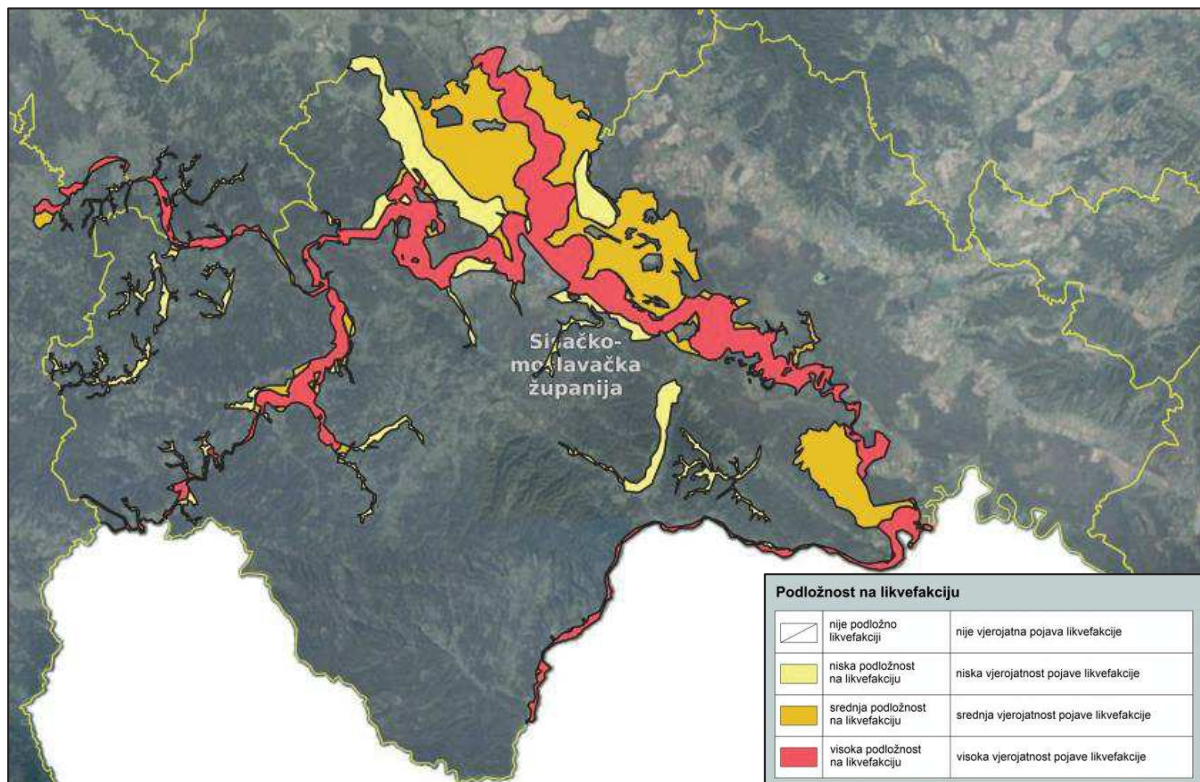
Izvor: Indeks –web portal

¹⁴⁰ **Likvefakcija** predstavlja pojavu seizmiĳki uzrokovanog prirasta tlaka porne vode i posljediĳnog gubitka ĳvrstoće saturiranih rahlih zrnatih tala. Tla podloųna likvefakciji su u pravilu pijesci, i rjeĳe, prahovi i ųljunci. Gubitak ĳvrstoće tla uzrokovan likvefakcijom moųe izazvati velike deformacije tla i nesposobnost likvefiranog tla da pridrųi gornje slojeve tla i graĳevine na njima. Likvefakcija se oĳituje u gubitku nosivosti tla, tonjenju i naginjanju graĳevina, boĳnom razmicanju tla i pojavi pjeųĳanih stoųaca na povrųini likvefirane zone. Dugoroĳno nakon prestanka seizmiĳke pobude i likvefakcije nastupa konsolidacija likvefiranog sloja, ųto se manifestira dugotrajnim slijeganjem povrųine terena i graĳevina.

¹⁴¹ <https://www.index.hr/vijesti/clanak/znanstvenici-otkrili-uzroke-i-detalje-o-potresima-u-baniji/2330152.aspx>

Slika 74. Inventar likvefakcije aktivirane petrinjskom potresom
Izvor: <https://ispu.mgipu.hr/#/>

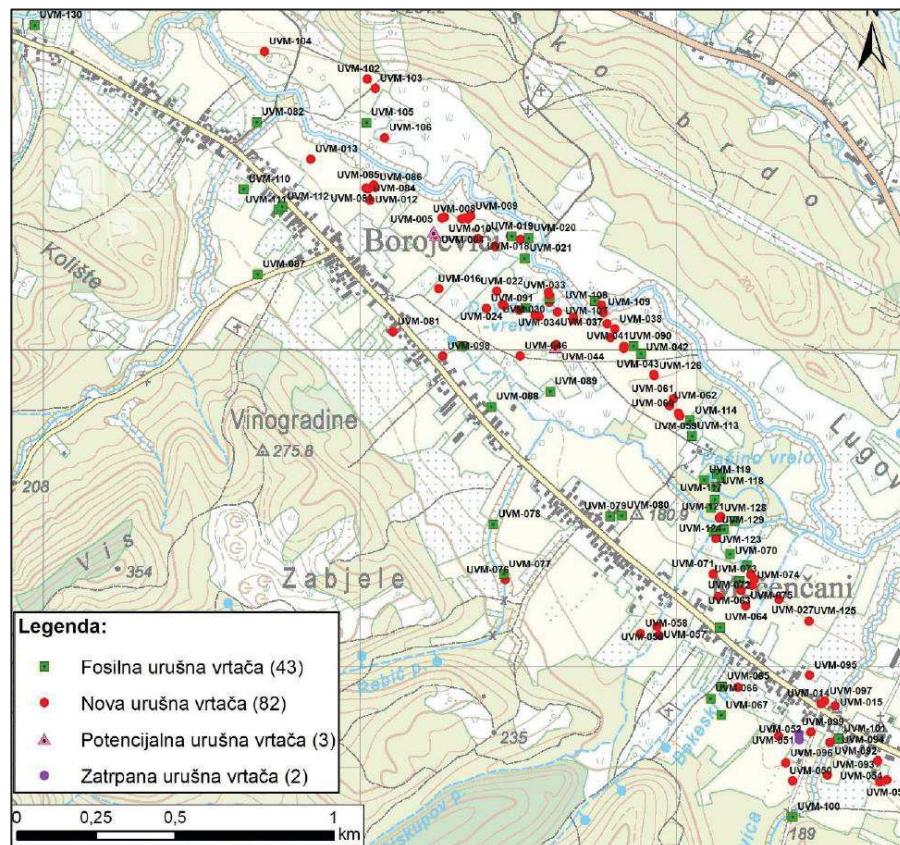

Slika 75. Podložnost na likvefakciju
Izvor: <https://ispu.mgipu.hr/#/>

Vrtače, urušne vrtače¹⁴²

Od ukupno 130 evidentiranih vrtača, broj novonastalih urušnih vrtača (otvorenih nakon Petrinjskog potresa 29.12.2020. godine) iznosi ukupno 82, dok su tijekom istraživanja evidentirane i 43 fosilne vrtače i dvije zatrpane urušne vrtače u Općini Donji Kukuruzari. Sve urušne vrtače otvorene su na području prekrivenom kvartarnim površinskim naslagama deluvijalno-proluvijalnog podrijetla. Terenskim istraživanjima utvrđeno je da fosilne vrtače u nekim slučajevima predstavljaju i stalne izvore, pri čemu u njihovoj neposrednoj blizini izgrađeni i vodoopskrbni objekti (Pašino vrelo). Osim novonastalih urušnih vrtača te fosilnih vrtača, evidentirane su i tri lokacije na kojima se mogu pojaviti nove vrtače (na temelju vidljivih uleknuća u tlu kružnog oblika, dubine oko 50 cm) te dvije lokacije sa zatrpanim urušnim vrtačama. Od novih urušnih vrtača 20 je otvoreno u neposrednoj blizini kuća, među kojima je najveća dimenzija približno 25x23 m i dubine gotovo 12 m (od čega je približno 9 m ispunjeno vodom). Na području stambenih objekata nalazi se i 13 fosilnih vrtača, no one ne predstavljaju opasnost po stanovništvo jer na njima tijekom potresne serije nisu zabilježene nove deformacije.

Slika 76. Topografska karta s prikazom lokacija urušnih vrtača evidentiranih (zaključno s 15.3.2021.) na području naselja Mečenčani i Borojevići

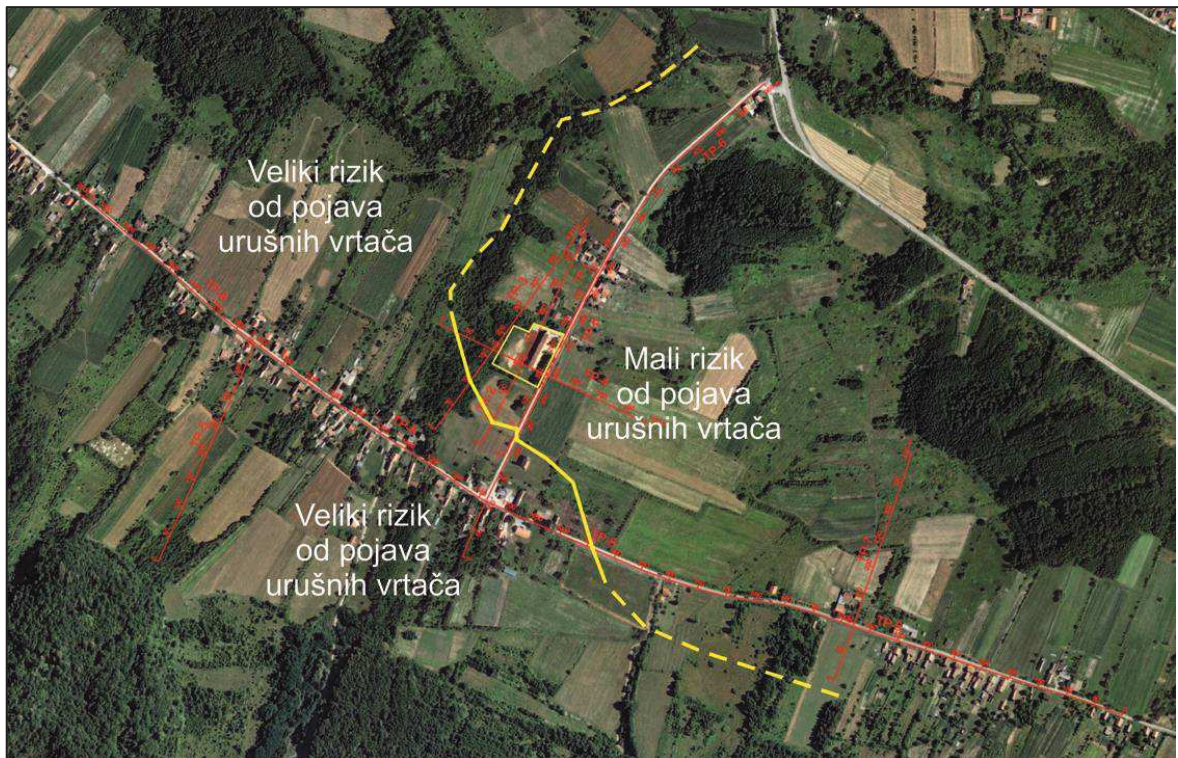
Izvor: Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021.

¹⁴² **Vrtača** (ponikva, dolac ili dô) je pojava ljevkašte udubine u okršenim, najčešće karbonatnim naslagama (slične se strukture mogu naći i u evaporitnim naslagama). Ti su oblici često na dnu ispunjeni zemljom crvenicom ispod koje se obično nalaze manje ili veće kaverne, ponegdje kao dio složenih podzemnih speleoloških sustava. Takve kaverne mogu biti neaktivne, ali mogu i djelovati ili kao mjesta otjecanja površinskih voda ili kao mjesta izviranja podzemne vode, a mjestimice mogu imati i obje funkcije u različitim razdobljima hidrološkog ciklusa.

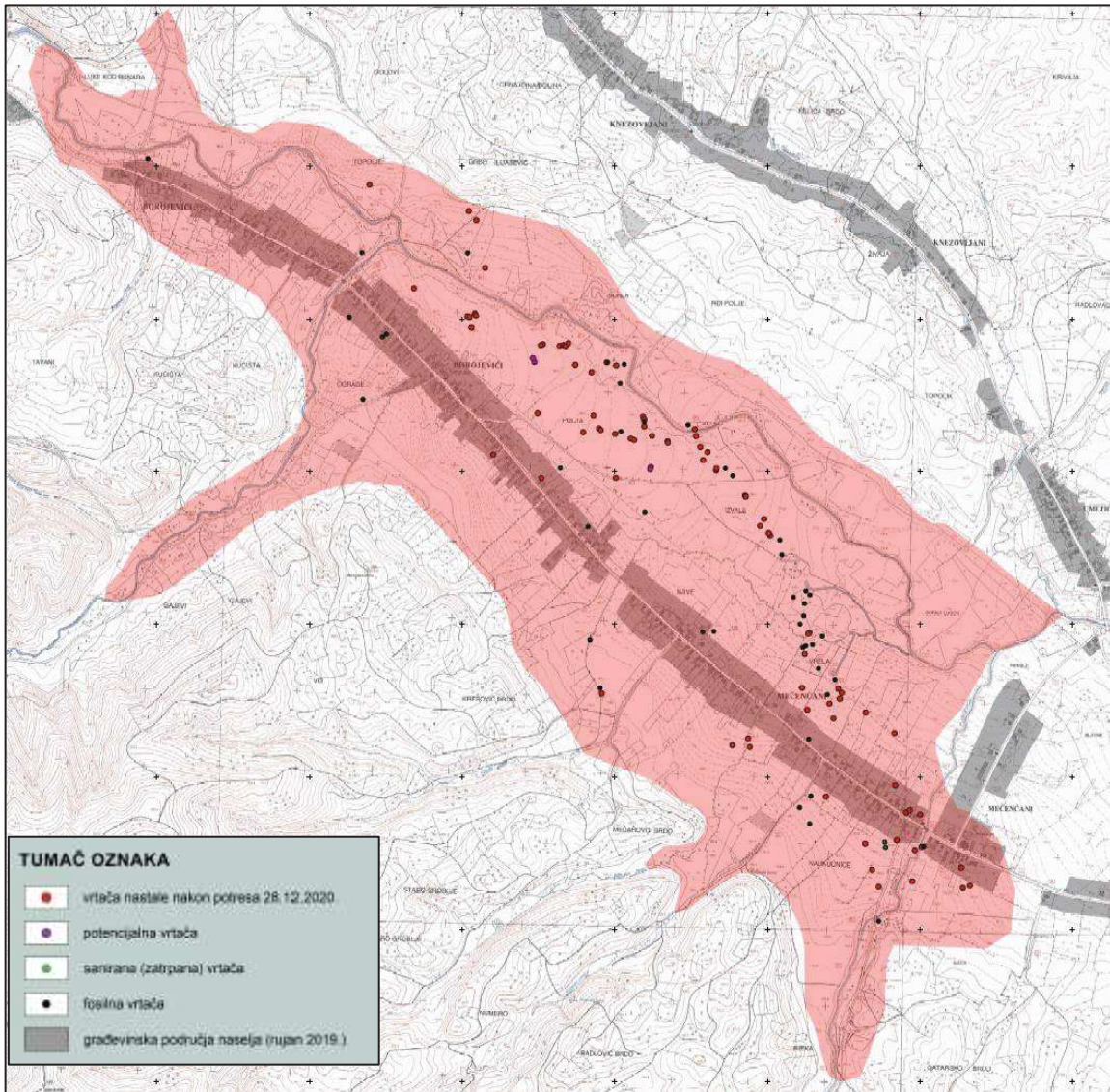
Urušna vrtača (ili urušna ponikva) je najčešće korišten termin za naziv geoloških pojava nastalih na području naselja Mečenčana i Borojevića tijekom potresa M 6.2. Budući da je ovaj termin korišten u dosadašnjim stručnim izvješćima i u medijima, također se koristi i u ovom izvješću, da se izbjegnu moguće zabune. Ipak, treba naglasiti da se u literaturi pod terminom urušna vrtača obično smatraju strukture urušavanja (kolapsa) u karbonatnim naslagama nastale urušavanjem svoda kaverni nastalih u podzemlju terena izgrađenog od okršenih vapnenaca ili dolomita, dok se za pojave utvrđene u okolici Mečenčana i Borojevića koristi termin vrtača ili ponikva s urušnim pokrovom (engl. cover-collapse sinkhole).

Slika 77. Najveća urušna vrtača dimenzija cca 25x23 m i dubine gotovo 12 m u Mečenčanima
Izvor: Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021.

Slika 78. Karta s označenom granicom sigurnog i nesigurnog područja, s malim, odnosno velikim rizikom za pojavu urušnih vrtača na površini, koja je definirana 7. veljače 2021. na temelju geofizičkih istraživanja
Izvor: Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021.

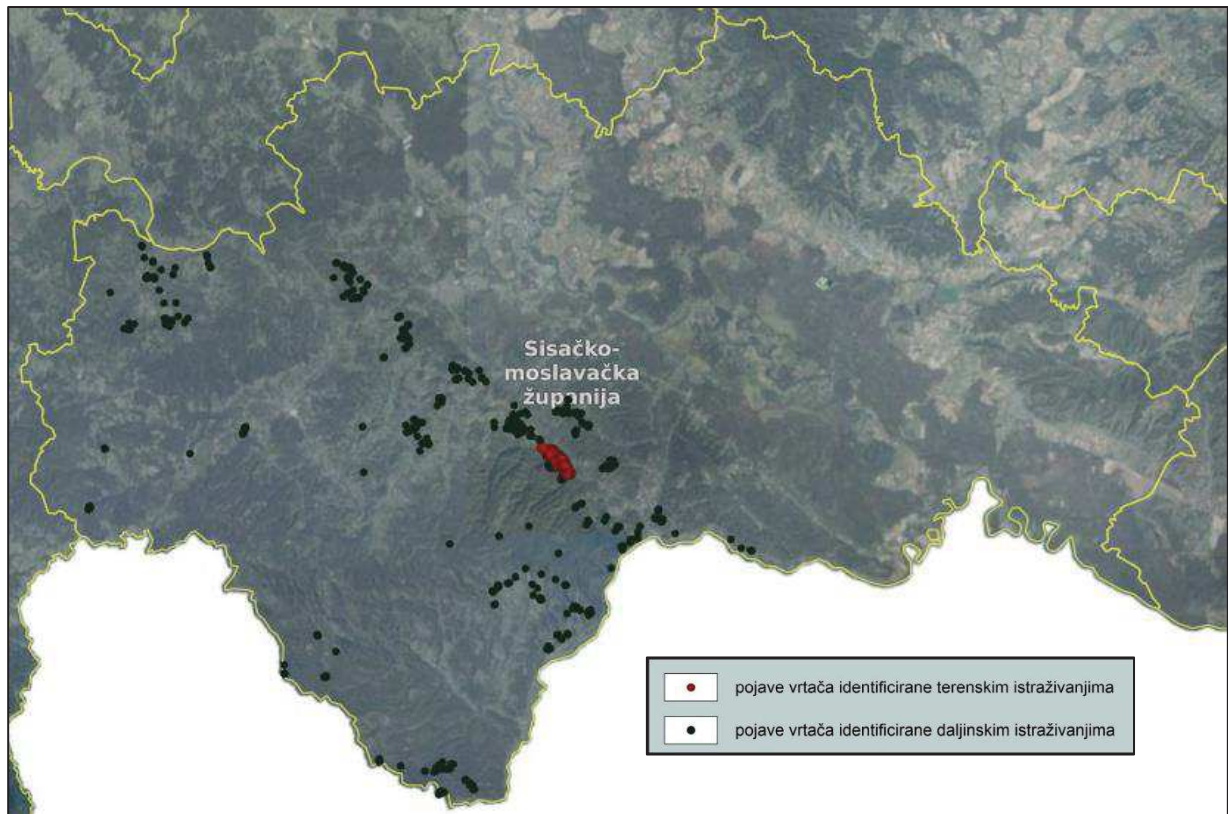

Slika 79. Karta ograničenja i sigurnosnih koridora u odnosu na vrtače u naseljima Mečenčani i Borojevići
Izvor: Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021.

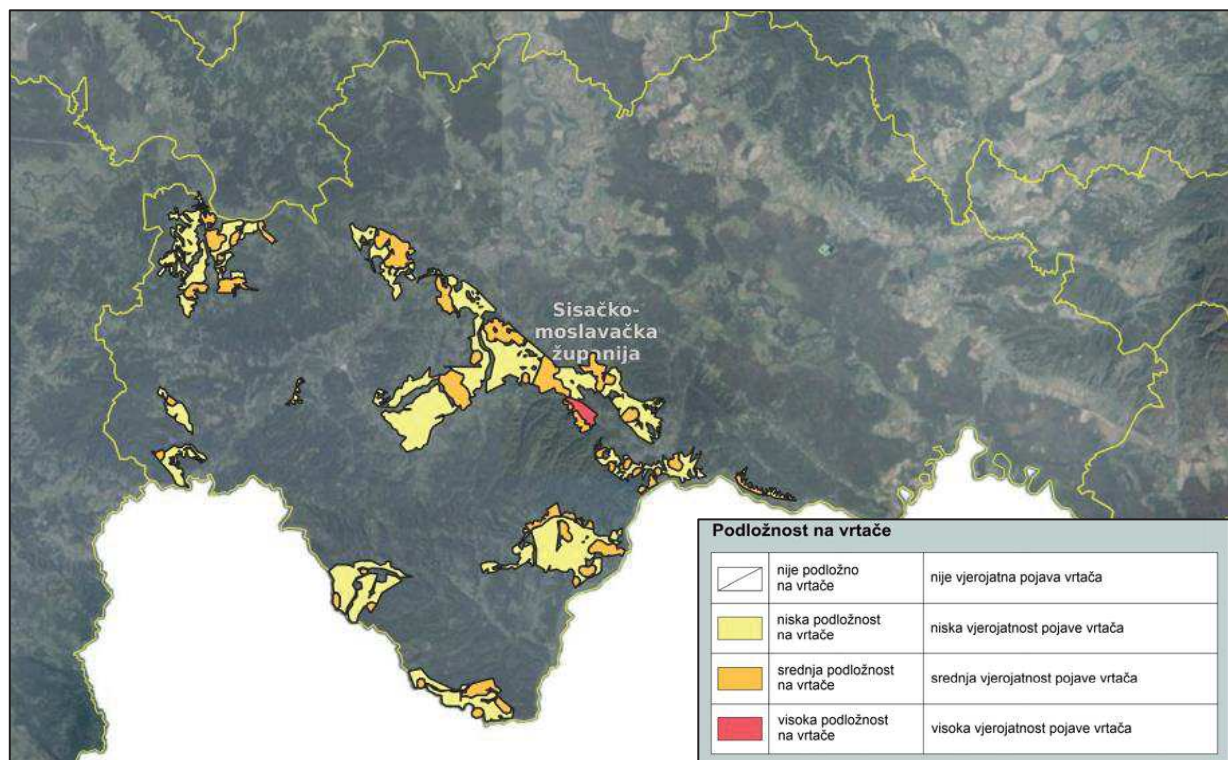

Slika 80. Sanacija urušene vrtače u Mečenčanima tijekom 2021. i 2022. zatrpavanjem različitim frakcijama materijala¹⁴³
Izvor: Stožer civilne zaštite

¹⁴³ <https://potresinfo.gov.hr/sanacija-urusnih-vrtaca/696> 26.1.2023

Slika 81. Inventar vrtča
Izvor: <https://ispu.mgipu.hr/#/>

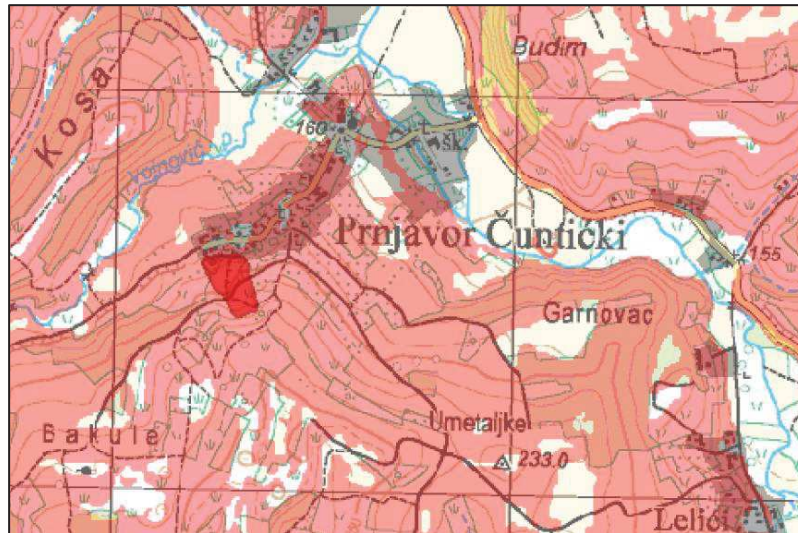

Slika 82. Podložnost na vrtča
Izvor: <https://ispu.mgipu.hr/#/>

Karta inventara klizišta

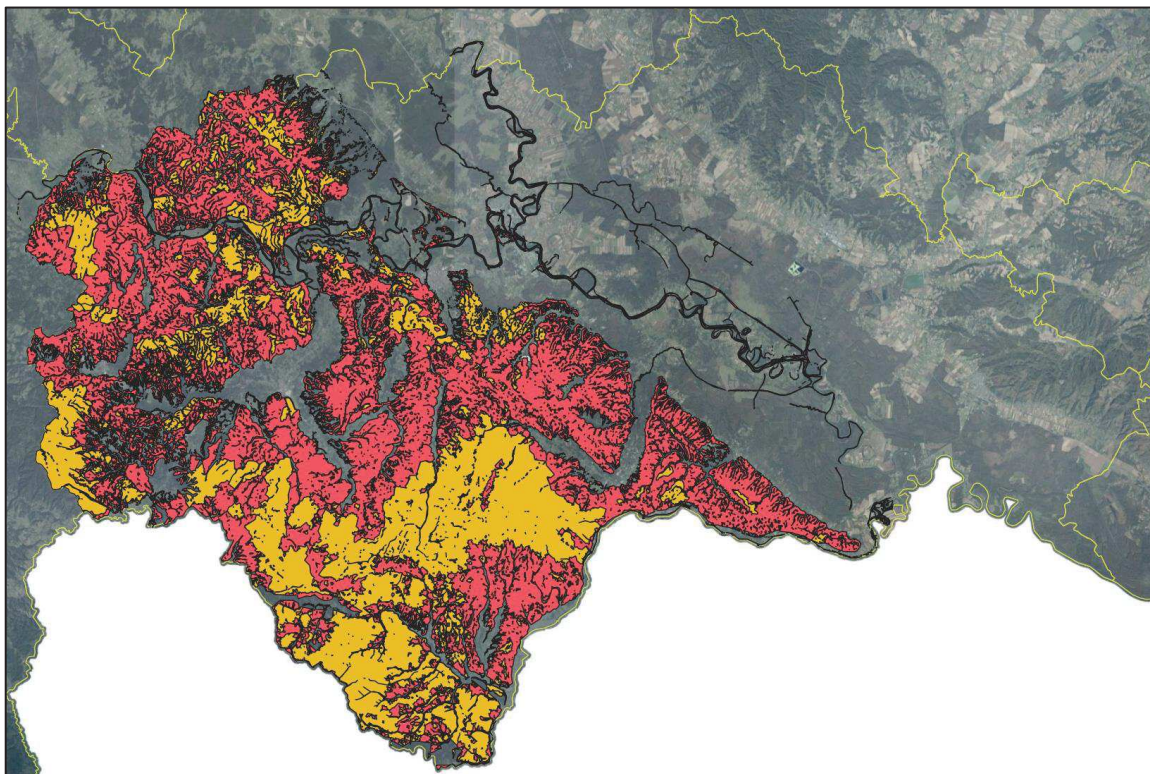
Karta inventara klizišta aktiviranih Petrinjskim potresom M 6,2 (u daljnjem tekstu Karta inventara klizišta) u mjerilu 1:5.000 izrađena je na osnovi podataka prikupljenih terenskim istraživanjima. Prilikom terenskih istraživanja identificirana su klizišta, granice klizišta, vrsta materijala, stanje aktivnosti klizišta te je procijenjena opasnost i rizik koji predstavljaju.

Tijekom terenskog istraživanja, do trenutka izrade Studije, ukupno je identificirano i kartirano 65 klizišta. Površina kartiranih klizišta iznosi od 15 m² do 13.300 m² (najveće klizište je u Prnjavoru Čunčićkom), prosječno oko 1100 m².

Slika 83. Položaj najvećeg klizišta u Prnjavoru Čunčićkom

Izvor: Prilog 3. Karta Klizišta, Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021.

Slika 84. Preliminarna ograničenja u odnosu na klizišta

Izvor: <https://ispu.mgipu.hr/#/>

Oštećenja zgrada nakon potresa

Tablica 96. Podaci o provedenim pregledima oštećenja i uporabljivosti građevina

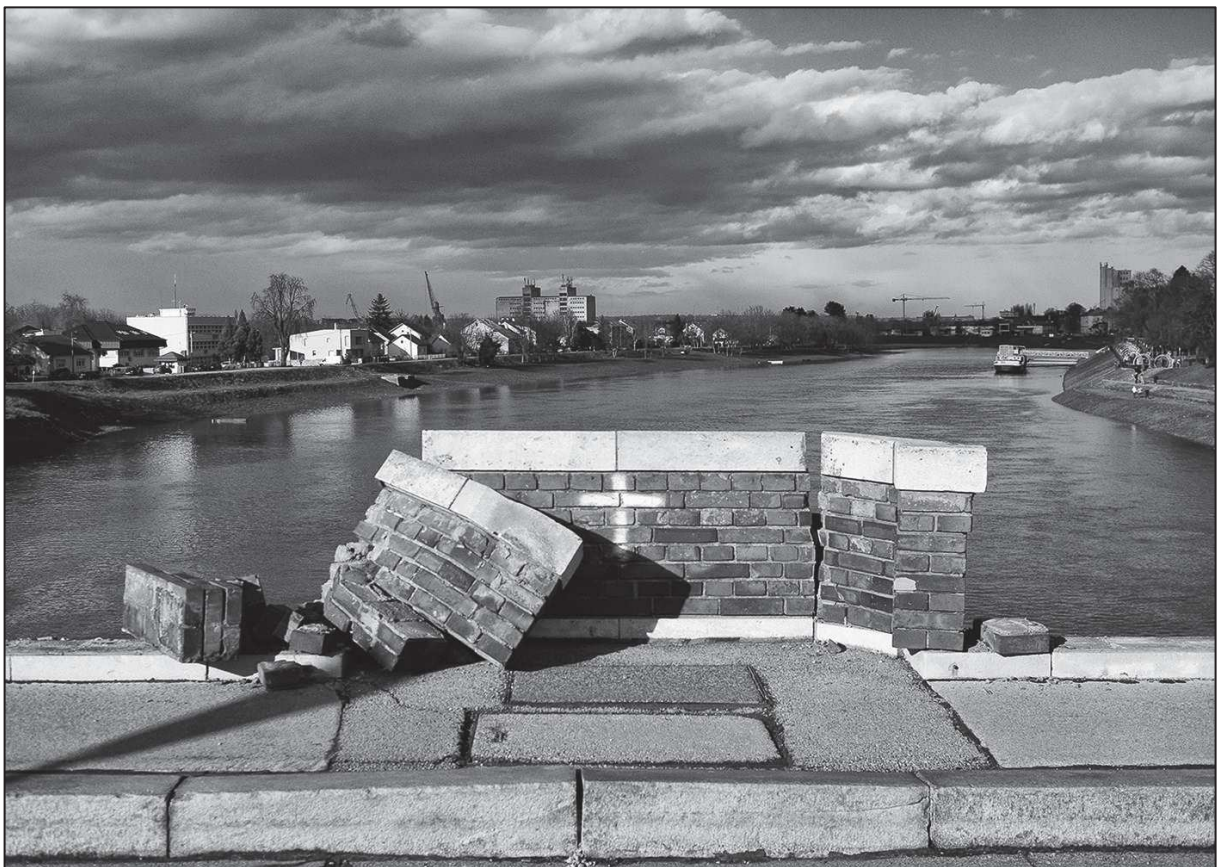
Obiteljske kuće		
Kategorije uporabljivosti	SMŽ	JKUPNO (Po "boji naljepnica")
Uporabljivo - bez oštećenja	517	517
Uporabljivo - bez ograničenja	5797	19867
Uporabljivo - s preporukom o postupanju	14070	
Privremeno neuporabljivo - potreban detaljan pregled	2706	5880
Privremeno neuporabljivo - potrebne mjere hitne intervencij	3174	
Neuporabljivo - zbog vanjskog utjecaja	244	2389
Neuporabljivo - zbog oštećenja	2145	
UKUPNO	28653	28653
UKUPNO s izuzećem "Uporabljivo - bez oštećenja"	28136	28136
Višestambene zgrade		
Kategorije uporabljivosti	SMŽ	JKUPNO (Po "boji naljepnica")
Uporabljivo - bez oštećenja	16	16
Uporabljivo - bez ograničenja	130	388
Uporabljivo - s preporukom o postupanju	258	
Privremeno neuporabljivo - potreban detaljan pregled	64	110
Privremeno neuporabljivo - potrebne mjere hitne intervencij	46	
Neuporabljivo - zbog vanjskog utjecaja	6	41
Neuporabljivo - zbog oštećenja	35	
UKUPNO	555	555
UKUPNO s izuzećem "Uporabljivo - bez oštećenja"	539	539
Javne zgrade		
Kategorije uporabljivosti	SMŽ	JKUPNO (Po "boji naljepnica")
Uporabljivo - bez oštećenja	28	28
Uporabljivo - bez ograničenja	154	372
Uporabljivo - s preporukom o postupanju	218	
Privremeno neuporabljivo - potreban detaljan pregled	95	176
Privremeno neuporabljivo - potrebne mjere hitne intervencij	81	
Neuporabljivo - zbog vanjskog utjecaja	12	146
Neuporabljivo - zbog oštećenja	134	
UKUPNO	722	722

Izvor: Hrvatski centar za potresno inženjerstvo 12.3.2023

Slika 85. Majske Poljane nakon potresa, 28.12.2021.

Izvor: <https://www.radio-banovina.hr/fotografije-iz-zraka-godinu-dana-nakon-potresa/>

Slika 86. Sisak - stari most

Izvor: Fotograf Miroslav Arbutina-Arbe

Oštećena kulturna dobra

Potres je izazvao štete na povijesnim građevinama Sisačko moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke i županije, a progresivne štete nastale su i na pojedinim građevinama u Gradu Zagrebu i Krapinsko zagorskoj županiji. Štete od petrinjskog potresa bilježe se i na povijesnim građevinama, osobito sakralnim i u Varaždinskoj, Međimurskoj, Bjelovarsko-bilogorskoj, Koprivničko-križevačkoj i Brodsko posavskoj županiji. Općenito, raspon šteta na čitavom području utjecaja potresa kreće se od razornih, vrlo teških i teških oštećenja do umjerenih i neznatnih, ovisno o udaljenosti i geografskom položaju te vrsti građevina, arhitektonskim obilježjima i načinu gradnje, njihovom građevinskom stanju te drugim čimbenicima.

Potresi na području središnje Hrvatske 2020. godine, pogodili su gradove i naselja koji u graditeljskom i kulturološkom smislu pripadaju srednjoeuropskom krugu, gdje na najvećem dijelu područja, (Austrija, Mađarska, Češka i Slovačka), prema Europskoj karti seizmičke opasnosti nije izražena visoka prijetnja od potresa niti su u novije doba zabilježeni potresi sličnih razmjera

Petrinja

Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020., Ministarstvo kulture i medija (studeni 2021.)¹⁴⁴

Program je donesen s ciljem utvrđivanja prioriteta i predlaganja održivih modela obnove zgrada, na temelju njihovog konzervatorskog vrednovanja i stanja nakon razornog potresa te donosi osnovne konzervatorske smjernice za prostorno planiranje povezano s urbanom obnovom, temeljem nadležnosti Ministarstva kulture i medija na području zaštićenih kulturno povijesnih cjelina.

S obzirom na blizinu epicentra i jačinu potresa, najteže je stradao grad Petrinja, a najveće štete nastale su na povijesnim zgradama u gradskom središtu. Razmjere štete u odnosu na vrijednost povijesne jezgre pokazuje činjenica da su, od ukupno 32 građevine sa statusom pojedinačnog kulturnog dobra na području Grada Petrinje, 24 građevine koncentrirane na prostoru najuže povijesne jezgre (zona A) na površini od približno 7 hektara, te da su sve oštećene u rasponu od znatnih do teških i razornih oštećenja. Razmjerima potresa opasno su ugrožene arhitektonske vrijednosti pojedinačnih povijesnih zgrada, a time i vrijednosti povijesne urbane jezgre kao cjeline, prvenstveno u smislu očuvanja izvornosti urbane strukture.

Masovno uklanjanje povijesnih zgrada, bilo da je riječ o pojedinačnim kulturnim dobrima ili o zgradama koje predstavljaju sastavnicu svojstva kulturno povijesne cjeline Petrinje, dovelo bi do dramatičnog gubitka povijesnog urbanog identiteta grada. Stoga se jedan od ključnih konzervatorskih imperativa u postupanju nakon katastrofe odnosi na provođenje hitnih mjera zaštite odnosno privremenih mjera stabilizacije konstrukcija zgrada oštećenih u potresu. Ove mjere predstavljaju prihvatljiv trošak za financiranje putem Fonda solidarnosti Europske Unije. Konzervatorski pristup obnovi Petrinje, polazi od uvjerenja da arhitektonsko - urbanistička i povijesna vrijednost glavnine zgrada u gradskoj jezgri, te vrijednost povijesne jezgre kao cjeline, unatoč teškim i razornim oštećenjima, opravdava stručni napor za očuvanjem i obnovom povijesne urbane strukture u najvećoj mogućoj mjeri. Pristup obnovi temelji se također na međunarodnim dokumentima s područja očuvanja graditeljske baštine te usporedbom s pristupom obnovi potresom pogođenih povijesnih gradova u drugim zemljama. Podršku za ovakav pristup predstavljaju i mišljenja istaknutih stručnjaka s područja povijesti umjetnosti, arhitekture i građevinarstva te reakcije građana i vlasnika povijesnih zgrada, koji pored prioriteta sigurnosti iskazuju i želju za očuvanjem povijesnog identiteta grada.

---

¹⁴⁴ Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020., Ministarstvo kulture i medija, studeni, 2021., Odluka donesena u studenom 2021.

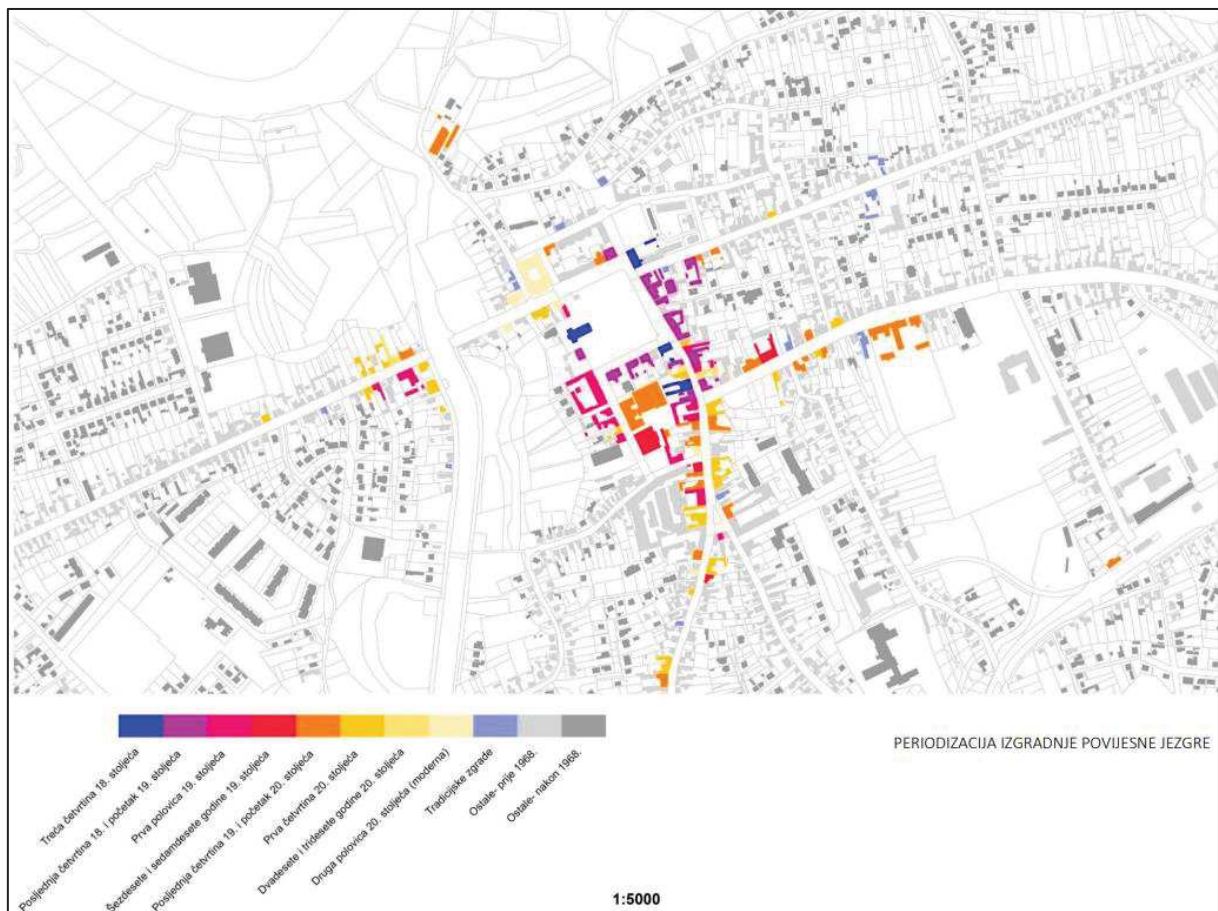
Konzervatorski program cjelovite obnove povijesne urbane cjeline Petrinje izrađuje se sukladno Zakonu o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije, članku 12., stavku 2., („Narodne novine“ broj 102/20, 10/21 i 117/21).

Program cjelovite obnove kulturno povijesne cjeline Petrinje organizacijski se provodi centralizirano, putem Ministarstva kulture i medija. Prioriteti se temelje na vrednovanju graditeljske baštine bez obzira na vlasništvo i namjenu zgrada, imajući u vidu trenutnu ekonomsku i demografsku strukturu Petrinje. Provedbom kvalitetne obnove povijesne urbane strukture kao osnove urbanog identiteta, koja podrazumijeva kulturološke, tehničke i funkcionalne aspekte, osigurati će se optimalni uvjeti i standardi za sigurno stanovanje i obavljanje različitih poslovnih, društvenih i drugih djelatnosti u gradskoj jezgri. Program cjelovite obnove temelji se na do sada provedenim aktivnostima Ministarstva kulture i medija i to: popisu šteta, hitnim mjerama zaštite, utvrđivanju modela obnove pojedinačno zaštićenih zgrada i povijesnih zgrada unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline na temelju njihovog vrednovanja i stanja nakon potresa.

Konzervatorskim programom obnove primarno se obrađuje područje povijesne urbane cjeline grada Petrinje koja je zbog svojih urbanističkih, arhitektonskih, estetskih i povijesnih vrijednosti, odnosno značajnih identitetskih i ambijentalnih vrijednosti i obilježja, zaštićena kao spomenik kulture još 1962. godine. U postupku revizije provedene 2005. godine, kulturno povijesna cjelina Petrinje upisana je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, pod brojem Z-2122.

Za uži su povijesni centar planirana tri modela obnove: obnova oštećenih povijesnih građevina klasičnom konzervatorsko-restauratorskom metodom, faksimilska rekonstrukcija u slučaju potpunoga uništenja povijesne građevine visoke umjetničke, simboličke ili ambijentalne vrijednosti ili suvremena interpolacija uz poštovanje propisane građevne linije.

Slika 87. Periodizacija izgradnje povijesne jezgre Petrinje

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020.

Tablica 97. Pregled broja oštećenih povijesnih zgrada prema kategorijama oštećenja¹⁴⁵

KATEGORIJA ŠTETE	K1	K2	K3	K4	K5	UKUPNO
Pojedinačno zaštićene zgrade (Z)	0	2	2	21	7	32
Zgrade unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline (B0, B1, B2)	4	20	25	40	7	96
UKUPNO	4	22	27	61	14	128

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020.

Tablica 98. Prikaz korelacije između kategorije štete i uporabljivosti

KATEGORIJA ŠTETE	KATEGORIJA UPORABLJIVOSTI	OPIS KARAKTERISTIČNIH ŠTETA
Kategorija 1	Uporabljivo, uporabljivo s preporukom	Neznatna oštećenja Pokrov je rastresen, mjestimično otpali crijevci, primjetne su mjestimične tanke pukotine na žbuci pregradnih zidova vidljive s jedne strane. Oprema zgrade je lakše oštećena.
	Privremeno neuporabljivo	Umjerena oštećenja Lagana konstrukcijska oštećenja, umjerena nekonstrukcijska oštećenja, pukotine na mnogim zidovima, otpali veći dijelovi žbuke, djelomično urušavanje dimnjaka, otpao dio pokrova, otpali dijelovi konzolnih ukrasnih elemenata pročelja.
Kategorija 3		Znatna do teška oštećenja Umjerena konstrukcijska oštećenja, teška nekonstrukcijska oštećenja, veće i opsežne pukotine u većini zidova, prijelom i urušavanje dimnjaka iznad ravnine krova, teško oštećeni pojedini pregradni zidovi, slom i rušenje zabatnih zidova i ostalih konzolno istaknutih elemenata zgrade, štete na međukatnim konstrukcijama od urušavanja dimnjaka.
Kategorija 4	Privremeno neuporabljivo	Vrlo teška oštećenja Teška konstrukcijska i vrlo teška nekonstrukcijska oštećenja, mjestimično destabilizirani nosivi zidovi, urušeni pregradni zidovi, djelomična konstrukcijska oštećenja krovništa, međukatnih konstrukcija, stubišta, srušeni svi konzolni elementi – dimnjaci, zabati, atike i drugo.
	Neuporabljivo	
Kategorija 5		Razorna oštećenja Vrlo teška konstrukcijska oštećenja, otklon zidova od vertikale i urušavanje nosivih zidova, srušeni pregradni zidovi, krovništa, dijelovi međukatnih konstrukcija i stubišta, srušeni dijelovi zgrade, potpuno srušena zgrada.

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020.

¹⁴⁵Za područje zaštićene kulturno - povijesne cjeline Petrinje primjenjuju se slijedeće kategorije konzervatorskog vrednovanja građevina:

Kategorija Z/A - Povijesne građevine koje su pojedinačno zaštićena kulturna dobra i građevine za koje će se provesti postupak utvrđivanja svojstva pojedinačnoga kulturnog dobra.

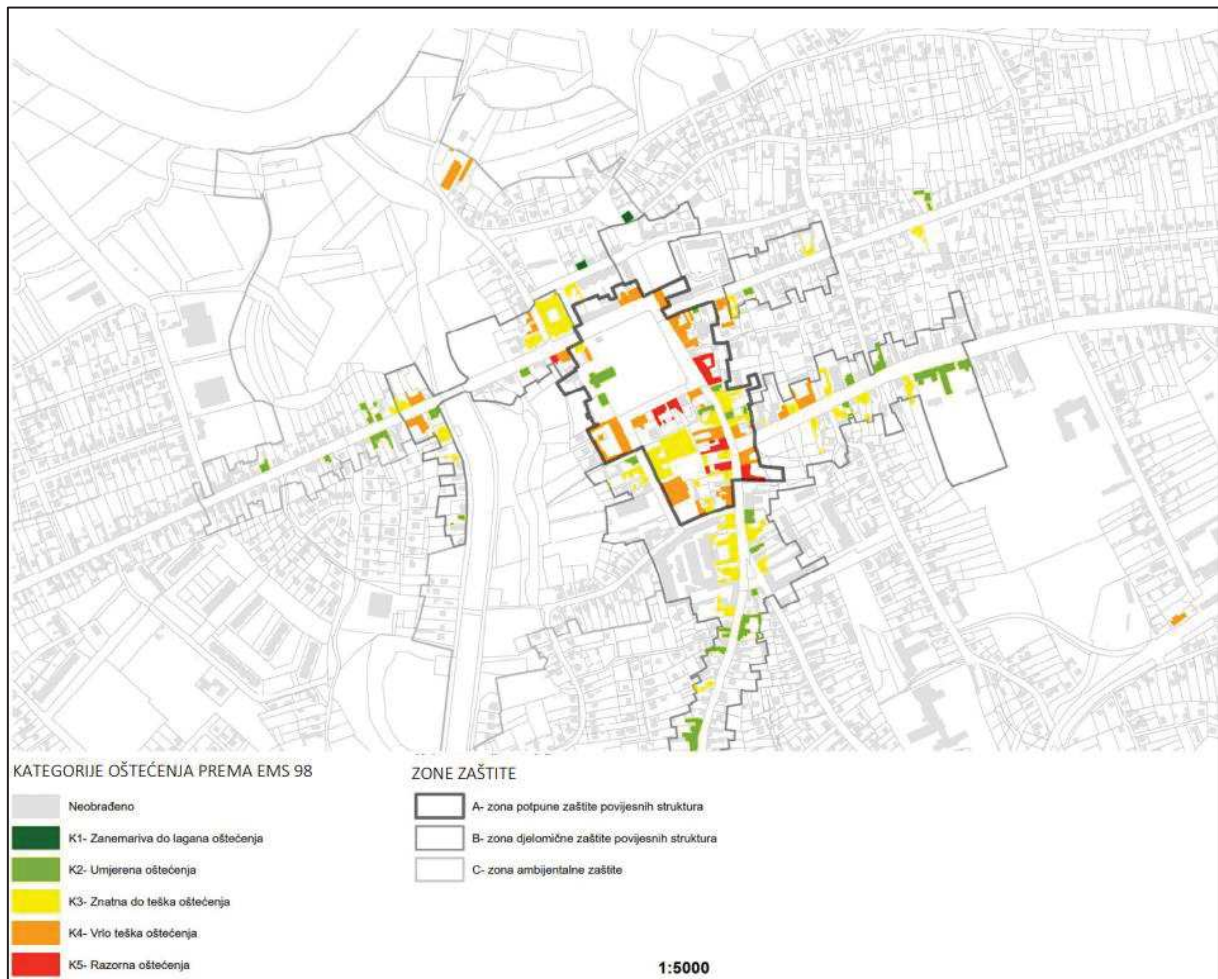
Kategorija B0 - Povijesne građevine visoke arhitektonske kvalitete i stupnja očuvanosti izvornih obilježja, a koje u bitnome određuju povijesnu fizionomiju i sliku, te ambijentalne karakteristike neposredne okoline i grada u cjelini.

Kategorija B1 - Povijesne građevine određene arhitektonske kvalitete i stupnja očuvanosti izvornih obilježja; građevine koje utječu na povijesnu fizionomiju ili ambijentalnost predjela i interpolacije novijeg vremena koje su slijedile mjerilo i arhitektonsko-tipološke osobitosti pripadajuće sredine.

Kategorija B2 - Povijesne građevine djelomičnog stupnja očuvanosti i izraženosti izvornih obilježja; građevine određenoga povijesnog sloja gradnje koje u određenoj mjeri upotpunjuju povijesnu fizionomiju prostora i tvore segmente specifične ambijentalnosti; građevine bez osobitih arhitektonskih vrijednosti.

Kategorija C - Povijesne građevine kojima su bitno izmijenjena izvorna obilježja, bez osobitih su arhitektonsko graditeljskih obilježja i vrijednosti, kasnije gradnje i dogradnje, odnosno gradnja koja ne posjeduje ambijentalno ili funkcionalno značenje u povijesnoj strukturi kulturno-povijesne cjeline i koja nije formativna komponenta cjeline.

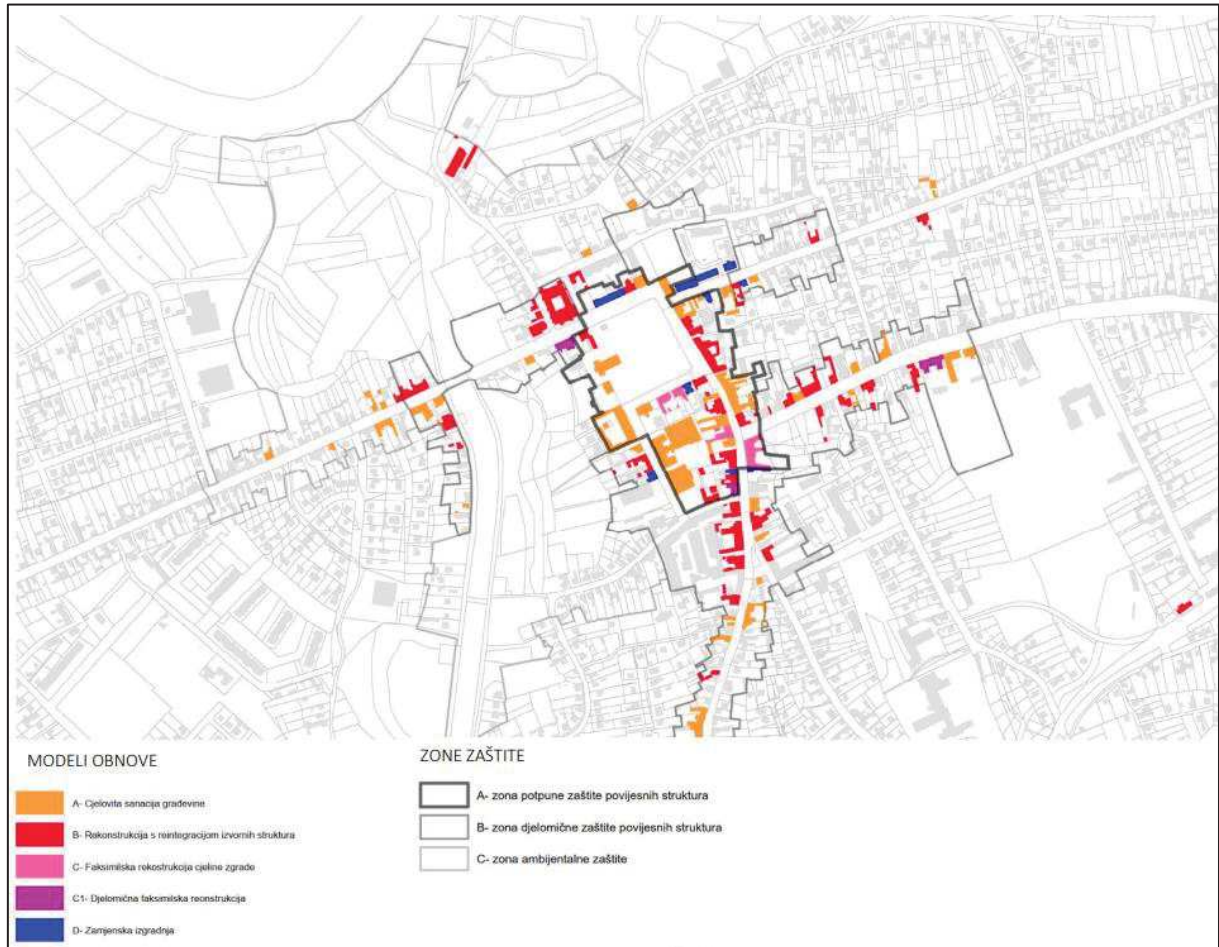
Kategorija D - Izgradnja druge pol. 20. stoljeća i 21. st. čija arhitektonska obilježja ne predstavljaju sastavnicu svojstva kulturno-povijesne cjeline niti doprinose njenoj vrijednosti.

Slika 88. Kategorije potresnih oštećenja kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje
Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020.

Slika 89. Oštećene zgrade u potresu unutar kulturno povijesne cjeline grada Petrinje
Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020.

Slika 90. Modeli obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020.

Slika 91. Munjara - pojedinačno zaštićeno kulturno dobro na kojem su završeni radovi cjelovite obnove

Izvor: RADIO SISAČKO MOSLAVAČKI, objavljeno 30.10.2023., <https://rsminfo.hr/2023/10/foto-u-petrinji-obnovljena-prva-kuca-koja-je-zasticeno-kulturno-dobro/>

Sisak

Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline Grada Siska nakon potresa 2020., Ministarstvo kulture i medija, siječanj 2022.¹⁴⁶

S obzirom na blizinu epicentra i jačinu potresa, na području Grada Siska zabilježena je znatna šteta, osobito unutar Kulturno-povijesne cjeline grada Siska. Štete su evidentirane na pojedinačno zaštićenim kulturnim dobrima kao i na povijesnim zgradama unutar cjeline.

Specifičnost Siska je njegova slojevitost, kontinuitet života od prapovijesti, antičkog razdoblja pa sve do danas. Arheološki sloj predstavlja dodatnu vrijednost kulturno-povijesnoj cjelini koja se u većoj mjeri preklapa sa Arheološkom zonom Segestica – Siscia koja je upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-2767. U smislu obnove nakon potresa sagledavanje te slojevitosti je iznimno važno. Istražni radovi stanja tla uključuju saznanje o slojevima i strukturama antičkog grada koje se nalaze ispod današnjeg grada.

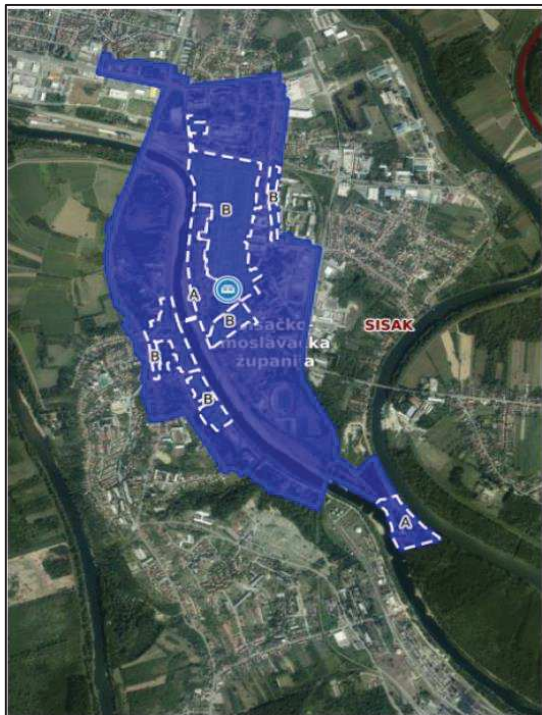
Zbog slojevitosti i osobitosti sisačkog povijesnog nasljeđa koje se pojavljuje u dva vertikalna sloja, podzemni i nadzemni, odvojeno su utvrđene granice zaštite arheološke i kulturno povijesne cjeline grada Siska.

Od ukupno 30 pojedinačno zaštićenih kulturnih dobara na području grada Siska, 22 su građevine, od kojih se 19 nalazi unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline, a 3 izvan zaštićene cjeline.

Tablica 99. Pregled broja oštećenih povijesnih zgrada prema kategorijama oštećenja

KATEGORIJA ŠTETE	K1	K2	K3	K4	K5	UKUPNO
Pojedinačno zaštićene zgrade (Z)	1	5	13	3	0	22
Zgrade unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline (Z/A, B0, B1, B2)	38	61	90	47	0	236
UKUPNO	39	66	103	50	0	258

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020.

Slika 92. lijevo: Urbana cjelina Siska

desno: Kopnena arheološka nalazišta/zone

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Siska nakon potresa 2020.

¹⁴⁶ Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Siska nakon potresa 2020., Ministarstvo kulture i medija, siječanj 2022

Adresa	Glazbena škola Frana Lhotke/ nekadašnja sinagoga		
k.č., k.o.	977 k.o. Sisak Stari		
POJEDINAČNO ZAŠTIĆENA P-6359			
Zona	B		
KATEGORIJA ŠTETE			K 4
KATEGORIJA VREDNOVANJA PREMA PROGRAMU MJERA			Z/A
MODEL OBNOVE			A
VLASNIŠTVO			RH Korisnik Glazbena škola Frana Lhotke
NAMJENA			javna namjena

FOTOGRAFIJE

Slika 93. Glazbena škola Frana Lhotke -Izvod iz kataloga pojedinačno zaštićenih i visoko valoriziranih povijesnih zgrada unutar kulturno-povijesne cjeline grada Siska

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020.

Glina

Program cjelovite obnove kulturno povijesne cjeline Grada Gline nakon potresa 2020., Ministarstvo kulture i medija, siječanj 2022.

Na širem području Grada Gline s obzirom na blizinu epicentra i jačinu potresa zabilježena je znatna, mjestimično i razorna šteta. Teža oštećenja utvrđena su na većem broju povijesnih zgrada unutar povijesne urbane cjeline, uključivo i pojedinačno zaštićena kulturna dobra. Zabilježena su brojna strukturalna oštećenja zidanih konstrukcija, a razmjerima potresa opasno su ugrožene arhitektonske vrijednosti pojedinačnih povijesnih zgrada, a time i vrijednosti povijesne urbane jezgre kao cjeline, prvenstveno u smislu očuvanja izvornosti urbane strukture.

Važnost obnove i oporavka područja Grada Gline sagledava se u kontekstu geografskog, povijesnog i kulturološkog značenja područja kao dijela središnje Hrvatske na spoju Panonske te Gorske i Primorske regije, pri čemu se Glina kao povijesno urbano naselje zapadne Banovine nalazi u dodirnom području prema Kordunu

Razmatrajući pristup urbane obnove Gline nakon razornog potresa, primjerenim se smatra usporedba s urbanom obnovom povijesnih zgrada u Glini nakon ratnih razaranja u Domovinskom ratu. Pristup i metode obnove povijesnih zgrada bez obzira na različitost oštećenja zgrada kao posljedica ratnih djelovanja u odnosu na oštećenja od potresa i različite okolnosti obnove, predstavljaju primjer obnove u smislu očuvanja i povratka identitetskih vrijednosti povijesnoga grada.

Urbanističko-arhitektonska vrijednost očituje se u specifičnom položaju i rasteru ulica te u sačuvanoj javnoj i stambenoj građanskoj arhitekturi visoke ambijentalne vrijednosti s glavnim parkom u centru grada.

Unutar ovog područja nalaze se 4 zgrade odnosno lokaliteta sa statusom pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra te 81 povijesna građevina unutar zaštićene povijesne urbane cjeline.

Tablica 100. Pregled broja oštećenih povijesnih zgrada prema kategorijama oštećenja

KATEGORIJA ŠTETE	K1	K2	K3	K4	K5	UKUPNO
Pojedinačno zaštićene zgrade (Z/A)	0	1	2	0	0	3
Zgrade unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline / B0	1		13	2		16
Zgrade unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline / B1		11	23	13		47
Zgrade unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline / B2		5	11	3		19
UKUPNO						85

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Gline nakon potresa 2020.

Slika 94. Oštećene zgrade u potresu unutar kulturno povijesne cjeline grada Gline

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Gline nakon potresa 2020.

Slika 95. Urbana cjelina Gline

Izvor: Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Gline nakon potresa 2020.

Stanje obnove 2023.g.

Zakonodavni okvir za obnovu od potresa privatnih zgrada i kuća (prosinac, 2023.):

- Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije ("Narodne novine" broj 21/23)
- Program mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije ("Narodne novine" broj 28/23)

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine- Priopćenje o poduzetim aktivnostima obnove na potresom pogođenim područjima (objavljeno 28.12.2023.)¹⁴⁷

Izvadak iz priopćenja:

„Na području petrinjskog potresa, obnova je u potpunosti završila na 7.683 privatnih zgrada i kuća dok ih je 758 u postupku obnove. Izgrađene su 203 kuće a njih 193 je u postupku gradnje.

Na području Sisačko-moslavačke županije izgrađeno je 12 višestambenih zgrada - 8 u Petrinji i 4 u Glini sa ukupno 180 stanova.

U gradnji je još 8 zgrada tj. ukupno će se izgraditi 20 višestambenih zgrada s 308 stambenih jedinica. Preostale zgrade u Gvozd, Topuskom, Glini i Dvoru biti će završene najkasnije sredinom 2024. godine. Dodatno, na području Sisačko-moslavačke županije planira se gradnja još 36 višestambenih zgrada sa 666 stanova. Za prvih 13 zgrada u tijeku je postupak nabave izvođača radova. Istovremeno, završena je i 131 montažna kuća za privremeni smještaj sugrađana kojima obnova njihovih vlastitih nekretnina još nije završena a koje će se kasnije koristiti za proširenje domova za starije u Petrinji i Glini dok je još 35 takvih montažnih kuća u gradnji u Sisku.

Dodijeljena sredstva Fonda solidarnosti u potpunosti su iskorištena, obnavlja se iznimno veliki broj zgrada javnog sektora i prometne i komunalne infrastrukture na području obuhvaćenom zagrebačkom i petrinjskim potresom. Sredstva su utrošena za obnovu: 156 škola i vrtića, 26 fakulteta, 18 bolnica i 56 drugih zdravstvenih ustanova, preko 250 zgrada kulture i kulturne baštine, 600 km prometnica, 77 mostova, 6 km tramvajske pruge, 28 km nasipa i obaloutvrda, 100 km mreže vodoopskrbe i odvodnje, a sanirano je 217 klizišta i 108 urušenih vrtača.

S ciljem jačanja transparentnosti provedbe obnove, Ministarstvo je u svibnju 2023. godine izradilo mrežnu aplikaciju koja je javno dostupna na web adresi: <https://obnova.mpgi.hr/> te na jednom mjestu pruža sve informacije o trenutnom statusu obnove.“

Neki od primjera obnove

Slika 96. Centar novog života u Petrinji

Izvor <https://dnevnik.hr/galerija/vijesti/hrvatska/centar-novog-zivota-u-petrinji---688831.html/62209735/688831>

¹⁴⁷ <https://mpgi.gov.hr/vijesti-8/informacija-o-poduzetim-aktivnostima-obnove-na-potresom-pogodjenim-podrucjima/17342>

Slika 97. Obnovljena obiteljska kuća u selu Martinovići, Grad Glina, Zaklada „Solidarna“ u sklopu projekta „Solidarne kuće za ljude“

Izvor: <https://solidarna.hr/uz-podrsku-fonda-5-5-predstavljen-projekt-solidarne-kuce-za-ljude/> 26.1.2023.

Slika 98. Izgrađena obiteljska kuća u selu Nebojan, Grad Petrinja, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Izvor: <https://portal53.hr/i-to-smo-docekaliu-nebojanu-drzava-zavrsila-prvu-obicajsku-kucu-nakon-potresa/> 26.1.2023.

Slika 99. Izgrađena obiteljska kuća u selu Donja Bačuga, Grad Petrinja, „Kuća nade“, zajednički projekt Udruga „Bauern helfen Bauern“ i Malteser Hrvatska, Caritas Sisačke biskupije, Grada Petrinje i Fondacije „Kuća dobrih tonova“ Izvor: <https://ika.hkm.hr/novosti/na-banovini-predstavljen-projekt-kuca-nade/>

Slika 100. Novoizgrađene višestambene zgrade u Petrinji¹⁴⁸

Izvor: <https://www.sisak.info/2023/10/09/predstavnici-europske-komisije-posjetili-novoizgradene-zgrade-u-petrinji/>

Slika 101. Obnovljena Gimnazija u Sisku

Izvor: <https://www.foi.unizg.hr/hr/novosti/studenti-sveucilisnog-strucnog-studija-foi-ja-od-sada-u-centru-grad-siska>

¹⁴⁸ Zgrade su izgrađene u okviru EU projekta „Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima“ na području Sisačko-moslavačke županije.

Slika 102. Obnovljen Dom zdravlja u Glini

Izvor: <https://www.smz.hr/aktualno/10491-otvoreno-prvo-zupanijsko-naselje-banovi-dvori-i-zgrada-doma-zdravlja-smz-u-glini#gallery8e4fd9a402-22>

Slika 103. Županijsko naselje „Banovi Dvori „u Glini -u fazi dovršetka

Izvor: https://www.facebook.com/photo/?fbid=365388626041916&set=pcb.365342606046518&locale=hi_IN

Slika 104. Novoizgrađene višestambene zgrade u Glini u završnoj fazi

Izvor: <https://www.vecernji.hr/vijesti/u-prosincu-useljenje-u-prve-visestambene-zgrade-u-glini-i-petrinji-1718951/galerija-579383?page=3>

2.7. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI Pregled obaveznih prostornih pokazatelja Sisačko-moslavačke županije¹⁴⁹

Tablica 101. Obvezni prostorni pokazatelji

	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Jedinica	Vrijednost
1.	Opći pokazatelji razvojnih kretanja				
1.1.	Demografska Struktura	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1. Broj stanovnika (2021.) 2. Indeks kretanja broja stanovnika 2021./2011. 3. Prirodni prirast stanovništva ¹⁵⁰	broj broj broj	139.603 80,96 -5.437
		B. Razmještaj i struktura domaćinstva	1. Broj domaćinstva (2021.) 2. Indeks rasta broja domaćinstva 3. Prosječna veličina domaćinstva	broj broj broj	53.387 85,28 2,58
1.2.	Socijalno – Gospodarska Struktura	Ekonomski razvoj	1. Indeks razvijenosti 2. Stupanj razvijenosti		91,701 I

2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA				
2.1.	Obilježja sustava naselja	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenost	1. Broj naselja	broj	451
			2. Gustoća naselja	-broj naselja /1000km ² -broj stan. /km ²	100,94 31,25
2.2.	Korištenje zemljišta U naseljima	A. Površina naselja	1. Površina naselja	ha	446.675,77
		B. Građevinska područja (GP)	1. Površina GP naselja-ukupno planirana	ha	27.681,97
			2. Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	%	6,20
			3. Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	%	5,2
			4. Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	%	15,99
			5. Broj stanovnika/ukupna površina GP	stan./ha	5,04
			6. Broj stanovnika/izgrađena površina GP	stan./ha	6,00
7. Broj stanovnika/uređena površina GP	stan./ha	6,00			

¹⁴⁹ Sukladno Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“ broj 48/14. i 19/15.).¹⁵⁰ Prirodni prirast stanovništva za četverogodišnje razdoblje od 2018. do 2021. g. tj. ukupna razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba.

2.3.	Izdvojena građevinska područja (izvan naselja)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1. Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja-ukupno planirana ¹⁵¹	ha ha/st	4322,06 0,03			
			2. Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:					
			2.a. Ugostiteljsko – turistička namjena	ha % ha/st	251,27 5,81 0,001			
			2.b. Gospodarska namjena-ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.)	ha % ha/st	2.812,30 65,06 0,02			
			2.c. Sport i rekreacija	ha % ha/st	596,24 13,79 0,004			
			2.d. Područja posebne namjene	ha % ha/st	476,55 11,03 0,003			
			2.e. Površina groblja	ha %	185,70 4,30			
			3. Ukupni planirani smještajni kapacitet U TRP ¹⁵²	broj postelja	3.750			
			3. Postojeća infrastrukturna opremljenost					
			3.1.	Prometna Infrastruktura	A. Cestovni promet	1. Duljina cesta po vrstama 2. Udio pojedinih vrsta cesta 3. Cestovna gustoća (dužina ceste/površina područja)	km % km/km ²	1.753,95 u tekstu ¹⁵³ 0,391
					B. Željeznički Promet	1. Duljina pruga prema vrsti 2. Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga 3. Gustoća željezničkih pruga (dužina/površina područja)	km % km/km ²	191,50 u tekstu ¹⁵⁴ 0,043
C. Zračni promet	1. Broj zračnih luka prema vrsti 2. Površina zračnih luka	broj ha			- -			
E. Riječni promet	1. Broj riječnih luka prema veličini i rijeci 2. Klasa i duljina plovnih putova-Sava	broj klasa, km			3 IV			
F. TK infrastruktura	1. Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika ¹⁵⁵	broj/100 st			0,14			
3.2.	Energetska Infrastruktura	A. Opskrba električnom energijom	1. Duljina elektroopkrbnih vodova 2. Udio i duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti ¹⁵⁶	km % km	3056,34 u tekstu			
		B. Opskrba plinom	1. Duljina plinovoda 2. Udio prema vrsti plinovoda ¹⁵⁷	km %	221,2 u tekstu			
		C. Opskrba naftom	1. Duljina naftovoda	km	556,98			
3.3	Opskrba vodom i odvodnja	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1. Duljina javne vodoopkrbne mreže 2. Potrošnja pitke vode	km l/stan./dan	2007,87 u tekstu			

¹⁵¹ Podaci iz Tablice 31. + površina groblja iz Tablice 19.¹⁵² Izješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. – 2018.¹⁵³ Podaci u Tablici 66.¹⁵⁴ Podaci u Tablici 69.¹⁵⁵ U Sisačko-moslavačkoj županiji ukupno se nalazi 196 baznih postaja.¹⁵⁶ Podaci u Tablici 84.¹⁵⁷ Podaci u Tablici 85.

	Otpadnih voda	B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.Duljina kanalizacijske mreže 2.Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda-broj i kapacitet	km broj broj ES	533,06 5 u tekstu
3.4	Gospodarenje Otpadom	Odlagalište otpada	1.Broj odlagališta prema vrsti 2.Sanacija neuređenih odlagališta ¹⁵⁸	broj broj	5 U tekstu
4.	Korištenje i zaštita značajnih prostora				
4.1.	Korištenje prirodnih Resursa	A. Poljoprivreda	1.Ukupna površina poljoprivrednog Zemljišta 2.Udio poljoprivrednog zemljišta 3.Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	ha % ha/stan.	137.221,5 30,7 0,80
		B. Šumarstvo	1. Ukupna površina šumskog zemljišta 2. Udio šumskog zemljišta 3. Površina šumskog zemljišta po stanovniku	ha % ha/stan.	175.819,6 39,36 1,02
		C. Vode	1.Površina površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazen) 2.Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu-JLS/županije/države	ha %	7.202,39 1,61
		E. Mineralne sirovine	1.Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama min. sirovina ¹⁵⁹	broj, ha	21 u tekstu
4.2	Zaštićena područja	Zaštićena područja prirode	1.Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti 2.Broj i površina ekološki značajnih područja 3.Broj i površina potencijalnih (NATURA 2000) područja	broj ha broj ha broj ha	12 90.811 22 50.745 20 243.830,8
4.3.	Kulturna dobra	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara 2.Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara 3.Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	broj broj broj	248 - ¹⁶⁰ 134 ¹⁶¹
4.4.	Područja posebnih karakteristika	Područje potencij. prirodnih i drugih nesreća	Opisati u tekstualnom dijelu izvješća		u tekstu
5.	Dokumenti prostornog uređenja				
5.1.	Pokrivenost Prostornim Planovima	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.Broj donesenih PP 2.Broj donesenih izmjena i dopuna PP 3.Broj PP u izradi ¹⁶²	broj broj broj	4 42 13
5.2.	Provedba prostornih planova		1.Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama ¹⁶³	broj	u tekstu

Izvor: Obrada Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

¹⁵⁸ Podaci u Tablici 65.¹⁵⁹ Podaci u Tablici 61.¹⁶⁰ Nepoznato stanje zbog potresa.¹⁶¹ U razornom potresu 2020.g. teško su oštećena brojna kulturna dobra, ukupno 134.¹⁶² Stanje na dan 31.12.2022.¹⁶³ Podaci u Tablici 106.

3. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

3.1. Izrada prostornih planova

Prostornim planovima se "uređuje svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora Države, županija, gradova i općina"¹⁶⁴. Prostorni planovi donose se na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. Prostorni planovi imaju snagu i pravnu prirodu podzakonskog propisa.

Zakonom o prostornom uređenju i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova¹⁶⁵ definirani su obvezni dokumenti prostornog uređenja, sadržaj, način izrade i postupak njihovog donošenja.

Prostorni planovi su Državni plan prostornog razvoja, prostorni planovi područja posebnih obilježja, urbanistički plan uređenja državnog značaja, prostorni plan županije, Prostorni plan Grada Zagreba, urbanistički plan uređenja županijskog značaja, prostorni plan uređenja grada, odnosno općine, generalni urbanistički plan i urbanistički plan uređenja.

3.1.1. Doneseni prostorni planovi (stanje na dan 31.12.2022.)

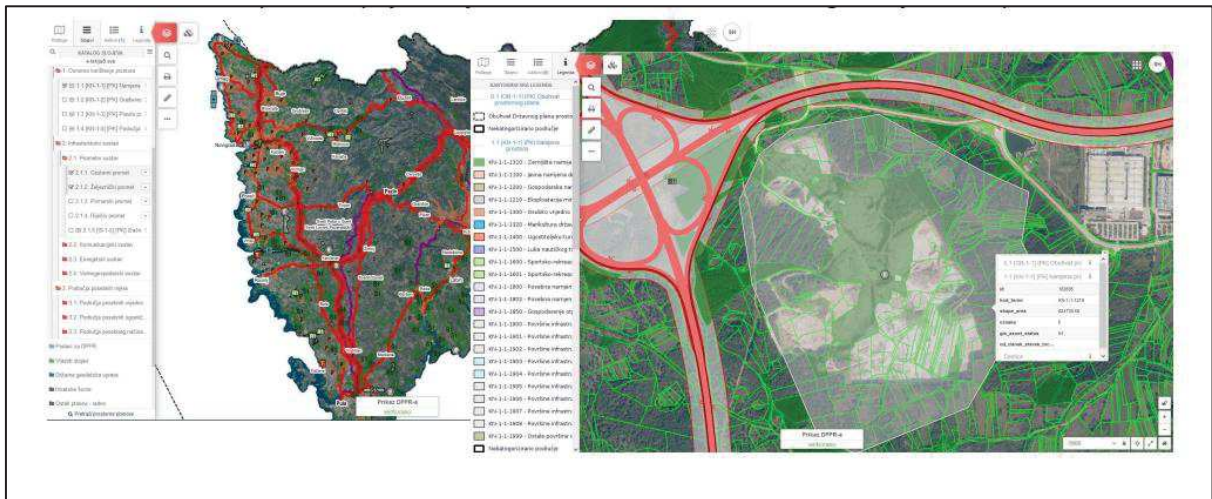
Dokumenti prostornog uređenja državne razine

Osnovni dokument prostornog uređenja državne razine do donošenja Državnog plana prostornog razvoja su: Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske¹⁶⁶ i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske¹⁶⁷, koje donosi Hrvatski sabor.

Državni plan prostornog razvoja (u izradi je od 2018.g.)¹⁶⁸

Odluku o izradi Državnog plana prostornog razvoja donijela je Vlada Republike Hrvatske (NN 39/2018). Nositelj izrade Državnog plana je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja a stručni izrađivač Zavod za prostorni razvoj.

16. svibnja 2019. godine objavljena je Odluka o sadržaju strateške studije utjecaja Državnog plana prostornog razvoja na okoliš. Ovom Odlukom utvrđuje se sadržaj strateške studije u postupku strateške procjene utjecaja Državnog plana prostornog razvoja na okoliš uključujući i poglavlje Glavna ocjena prihvatljivosti Državnog plana za ekološku mrežu.

Slika 105. Presentacija-Prostorni planovi stare i nove generacije u ISPU, 6. dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva, Opatija, lipanj 2021., Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Zavod za prostorni razvoj

Izvor: https://www.hkig.hr/docs/Opatija_2021/presentacije/01-web_prezentacije/Min.prost.ur.grad.i%20dr.im/Prostorni%20planovi%20stare%20i%20nove%20generacije%20u%20Informacijskom%20sustavu%20prostornog%20ure%C4%91enja.pdf

¹⁶⁴ Zakon o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 153/13., 65/17., 114/18., 39/19. i 98/19.)

¹⁶⁵ "Narodne novine" br. 106/98., 39/04., 45/04., 163/04. i 9/11.

¹⁶⁶ Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine" br. 106/17.)

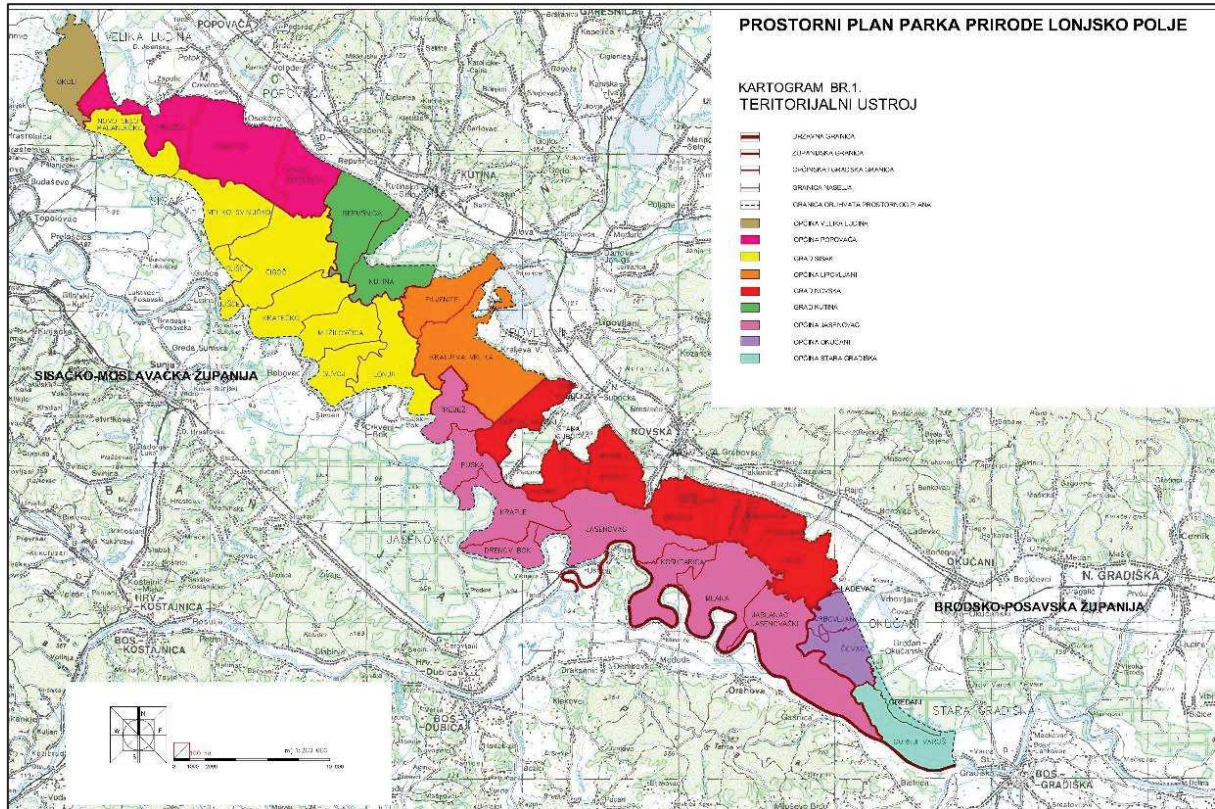
¹⁶⁷ Program prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine" br. 50/99. i 84/13.)

¹⁶⁸ <https://mpgi.gov.hr/vijesti-8/drzavni-plan-prostornog-razvoja-kao-temeljni-prostorni-plan-rh/9194>

Prostorni planovi područja posebnih obilježja državne razine

Na području Sisačko-moslavačke županije primjenjuje Prostorni plan parka prirode Lonjsko polje (obuhvaća dio područja Sisačko-moslavačke i dio područja Brodsko-posavske županije) koji je donesen u Hrvatskom saboru 19.03.2010.

Slika 106. PPPP Lonjsko polje- teritorijalni ustroj
Izvor: PPPP Lonjsko polje "Narodne novine" br.37/10.

Prostorni planovi županijske razine (stanje na dan 31.12.2022.)

Nositelj izrade prostornih planova županijske razine je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Prostorni plan županije određuje:

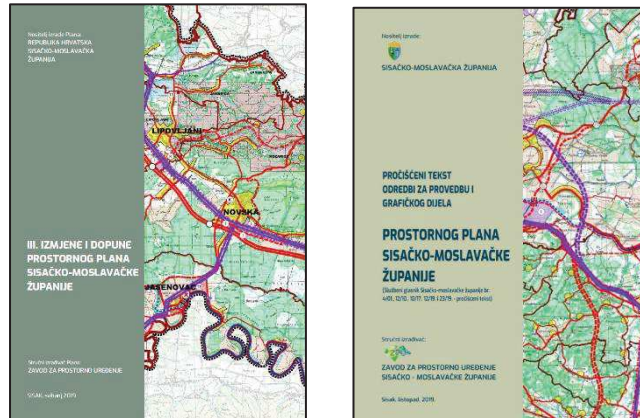
- zahvate u prostoru i izdvojena građevinska područja izvan naselja županijskog značaja te površine svih namjena županijskog značaja (šume, poljoprivredno tlo, vode, zaštićena područja prema posebnom propisu kojim se uređuje zaštita prirode)
- površine i zahvate u prostoru županijskog značaja određene Uredbom o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima, standardu elaborata i obveznih priloga prostornih planova.

Prostorni plan županije propisuje:

- uvjete provedbe zahvata područnog (regionalnog) značaja
- uvjete provedbe zahvata u prostoru područnog (regionalnog) značaja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem
- smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja područnog (regionalnog) značaja.

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije (stanje na dan 31.12.2022.)

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije donesen je 12.4.2001.g. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01.), Izmjene i dopune donesene su 23.9.2010.g. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 12/10.), II. izmjene i dopune donesene su 7.4.2017. g. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 10/17.), III. izmjene i dopune donesene su 16.5.2019. g. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 12/ 19.) te pročišćeni tekst PPSMŽ koji je utvrđen 23.10.2019. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.23/19.). Prostorni plan županije, kao strateški plan regionalne razine daje smjernice i okvir za izradu prostornih planova uređenja gradova i općina.

Slika 107. Naslovne stranice III.ID PPSMŽ I PPSMŽ-pročišćeni tekst

Izvor: <https://www.zpusmz.hr/>

Prostorni planovi lokalne razine (stanje na dan 31.12.2022.)

Nositelji izrade prostornih planova lokalne razine su jedinice lokalne samouprave. U skladu s Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, svi gradovi i općine Sisačko-moslavačke županije donijeli su prostorne planove uređenja za svoja administrativna područja.

Prostorni planovi uređenja gradova i općina

Prostorni plan uređenja grada, odnosno općine određuje:

- građevinsko područje naselja, izdvojeno građevinsko područje izvan naselja i izdvojeni dio građevinskog područja naselja
- neizgrađeni dio građevinskog područja naselja, izdvojenog građevinskog područja izvan naselja i izdvojenog dijela građevinskog područja naselja, za koje se ne donosi generalni urbanistički plan te neuređeni dio tih područja
- dio građevinskog područja naselja, izdvojenog građevinskog područja izvan naselja i izdvojenog dijela građevinskog područja naselja, za koje se ne donosi generalni urbanistički plan, planiran za urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju
- prostore izvan građevinskog područja planirane za urbanu sanaciju
- obuhvat generalnog urbanističkog plana
- obuhvat urbanističkih planova uređenja koji se donose u građevinskom području naselja i izdvojenom građevinskom području izvan naselja koje određuje grad, odnosno općina, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan
- koridore infrastrukture značajne za grad, odnosno općinu.

Prostorni plan uređenja grada, odnosno općine propisuje:

- uvjete provedbe svih zahvata u prostoru izvan građevinskog područja, osim zahvata državnog i županijskog značaja
- uvjete provedbe svih zahvata u prostoru u dijelu građevinskog područja naselja i dijelu izdvojenog građevinskog područja izvan naselja kojeg određuje grad, odnosno općina, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan ili urbanistički plan uređenja, te u izdvojenom dijelu građevinskog područja naselja
- smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja u građevinskom području naselja i izdvojenom građevinskom području izvan naselja, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan.

Tablica 102. Prostorni planovi uređenja gradova i općina (stanje na dan 31.12.2022.)

GRADOVI	Naziv plana i objava
GLINA	Prostorni plan uređenja Grada Gline „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 5/00. „Službeni vjesnik“ br. 48/10., 66/13., 10/17., 54/17.-ispravak, 18/22. i 37/22.-pročišćeni tekst
HRVATSKA KOSTAJNICA	Prostorni plan uređenja Grada Hrvatske Kostajnice „Službeni vjesnik“ br. 12/03., 46/18., 12/20. i 02/21.- pročišćeni tekst
KUTINA	Prostorni plan uređenja Grada Kutine „Službene novine Grada Kutine“ br. 03/04., 07/06., 01/07.-ispravak, 07/09., 09/09.-ispravak, 07/11.-ispravak, 2/13., 02/16., 05/18., 1/21., 2/21.- pročišćeni tekst
NOVSKA	Prostorni plan uređenja Grada Novske „Službeni vjesnik“ br. 07/05., 42/10., 08/13. , 54/18., 21/20., 40/20, 21/21., 30/21. - pročišćeni tekst
PETRINJA	Prostorni plan uređenja Grada Petrinje „Službeni vjesnik“ br. 30/05., 55/06., 8/08. -ispravak, 13/08 -vjerodostojno tumačenje, 42/08., 12/11., 17/12., 21/14., 6/15. - pročišćeni tekst, 18/15., 48/16., 1/18. - pročišćeni tekst, 62/20., 71/21. I 108/22.
POPOVAČA	Prostorni plan uređenja Općine Popovača „Službene novine Općine Popovače“ br. 06/02., 07/03., 7/04., 08/06., 06/09., 05/12. Prostorni plan uređenja Grada Popovača „Službene novine Grada Popovače“ br. 06/14. - pročišćeni tekst, 03/15., 02/16., 03/16. - pročišćeni tekst, 02/18., 6/18. - pročišćeni tekst, 3/22. i 4/22. - pročišćeni tekst
SISAK	Prostorni plan uređenja Grada Siska „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 11/02., 12/06., 03/13. i 06/13. - pročišćeni tekst
OPĆINE	
DONJI KUKURUZARI	Prostorni plan uređenja Općine Donji Kukuruzari „Službeni vjesnik“ br. 16/03., 16/12. i 72/22.
DVOR	Prostorni plan uređenja Općine Dvor „Službeni vjesnik“ br. 07/07., 13/11., 19/18., 46/22. i 81/22. - pročišćeni tekst
GVOZD	Prostorni plan uređenja Općine Gvozd „Službeni vjesnik“ br. 34/04., 45/10., 43/22., 71/22.-ispravak i 78/22. - pročišćeni tekst
HRVATSKA DUBICA	Prostorni plan uređenja Općine Hrvatska Dubica „Službene novine“ br. 20/03., 11/08. i 12A/17.
JASENOVAC	Prostorni plan uređenja Općine Jasenovac „Službeni vjesnik“ br. 11/06. i 62A/18.
LEKENIK	Prostorni plan uređenja Općine Lekenik „Službeni glasnik“ br. 17A/06., 23/11., 30/15; 34/15. - pročišćeni tekst; 29/19. i 44/19. - pročišćeni tekst.
LIPOVLJANI	Prostorni plan uređenja Općine Lipovljani „Službeni vjesnik“ br. 02/08., 05/12., 08/16. i 58/19.
MAJUR	Prostorni plan uređenja Općine Majur „Službeni vjesnik“ br. 34/05. „Službene novine Općine Majur“ br.02/17.
MARTINSKA VES	Prostorni plan uređenja Općine Martinska Ves „Službeni vjesnik“ br. 54/06., 34/07., 13/13., 61/16. i 13A/17.-ispravak.
SUNJA	Prostorni plan uređenja Općine Sunja „Službeni vjesnik“ br. 08/04., 22/15., 77/18., 54/19.- pročišćeni tekst, 79/20. i 25/21. - pročišćeni tekst
TOPUSKO	Prostorni plan uređenja Općine Topusko „Službeni vjesnik“ br. 03/05., 11/12., 48/18., 50/20., 67/20. -ispravak, 71/20. - pročišćeni tekst
VELIKA LUDINA	Prostorni plan uređenja Općine Velika Ludina „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 09/01., 03/05., 03/10., 01/11., 01/13., 09/13.-stavljanje van snage (IV. ID PPUO), 06/14., 02/16., 09/18., 1/21. i 9/22.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije i ISPU

Generalni urbanistički planovi (GUP)(stanje na dan 31.12.2022.)

Generalni urbanistički planovi donose se obavezno za građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja središnjih naselja velikih gradova.

Generalni urbanistički plan određuje:

- neizgrađeni dio građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za koje se donosi generalni urbanistički plan te neuređeni dio tih područja
- dio građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, planiran za urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju
- obuhvat urbanističkih planova uređenja za građevinsko područje naselja i izdvojeno građevinsko područje izvan naselja koje određuje grad, odnosno općina.

Generalni urbanistički plan propisuje:

- uvjete provedbe svih zahvata u prostoru unutar dijela svog obuhvata za koji se ne donosi UPU
- smjernice za izradu UPU-a čiji je obuhvat određen generalnim urbanističkim planom.

U Sisačko-moslavačkoj županiji GUP-ovi su izrađeni za gradove Sisak, Kutinu i Petrinju.

Tablica 103. Generalni urbanistički planovi na području Sisačko-moslavačke županije

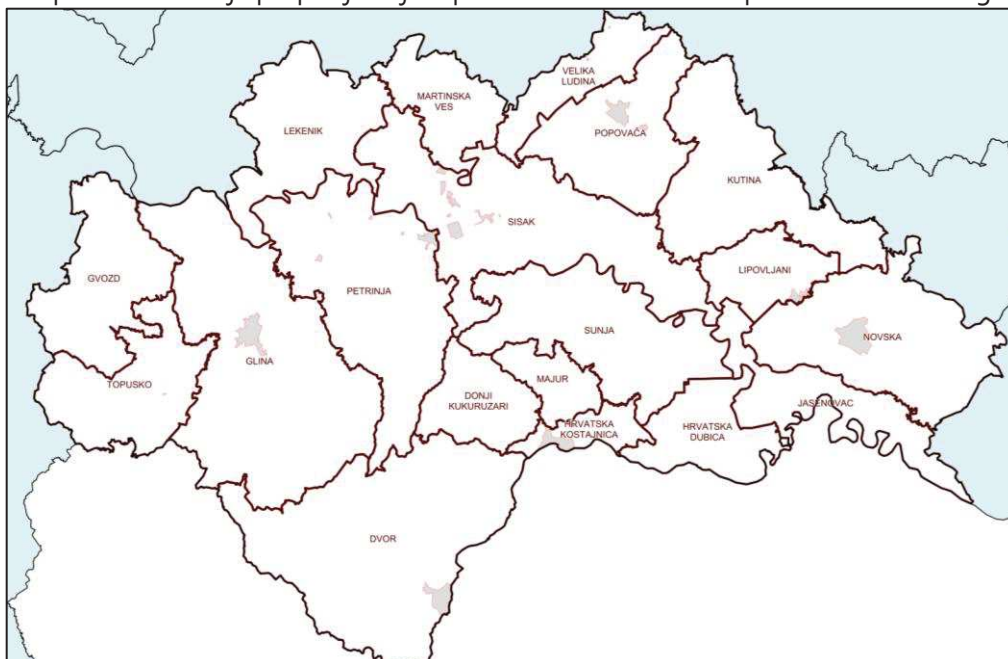
Gradovi	Naziv plana i objava
SISAK	Generalni urbanistički plan grada Siska „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br.11/02., 05/06., 03/11. i 04/11. - pročišćeni tekst
KUTINA	Generalni urbanistički plan grada Kutine „Službene novine Grada Kutine“ br.03/02., 02/03., 07/04., 07/06., 08/09., 01/10. -ispravak, 7/10.- pročišćeni tekst, 02/13., 07/14.; 05/17., 03/18., 08/18., 1/21. i 2/21. - pročišćeni tekst
PETRINJA	Generalni urbanistički plan grada Petrinje „Službeni vjesnik“ br. 10/07., 08/08.-ispravak, 42/08., 12/11., 17/12., 14/13., 18/15., 48/16., 69/19., 62/20., 71/21. i 79/22.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Urbanistički planovi uređenja (UPU) (stanje na dan 31.12.2022.)

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju urbanistički planovi uređenja donose se obavezno za neuređene dijelove građevinskog područja i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju. Donošenje urbanističkog plana uređenja nije obvezno za područje za koje su prostornim planom uređenja, odnosno generalnim urbanističkim planom propisani uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja.

Urbanistički planovi uređenja propisuju uvjete provedbe svih zahvata u prostoru unutar svog obuhvata.

Slika 108. Prostorni raspored UPU-a

Izvor: <https://zpusmz.geoport.hr/>

Tablica 104. Urbanistički planovi uređenja na području Sisačko-moslavačke županije

Gradovi	Naziv plana i objava
GLINA	Urbanistički plan uređenja grada Gline „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 09/03. „Službeni vjesnik“ br. 03/12., 50/12., 41/17., 18/22. i 37/22. - pročišćeni tekst
HRVATSKA KOSTAJNICA	Urbanistički plan uređenja grada Hrvatske Kostajnice „Službeni vjesnik“ br. 27/09.
NOVSKA	Urbanistički plan uređenja grada Novske „Službeni vjesnik“ br. 31/07., 49/07.-ispravak, 04/09.-ispravak; 19/13., 54/18., 21/21., 30/21. - pročišćeni tekst, 40/20., 60/21., 65/22. i 102/22.
PETRINJA	Urbanistički plan uređenja Slatina u Petrinji (UPU 10) -„Službeni vjesnik“ br. 02/13. i 1/22. Urbanistički plan uređenja naselja Moščenica (UPU 12) - „Službeni vjesnik“ br. 81/18. Urbanistički plan uređenja naselja Gora (UPU 13) - „Službeni vjesnik“ br. 31/15., 7/20. i 25/20. - pročišćeni tekst Urbanistički plan uređenja stambene zone Srednje Mokrice (UPU 18) - „Službeni vjesnik“ br. 06/15. Urbanistički plan uređenja Mlinski kamen u naselju Brest Pokupski (UPU 19) - „Službeni vjesnik“ br. 48/16. Urbanistički plan uređenja UPU-1 Petrinja (UPU 1) „Službeni vjesnik“ br. 62/20. Urbanistički plan uređenja UPU-4 Petrinja (UPU 4) „Službeni vjesnik“ br. 45/22.
POPOVAČA	Urbanistički plan uređenja naselja Popovača – „Službene novine Općine Popovače“ br. 08/07., 06/09. i 02/13. „Službene novine Grada Popovače“ br. 02/14.-ispravak, 03/15; 05/18. 06/18. - pročišćeni tekst, 2/21. i 3/21. - pročišćeni tekst Urbanistički plan uređenja Voloder - „Službene novine Grada Popovače“ br. 01/17. Urbanistički plan uređenja zone T5-arheološki park „Rimska vila u Osekovu“ „Službene novine Grada Popovače“ br. 2/19.
SISAK	Urbanistički plan uređenja centra grada Siska - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 12/04. Urbanistički plan uređenja Caprag - Barutana - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 24/07. i 13/22.-izvan snage Urbanistički plan uređenja Galdovo Kaptolsko – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 03/05. Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Sisak- jug - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 27/15., 22/20. i 33/20. - pročišćeni tekst Urbanistički plan uređenja naselja Topolovac – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 03/05. Urbanistički plan uređenja „Poslovna zona „Savska ulica-Galdovo“ – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 24/07. Urbanistički plan uređenja „Stari grad Sisak“ - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 23/08. Urbanistički plan uređenja „Zgmajne – sjever“ u Sisku - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 29/14.
KUTINA	Urbanistički plan uređenja „18“ - „Službene novine Grada Kutine“ br. 2/22.
OPĆINE	
DVOR	Urbanistički plan uređenja naselja Dvor - „Službeni vjesnik“ br. 04/09., 9/20., 31/20. - pročišćeni tekst, 72/21. i 4/22. - pročišćeni tekst
LIPOVLJANI	Urbanistički plan uređenja gospodarske zone „Blatnjača“ - „Službeni vjesnik“ br. 05/12., 50/22. i 62/22. - pročišćeni tekst Urbanistički plan uređenja gospodarske zone „Hatnjak“ – „Službeni vjesnik“ br. 05/12.
TOPUSKO	Urbanistički plan uređenja gospodarske zone „Ponikvari“ – „Službeni vjesnik“ br. 39/15.
VELIKA LUDINA	Urbanistički plan uređenja turističke zone Mala Ludina – „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 04/15. Urbanistički plan uređenja turističke zone Mustafina Klada – „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 03/16. i 09/18.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Detaljni planovi uređenja (DPU) (stanje na dan 31.12.2022.)

Detaljni planovi uređenja detaljno razrađuju uvjete za gradnju i uređenje pojedinih zahvata u prostoru, osobito u odnosu na njihovu namjenu, položaj, veličinu, opće smjernice oblikovanja i način priključivanja na komunalnu infrastrukturu. Donošenjem Zakona o prostornom uređenju 2013. godine ("Narodne novine" br. 153/13) provedbeni urbanistički planovi i detaljni planovi uređenja doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona smatraju se urbanističkim planom uređenja u smislu ovoga Zakona.

Tablica 105. Detaljni planovi uređenja

GRADOVI	Naziv plana i objava
GLINA	Detaljni plan uređenja novog gradskog groblja u Glini („Službeni vjesnik“ br. 66/13. i 21/18.) Detaljni plan uređenja poduzetničke zone Željezara u Glini („Službeni vjesnik“ br. 03/12. i 18/22. -izvan snage)
HRVATSKA KOSTAJNICA	Detaljni plan uređenja poduzetničke zone Poljice („Službeni vjesnik“ br. 63/11.) Detaljni plan uređenja dijela povijesne jezgre Hrvatske Kostajnice („Službeni vjesnik“ br. 05/00. i 14/03. -ispravak)
KUTINA	Detaljni plan uređenja središta grada Kutine („Službene novine Grada Kutine“ br. 9/05., 2/07., 8/09., 7/10. - pročišćeni tekst, 7/14., 8/18. i 7/21.) Detaljni plan uređenja trgovački centar „Zapad“ („Službene novine Grada Kutine“ br. 09/03. i 05/09.) Detaljni plan uređenja gradskog groblja u Kutini („Službene novine Grada Kutine“ br. 06/03., 07/06. i 7/19) Detaljni plan uređenja novog groblja u Repušnici („Službene novine Grada Kutine“ br. 02/05. i 02a/05.) Detaljni plan uređenja „11“ („Službene novine Grada Kutine“ br. 08/11., 05/18., 8/18. - pročišćeni tekst i 1/21.) Detaljni plan uređenja „12“ („Službene novine Grada Kutine“ br. 08/11.) Detaljni plan uređenja „17“ („Službene novine Grada Kutine“ br. 04/07.)
NOVSKA	Detaljni plan uređenja „Zapad 1“ („Službeni vjesnik“ br. 53b/09. i 08/13.) Detaljni plan uređenja proširenja mjesnog groblja u Voćarici („Službeni vjesnik“ br. 03/13). Detaljni plan uređenja proširenja mjesnog groblja u Brestači - „Službeni vjesnik“ br. 08/13.
PETRINJA	Detaljni plan uređenja „Dumače-istok“ „Službeni vjesnik“ br. 35/07. Detaljni plan uređenja poslovne zone „Mošćenica-Poljana“ („Službeni vjesnik“ br. 22/07., 27/11., 18/16. i 45A/19.) Detaljni plan uređenja stambenog naselja „Sajmište“ („Službeni vjesnik“ br. 40/06. , 51/09. i 31/22. -izvan snage)
POPOVAČA	Detaljni plan uređenja poslovno trgovačkog predjela Sisačka („Službene novine Općine Popovača“ br. 01/09.) Detaljni plan uređenja gospodarsko proizvodne zone „Mišička“ („Službene novine Općine Popovača“ br. 7/03, 7/04, 2/10. „Službene novine Grada Popovača“ br. 1/15., 7/21. i 8/21. - pročišćeni tekst) Detaljni plan uređenja gospodarsko proizvodne zone „Mišička II“ „Službene novine Općine Popovača“ br. 1/11. Detaljni plan uređenja groblja u Popovači („Službene novine Općine Popovača“ br. 01/10. i 08/11.) Detaljni plan uređenja groblja Gornja Jelenska („Službene novine Općine Popovača“ br. 04/05.)
SISAK	Detaljni plan uređenja Capraške poljane („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 26/09.) Detaljni plan uređenja „Lađarska ulica“ u Sisku („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 03/97., 24/07., 09/13. i 10/13.-pročišćeni tekst Detaljni plan uređenja „Novo groblje“ u Staroj Drenčini („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 11/08.) Detaljni plan uređenja za područje Komunalne zone u Sisku („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 21/03. i 06/18.) Detaljni plan uređenja „Zgmajne – centar“ u Sisku („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 05/05. i 09/13.) Detaljni plan uređenja „Zgmajne I“ u Sisku („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 12/10.) Detaljni plan uređenja „INA – Zgmajne I“ („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 19/04.) Detaljni plan uređenja zone Žitna ulica u Sisku („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 10/00.)

OPĆINE	
LEKENIK	Detaljni plan uređenja poduzetničke zone D1- „Marof“ u Lekeniku („Službeni glasnik“ br. 41/07. i 29/12.)
LIPOVLJANI	Detaljni plan uređenja groblja Piljenice („Službeni vjesnik“ br. 24/11.)
SUNJA	Detaljni plan uređenja stambenog naselja „Bečko“ u Sunji („Službeni vjesnik“ br. 49/06.)
VELIKA LUDINA	Detaljni plan uređenja središta Velike Ludine („Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 3/01., 06/07., 02/09. i 04/16.) Detaljni plan uređenja poslovne zone Velika Ludina („Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 04/06., 03/07. i 04/10.)

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

3.1.2. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja (stanje na dan 31.12.2022.)

Prostorni planovi državne razine

Državni plan prostornog razvoja¹⁶⁹

Državni plan je temeljni prostorni plan za područje cijele Republike Hrvatske a izrađuje se radi izvršenja zakonske obveze i ostvarenja ciljeva prostornog uređenja kojima se osiguravaju uvjeti za korištenje (gospodarenje), zaštitu i upravljanje prostorom Republike Hrvatske kao osobito vrijednim i ograničenim nacionalnim dobrom te se time ostvaruju pretpostavke za društveni i gospodarski razvoj, zaštitu okoliša i prirode, zaštitu kulturnih dobara, vrsnoću gradnje i racionalno korištenje prirodnih i kulturnih dobara. Dodatan razlog za donošenje plana je i uspostava te razvoj novog sustava prostornog uređenja uređenog Zakonom prema kojem se izrađuje nova generacija prostornih planova kroz Informacijski sustav prostornog uređenja na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini.

Vlada Republike Hrvatske je 2018.g. donijela je Odluku o izradi Državnog plana prostornog razvoja. Nositelj izrade Državnog plana prostornog razvoja je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja a stručni izrađivač Hrvatski zavod za prostorni razvoj. Državni plan se izrađuje i donosi za područje Republike Hrvatske.

Državni plan kao temeljni prostorni plan za područje Republike Hrvatske, kroz postupak izrade i donošenja, poštujući načela prostornog uređenja i održivog razvoja, svojim planskim rješenjima mora ispuniti, odnosno stvoriti preduvjete za postizanje sljedećih ciljeva prostornog uređenja:

- ravnomjeran prostorni razvoj usklađen s gospodarskim, društvenim i okolišnim polazištima
- prostornu održivost u odnosu na racionalno korištenje i očuvanje kapaciteta prostora na kopnu, moru i u podmorju u svrhu učinkovite zaštite prostora
- povezivanje teritorija Republike Hrvatske s europskim sustavima prostornog uređenja
- njegovanje i razvijanje regionalnih prostornih osobitosti
- međusobno usklađen i dopunjujući razmještaj različitih ljudskih djelatnosti i aktivnosti u prostoru radi funkcionalnog i skladnog razvoja zajednice uz zaštitu integralnih vrijednosti prostora
- razumno korištenje i zaštitu prirodnih dobara, očuvanje prirode, zaštitu okoliša i prevenciju od rizika onečišćenja
- zaštitu kulturnih dobara i vrijednosti
- dobro organiziranu raspodjelu i uređenje građevinskog zemljišta
- kvalitetan i human razvoj gradskih i ruralnih naselja te siguran, zdrav, društveno funkcionalan životni i radni okoliš
- cjelovitost vrijednih obalnih ekosustava i kakvoće mora za kupanje i rekreaciju
- odgovarajući prometni sustav, osobito javni prijevoz
- opskrbu, funkcionalnu pristupačnost i uporabu usluga i građevina za potrebe različitih skupina stanovništva, osobito djece, starijih ljudi i osoba smanjenih sposobnosti i pokretljivosti
- kvalitetu, kulturu i ljepotu prostornog i arhitektonskog oblikovanja
- visokovrijedni izgrađeni prostor s uvažavanjem specifičnosti pojedinih cjelina te poštivanjem prirodnog i urbanog krajobraza i kulturnog naslijeđa, a posebice uređenja ugostiteljsko-turističkih područja na obalnom i kopnenom području uz zaštitu užeg obalnog pojasa od građenja

¹⁶⁹ Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja ("Narodne novine" broj 39/18.)

- prostorne uvjete za razvoj gospodarstva i
- nacionalnu sigurnost i obranu Republike Hrvatske te zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Državni plan prostornog razvoja određuje:

- osobito vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi
- zemljište namijenjeno šumi i šumsko zemljište državnog značaja
- koridore infrastrukture državnog značaja
- zone namijenjene istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina
- područja posebne namjene
- granice područja za koje se donosi prostorni plan područja posebnih obilježja čija je obveza donošenja propisana tim planom
- izdvojena građevinska područja izvan naselja za gospodarsku i javnu namjenu državnog značaja
- površine drugih namjena državnog značaja određene posebnom uredbom

Državni plan prostornog razvoja propisuje:

- uvjete provedbe zahvata u prostoru za građevine državnog značaja
- uvjete provedbe zahvata u prostoru državnog značaja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem
- obvezu donošenja prostornog plana područja posebnih obilježja ako za to postoji potreba
- smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja državnog značaja.

Prostorni planovi županijske razine

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije

Tijekom 2021. i 2022. godine donesene su tri odluke o izmjenama i dopunama Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije:

- Odluka o izradi IV. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 21.12.2021. i nadopunjena 25.11.2021. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.23/21. i 27/21.).
- Odluka o izradi V. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 21.12.2021. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.31/21. i 8/22.).
- Odluka o izradi VI. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 22.12.2022. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.16/22.).

Doneseni županijski planovi tijekom 2023.g. do izrade ovog Izvješća:

- Odluka o donošenju VI. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.7/23.).
- Odluka o donošenju IV. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.20/23.).

Prostorni planovi lokalne razine

Prostorni planovi uređenja Gradova/Općina koji su u izradi (stanje na dan 31.12.2022.)¹⁷⁰:

- Odluka o izradi IV. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Martinska Ves od 13.12. 2022.
- Odluka o izradi VIII. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Petrinje od 15.6.2022.
- Odluka o izradi IV. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Lipovljani od 28.10.2021.
- Odluka o izradi IV. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Sunja od 14.4.2021.
- Odluka o izradi III. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Siska od 17.9.2019.

---

¹⁷⁰ ISPU

Doneseni PPUO/G tijekom 2023.g. do izrade ovog Izvješća:

- Odluka o donošenju III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Siska ("Službeni glasnik Grada Siska" broj 16/23. od 23.10.2023.)
- Odluka o donošenju VIII. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Petrinje ("Službeni vjesnik" br. 54/23. od 21.6.2023.)
- Odluka o donošenju IV. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Lipovljani ("Službeni vjesnik" br. 16/23. od 9.3.2023.)
- Prostorni plan uređenja Općine Lipovljani-pročišćeni tekst ("Službeni vjesnik" br. 41/23. od 19.5.2023.)
- Odluka o IV. izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Sunja ("Službeni vjesnik" br. 50/23. od 16.6.2023.).

Generalni urbanistički planovi koji su u izradi (stanje na dan 31.12.2022.)¹⁷¹:

- Odluka o izradi X. izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana uređenja grada Kutine od 6.10.2022.
- Odluka o izradi III. izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana uređenja grada Siska od 17.9.2019.

Doneseni GUP-ovi tijekom 2023.g. do izrade ovog Izvješća:

- Odluka o donošenju X. Izmjena i dopuna Odluke o donošenju Generalnog urbanističkog plana Grada Kutine ("Službene novine Grada Kutine " broj 2/23. od 27.3.2023.).

Urbanistički planovi uređenja koji su u izradi (stanje na dan 31.12.2022.):

- Odluka o izradi izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja poslovne zone Hatnjak (K) ("Službeni vjesnik", broj 14/21. od 17.03.2021.).
- Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja Gospodarske zone "Podrušinovec" u Maloj Gorici ("Službeni vjesnik" br. 71/21. od 17.11.2021.).
- Odluka o izradi izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja sportsko rekreacijske zone "Linije" (R1) ("Službeni vjesnik" broj 82/21. od 17.12.2021.).
- Odluka o izradi I. izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja grada Hrvatske Kostajnice ("Službene novine Grada Hrvatska Kostajnica" broj 11/21. od 30.12.2021.).
- Odluka o izradi II. izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Gospodarske zone "Sisak-jug", ("Službeni glasnik Grada Siska" broj 20/22. od 28.06.2022.).

Doneseni UPU-i tijekom 2023.g. do izrade ovog Izvješća:

- Odluka o donošenju II. Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Gospodarske zone Sisak-jug ("Službeni glasnik Grada Siska" broj 20/22. od 28.06.2022.)
- Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja poslovne zone Hatnjak (K) ("Službeni vjesnik", broj 69/23. od 14.9.2023..)
- Urbanistički plan uređenja poslovne zone Hatnjak (K)-pročišćeni tekst ("Službeni vjesnik", broj 77/23. od 9.10.2023.)

Detaljni planovi uređenja koji su u izradi (stanje na dan 31.12.2022.):

- Odluka o izradi VI. izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja središta grada Kutine ("Službene novine Grada Kutine" br. 6/23. od 23.5.2023.).

Doneseni DPU-i tijekom 2023.g. do izrade ovog Izvješća:

- Odluka o donošenju VI. Izmjena i dopuna odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja središta Grada Kutine ("Službene novine Grada Kutine" br. 2/23. od 27.3.2023.).

---

¹⁷¹ ISPU

3.1.3. Informacijski sustavi prostornog uređenja

Informacijski sustav prostornog uređenja Republike Hrvatske -ISPU¹⁷²

Informacijski sustav prostornog uređenja uspostavlja se i vodi za potrebe izrade, donošenja, provedbe i nadzora prostornih planova, trajnog praćenja stanja u prostoru i području prostornog uređenja te izrade izvješća o stanju u prostoru, u skladu sa Zakonom i drugim propisima. Uspostavlja ga i razvija Ministarstvo u suradnji sa zavodima za prostorno uređenje županije, odnosno Grada Zagreba.

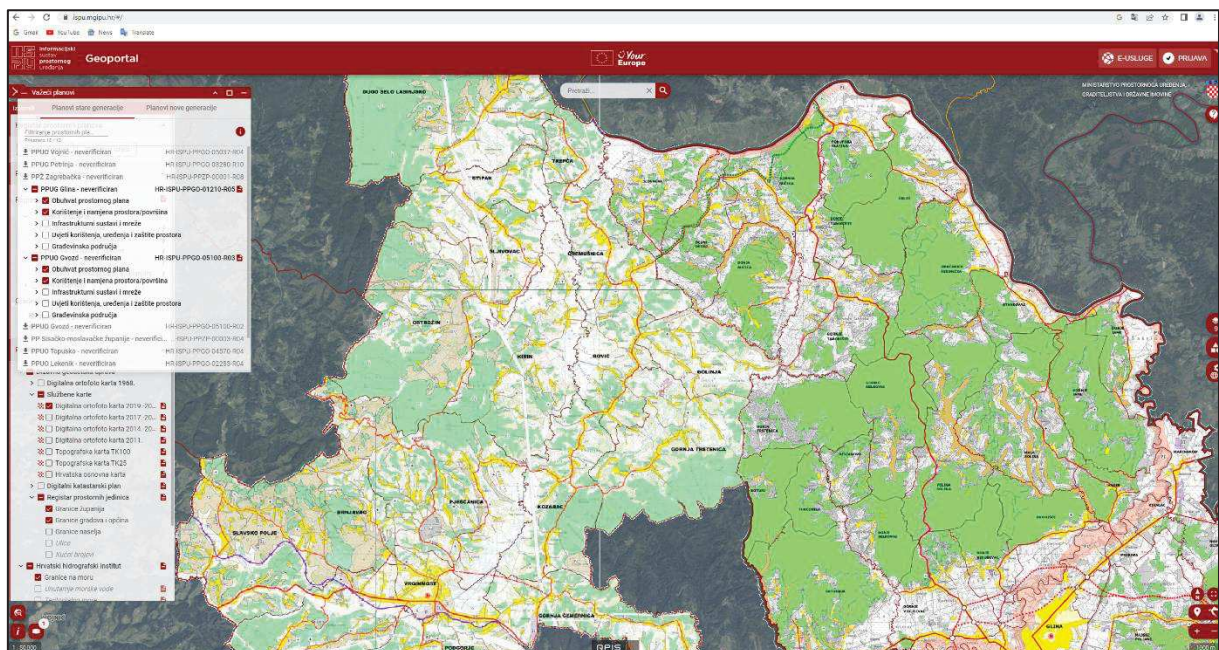
Informacijski sustav uspostavlja se i vodi u elektroničkom obliku, kao interoperabilni i multiplatformni sustav kojim se povezuju informacijski sustavi pojedinih javnopravnih tijela, koja temeljem Zakona i posebnih propisa izrađuju i/ili održavaju prostorne podatke i druge podatke značajne za prostorno uređenje.

Obrada prostornih planova za ISPU za područje Sisačko-moslavačke županije

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije je u proteklom razdoblju kontinuirano provodio obradu prostornih planova te je dopunjavao katalog metapodataka unutar ISPU sustava za sve planove na području Sisačko-moslavačke županije. Ova aktivnost započela je 2013. godine na zahtjev Ministarstva, a provodi se kontinuirano kroz svaku sljedeću godinu. Prostorni planovi obrađuju se iz AutoCad-a u kojem su izrađeni u georeferencirani rasterski oblik (TIFF format, HTRS96/TM koordinatni sustav), u kojem se objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva. Detaljni podaci o prostornim planovima (metapodaci) objavljuju se u posebnom Katalogu informacija o prostornim planovima unutar ISPU-a.

U proteklom četverogodišnjem razdoblju došlo je do promjene sučelja aplikacije ISPU-a Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine te su dodani određeni novi moduli (eObnova, Registar brownfield područja).

Kroz novu aplikaciju je u modulu eKatalog prostornih planova ovlaštenim korisnicima (Zavodi za prostorno uređenja) osim unosa meta podataka o prostornim planovima omogućeno i unos grafičkih prikaza iz prostornih planova obrađenih u prilagođeni format (Geotiff).

Slika 109. Detalj prikaza važećih prostornih planova za područje Općine Gvozd i Grada Glina na ISPU geoportalu
Izvor: <https://ispu.mgipu.hr/#/> na dan 15.3.2023.g.

¹⁷² <https://ispu.mgipu.hr/#/>

Vođenje registra prostornih planova Sisačko-moslavačke županije i objava prostornih planova na WEB GIS pregledniku Sisačko-moslavačke županije¹⁷³

U svrhu razvoja i modernizacije struke u području prostornog uređenja, uspostavljen je Geoportal Sisačko-moslavačke županije koji predstavlja aplikaciju kao jedinstveno, odnosno središnje mjesto pristupa prostornim podacima za cijelo područje županije. Uspostavom Geoportala 2017. godine kao ishodišne točke za pregled prostorno planske dokumentacije formirana je opća digitalna baza podataka prostornog uređenja za cjelokupno područje županije koja se aktivno ažurira i nadopunjava.

Sastoji se od velikog broja kartografskih podloga i slojeva prostornih podataka, topografskih karata, digitalnih orto-foto karata, prostornih planova, planova infrastrukturnih sustava, granica građevinskih područja, koji se mogu pregledavati samostalno ili kombinirano.

Osim uvida u važeću prostorno plansku dokumentaciju na portalu su kroz slojeve prikazane najvažnije teme koje se obrađuju kroz prostorno plansku dokumentaciju, kao što su građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja naselja, šume, poljoprivredno obradivo zemljište, eksploatacijska polja, prometna mreža, zaštićena područja, poplavna područja, akumulacije i dr.

Geoportal podrazumijeva korištenje suvremenih informacijskih tehnologija velike brzine (100/100 mb/s) i visoke raspoloživosti, puno lakši pristup građanima za dobivanje potrebnih prostornih podataka (informacija) na području Sisačko-moslavačke županije.

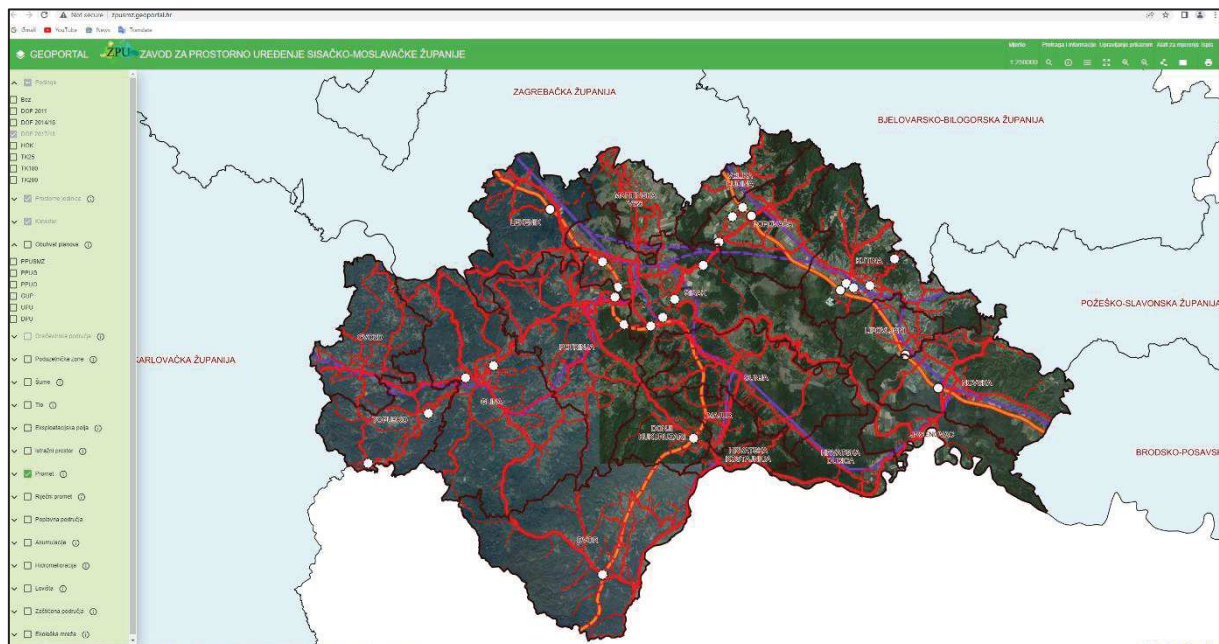
Geoportal podrazumijeva jednu vrstu mrežnog portala koji omogućuje pristup prostornim informacijama te različite povezane usluge (pretraživanje, pregledavanje, preuzimanje, transformaciju, analizu, otkrivanje usluga).

Izrađen je u skladu s važećim propisima iz područja prostornog uređenja. Olakšava dobivanje potrebnih informacija u svrhu dobivanja akata o gradnja kao i ostalih potvrda te omogućuje efikasniji rad tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave pri izdavanju dozvola.

Geoportal se kontinuirano ažurira i nadopunjava dodatnim informacijama, slojevima prostornih podataka, kartografskim podlogama, novim dokumentima prostornog uređenja (prostornim planovima) te se kroz uvažavanje prijedloga i primjedbi svih korisnika dograđuje i podiže kvaliteta funkcioniranja geoportala.

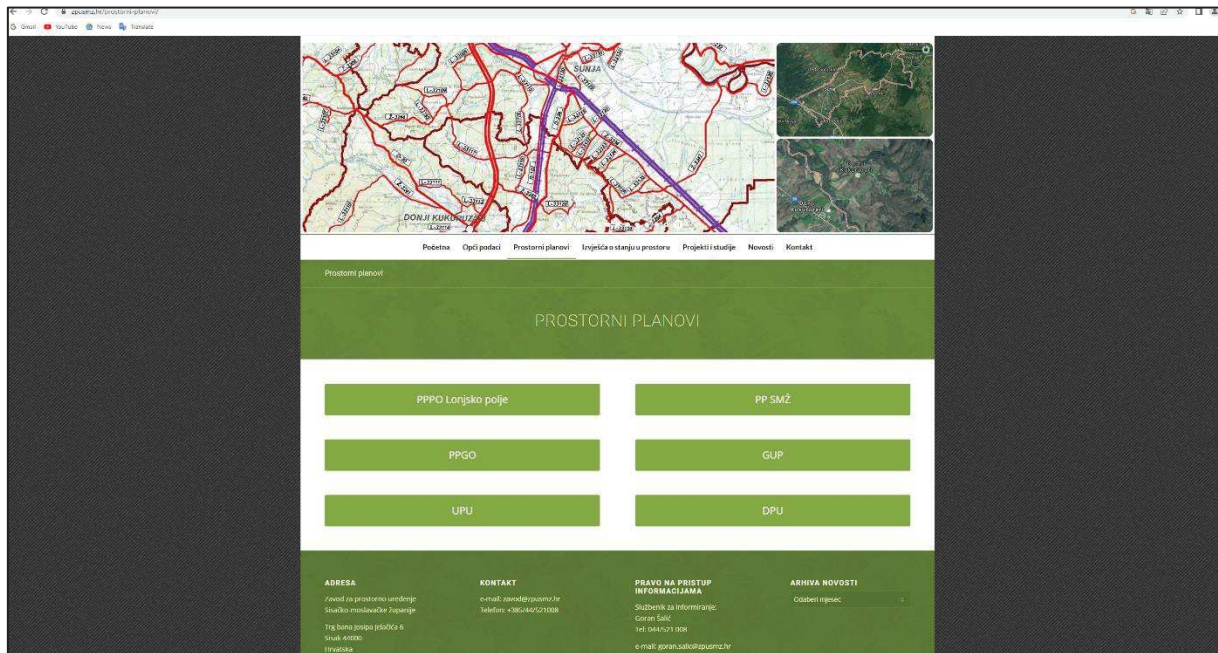
U razmatranom razdoblju izvršeno je redovno ažuriranje postojećih slojeva te je implementirana novodonesena prostorno planska dokumentacija.

Zavod je uključen u Registar subjekata Nacionalne infrastrukture prostornih podataka u svrhu servisnog povezivanja podataka geoportala SMŽ s geoportalom NIPP.

Slika 110. Detalj prikaza prometne infrastrukture u Sisačko-moslavačke županije na Geoportalu Sisačko-moslavačke županije, Izvor: <http://zpusmz.geoportal.hr/> na dan 15.3.2023.g.

¹⁷³ <http://zpusmz.geoportal.hr/>

Slika 111. Detalj prikaza kataloga prostornih planova u Sisačko-moslavačke županije na Geoportalu Sisačko-moslavačke županije, Izvor: <https://www.zpusmz.hr/prostorni-planovi/> na dan 15.3.2023.g.

Implementacija planova u GIS sustav za izradu državnog plana prostornog razvoja

Na temelju zahtjeva Zavoda za prostorni razvoj i nadležnog Ministarstva, Zavod je nastavio s obradom podataka iz prostornih planova s područja Sisačko-moslavačke županije ije u GIS, za potrebe izrade Državnog plana prostornog razvoja (DPPR). Ova aktivnost započela je 2015. godine, kad su obrađeni podaci iz Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije te 19 prostornih planova uređenja općina i gradova. Aktivnost se nastavila i sljedećih godina, kad su u GIS uneseni podaci iz novo donesenih izmjena i dopuna prostornih planova. Podaci se, iz formata u kojem su izrađeni (AutoCad), implementiraju u GIS sustav, uz popunu zadanih atributnih tablica i drugih podataka potrebnih za izradu prostornog plana državne razine. Sukladno zahtjeva Zavoda za prostorni razvoj i nadležnog Ministarstva, u GIS su implementirani sljedeći podaci iz prostornih planova: građevinska područja, šumske, poljoprivredne i vodne površine te sustav gospodarenja otpadom.

U ožujku 2018. izvršena i dodatna obrada podataka koji obuhvaćaju sve zahvate od državnog značaja, a odnose se na namjenu prostora, zaštitu prostora i infrastrukturne sustave. Navedeni podaci poslužit će Hrvatskom zavodu kao analitička osnova pri izradi Državnog plana prostornog razvoja.

U razdoblju od 2019 do 2022. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije je prema Specifikaciji radova Ver. 3 implementirao u GIS sustav podatke 37 prostornih planova gradova i općina.

Prema specifikaciji radova Ver.4, tijekom 2018. godine Zavod je obradio: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije (važeći plan, zaključno sa III. izmjenama i dopunama) i prostorne planove uređenja svih gradova i općina koji su doneseni do 10. rujna 2018. godine (uključujući izmjene i dopune). Vežano na drugi dio preuzetih poslova, Zavod je izradio i detaljnu analizu zahvata od državnog značaja iz svih važećih prostornih planova. Nakon usuglašavanja s nadležnim tijelima u Sisačko-moslavačkoj županiji, Zavod je dostavio Ministarstvu popis zahvata koji se predlažu za unos u Državni plan prostornog razvoja i obradio navedene podatke.

Registar brownfield područja

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine ovlastilo je županijske zavode za prostorno uređenje za unos podataka o brownfield područjima u Registar brownfield područja Republike Hrvatske. Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske brownfield područja utvrđena su kao "napuštena/preskočena područja", koja čine napuštene nekretnine ili nekretnine koje su se prestale koristiti u svojoj izvornoj namjeni (građevinski objekti i pripadajuće zemljište, uključujući infrastrukturu, neovisno o prethodnoj namjeni) te su slobodna za prenamjenu i ponovnu upotrebu. Posebno se ističu napušteni industrijski, vojni i ugostiteljsko-turistički kompleksi. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije u razdoblju od 2019. do 2022. g. u Registar brownfield područja unio je podatke o 21 lokalitetu na prijedlog jedinica lokalne samouprave. Registar brownfield područja i dalje će se kontinuirano ažurirati sa podacima (prethodna namjena, lokacija/granice obuhvata).

Šifra	Naziv	Status Brownfielda	Županija	Grad / općina
HR-BFR-504	Kamenolom Zut	Aktivno	Sisačko-moslavačka	DVOR
HR-BFR-507	Kamenolom Zakopa	Aktivno	Sisačko-moslavačka	DVOR
HR-BFR-506	Kamenolom Gornji Dobretin	Aktivno	Sisačko-moslavačka	DVOR
HR-BFR-505	Kamenolom Donji Dobretin	Aktivno	Sisačko-moslavačka	DVOR
HR-BFR-503	Glinokop Pedalj	Aktivno	Sisačko-moslavačka	DVOR
HR-BFR-470	Nekretnine Prehrane u GLINI-Dvorska	Aktivno	Sisačko-moslavačka županija	GLINA
HR-BFR-455	Željezara Vanići	Aktivno	Sisačko-moslavačka županija	DVOR
HR-BFR-454	Poslovni prostori "METAN"	Aktivno	Sisačko-moslavačka županija	KUTINA
HR-BFR-453	Nekretnine "Prehrane" U Glini-klaonica	Aktivno	Sisačko-moslavačka županija	GLINA
HR-BFR-449	Salaš	Aktivno	Sisačko-moslavačka županija	GLINA

1 - 10 od 26

Slika 112. Izvod iz Registra brownfield područja Sisačko-moslavačke županije

Izvor: <https://brownfield.mpgi.hr:9444/#/brownfields> 15.3.2023.g.

eNekretnine

Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina koji je stupio na snagu 25. srpnja 2015. godine (NN broj 78/15), uređuju se osnovni pojmovi iz područja procjene vrijednosti nekretnina, sastav i nadležnost Procjeniteljskog povjerenstva, nadležnost i opis poslova upravnog tijela županije, metode procjenjivanja vrijednosti nekretnina, način prikupljanja i evidentiranja podataka, kao i njihova evaluacija, odnosno reguliraju se odnosi na hrvatskom tržištu nekretnina, usklađeni s odredbama europske legislative.

Temeljem Zakona, a radi stručne analize i evaluacije podataka, davanja stručnih prijedloga i mišljenja o tržištu nekretnina, 5. listopada 2015. godine osnovano je Procjeniteljsko povjerenstvo za tržište nekretnina za područje Sisačko-moslavačke županije (sve jedinice JLS osim Grada Siska).

Stručnu i administrativno-tehničku podršku za rad Procjeniteljskog povjerenstva pruža Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu Sisačko-moslavačke županije, Odsjek za prostorno uređenje, graditeljstvo i eNekretnine.

Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih temeljem ovog Zakona, kao i zakonitost rada upravnog tijela, Povjerenstva i procjenitelja provodi Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Sukladno Zakonu kontinuirano se jednom godišnje objavljuju jednogodišnja Izješća o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije. Zadnje Izješće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2022.¹⁷⁴ objavljeno je u ožujku 2023.g. Podaci u ovom Izješću temeljeni su isključivo na Zbirci kupoprodajnih cijena u eNekretninama, odnosno dostavljenim ovjerenim ispravama javnobilježničkih ureda za područje Sisačko-moslavačke županije, osim za Grad Sisak koji, kao "veliki grad", samostalno vodi Zbirku kupoprodajnih cijena.

¹⁷⁴ https://www.smz.hr/images/stories/prostorno/2022/izvjesce_nekretnine_2022.pdf

Izvešće o tržištu nekretnina grada Siska za 2022. godinu¹⁷⁵ objavljeno je u ožujku 2023.g.

Slika 113. lijevo: Izvešće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2022., desno: Izvešće o tržištu nekretnina grada Siska za 2022. godinu

Izvor: Lijevo:https://www.smz.hr/images/stories/prostorno/2022/izvjescje_nekretnine_2022.pdf

Desno:<https://sisak.hr/wp-content/uploads/2019/05/IZVJE%C5%A0%C4%86E-O-TR%C5%BDI%C5%A0TU-EKRETNINA-ZA-GRAD-SISAK-2022.pdf>

¹⁷⁵ <https://sisak.hr/wp-content/uploads/2019/05/IZVJE%C5%A0%C4%86E-O-TR%C5%BDI%C5%A0TU-EKRETNINA-ZA-GRAD-SISAK-2022.pdf>

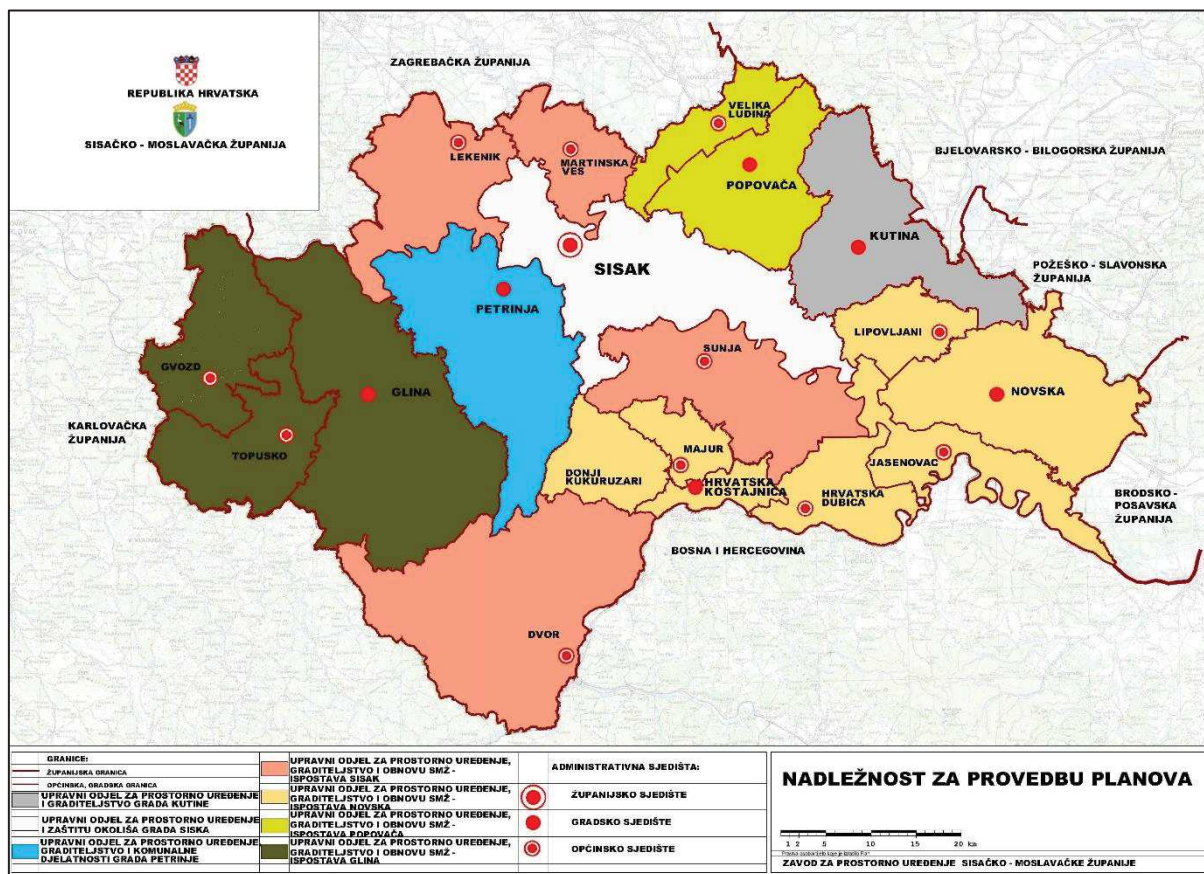
3.2. Provedba prostornih planova

Dokumenti prostornog uređenja provode se izdavanjem dozvola, rješenja, potvrda i uvjerenja za gradnju, uporabu i uklanjanje objekata temeljem Zakona.

Provedba dokumenata prostornog uređenja provodi se izdavanjem akata prostornog uređenja i gradnje u Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu Sisačko-moslavačke županije sa sjedištem u Sisku te upravnim odjelima koji se bave poslovima prostornog uređenja i gradnje koji su osnovani posebnom odlukom i koji samostalno izdaju dokumente prostornog uređenja u Gradovima Sisku, Kutini i Petrinji za svoja administrativna područja.

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu Sisačko-moslavačke županije sa sjedištem u Sisku organiziran je na četiri lokacije:

- sjedište u Sisku u čijoj je nadležnosti područje općina Sunja, Lekenik, Martinska Ves i Dvor
- ispostava u Novskoj u čijoj je nadležnosti područje Gradova Novske i Hrvatske Kostajnice te općina Majur, Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Jasenovac i Lipovljani
- ispostava u Popovači u čijoj je nadležnosti područje Grada Popovače i Općine Velika Ludina
- ispostava u Glini u čijoj je nadležnosti područje Grada Gline te općina Gvozd i Topusko.

Slika 114. Nadležnost Upravnih odjela za izdavanje dokumenata prostornog uređenja na području Sisačko-moslavačke županije

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

U izvještajnom razdoblju od 1.1.2019. do 31.12.2022. godine prema dostavljenim podacima na području Sisačko-moslavačke županije ukupno je izdano **15 340** dokumenata prostornog uređenja.

Tablica 106. Izdani dokumenti prostornog uređenja u razdoblju od 1.1.2019. do 31.12.2022. godine.

Dokumenti	Upravni odjel u Sisačko-moslavačkoj županiji	Upravni odjeli u JLS		
		Grad Kutina	Grad Petrinja	Grad Sisak
Lokacijska/ izmjene lokacijske dozvole	162	29	12	38
Lokacijska informacija	1103	169	359	-
Građevinska/ izmjene građevinske dozvole	776	206	131	338
Potvrde glavnog projekta/ Izmjene	57	-	28	11
Obavijesti o uvjetima za izradu glavnog projekta	30	-	6	-
Obavijesti o posebnim uvjetima	872	277	7	9
Rješenje o uvjetima građenja/ Izmjene	-	-	-	8
Rješenje o izvedenom stanju	1829	638	361	516
Potvrda parcelacijskog elaborata	210	72	27	-
Uporabne dozvole	2173	116	38	671
Uporabne dozvole za građevine izgrađene na temelju akta za građenje izdanog do 1.10.2007.	-	131	-	-
Uporabne dozvole za građevine izgrađene do 15.2.1968.	-	219	-	-
Posebne uporabne dozvole	-	-	506	-
Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja	-	-	283	-
Produljenje građevinske/lokacijske dozvole	58	-	12	5
Dozvole za promjenu namjene i uporabu	28	11	6	25
Rješenje o utvrđivanju građevinske čestice	133	74	21	-
Prijava početka građenja	551	180	148	304
Prijava početka pokusnog rada	18	3	-	-
Prijava početka uklanjanja	71	11	24	34
Akti i mišljenja iz područja gradnje	138	-	8	-
Akti i mišljenja iz područja prostornog uređenja	599	-	250	-
Potvrde glavnog projekta (JPT)	-	-	-	52
Akti i mišljenja iz područja graditeljstva (vezano za obnovu potresom oštećenih zgrada po zahtjevima Ministarstva)	-	-	-	122
Ukupno:	8 808	2 136	2 227	2 133
Sveukupno u Sisačko-moslavačkoj županiji	15 340			

Oznaka " - " u tablici označava kategorije za koje nisu dostavljeni podaci

Izvor: Podaci iz dostavljenih podataka od JLS

3.3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor

Sustav strateškog planiranja Republike Hrvatske i upravljanje javnim politikama odnosno priprema, izrada, provedba, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja za oblikovanje i provedbu javnih politika koje sukladno svojim nadležnostima izrađuju, donose i provode javna tijela sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.¹⁷⁶

Akti strateškog planiranja su Nacionalna razvojna strategija, višesektorske i sektorske strategije, nacionalni planovi, planovi razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, program Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), program konvergencije, nacionalni program reformi, provedbeni programi tijela državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te akcijski planovi za provedbu nacionalnih planova.

Akti strateškog planiranja moraju biti usklađeni s aktima strateškog planiranja više ili jednake hijerarhijske razine.

Očekivani rezultati, ishodi i učinci provedbe akata strateškog planiranja moraju biti razumljivi, procjenjivi i mjerljivi.

Dugoročni akti strateškog planiranja su Nacionalna razvojna strategija, višesektorske i sektorske strategije, koji se izrađuju i donose za razdoblje od najmanje deset godina.

Srednjoročni akti strateškog planiranja jesu nacionalni planovi i planovi razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: planovi razvoja) koji se izrađuju i donose za razdoblje od pet do deset godina.

Kratkoročne akte strateškog planiranja su program Vlade, program konvergencije, nacionalni program reformi, provedbeni programi tijela državne uprave i provedbeni programi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te akcijski planovi za provedbu nacionalnih planova, koji se izrađuju i donose za razdoblje od jedne do pet godina.

3.3.1. Strateški dokumenti državne razine

3.3.1.1. Strateški dokumenti državne razine izrađeni prije 2019. za koje još traje provedbeno razdoblje te strateški dokumenti izrađeni u razdoblju od 2019. – 2022. i Izješće o stanju u prostoru RH za razdoblje 2013 - 2019.

a) Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine (2017.)¹⁷⁷

Strategija predstavlja dokument širokog obuhvata kojim se želi pridonijeti sveukupnom društveno-gospodarskom razvoju i konkurentnosti različitih područja Republike Hrvatske. Slijedom načela partnerstva, u izradu Strategije bili su uključeni: MRRFEU kao nositelj i koordinator izrade, sektorska ministarstva i druga državna tijela, osobito ona zadužena za izradu strateških dokumenata kojima se utječe i na regionalni razvoj, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku, tijela zadužena za prostorno planiranje, jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave te regionalni koordinatori, veliki gradovi, znanstvena zajednica, poslovna zajednica te civilni sektor.

Vizija Strategije glasi „Hrvatska 2020.: Zemlja regija blagostanja i sretnih ljudi“.

Strateški ciljevi Strategije:

Strateški cilj 1: Povećanje kvalitete života poticanjem održivog teritorijalnog razvoja

Strateški cilj 2: Povećanje konkurentnosti regionalnoga gospodarstva i zaposlenosti

Strateški cilj 3: Sustavno upravljanje regionalnim razvojem.

Za Strategiju je izrađen **Aksijski plan za razdoblje 2017. – 2019. za provedbu strategije regionalnog razvoja republike hrvatske za razdoblje do kraja 2020.g.** (studeni, 2017.). Aksijski plan je provedbeni dokument Strategije koji obuhvaća daljnju razradu Strategijom definiranih mjera na konkretne aktivnosti,

---

¹⁷⁶ NN br.123/17 i 151/22

¹⁷⁷ Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine donesena je na 4. sjednici Hrvatskog sabora 14. srpnja 2017. na prijedlog Vlade Republike Hrvatske (NN 75/17).

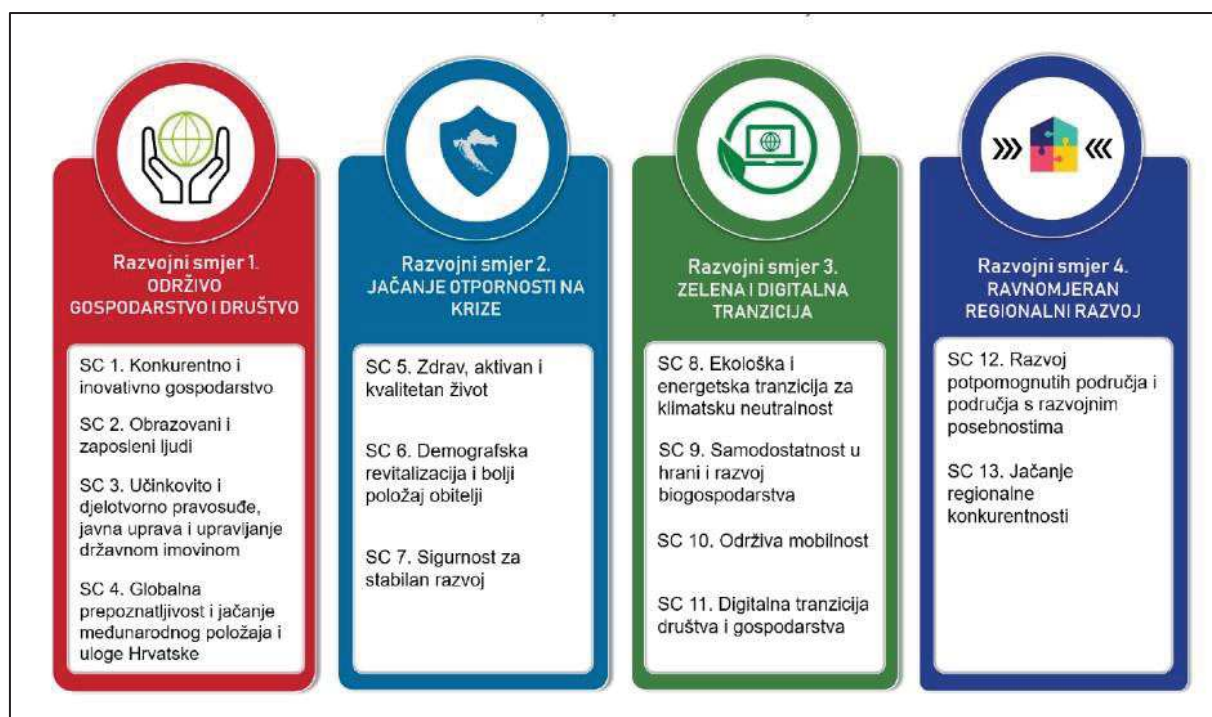
programe i projekte (APP) koji će se provoditi u određenom trogodišnjem razdoblju u skladu s Državnim proračunom.

b) Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21)

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske je krovni dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku, a temelji se na konkurentskim gospodarskim potencijalima Hrvatske te na prepoznatim razvojnim izazovima na regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini. Elemente strateškog okvira čine vizija Hrvatske u 2030. godini, razvojni smjerovi i strateški ciljevi.

Vizija Hrvatske 2030. godine glasi:

„Hrvatska je u 2030. godini konkurentna, inovativna i sigurna zemlja prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlja očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve“.

Slika 115. Razvojni smjerovi i strateški ciljevi iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine
Izvor: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_02_13_230.html

c) Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)¹⁷⁸

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske temeljni je državni dokument za usmjeravanje razvoja u prostoru. Njime je, na temelju utvrđenih uporišnih vrijednosti hrvatskog prostora i sustava upravljanja prostornim razvojem te utvrđenog stanja i procesa u prostoru, utvrđen opći cilj (vizija) prostornog razvoja do 2030. godine s razvojnim polazištima te s prioritetima, usmjerenjima i okvirom za provedbu.

Za izradu Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske izrađene su sljedeće stručne podloge:

- Regionalni razvoj i sustav naselja
- Analiza prostornih planova županija
- Integralno upravljanje obalnim područjem
- Demografski scenariji i migracije
- Razvoj gospodarskih djelatnosti u prostoru
- Krajoblik - čimbenik strategije prostornog uređenja.

¹⁷⁸ Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja bilo je nositelj izrade Strategije a stručni izrađivač Hrvatski zavod za prostorni razvoj. Zastupnici Hrvatskoga sabora jednoglasno donijeli na sjednici održanoj 13. 10. 2017.

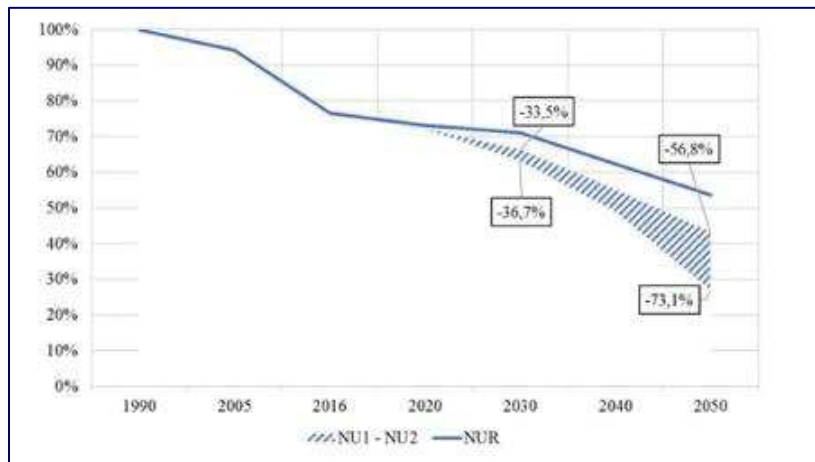
d) Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu¹⁷⁹ (NN 25/2020)

Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu (u daljnjem tekstu: Strategija), predstavlja korak prema ostvarenju vizije niskougljične energije te osigurava prijelaz na novo razdoblje energetske politike kojom se osigurava pristupačna, sigurna i kvalitetna opskrba energijom bez dodatnog opterećenja državnog proračuna u okviru državnih potpora i poticaja.

e) Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21)

Temeljni ciljevi niskougljične strategije uključuju postizanje održivog razvoja temeljenog na ekonomiji s niskom razinom ugljika i učinkovitom korištenju resursa. Put kojim nas vodi niskougljična strategija dovest će do postizanja gospodarskog rasta uz manju potrošnju energije i s više korištenja obnovljivih izvora energije. Mjere će provoditi svi sektori gospodarstva, počevši od energetike, prometa, industrije, zgradarstva, gospodarenja otpadom, poljoprivrede, turizma i usluga.

Scenariji NU1 i NU2 vrlo su slični do 2030. godine, tako da ako Republika Hrvatska krene sa scenarijem postupne tranzicije (NU1) ima vremena preusmjeriti se na ambiciozniji scenarij snažne tranzicije (NU2).

Slika 116. Smanjenje emisije stakleničkih plinova NUR, NU1 i NU2 scenarijem

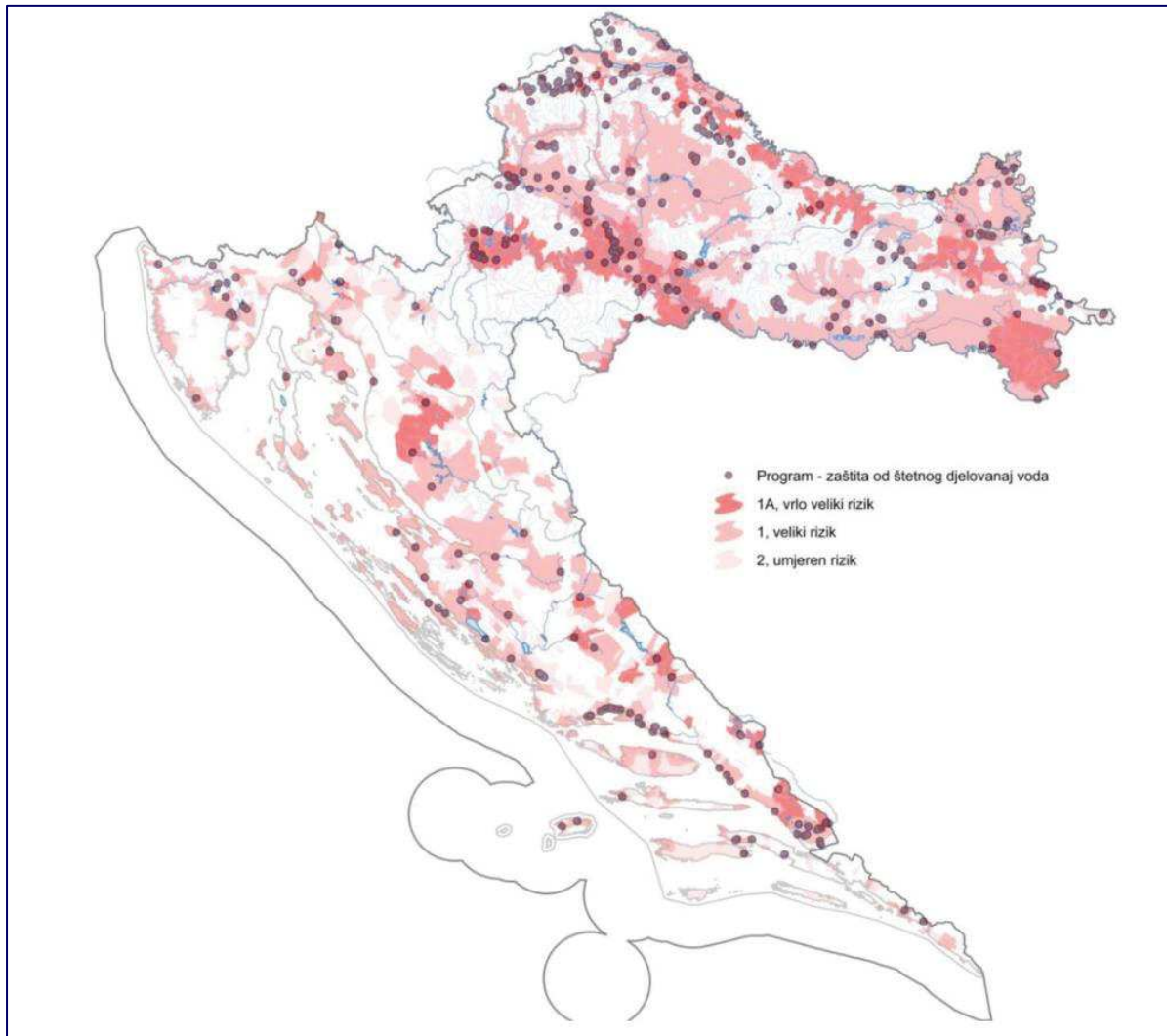
Izvor: <https://mingor.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug/uprava-za-klimatske-aktivnosti-1879/strategije-planovi-i-programi-1915/strategija-niskougljicnog-razvoja-hrvatske/1930>

f) Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije 2013-2022 (NN 117/15)

Višegodišnjim programom gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje do 2030. godine se utvrđuju: pojedinačni projekti gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, način i razdoblje provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava za svaki projekt i red prvenstva u provedbi (gdje je primjenjivo).

Višegodišnjim programom gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje do 2030. godine obuhvaćena su sva područja gdje postoje ili bi se vjerojatno mogli pojaviti potencijalno značajni rizici od poplava prema kartama opasnosti od poplava i kartama rizika od poplava. Uz dodatne, odnosno nove projekte na listu identificiranih projekata zaštite od štetnog djelovanja voda uvršteno je i preostalih 210 nerealiziranih projekata iz prethodnog Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije iz 2015. godine, od kojih se za neke provela novelacija ukoliko je došlo do promjene stanja na terenu ili uvjeta za primjenu drugačijih tehničkih rješenja. Dokument sadrži ukupno 504 projekata zaštite od štetnog djelovanja voda, od čega se 325 projekata odnosi na vodno područje rijeke Dunav, a 179 projekata na jadransko vodno područje.

¹⁷⁹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_03_25_602.html

Slika 117. Prostorni raspored projekata zaštite od štetnog djelovanja voda u odnosu na prethodnu procjenu rizika od poplava

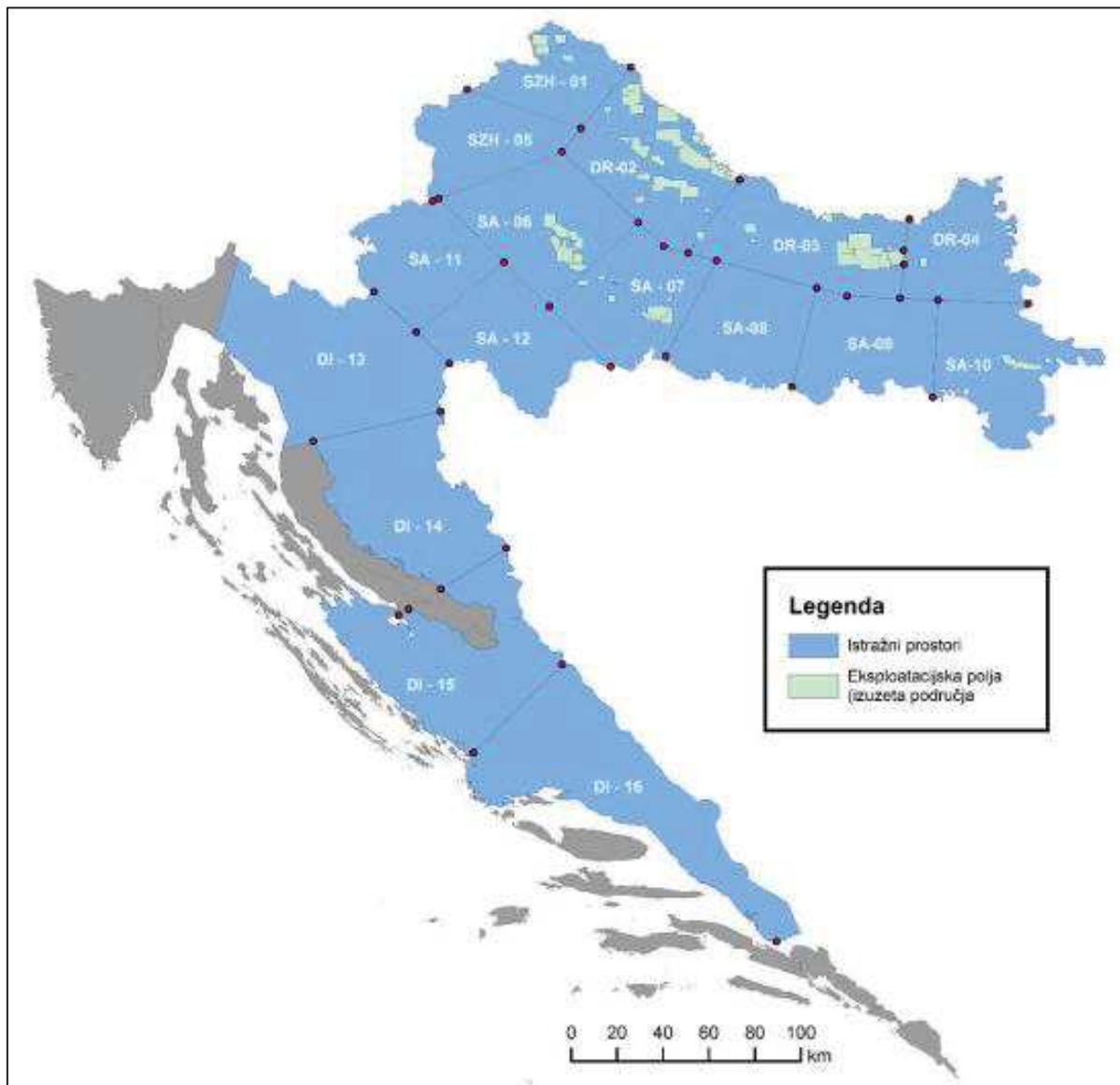
Izvor: https://voda.hr/sites/default/files/2022-04/nn_117_2015_visegodisnji_program_gradnje_regulacijskih_i_zastitnih_vodnih_gradevina_i_gradevina_za_melioracije.pdf

g) Okvirni plan i program istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu¹⁸⁰(13.8.2015.)

Istražni prostori na području Sisačko-moslavačke županije nalaze se u Panonskom bazenu u skupini Sjeverozapadna Hrvatska-05 i to istražni prostori Sava-06, Sava-07, Sava-08, Sava-11 i Sava-12.

Planirani istražni radovi biti će usmjereni na prikupljanje dodatnih podataka o ugljikovodičnom potencijalu snimanjem 2D i 3D seizmike te izradom istražnih bušotina. Paralelno s aktivnostima seizmičkih mjerenja obavljaju se i druga geofizička, geološka i geokemijska mjerenja koja bi dovela do što sveobuhvatnijeg saznanja o mogućim ležištima ugljikovodika. Dodatna ispitivanja koja se očekuju su: geološka prospekcija terena, gravimetrijska i magnetometrijska mjerenja, telurik magnetometrija, prijelazna magnetometrija te ispitivanje satelitskom gravimetrijom i geokemijska ispitivanja. U skladu sa praksom provedbe rudarskih radova predviđeno je da će se u prve dvije godine istražnog razdoblja provoditi seizmička snimanja, dok bi izrada istražnih bušotina započela u trećoj godini istražnog razdoblja, a po okončanju obrade i interpretacije seizmičkih podataka.

¹⁸⁰ Izvor: https://www.azu.hr/media/k0sl30fu/odluka-o-donosnju-okvirnog_plana_i_programa_istrazivanja_i_eksploatacije_ugljikovodika_na_kopnu.pdf

Slika 118. Istraųni prostori na podruĉju Sisačko-moslavačke ųupanije Sava-6, Sava-7, Sava-8, Sava-11 i Sava-12
Izvor: Okvirni plan i program istraųivanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu (kolovoz, 2015.)

g) Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih graĊevina za razdoblje do 2030. godine (NN 147/21)¹⁸¹

Detaljni provedbeni plan Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih graĊevina za razdoblje do 2030. godine za pitanje prioritizacije projekata odvodnje i proĉišćavanja komunalnih otpadnih voda i za pitanje amortizacije vodnokomunalne infrastrukture izraĊen je na temelju članka 39. stavka 7. Zakona o vodama koji daje pravnu mogućnost da Hrvatske vode donesu detaljnije provedbene planove vezane za pitanja od interesa za upravljanje vodama. Ovim Detaljnim provedbenim planom su prema zahtjevu Europske komisije od 16. veljaĉe 2022. godine dodatno razraĊene prioritizacija projekata odvodnje i proĉišćavanja komunalnih otpadnih voda, te amortizacija vodnokomunalne infrastrukture.

¹⁸¹ https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/Uprava_vodnoga_gospodarstva_i_zast_mora/Planski_dokumenti_upravljanja_vodama/Visegodisnji%20program%20gradnje%20komunalnih%20vodnih%20gradjevina%20za%20razdoblje%20do%202030%20godine.pdf

h) Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08)

Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske je temeljni dokument zaštite prirode, koji određuje dugoročne ciljeve i smjernice očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštićenih prirodnih vrijednosti, te načine njezina provođenja, u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem Republike Hrvatske.

Zakonom o zaštiti prirode propisana je analiza ciljeva i smjernica utvrđenih Strategijom, kao i analiza provedbe akcijskih planova svakih pet godina, te se po potrebi obavlja revizija Strategije.

Strategija se izrađuje na temelju izvješća o stanju prirode i zaštite prirode u Republici Hrvatskoj, koje sadrži podatke o stanju krajobraza, ekoloških sustava, stanišnih tipova, divljih svojti i zavičajnih udomaćenih svojti s analizom ugroženosti, te razloge ugroženosti i probleme zaštite, podatke o utjecajima korištenja prirodnih dobara na biološku i krajobraznu raznolikost, podatke o utjecajima pojedinih zahvata na prirodu, ocjenu provedenih mjera očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštićenih prirodnih vrijednosti, analizu provedbe dokumenata značajnih za zaštitu prirode te druge važne podatke za zaštitu i očuvanje prirode.

i) Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. g. (NN 72/17)

Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine temeljni je dokument zaštite prirode u Republici Hrvatskoj. U Strategiju su ugrađene smjernice globalnog Strateškog plana za bioraznolikost 2011. – 2020. koji je usvojen na 10. Konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti u Nagoyi, Japan. Tijekom procesa izrade Strategije razvijeno je pet strateških ciljeva koji su usklađeni sa Strategijom Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine. Kao što to nalaže Konvencija o biološkoj raznolikosti, Strategija je instrument koji osigurava implementaciju glavnih ciljeva Konvencije te osigurava ugradnju mjera očuvanja bioraznolikosti u relevantne sektorske i međusektorske planove, programe i politike.

Očuvanje prirode predstavlja temeljnu vrednotu ustavnog poretka Republike Hrvatske
(Ustav Republike Hrvatske)

Prioriteti zaštite prirode u narednom razdoblju čvrsto su vezani uz uspostavljanje provedbenih mehanizama za osiguranje povoljnog stanja očuvanosti vrsta i stanišnih tipova, prvenstveno uspostavom okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000.

Strategija, kao temeljni dokument zaštite prirode, ima za cilj očuvati raznolikost žive prirode, održavati funkcionalne ekosustave i omogućiti dugoročni održivi razvitak. Ona promovira smanjivanje direktnih i indirektnih utjecaja na bioraznolikost i georaznolikost, održivo korištenje prirodnih dobara, kao i jednoliku raspodjelu dobiti koja proizlazi iz korištenja genetskih izvora. Strategijom se među ostalim želi postići, da prirodne vrijednosti postanu svima prepoznatljive te da se primenom najnovijih znanstvenih i stručnih spoznaja osigura donošenje kvalitetnih strateških odluka na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Ciljevi Strategije usklađeni su s ciljevima Strateškog plana za bioraznolikost 2011. – 2020. Konvencije o biološkoj raznolikosti i s ciljevima Strategije Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine

Pet strateških ciljeva Strategije:

1 Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode	2 Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara	3 Ojačati kapacitete sustava zaštite prirode	5 Podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode
1.1. Osigurati jasan, usklađen i provediv zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizama očuvanja prirode 1.2. Oblikovati i uspostaviti reprezentativnu i funkcionalnu mrežu područja značajnih za očuvanje prirode 1.3. Standardizirati upravljanje u zaštiti prirode te uspostaviti sustav praćenja učinkovitosti 1.4. Razvijati suradničke oblike upravljanja te ojačati komunikaciju	2.1. Osigurati održivo korištenje prirodnih dobara kroz sektorske planske dokumente 2.2. Ojačati sustav provedbe ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu 2.3. Osigurati održivo korištenje zavičajnih, divljih vrsta čije iskorištavanje nije regulirano posebnim propisima 2.4. Zaštititi genetsku raznolikost i održivo koristiti genetske izvore 2.5. Očuvati nefragmentirana prirodna područja i obnoviti naružena staništa 2.6. Uspostaviti sustav upravljanja stranim vrstama te provoditi mjere spreječavanja unošenja i širenja te suzbijanja invazivnih stranih vrsta	3.1. Ojačati institucionalne kapacitete u zaštiti prirode 3.2. Nastaviti jačati tehnička znanja i vještine za učinkovito provođenje zaštite prirode 3.3. Povećati financijsku održivost sustava zaštite prirode 4 Povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi 4.1. Povećati znanje o stanju prirode 4.2. Povećati dostupnost podataka o stanju prirode 4.3. Vrednovati i karimirati usluge ekosustava u svrhu procjene njihovog stanja i poboljšanja	5.1. Unaprijediti razumijevanje i zastupljenost tema vezanih uz prirodu i njezinu zaštitu u obrazovnom sustavu te ojačati suradnju sa sektorom obrazovanja 5.2. Poticati i provoditi neformalnu edukaciju o zaštiti prirode 5.3. Unaprijediti informiranje javnosti u svrhu podizanja svijesti o prirodi i zaštiti prirode 5.4. Unaprijediti sudjelovanje u donošenju odluka koje su direktno ili indirektno vezane za zaštitu prirode

Slika 119. Strateški ciljevi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2025.

Izvor: https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/UPRAVA%20ZA%20ZA%20C5%A0TITU%20PRIRODE/strate%C5%A1ka/Strategija_letak.pdf

j) Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu ¹⁸²(NN 46/20)

Strategija prilagodbe postavlja viziju: Republika Hrvatska otporna na klimatske promjene te su postavljeni ciljevi: (a) smanjiti ranjivost prirodnih sustava i društva na negativne utjecaje klimatskih promjena, (b) povećati sposobnost oporavka nakon učinaka klimatskih promjena i (c) iskoristiti potencijalne pozitivne učinke, koji također mogu biti posljedica klimatskih promjena. Strategija prilagodbe određuje prioritetne mjere i koordinirano djelovanje kroz kratkotrajne akcijske planove te praćenje provedbe mjera. Procijenjen je utjecaj i ranjivost sljedećih sektora: hidrologija, vodni i morski resursi, energetika, poljoprivreda, šumarstvo, biološka raznolikost i prirodni ekosustavi, ljudsko zdravlje, prostorno planiranje i upravljanje obalnim područjem, upravljanje rizicima od katastrofa.

Tablica 107. Mjere visoke važnosti koja se odnosi na prostorno planiranje

Oznaka mjere	Naziv mjere	Oznaka i naziv aktivnosti	Vrsta mjere
ŠU-05	Provedba koncepta zelene infrastrukture u svrhu jačanja otpornosti na klimatske promjene u urbanim i ruralnim sredinama	ŠU-05-01. Izrada analize postojeće mreže zelenih i vodenih površina u urbanim i ruralnim sredinama (šume, park-šume, parkovi i ostalo gradsko zelenilo, potoci, rijeke i jezera) i mogućnosti unapređenja poveznica između pojedinih elemenata zelene i plave infrastrukture lokalnog i regionalnog značenja (primjerice linijske strukture, vodotoci, rijeke i jezera)	PR
		ŠU-05-02. Strateška sadnja drveća i ostalih drvenastih vrsta kako bi se ostvarila fizička i/ili funkcionalna povezanost između pojedinih elemenata zelene infrastrukture, uključujući i osnivanje parkovnih i/ili šumskih površina uz korita površinskih tokova te ekološka obnova i revitalizacija vodotoka u urbanim i ruralnim sredinama te na regionalnoj i lokalnoj razini	PR
		ŠU-05-03. Jačanje kapaciteta nadležnih tijela državne uprave na svim razinama za provedbu participativnog planiranja	ED
		ŠU-05-05. Prilikom planiranja novih zelenih površina dati prednost drvenastim vrstama pred travom koja zahtijeva veliku potrošnju vode za održavanje, a drveće bolje utječe na smanjenje učinka toplinskog otoka	RE

Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)

k) Strategija poljoprivrede do 2030. godine ¹⁸³(NN 26/22)

Osnovni je zahtjev Strategije učinkovitije korištenje javnih sredstava kroz bolje usmjeravanje poljoprivrednih potpora i sredstava za ruralni razvoj te dati smjernice i provedbene mehanizme koji će voditi proces transformacije.

U skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, strategija poljoprivrede je dugoročna nacionalna sektorska strategija. Strategija poljoprivrede je ujedno jedan od akata strateškog planiranja kojim se podupire provedba Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine i Strateškog cilja 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva u okviru »Zelene i digitalne tranzicije« kao jednog od četiri razvojna smjera koji će pridonijeti ostvarenju vizije Hrvatske 2030. godine.

Izvod iz Strategija poljoprivrede do 2030. godine:

„Strategija donosi viziju i plan provedbe strateške transformacije poljoprivrede i ruralnog prostora u Hrvatskoj za razdoblje do 2030. Ovaj akt strateškog planiranja je temelj za izradu, provedbu, praćenje i evaluaciju svih daljnjih strateških dokumenata i planova za poljoprivredu i ruralni razvoj nakon 2020.

¹⁸² https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_04_46_921.html

¹⁸³ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_03_26_325.html

Njime se daje osnova za izradu budućeg Strateškog plana u okviru ZPP-a, koji se mora pripremiti u skladu sa zahtjevima koji će vrijediti u proračunskom razdoblju EU-a do 2027.

Strategija sadrži viziju i plan strateške transformacije sektora ne samo na razini poslovanja poljoprivrednih gospodarstava, nego razmatra izazove, mogućnosti i sudionike koji utječu na širi poljoprivredno-prehrambeni sektor („više od farme“), uključujući poljoprivrednu proizvodnju, preradu, distribuciju proizvoda, tržište i zahtjeve potrošača („od polja do stola“).

Vizija razvoja poljoprivrede oblikovana je u četiri strateška cilja:

- povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora
- jačanje održivosti i otpornosti poljoprivredne proizvodnje na klimatske promjene
- obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima
- poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru.

RAZVOJNE POTREBE	STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI
1. Povećati dodanu vrijednost poljoprivredne proizvodnje 2. Povećati pravičnost dodjele potpore dohotku 3. Unaprijediti povezanost u lancu od proizvođača do potrošača 4. Unaprijediti poduzetničke sposobnosti proizvođača u poljoprivredno-prehrambenom sektoru 5. Uskladiti proizvodnju sa zahtjevima tržišta 6. Poticati veće sudjelovanje proizvođača u sustavima kvalitete 7. Unaprijediti vještine radne snage u poljoprivredno-prehrambenom lancu	I. Povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora	1.1. Povećanje učinkovitosti i dodane vrijednosti poljoprivrednih gospodarstava 1.2. Osiguravanje većih i stabilnijih prihoda za male proizvođače 1.3. Diverzifikacija tržišta za hrvatske poljoprivredno-prehrambene proizvode 1.4. Integracija MSP-ova i mladih poljoprivrednika u prehrambeno-poljoprivredne lance vrijednosti 1.5. Olakšavanje pristupa strateškim segmentima tržišta
8. Poboljšati okolišnu održivost poljoprivrednih praksi 9. Unaprijediti usklađenost između proizvodnih sustava i okolišnih uvjeta 10. Više i učinkovitije koristiti instrumente za upravljanje rizicima 11. Unaprijediti funkcioniranje tržišta poljoprivrednim zemljištem	II. Jačanje održivosti i otpornosti poljoprivredne proizvodnje na klimatske promjene	2.1. Unaprjeđenje održivog gospodarenja tlom, vodama i bioraznolikošću 2.2. Smanjenje ranjivosti na klimatske promjene i poticanje proizvodnje s niskim emisijama 2.3. Olakšavanje pristupa poljoprivrednom zemljištu
12. Unaprijediti koordinaciju između intervencija u ruralnim područjima 13. Unaprijediti javnu infrastrukturu u ruralnim područjima	III. Obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima	3.1. Smanjenje siromaštva u ruralnim područjima 3.2. Otvaranje radnih mjesta u ruralnim područjima 3.3. Ubrzavanje prijelaza na zeleno ruralno gospodarstvo
14. Potaknuti ulaganja u tehnologiju i inovacije 15. Unaprijediti pristup istraživanjima i razvoju te korištenje znanja i tehnologija	IV. Poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru	4.1. Povećanje javnih i privatnih ulaganja u istraživanja i razvoj 4.2. Unaprjeđenje prijenosa tehnologije

Slika 120. Odnos između razvojnih potreba, strateških ciljeva i prioriteta poljoprivredno-prehrambenog sektora
 Izvor: https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2021-09-23/183902/STRATEGIJA_POLJOPRIVREDE_DO_2030.pdf

Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013 - 2019. (NN 105/21)¹⁸⁴

Izvješće prikazuje utvrđene probleme u prostoru, analizira stanja i promjene u prostoru koje nastaju pod utjecajem različitih društvenih procesa i imaju veći ili manji neposredan utjecaj na prostor, predlaže rješenja za poboljšanje stanja te ukazuje na mogućnosti daljnjih usmjerenja prostornog razvoja.

U Izvješću o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013. - 2019. (2021) dane su preporuke koje su značajne za revitalizaciju depopuliranih područja u koje spada područje Sisačko-moslavačke županije u nastupajućem razdoblju. Također, svi propisi koji uređuju postupanje sa zaštićenom kulturnom i prirodnom baštinom, krajobrazom, poljoprivrednim tлом i šumama značajni su za razmatranje zbog svog utjecaja koji imaju na mogućnosti aktiviranja prostornih potencijala u ruralnim područjima.

Jedna od preporuka mjera je poticanje pokretanja gospodarskih programa namijenjenih razvoju i održanju maloga gospodarstva i samozapošljavanja na prostorima zahvaćenima intenzivnim procesom demografskog starenja, gradnju prometnica radi bolje i brže povezanosti s lokalnim i područnim urbanim središtima te gradnju šire društvene infrastrukture, a sve s ciljem sprječavanja daljnjih nepovoljnih migracijskih kretanja.

S obzirom na postojeće trendove i planirane aktivnosti zacrtane različitim sektorskim planskim dokumentima, za očekivati je intenziviranje pritisaka na prostor u Sisačko-moslavačkoj županiji iz sljedećih izvora:

- zahtjevi za povećanjem područja za gospodarski i turistički razvoj
- stavljanje u funkciju novih područja za iskorištavanje obnovljivih izvora energije
- povećanje riječnog prometa
- povećano reguliranje vodotoka za potrebe izgradnje hidroelektrana
- sve veća mogućnost unosa invazivnih vrsta i općenito utjecaj klimatskih promjena.

U tom smislu preporuke su sljedeće:

- intenzivirati izradu prostornih planova nove generacije radi unaprjeđenja sustava prostornog uređenja tj. izraditi PPPPO za područja koja nemaju izrađen taj plan odnosno izmjene i dopune donesenih PPPPO za koje se pokaže potreba
- provesti aktivnosti/projekte navedene u SPRRH
- po donošenju novog dokumenta ApolitikA 2021.-2030. provesti odgovarajuće aktivnosti
- pratiti provedbu prostorno-planske dokumentacije i stalnim nadzorom onemogućiti neprimjereno korištenje vrijednih prirodnih i kulturnih krajobrazova, dati primjeren značaj lokalnim prirodnim vrijednostima te spriječiti napuštanje tradicijskih aktivnosti koje dovodi do osiromašenja i nestajanja krajobrazne i biološke raznolikosti
- sanirati područja ozakonjene gradnje kroz izradu i provedbu UPU-a sanacije i/ili ukloniti prostorne ekscese u prostoru zaštićenih područja prirode
- korištenje/upravljanje/razvoj prostora prilagođavati rizicima od poplava i njihovim promjenama uslijed klimatskih promjena
- korištenje/upravljanje/razvoj prostora usklađivati s ciljevima zaštite voda (vodnog okoliša)
- integrirati rezultate procjena očekivanih klimatskih promjena za Hrvatsku i mjere prilagodbe klimatskim promjenama u prostorno plansku dokumentaciju, naročito u onu za urbana područja, što se nadopunjuje i slaže s programskim polazištima iz SPRRH, koja određuju aktivnu prilagodbu dinamici promjena jačanjem kapaciteta hrvatskog prostora i sustava prostornog uređenja za prilagodbu posljedicama klimatskih promjena te za smanjenje rizika od katastrofa
- do uspostave 'nove generacije' prostornih planova nastaviti obrade važećih prostornih planova po metodologiji kakva je korištena pri izradi ovoga Izvješća kako bi se osigurali konzistentni skupovi podataka u cilju praćenja stanja i trendova u prostoru
- korištenjem skupova podataka iz nove generacije planova omogućiti izračun obveznih prostornih pokazatelja i izradu automatiziranih izvješća te provedbu naprednih prostornih analiza
- ispitivati nužnost prenamjene vrijednih prirodnih područja u građevinska područja i poticati primjenu mjera za ublažavanje nepovoljnog djelovanja izgradnje infrastrukture i velikih zahvata

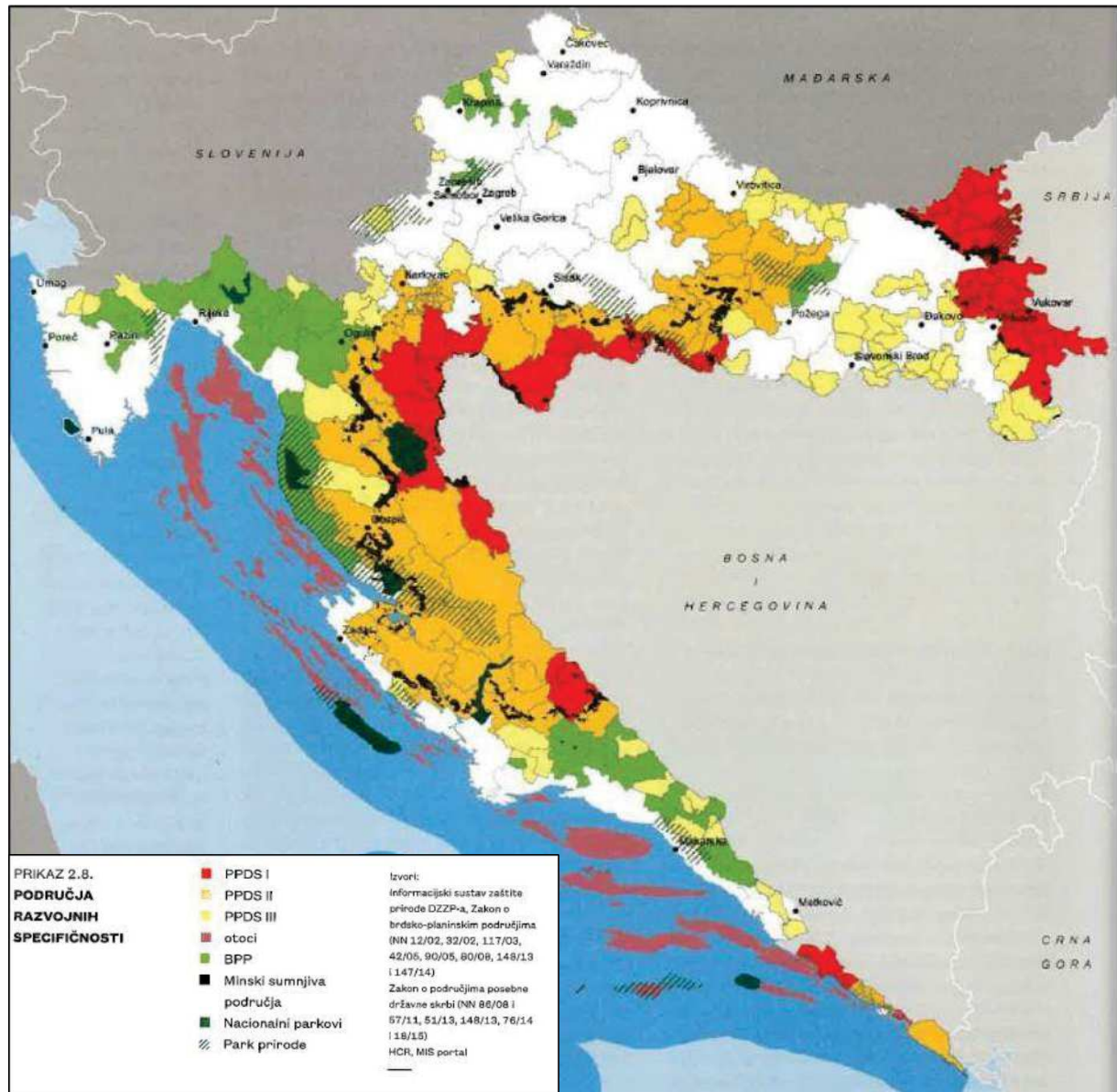
---

¹⁸⁴ Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2019. godine, Zavod za prostorno planiranje, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Zagreb, 2021.

Izvor: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_09_105_1854.html

---

- uspostaviti sustav unosa podataka u Registar brownfield područja u RH¹⁸⁵, koji je izrađen 2018. godine
- nastaviti razvoj ISPU-a kontinuiranim praćenjem razvoja tehnologija, uspostavljanjem novih modula iz djelokruga rada MPGI, nadogradnjom i redizajnom postojećih modula te uključivanjem u ISPU novih skupova podataka drugih tijela državne i javne uprave od značaja za prostorno uređenje
- provoditi EU strategiju o zelenoj infrastrukturi, ponajviše kroz održivu uporabu
- zemljišta i rješenjima utemeljenima na prirodi
- intenzivirati korištenje rezultata aktivnosti u regionalnim programima europske suradnje ESPON i URBACT.

Slika 121. Područja razvojnih specifičnosti, Izvor: Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za prostorni razvoj, Zagreb, (NN 106/17), str. 42.

¹⁸⁵ Brownfield područja su napuštene nekretnine ili nekretnine koje su se prestale koristiti u svojoj izvornoj namjeni (građevinski objekti i pripadajuće zemljište, uključujući infrastrukturu, neovisno o prethodnoj namjeni) te su slobodna za prenamjenu i ponovnu upotrebu.

3.3.2.2. Strateški dokumenti državne razine doneseni nakon 2022.g. tj. u tijeku izrade ovog Izješća

a) Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine¹⁸⁶ (NN 2/23)

Izvod iz Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine:

„Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine akt je strateškog planiranja hrvatskog turizma za razdoblje do 2030. godine, usklađen s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine i temeljnim dokumentima i politikama Europske unije i Republike Hrvatske. Strategija je usklađena s Tranzicijskim putom za turizam, koji je okosnica budućeg Europskog plana turizma do 2030. godine (Agenda 2030), Paktom za vještine u turističkom ekosustavu te ciljevima održivog razvoja UN Agende 2030. Izrada Strategije dio je reformskih procesa predviđenih Nacionalnim planom oporavka i otpornosti.

„U cilju ostvarenja vizije definirana su četiri ključna strateška cilja razvoja održivog turizma Hrvatske:

1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam,
2. Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu,
3. Konkurentan i inovativan turizam,
4. Otporan turizam.

Strateški ciljevi su umreženi, međusobno se podupiru i ostvaruju sinergijski učinak usmjeren ka dosizanju definiranih pokazatelja učinaka.“

Izvod iz poglavlja 8.1. Strateški cilj 1. »Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam« značajnog za razvoj Sisačko-moslavačke županije:

„Prioritetno područje 1.3. za strateški cilj 1. »Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam«: Razvoj posebnih oblika turizma i strukturirani razvoj proizvoda

Razvojem posebnih oblika turizma, odgovorit će se na trendove u turizmu i potražnju, s naglaskom na unaprjeđenju kvalitete postojećih turističkih proizvoda te stvaranje uvjeta za daljnji razvoj cjelogodišnjeg i prostorno ujednačenog turizma.

Osobito će se poticati:

- zdravstveni (medicinski, lječilišni, wellness) turizam temeljen na prirodnim resursima, prirodnim ljekovitim čimbenicima, stručnom osoblju i zdravoj prehrani
- eno-gastronomski turizam temeljen na autentičnoj ponudi hrane i pića, uključujući posebne ponude temeljene na vjeroispovijesti (halal, košer i dr.)
- sportski turizam koristeći preduvjete pogodne klime i prateće infrastrukture, uključujući zdravstvenu,
- aktivni (rekreativni) turizam temeljen na prirodnim preduvjetima (more, planine, šume, rijeke, i sl.), sportsko-rekreativnoj, adrenalinskoj infrastrukturi te svim drugim sadržajima, uključujući lovni i ribolovni turizam
- kulturni turizam temeljen na valorizaciji materijalne i nematerijalne kulturne baštine (osobito UNESCO), razvoj kulturnih tematskih cesta i putova (kulturne rute, hodočasnički putovi i sl.) te ostalim sadržajima kulturnih i kreativnih industrija
- seoski agroturizam temeljen na poljoprivredi i kvalitetnim lokalnim proizvodima kao značajnom pokretaču njegova razvoja, pri čemu poljoprivredna gospodarstva ostvaruju ključnu ulogu kao proizvođači i pružatelji turističkih usluga
- poslovni turizam (MICE) temeljen na privlačnosti Hrvatske kao destinacije za kongrese, seminare, konferencije, sajmove i sl.
- gradski turizam (engl. city break) temeljen na novim trendovima i potrebi turista za raznolikom ponudom kulturnih, arhitektonskih, tehnoloških, društvenih i prirodnih doživljaja i sadržaja za razonodu i poslovne aktivnosti
- turizam na rijekama i jezerima (kružna putovanja, izletnička plovidba) temeljen na netaknutoj prirodi, krškim oblicima te očuvanim rijekama i jezerima
- lovni turizam (uključujući i razgledanja lovišta, fotolov, fotosafari)
- nautički turizam temeljen na očuvanju okoliša, kvalitetnim marinama i ostaloj infrastrukturi
- obalni turizam (»sunce i more«) temeljen na tradiciji, prepoznatljivosti i kvaliteti.“

---

¹⁸⁶https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2023_01_2_18.html

b) Plan razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine, svibanj 2023.¹⁸⁷

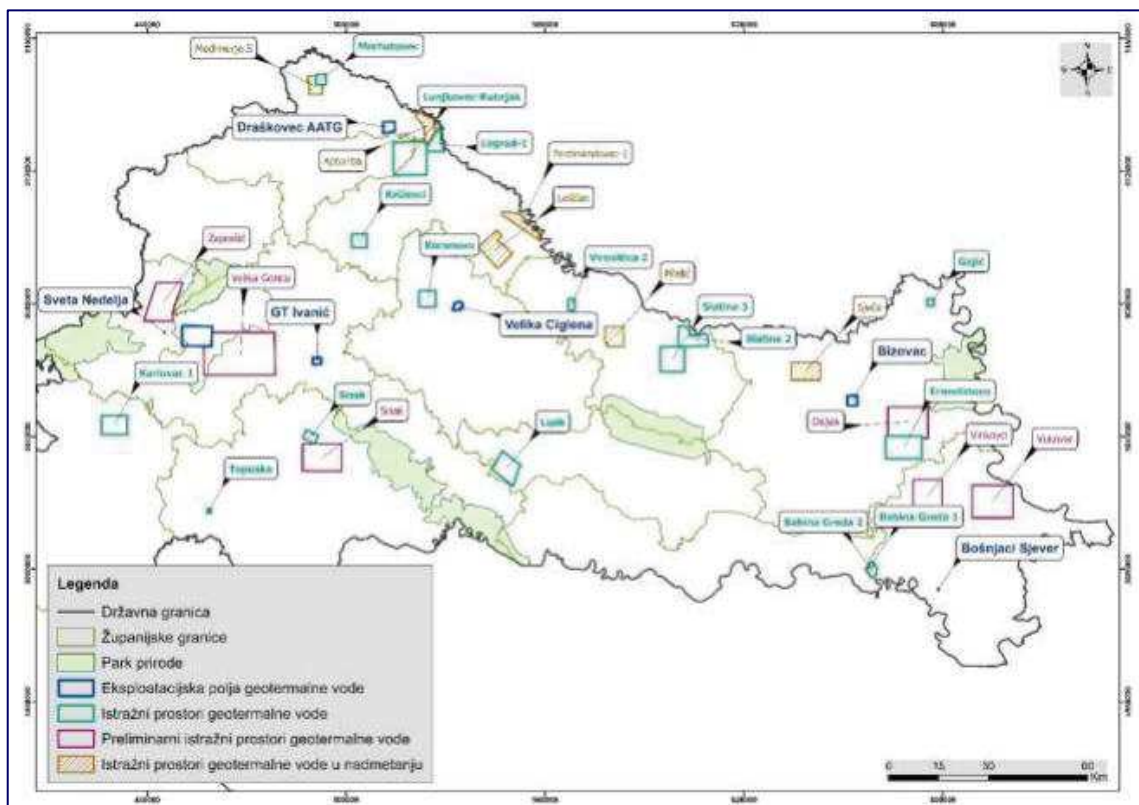
Plan je usklađen sa Strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/20), Zakonom o obnovljivim izvorima energije i učinkovitoj kogeneraciji (kroz koji se postojeći visoki udio obnovljivih izvora u grijanju i hlađenju, sukladno Direktivi (EU) 2018/2001, treba u narednom desetljeću povećavati, na način da svaka država članica nastoji povisiti udio obnovljive energije u tom sektoru okvirno za 1,1 % za Republiku Hrvatsku kao godišnji prosjek izračunat za razdoblje od 2021. do 2025. i od 2026. do 2030., polazeći od udjela obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja u 2020. godini.

Temeljni dokument donesen na razini Europske unije kojim je definiran način učinkovitog korištenja prirodnih resursa jer Europski zeleni plan (COM/2019/640). Kao preduvjet za ostvarenje navedenog plana postavljeno je ponovno razmatranje politike za opskrbu čistom energijom u gospodarstvu, industriji, proizvodnji i potrošnji, velikoj infrastrukturi, prometu, poljoprivredi i prehrambenom sektoru, građevinarstvu, poreznom sektoru i sektoru socijalne skrbi. Osnovni cilj je postizanje klimatske neutralnosti Europske unije do 2050. godine.

Obnovljivi izvori energije, među kojima je i geotermalna energija, imat će središnju ulogu u tranziciji na čistu energiju i na takav će se način moći postići cilj smanjenja emisije stakleničkih plinova 2030. godine za više od 50 % u odnosu na 1990. godinu. Podrškom snažnijem uvođenju obnovljivih izvora energije u sve sektore društva i gospodarstva potaknula bi se dekarbonizacija energetskeg sektora.

Trenutni prostori na kojima se obavljaju istražne aktivnosti s ciljem eksploatacije geotermalne vode u energetske svrhe u Republici Hrvatskoj na području Sisačko-moslavačke županije:

- IPGTV Sisak površina 10,78k km²
- IPGTV Topusko površina 1,42 km².

Slika 122. Prostori na kojima se obavljaju istražne aktivnosti s ciljem eksploatacije geotermalne vode u energetske svrhe u Republici Hrvatskoj

Izvor: Plan razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine, svibanj 2023

¹⁸⁷Izvor:

https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/UPRAVA%20ZA%20ENERGETIKU/Strategije,%20planovi%20i%20programi/Novi%20direktorij/Plan%20razvoja%20geotermalnog%20potencijala%20Republike%20Hrvatske_11%2005%202023.pdf

3.3.2. Strateški dokumenti županijske razine

3.3.2.1. Strateški dokumenti županijske razine izrađeni prije 2019. za koje još traje provedbeno razdoblje te strateški dokumenti izrađeni u razdoblju od 2019. – 2022.

Pravac razvoja Sisačko-moslavačke županije determiniran je sljedećim strateškim dokumentima:

a) Razvojna strategija Sisačko-moslavačke županije 2017. -2020. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije,, br.23/2018)

Izješće o provedenom postupku Strateške procjene utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije od 2017. –2020. godine

b) Program razvoja lovstva na području Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije,, 36/2018)¹⁸⁸

Odluka o ustanovljenju zajedničkih lovišta na području Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije,, 4/2007 i 7/2019).

c) Procjena rizika od velikih nesreća za područje Sisačko-moslavačke županije, 2019.¹⁸⁹

d) Masterplan prometnog razvoja Sisačko-moslavačke županije – Funkcionalna regija Središnja Hrvatska i Strateška procjena utjecaja Masterplana Sisačko-moslavačke županije na okoliš¹⁹⁰, donesen 30.4.2020.

e) Provedbeni program Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021.-2025.¹⁹¹

Ovaj program donesen je nakon katastrofalnih potresa 2020. godine stoga je baziran na obnovu, revitalizaciju te daljnji razvoj kroz jačanje gospodarstva.

i) Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom donesen 31.12.2021.g.¹⁹²

„Potres koji je pogodio područje Sisačko-moslavačke županije krajem prosinca 2020. godine imao je katastrofalne posljedice, te je svojim opsegom i intenzitetom ugrozio zdravlje i živote stanovnika, imovinu i okoliš te onemogućio normalno i redovito odvijanje životnih i gospodarskih djelatnosti. Zbog toga je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 4. siječnja 2021. godine donijela Odluku o proglašenju katastrofe na području pogođenom potresom, na sjednici održanoj 14. siječnja 2021. godine Vlada je donijela Odluku o pokretanju postupka izrade Programa društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom. te je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije pristupilo njegovoj izradi. Ddokument predstavlja Prijedlog navedenog Programa.

U njemu su predložena dva strateška usmjerenja: poticanje razvoja osnovnih činitelja konkurentnosti Sisačko-moslavačke županije i JLS-ova u njezinom sastavu, te uklanjanje i ublažavanje posljedica uzrokovanih potresom. Tako definirana strateška usmjerenja kao i predloženi prioritetni ciljevi djelovanja nositelja javnih politika u okviru svakog od njih, sukladni su intenciji Vlade Republike Hrvatske da se rješavanju posljedica potresa na području Sisačko-moslavačke županije pristupi kroz dva odvojena, ali komplementarna razvojna procesa: što brže obnove zgrada i infrastrukture oštećenih ili uništenih u potresu te kreiranja poticajnog okvira za društvenu i gospodarsku revitalizaciju Županije.

---

¹⁸⁸

¹⁸⁹ https://www.smz.hr/images/stories/okolis/2020/Procjena_rizika_od_velikih_nesreca_za_podrucje_SMZ.pdf

¹⁹⁰ https://www.smz.hr/images/stories/gospodarstvo/2020/masterplan/Masterplan_prometnog_razvoja_smz.pdf

¹⁹¹ Izvor. https://www.smz.hr/images/stories/ured/2022/Provedbeni_program_Sisacko-moslavacke_zupanije_za_razdoblje_2021-2025.pdf

¹⁹² ("Narodne novine" broj 147/21 .)

Kapitalni projekti u dugoročnom razdoblju

Izgradnja autoceste A11 Zagreb-Sisak

Slika 123. Izgradnja autoceste A11 Zagreb-Sisak

Izvor: Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom

Jedan od ključnih projekata za revitalizaciju Sisačko-moslavačke županije je izgradnja Autoceste A11 Zagreb – Sisak ukupne duljine 42,0 km koja je započela 2006. godine. Do sada je izgrađeno i pušteno u promet 30 kilometara autoceste od čvora Jakuševac (A3) do čvora Lekenik, a preostalo je izgraditi dionicu od čvora Lekenik do interregionalnog čvora Sisak u dužini od 10,9 km.

Nastavno na Odluku Vlade Republike Hrvatske od 4. veljače 2021., Hrvatske autoceste su početkom ožujka 2021. pokrenule aktivnosti za nastavak izgradnje autoceste Zagreb-Sisak, dionice od Lekenika do čvora Siska. U ožujku 2021. raspisan je postupak javne nabave u vrijednosti od 300 milijuna kuna, te stručnog nadzora nad radovima u vrijednosti od 7,5 milijuna kuna. Rok za izvođenje radova je 24 mjeseca.

Na autocesti A11, na dionici Lekenik – Sisak, u tijeku su radovi na izmještanju instalacija ugovorene vrijednosti od 42.997.991,58 kn. Također su ugovoreni i zaštitni arheološki radovi u iznosu od 11.152.400,00 kuna čiji početak se očekuje u III. kvartalu 2021. godine.

Hrvatske autoceste pokrenule su aktivnosti za izgradnju autoceste A11 od čvora Sisak do Mošćenice što doprinosi boljoj povezanosti gradova Petrinje i Gline, a ujedno predstavlja obilaznicu Siska. Gradnja 1. faze (jedan kolnik autoceste) je procijenjena na vrijednost od 130 milijuna kuna uz vrijeme realizacije 4 godine i/ili izgradnje čvora Petrinja na trasi autoceste s procijenjenim iznosom od 50 milijuna kuna, uz vrijeme realizacije 3 godine.

Projekt „Sisačko-moslavačka županija – centar gaming industrije“

Izgradnja kampusa industrije videoigara PISMO u Novskoj jedan je od strateških projekata Republike Hrvatske. Kampus bi se trebao nalaziti na području Poduzetničke zone Novska, na parceli većoj od 90.000 četvornih metara, podrazumijeva izgradnju i pokretanje kampusa gaming industrije u Novskoj. Realizacija ovog projekta će profilirati Grad Novsku kao regionalni centar industrije videoigara tj. jedne od najprofitabilnijih svjetskih industrija. Projekt se odnosi na dvije komponente – infrastrukturnu i poduzetničku. Infrastrukturna komponenta odnosi se na izgradnju i stavljanje u funkciju (opremanje uredskom i specijaliziranom opremom) kampusa gaming industrije u gradu Novskoj - zgrada Fakulteta, Studentskog i učeničkog doma, Poduzetničkog inkubatora za eSport/4000 mjesta/ i Akceleratora gaming industrije.

Poduzetnička komponenta odnosila bi se na poticanje MSP-ova i start-upova u gaming industriji na području Republike Hrvatske. Cilj je stvoriti sustav financijskih potpora za tvrtke koje rade u području

razvoja i proizvodnje video igara. Sustav potpora bio bi organiziran s nacionalne razine, te bi motivirao stvaranje novih i očuvanje i modernizaciju postojećih proizvodnih kapaciteta koji će proizvoditi elektroničke i druge proizvode visokog stupnja finalizacije, veće dodatne vrijednosti na održiv i ekološki prihvatljiv način. Cilj je kroz projekt pružiti potporu za 2000 korisnika.

Slika 124. Projekt „Sisačko-moslavačka županija – centar gaming industrije“

Izvor: Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom

Izgradnja kongresnog centra Topusko

Projekt izgradnje kongresnog centra Topusko u vrijednosti 325.000.000,00 kuna obuhvaća rekonstrukciju smještajnih kapaciteta i razvoj pratećih sadržaja za potrebe kongresnog centra (nova kongresna dvorana, izgradnja Lječilišne restauracije, obnova smještajnih kapaciteta, unutarnjih i vanjskih bazena, blatnih kupki, obnova Vile Mirna i Vile Zelengaj).

Projektom je predviđena i obnova centralne toplinske stanice kojom će biti omogućena klimatizacija, grijanje i hlađenje svih prostora korištenjem geotermalne energije. Provedbom projekta očekuje se proširenje i povećanje turističke ponude, povećanje iskorištenosti postojećih smještajnih kapaciteta i turističkog prometa za 30%, dodatno zapošljavanje djelatnika i povećanje prihoda.

Slika 125. Izgradnja kongresnog centra Topusko

Izvor: Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom

Prijedlog Programa osim navedenih smjernica i prioriternih ciljeva sadrži i prijedlog mjera i aktivnosti, te prikaz započetih i planiranih projekata na području Županije koje se odnose na realizaciju ciljeva i mjera. Sam pristup definiranju mjera i grupa aktivnosti je takav da omogućava značajan stupanj fleksibilnosti u operacionalizaciji, odnosno provedbi Projekta. Detaljnu konkretizaciju predloženih mjera i aktivnosti predviđena je da se napravi u okviru godišnjih operativnih programa pojedinim nadležnih institucija i tijela državne uprave.”¹⁹³

Tablica 108. Sažeti prikaz učinaka potresa na demografska kretanja

	Stanje prije potresa	Učinci potresa	Razvojne implikacije
Ljudski kapital	Prosječna gustoća naseljenosti od 32,37 stanovnika na km ² - treća najrjeđe naseljena županija. Indeks starenja od 165,41% ukazuje na dramatičnu fazu depopulacije.	Iako je početkom ožujka 2021. služba za traženje zabilježila je da je ukupno 3.599 osoba napustilo svoje prebivalište, od čega je većina, i to 2.883 privremeno raseljeno u druge dijelove Hrvatske, na prostoru Županije traje ubrzana demografska tranzicija potaknuta posljedicama potresa. Prema neslužbenim podacima dio stanovnika već se trajno iselio. Konačni demografski gubici ovisit će o duljini trajanja obnove i oporavka. Također, poseban problem predstavlja i izostanak ili smanjeni obim poslovnih aktivnosti koji dovodi i do smanjenja dohotka te potrošnje dijela stanovnika.	Potres je dodatno intenzivirao trajna negativna demografska kretanja te osiromašenje ljudskih potencijala na prostoru županije. Nepovoljna demografska struktura i smanjenje obrazovne razine dodatno smanjuju otpornost zajednice na vanjske šokove te predstavljaju otegotnu okolnost za brz i uspješan oporavak.
Socijalni aspekti	Socio-ekonomska analiza te analiza fiskalnih pokazatelja ukazala je na kontinuiranu divergenciju ostvarenih dohodaka i izvornih proračunskih prihoda po per capita osnovi između SMŽ i Republike Hrvatske..	Nisu poznati razmjeri posljedica potresa na pogoršanje socijalne slike SMŽ. Uvjeti života te socijalna struktura prostora dodatno su narušeni kroz pogoršanje uvjeta stanovanja te gubitak dohotka stanovništva. Intenzivirani su problemi ugroženih skupina stanovništva kroz otežano kretanje, uvjete stanovanja te različite psihosocijalne probleme. U Sisačko-moslavačkoj županiji oštećeno je ukupno 49 objekata koji pružaju usluge socijalne skrbi (33 uporabljiva, 10 privremeno neupotrebljivih, 6 neupotrebljivih).	Socijalna skrb vezana za ranjive skupine stanovništva u kratkom roku je dramatično pogoršana te su se životni uvjeti za veliki broj stanovništva značajno pogoršali. Sustav socijalne skrbi i prije potresa bio je u velikoj mjeri preopterećen uslijed nedostatnog financijskog potencijala, ali još i više nedostatnim institucionalnim te kadrovskim kapacitetima.
Stanovanje	Prostor županije karakterizira veliki broj napuštenih i praznih prostora i građevina. Prema stopi napuštenosti Sisačko-moslavačka županija nalazi se na prvom mjestu s najvećom stopom napuštenosti od 52,7 napuštena stana na 1000 stanovnika.	Stanovanje je najviše pogođen sektor, čineći najveći udio evidentiranih oštećenih nekretnina. Najčešća kategorija oštećenih stanova bile su obiteljske kuće, jer one čine najveći dio ukupnog stambenog fonda. Stambene zgrade u povijesnim dijelovima Siska, Petrinje i Gline bile su druga kategorija koja je pretrpjela značajnu štetu.	Dotrajalost i slabo održavanje stambenog fonda, uz slabu potražnju već prije potresa rezultiralo smanjenom vrijednosti. Stoga su i oštećenja bila izraženija. Veliki dio oštećenih objekata nije legaliziran i do 80% stambenih objekata u vlasništvu fizičkih osoba), a za dio objekata nisu riješeni imovinsko pravni odnosi.

Izvor: Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom

¹⁹³ Izvod iz „Programa društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom“

Tablica 109. Sažeti prikaz učinaka potresa na gospodarska kretanja

	Stanje prije potresa	Učinci potresa	Razvojne implikacije
Gospodarstvo	<p>Županiju karakterizira kontinuirano gospodarsko slabljenje, ispodprosječno stanje u odnosu na prosjek Republike Hrvatske. Nominalni porast hrvatskog BDP-a tijekom promatranog razdoblja bio je čak za 11,34 postotna boda veći od porasta BDP-a Županije. 2018. godine udio Županije u hrvatskom BDP-u bio je za 0,28 postotnih bodova manji nego 2015. godine te je iznosio svega 2,56%. Prema kriteriju trenutno važećeg indeksa razvijenosti čak 84% teritorija Županije je ispodprosječno razvijeno, odnosno ima status potpomognutog područja.</p>	<p>Sisačko-moslavačka županija imala je najveće oštećeno područje u poslovnom sektoru (u smislu površine objekata). Više od 75 posto oštećenog područja u poslovnom sektoru bilo je u SMŽ, a više od polovice infrastrukture koja se u poslovnom sektoru smatra neupotrebljivom (crvenom) nalazila se u SMŽ. Gotovo sva industrija prijavljena kao privremeno neupotrebljiva (žuta) imala je sjedište u SMŽ. U početnom razdoblju, ali i sada, poduzetništvo i obrtništvo trpi štete zbog zastoja u prometu, a posebice prekida isporuke električne energije, energenata te opskrbe vodom za ljudsku potrošnju.</p>	<p>Kao jedna od Županija sa najslabijim gospodarskim potencijalom te najnepovoljnijim gospodarskim kretanjima, Sisačko-moslavačka županiju karakterizira slaba otpornost poduzetništva i obrtništva te gospodarstva u cjelini. Prestanak te smanjenje obujma poslovanja mogu biti od presudne važnosti za financijsku održivost u kratkom roku te utjecati na trajni prestanak poslovanja.</p>
Poljoprivreda	<p>S obzirom na strukturu gospodarskih djelatnosti i ostvarenje dodane vrijednosti, poljoprivreda nije značajna za gospodarstvo županije. Međutim, predstavlja značajan izvor dohotka za ruralno stanovništvo. Poljoprivredu karakterizira nedovoljna kapitalna opremljenost, usitnjena gospodarstva, veliki broj neobrađenih poljoprivrednih površina (70%) te problemi vezani za neprimjeren pristup javnoj te poslovnoj infrastrukturi.</p>	<p>Potres je uzrokovao značajna oštećenja javne vodoopskrbne mreže, ali i uzrokovao zagađenja u brojnim privatnim bunarima koje su stanovnici i poljoprivrednici koristili zbog nedostatne javne infrastrukture. Zbog oštećenja privatnih bunara, povećana je potreba za novim priključcima na sustav javne vodoopskrbe. Mrežu je također potrebno proširiti na područja koja prije potresa nisu bila opskrbljena vodom iz sustava javne vodoopskrbe.</p>	<p>Neprijmjerena javna mrežna infrastruktura, posebice elektroenergetska i vodoopskrbna mreža koja predstavlja dugogodišnji problem za produktivniju poljoprivrednu i stočarsku djelatnost, dodatno je ugrožena zbog privremenih i trajnih prekida opskrbe u pojedinim područjima županije. K tome se pridružuju i nepovoljna demografska kretanja i povezana nedostatna radna snaga, ali i institucionalni međusektorski problemi koji dovode do međusobne kolizije određenih djelatnosti – poljoprivreda, lov, stočarstvo i šumarstvo.</p>
Poslovna infrastruktura	<p>Poduzetništvo na prostoru Županije karakterizira usmjerenost na radno-intenzivne djelatnosti te ispodprosječna kapitalna opremljenost rada, što uz ostale čimbenike, rezultira smanjenom produktivnosti te posljedično, slabijom konkurentnosti poslovanja u odnosu na prosjek Republike Hrvatske.</p>	<p>Sisačko-moslavačka županija pretrpjela je nemjerljive štete u poslovnom sektoru gdje je primjerice od 303 poslovna prostora, njih 66 klasificirano kao privremeno neupotrebljivo, 70 neupotrebljivo, a za 67 objekata nije bilo podataka što znači da dio poduzetnika privremeno i trajno nije u mogućnosti obavljati svoje poslovne aktivnosti.</p>	<p>Učinci potresa na poslovanje poduzetnika i obrtnika su dramatični, posebno su ugroženi manji poslovni subjekti. Ostaje za vidjeti u kojoj mjeri će se izostanak prihoda zbog prestanka ili smanjenja poslovanja odraziti na poslovne rezultate, ali može se pretpostaviti trajan gubitak određenog broja poduzeća i obrta.</p>

Izvor: Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom

Tablica 110. Sažeti prikaz učinaka potresa na društvenu infrastrukturu

	Stanje prije potresa	Učinci potresa	Razvojne implikacije
Odgoj i obrazovanje	Brojni pokazatelji upućuju na probleme, od ekonomske cijene smještaja u vrtiće koja je među najvišima u Republici Hrvatskoj, smanjenja pada broja učenika na svim razinama, visokom omjeru učitelja i učenika (peto mjesto među županijama) te ispodprosječnim obrazovnim rezultatima. Problemi su intenzivirani kada je riječ o ruralnom stanovništvu.	Potres je izazvao izravne štete na 15 škola koje su klasificirane privremeno neupotrebljive, a 13 škola je neupotrebljivo. Stoga, privremeno, velik dio djece nije pohađao školu ili vrtić, a veliki broj djece zbog nedostupnosti širokopojasne infrastrukture nisu mogla pratiti nastavu putem interneta. Također, prema izvješćima UNICEF-a, ukupno 20 učitelja u Sisačko-moslavačkoj županiji otišlo je u prvih 50 dana nakon potresa, a 3.123 djece moralo je promijeniti školu te velikim dijelom pohađati škole u gradu Zagrebu ili Zagrebačkoj županiji.	Štete na objektima odrazile su se na pad kvalitete obrazovanja na svim razinama predškolskog odgoja i obrazovanja. Takvo stanje odrazit će se na dodatno smanjenje kvalitete obrazovnog sustava i budući obrazovni potencijal radno-aktivnog stanovništva i iseljavanje dijela učiteljskog kadra te učenika u okolne Županije imat će trajne posljedice.
Zdravstvo	Na području Županije, standard zdravstvenih usluga bilježi pokazatelje koji su ispod prosjeka u odnosu na razvijenija područja Republike Hrvatske te su zdravstvene usluge otežane ruralnom stanovništvu. Na pojedinim dijelovima Županije otežana je dostupnost primarnoj te specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti.	U zdravstvenom sektoru pogođeni su pacijenti, medicinsko osoblje i nemedicinsko osoblje. Kao rezultat potresa, 622 djelatnika privremeno nisu mogla raditi, a 96 djelatnika trajno. Najteža šteta dogodila se u općoj bolnici u SMŽ, koja je glavni pružatelj medicinske pomoći u regiji.	Potres je utjecao na pristup zdravstvenim uslugama te je narušio standarde usluge i otežao pristup usluzi stanovnicima ruralnih područja te ranjivim društvenim skupinama. Poseban problem predstavlja potencijalni odljev liječnika i medicinskog osoblja.
Kultura	Na području Sisačko-moslavačke županije nalazi se vrijedna prirodna i kulturna baština, lokalnog, nacionalnog i međunarodnog značenja, koja je ugrožena zbog neprimjerenog sustava zaštite i očuvanja. Poseban problem predstavljaju nedovoljna i sve manja financijska sredstva, premalen broj kulturnih ustanova te nedostatni kadrovski i tehnički potencijali.	U povijesnim urbanim zonama Siska, Petrinje i Gline oko 50% pregledanih stambenih jedinica pretrpjele su značajnu štetu. U stambenom sektoru 142 pojedinačna nepokretna kulturna dobra pretrpjela su određenu štetu, a 103 od njih su kategorizirana kao „privremeno neupotrebljiva“ ili „neupotrebljiva“. Oštećene su brojne zgrade a najveći broj odnosi se na sakralne građevine, uglavnom crkve i kapele.	Bogata kulturna i povijesna baština predstavlja dodatan teret za brzinu i financijsko opterećenje procesa obnove. Naime, veliki broj zaštićenih objekata predstavlja proceduralni problem u realizaciji zahtjeva za obnovu. Isto tako, dramatično poskupljuje trošak obnove.
Sport	Problem s kojim se sportaši suočavaju je manjak sportskih građevina, dakle postojala je potreba za izgradnjom novih, a i postojeće sportske građevine su stare i bilo ih je potrebno obnoviti. Mogućnost izgradnje/ili građevinskog zahvata na sportskim građevinama i do sada je bila mala iz razloga nedostatka financijskih sredstava za isto.	Potres je izazvao štete na 31 sportskoj građevini, od kojih je 13 kategorizirano kao „neupotrebljivo“.	Problem nedostatka sportskih građevina kao i potreba za građevinskim zahvatom na već postojećim sportskim građevinama, potres je još dodatno potencirao.

Izvor: Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom

Tablica 111. Sažeti prikaz učinaka potresa na javnu mrežnu infrastrukturu

	Stanje prije potresa	Učinci potresa	Razvojne implikacije
Prometna	Prostor Županije karakterizira nerazvijena i dotrajala prometna infrastruktura te slaba . Problem predstavlja i nerazvijena mreža javnog prijevoza unutar županije te prema gravitacijskim središtima.	Potres je izazvao značajnu štetu Na autocestama, državnim, županijskim, lokalnim i nerazvrstanim cestama. Zabilježene su štete na kolniku te infrastrukturi (mostovi, nadvožnjaci, vijadukti, prolazi.). Na željezničkoj infrastrukturi nije prijavljena značajnija šteta.	Oštećenja prometne infrastrukture izazvala su privremene zastoje u prometu. Problem je i trajni deficit prometne infrastrukture te neprimjeren sustav javnog prijevoza što utječe na produktivnost poduzetnika i aktivaciju radne snage.
Energetska	Energetsku infrastrukturu tobiležava nedovoljno razvijena distributivna mreža te ispodprosječna priključenost stanovništva na elektroenergetsku te plinsku mrežu.	Potres je uzrokovao privremene prekide opskrbe energentima, vodom te električnom energijom, ali i dodatna naprezanja sustava u kontekstu potrebe dodatnih priključaka za alternativne oblike smještaja. Štete u energetske sektoru uglavnom su se odnosile na distributivnu mrežu.	Potres je uzrokovao privremene prekide u obustavi, posebice, električne energije. Problem je postojeća distributivna mreža u koju su potrebna značajna ulaganja na prostoru čitave Županije.
Vodoopskrba i odvodnja	Sustav javne vodoopskrbe te sustav javne odvodnje karakteriziraju ispodprosječni kapaciteti pa tako samo dio naselja ima potpunu ili djelomično riješenu opskrbu vodom za ljudsku potrošnju, niti jedno naselje nema izgrađen cjeloviti sustav javne odvodnje s pripadajućim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.	Posljedice potresa u najvećoj su mjeri pogodile dio stanovništva koji nije bio priključen na javnu infrastrukturu tj. koristili su bunare, koji su u velikom broju postali zagađeni i neprikladni za korištenje, ili su urušeni a za čiju sanaciju je potrebno izdvojiti značajna financijska sredstva ili su trajno presušili. (područje Banovine). Zbog oštećenja stambenog fonda velik broj stanovnika nije u prilici koristiti vodu za ljudsku potrošnju te sustav javne odvodnje na koji su objekti priključeni već se služe alternativnim rješenjima što povećava zdravstvene rizike ipovećava financijske troškove dionika koji su u obvezi osigurati opskrbu zdravstveno ispravnom vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju.	Značajni gubici vode te oštećenja cjevovoda, uzrokovali su dodatno financijsko opterećenje za sustav javne vodoopskrbe čiji su kapaciteti dodatno opterećeni povećanim potrebama za novim priključcima. Financijski izazov povećavaju i spomenuta ispodprosječna priključenost na sustav javne vodoopskrbe i javne odvodnje. Sve navedeno povećava zdravstvene rizike te smanjuje kvalitetu života u kratkom i srednjem roku.
Telekomunikacijska infrastruktura	Sisačko-moslavačka županija se po gustoći priključaka širokopojsnog pristupa internetu te pokrivenosti 4G mrežom nalazi na začelju hrvatskih županija.	Iako širokopojsna infrastruktura nije značajnije oštećena, zbog njene neprimjerenosti prouzročeni su komunikacijski problemi te nemogućnost priključenja privremenih stambenih jedinica i kontejnera.	Neprikladnost kapaciteta te distribucije informacijsko-telekomunikacijske mreže jedno je od ključnih ograničenja digitalne tranzicije Županije te povećanja produktivnosti i javnog i poslovnog sektora.

Izvor: Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom

Tablica 112. Vremenska uvjetovanost učinaka, razvojnih ograničenja te mjera javne intervencije

Vremenski period	Učinci potresa	Razvojna ograničenja	Potencijalna intervencija
KRATKI ROK (od 1–2 godine)	-pogoršanje kvalitete života -privremeno iseljavanje dijela stanovništva -prekid i smanjenje društvenih i poslovnih aktivnosti -psihosocijalne te zdravstvene posljedice izostanka javnih usluga – zdravstva i socijalne skrbi	-otežani egzistencijalni uvjeti (pristup vodi za ljudsku potrošnju, stanovanje...) -otežane poslovne aktivnosti -otežan rad institucija -otežan pristup javnim uslugama	-kompenzacija dohotka fizičkim i pravnim osobama -potpora poduzetnicima i obrtnicima za prevladavanje kratkoročne likvidnosti -brzo osiguranje pristupa zadovoljavajućim stambenim uvjetima -hitna sanacija ključne javne infrastrukture ili osiguranje alternativnih rješenja -hitna zakonska intervencija u pogledu osiguranja realizacije zahtjeva za obnovu
SREDNJI ROK (2-5 godina)	-prestanak rada dijela poslovnih subjekata -nedostatna radna snaga -problemi u pristupu javnoj infrastrukturi -intenziviranje problema u sustavu zdravstvene i socijalne skrbi -odljev mlađeg stanovništva te pogoršanje obrazovne strukture	-nepovoljno poslovno okruženje -neodgovarajuća struktura tržišta rada i nedostatak kadra -neprimjerena javna infrastruktura -neprimjerena društvena infrastruktura	-aktivacija stambenog i poslovnog fonda u punom opsegu -mjere podizanja kvalitete poslovnog okruženja (dozvole, financijske potpore, savjetodavna pomoć, infrastruktura) -mjere primjerene sanacije i održavanja te unapređenja postojeće javne infrastrukture -kvalitetno upravljanje imovinom te prenamjena dijela imovine u potrebnu društvenu i poslovnu infrastrukturu -priprema planova za izgradnju nove javne infrastrukture -aktivacija poduzetničkih centara, inkubatora te svih oblika poduzetničkih potpornih institucija -ulaganja u novu javnu infrastrukturu, dostizanje standarda RH - osiguranje prometne, energetske i vodoopskrbne infrastrukture te visokog postotka priključenja stanovništva
DUGI ROK (više od 5 godina)	-trajan demografski odljev i pogoršanje demografske strukture -nastavak i intenziviranje nepovoljnih gospodarskih kretanja -pogoršanje jaza potražnje i ponude na tržištu rada -pad standarda javne infrastrukture i ostalih javnih usluga	-trajno pogoršanje demografskog te gospodarskog kapaciteta županije -trajno pogoršanje kvalifikacijske te stručne strukture tržišta rada -izostanak ulaganja u novu javnu mrežnu infrastrukturu	-aktivacija mjera demografske obnove, poticanja doseljavanja te privlačenja deficitarnih zanimanja -podizanje produktivnosti postojećih poslovnih subjekata, orijentacija na povratak proizvodnji i većem udjelu visokih tehnologija

Izvor: Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom

d) Provedbeni program razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022. – 2025. godine¹⁹⁴ (kolovoz 2022.)

Cilj programa je aktiviranje svih raspoloživih turističkih potencijala naročito razvijati sve selektivne oblike kontinentalnog turizma, a posebno one za koje postoje komparativne prednosti kao što su zdravstveni turizam temeljen na potencijalu termalnih voda na području Topuskog te jedinstvenih potencijala Parka prirode Lonjsko polje. Vizija programa: "Sisačko-moslavačka županija ekološki je orijentirana turistička destinacija značajnog potencijala termalnih voda, bogate prirodne i kulturne baštine te izvrsne gastronomske i turističke ponude utemeljene na održivom razvoju." Posebni cilj je Razvoj konkurentnog održivog turizma obuhvaća razvoj selektivnih oblika turizma i turističke ponude, poticanje promocije i

¹⁹⁴ https://www.smz.hr/images/stories/poljoprivreda/2022/Provedbeni_program_razvoja_turizma_SMZ_2022-2025.pdf

plasmana turističke ponude i razvoj ljudskih potencijala u sektoru turizma. Za posebni cilj određena su pokazatelji: broj noćenja i ležajeva u turističkim smještajnim objektima.

Tablica 113. Pokazatelji ishoda posebnog cilja u razvoju turizma

Pokazatelji ishoda	Početna vrijednost (2021. godina)	Ciljna vrijednost 2025.
Broj noćenja u turističkim smještajnim objektima	46 391	65 000
Broj ležajeva u turističkim smještajnim objektima	1933	2 100

Izvor: Provedbeni program razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022. – 2025. godine

3.3.2.2. Strateški dokumenti županijske razine doneseni nakon 2022.g. a u tijeku izrade ovog Izvješća

a) Plan razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine¹⁹⁵

U Planu razvoja Sisačko – moslavačke županije za razdoblje do 2027. utvrđeni su strateški projekti. Strateški projekti koji nisu u nadležnosti Sisačko – moslavačke županije:

- Izgradnja dionice autoceste A11 Lekenik – Sisak
- Izgradnja novog čvora za Petrinju na autocesti A11 dionici od Lekenika do Siska
- Rekonstrukcija spoja čvora Lekenik na DC30
- Spojna cesta čvor Sisak – Sisak
- Izgradnja komunalnog pristaništa na rijeci Kupi u Sisku
- Sanacije štete nastale u seriji potresa odnosi se na prostor Lučke uprave Sisak i brodogradilišno pristanište u Galdovu
- Izgradnja nove luke Sisak
- Unaprjeđenje, obnova, izgradnja drugog kolosijeka te izgradnja nove dvokolosječne pruge na dionicama željezničke pruge na dionici Dugo Selo - Novska
- Obnova dionice Sunja – Novska (43,3 km), pruga Zagreb GK – Sisak – Novska
- Ugradnja i usklađenje signalno-sigurnosnih uređaja na dionici Sisak Caprag - Sunja - Novska, pruga Zagreb GK - Sisak – Novska i Sunja – Volinja, pruge Sunja – Volinja
- Izgradnja novog poslovnog objekta Dječjeg doma Vrbina Sisak
- Razminiranje i društveno-gospodarska integracija
- „Istražujući raSTEMo“ (Modernizacijom školskog prostora i nabavom STEM opreme)
- NEW STEM Kutina - ABECEDA budućnosti
- DARoviti u fokusu-izgradnja ljudskih kapaciteta u osnovnoškolskom sustavu odgoja i obrazovanja za rad s darovitim učenicima na područjima poduzetništva i aktivnog građanstva
- Ready-STEM-Grow
- Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj
- Uspostava regionalnog centra kompetentnosti Tehničke škole Sisak za područje elektrotehnike i računalstva u Sisačko-moslavačkoj županiji
- BIORAFINERIJA SISAK
- Vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetsom sektoru
- Sustav vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Petrinja
- Izgradnja i opremanje dislociranog objekta PGP Gvozd u mjestu Bojna
- Nabava tehničke opreme za nadzor vanjske granice
- Izgradnja nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture i povezivanje ciljanih javnih korisnika

¹⁹⁵ Pravna osnova za donošenje Plana razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine sadržana je u odredbi članka 38. stavka 5. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske "Narodne novine, broj 123/2017, 151/2022).

Izrađivač Plana razvoja je JU Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije a objavljen je u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“ br.4/23. od 31.3.2023.

Tablica 114. Terminski plan provedbe strateških projekata koji nisu u nadležnosti Sisačko-moslavačke županije

Red.br.	Naziv projekta	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
1.	Izgradnja dionice autoceste A11 Lekenik - Sisak							
2.	Izgradnja novog čvora za Petrinju na autocesti A11 dionici od Lekenika do Siska							
3.	Rekonstrukcija spoja čvora Lekenik na DC30							
4.	Spojna cesta čvor Sisak - Sisak							
5.	Izgradnja komunalnog pristaništa na rijeci Kupi u Sisku							
6.	Projekcija sanacije štete nastale u seriji potresa nakon 29.12.2020.							
7.	Izgradnja nove luke Sisak							
8.	Unaprjeđenje, obnova, izgradnja drugog kolosijeka te izgradnja nove dvokolosiječne pruge na dionicama Željezničke pruge na dionici Dugo Selo - Novska							
9.	Obnova dionice Sunja – Novska (43,3 km), pruga Zagreb GK – Sisak – Novska							
10.	Ugradnja i usklađenje signalno-sigurnosnih uređaja na dionici Sisak Caprag - Sunja - Novska, pruga Zagreb GK - Sisak – Novska i Sunja – Volinja, pruge Sunja – Volinja							
11.	Izgradnja novog poslovnog objekta Dječjeg doma Vrbina Sisak							
12.	Razminiranje i društveno-gospodarska integracija							
13.	„Istražujući raSTEMo“							
14.	NEW STEAM Kutina - ABECEDA budućnosti							
15.	DARoviti u fokusu - Izgradnja ljudskih kapaciteta u osnovnoškolskom sustavu odgoja i obrazovanja za rad s darovitim učenicima na područjima poduzetništva i aktivnog građanstva							
16.	Ready-STEM-Grow							
17.	Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj							
18.	Uspostava regionalnog centra kompetentnosti Tehničke škole Sisak za područje elektrotehnike i računalstva u Sisačko-moslavačkoj županiji							
19.	Biorafinerija Sisak							
20.	Vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetske sektoru							
21.	Sustav vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Petrinja							
22.	Izgradnja i opremanje dislociranog objekta PGP Gvozd u mjestu Bojna							
23.	Nabava tehničke opreme za nadzor vanjske granice							
24.	Izgradnja nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture i povezivanje ciljanih javnih korisnika							

Izvor: Plan razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine

Strateški projekti u nadležnosti Sisačko – moslavačke županije:

- Centar medicinskog wellnesa i rehabilitacije – „Jodno“
- Topusko na izvoru zdravlja - lječilišni i wellness turizam na održiv način
- Obnova javne infrastrukture stradale u potresu
- Ulaganje u izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju objekata u području odgoja i obrazovanja
- Republika Hrvatska – središte gaming industrije EU
- Majstorska škola¹⁹⁶
- Mreža poduzetničkih inkubatora Sisačko-moslavačke županije
- Energetska obnova objekata javne infrastrukture

Tablica 115. Termini plan provedbe strateških projekata u nadležnosti Sisačko-moslavačke županije

R.br.	Naziv projekta	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
1.	Centar medicinskog wellnesa i rehabilitacije – „Kupalište Jodno“							
2.	Topusko na izvoru zdravlja - lječilišni i wellness turizam na održiv način							
3.	Obnova javne infrastrukture stradale u potresu							
4.	Ulaganje u izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju objekata u području odgoja i obrazovanja							
5.	Republika Hrvatska – središte gaming industrije EU							
6.	Majstorska škola							
7.	Mreža poduzetničkih inkubatora Sisačko-moslavačke županije							
8.	Energetska obnova objekata javne infrastrukture							

Izvor: Plan razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine

Strateški projekti koji su u nadležnosti JLS:

- Grad Sisak: Rekonstrukcija i gradnja interpretacijskog centra Segestika - Siscija
- Grad Petrinja: Digitalni centar za inovacije i umjetnu inteligenciju Petrinja
- Grad Glina: Izgradnja poduzetničkog inkubatora u Glini
- Grad Kutina: Uspostava pametne poslovne zone – Industrijsko-logistička zona Kutina
- Grad Novska: Centar cjeloživotnog obrazovanja
- Grad Popovača: Proširenje komunalne infrastrukture poduzetničke zone Mišička
- Općina Dvor: Proširenje vodoopskrbne mreže na području Općine Dvor
- Općina Hrvatska Dubica: Razvoj turističkih potencijala Općine Hrvatska Dubica
- Općina Jasenovac. Dom za boravak i smještaj starijih osoba
- Općina Lekenik: Dogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje sustava vodoopskrbe i odvodnje i izgradnja uređaja za pročišćavanje voda Aglomeracije Lekenik
- Općina Lipovljani: Izgradnja spojne ceste „Lipovljani – Lipik“
- Općina Majur: Sportsko-rekreacijski centar Majur
- Općina Martinska Ves: Pješačko-biciklistički most Tišina
- Općina Sunja: Opremanje poduzetničke zone "Vajda".

¹⁹⁶Cilj osnivanja Majstorske škole je osiguranje stjecanja praktičnih vještina potrebnih za obavljanje poslova primjerenih majstorskoj razini kao i usavršavanja stečenih znanja u segmentu rada na novim tehnologijama te u stjecanju znanja iz područja radne pedagogije uz unaprjeđenje i modernizaciju strukovnog obrazovanja. Majstorska škola bit će ustanova za provedbu programa obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja za obavljanje obrta Multifunkcionalnim centrom s učionicama i praktikumima Hrvatske obrtničke komore (HOK).

Tablica 116. Terminski plan provedbe strateških projekata u nadležnosti JLS

Red.br.	Naziv projekta	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
1.	Rekonstrukcija i gradnja interpretacijskog centra Segestika - Siscija							
2.	Digitalni centar za inovacije i umjetnu inteligenciju Petrinja							
3.	Izgradnja poduzetničkog inkubatora u Glini							
4.	Uspostava pametne poslovne zone – Industrijsko-logistička zona Kutina							
5.	Centar cjeloživotnog obrazovanja							
6.	Proširenje komunalne infrastrukture poduzetničke zone Mišička							
7.	Poduzetnički inkubator Donji Kukuruzari							
8.	Proširenje vodoopskrbne mreže na području općine Dvor							
9.	Razvoj turističkih potencijala općine Hrvatska Dubica							
10.	Dom za boravak i smještaj starijih osoba							
11.	Aglomeracija Lekenik							
	Dogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje sustava vodoopskrbe i odvodnje i izgradnja uređaja za pročišćavanje voda Aglomeracije Lekenik							
12.	Izgradnja spojne ceste „Lipovljani – Lipik“							
13.	Sportsko-rekreacijski centar Majur							
14.	Most Tišina							
15.	Opremanje poduzetničke zone "Vajda"							

Izvor: Plan razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine

3.3.2.3. Studije i projekti od važnosti za Sisačko-moslavačke županiju

Izrađene studije i projekti za područje Sisačko-moslavačke županije u periodu od 2019.– 2022.:

- Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, 2019.
- Analiza zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska, 2020.
- Studija za upravljanje kvalitetom u turizmu izrađena 2020. godine
- Studije o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020-2021 – preliminarna identifikacija rizika koju su izradili stručnjaci s Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Izrađene studije i planovi u prethodnom razdoblju koji se provode:

- Studija zaštite kulturne baštine Sisačko-moslavačke županije, 1999.
- Studija zaštite prirode Sisačko-moslavačke županije, 2006.
- Plan navodnjavanja SMŽ¹⁹⁷, 2008.
- Studija - Analiza prostornih mogućnosti Sisačko -moslavačke županije za korištenje obnovljivih izvora energije, 2016.¹⁹⁸
- Rudarsko-geološka studija Sisačko-moslavačke županije, 2016.
- Plan navodnjavanja Sisačko-moslavačke županije, 2018.
- Studija i strategija razvoja zelene infrastrukture grada Siska, 2018.

Studije i projekti za područje Sisačko-moslavačke županije koji su u postupku izrade:

- Pripremu projektno-tehničke dokumentacije za projekte u području digitalne transformacije i zelene tranzicije „Povećanje kapaciteta Sisačko-moslavačke županije u području upravljanja rizicima kroz formiranje sveobuhvatne i jedinstvene digitalne platforme o konstrukcijskim svojstvima građevina za upravljanje katastrofama i rizicima“. Projekt obuhvaća izradu digitalne platforme o konstrukcijskim svojstvima građevina za upravljanje katastrofama i rizicima Sisačko-moslavačke županije. Takva platforma i baza podataka je nužan preduvjet, prije svega, za smanjivanje ranjivosti građevina, ali i ranjivosti županije u cjelini.
- izrada stručno analitičkih poslova u sklopu pripremnih radova za izradu izmjena i dopuna Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje
- Projekt „Tehnička dokumentacija za direktno iskorištavanje geotermalne energije na području grada Siska“.¹⁹⁹

---

¹⁹⁷ <https://www.zpusmz.hr/images/stories/studije/PNSM%c5%bd%20rev.pdf>

Sisačko-moslavačka županija je usvojila Plan navodnjavanja Županije koji za cilj definira smjernice, kriterije i ograničenja za planski razvoj navodnjavanja poljoprivrednih površina pojedinih područja Županije. U navedenom planu kao pilot projekt predviđena je izgradnja sustava navodnjavanja na području Općine Velika Ludina.

Radi se o strateškom projektu Sisačko-moslavačke županije u području poljoprivrede kojem su osnovni ciljevi: povećanje kvalitete korištenja područja u poljoprivredne svrhe, povećanje površine područja koju će biti moguće navodnjavati, održivo upravljanje resursima, omogućavanje korištenja područja za uzgoj novih kultura, poticanje konkurentnosti poljoprivrede te zadržavanje stanovništva u ruralnom području.

Krajnji korisnici budućeg sustava su: voćari, vinogradari i povrćari s područja Općine Velika Ludina.

Ukupni planirani obuhvat budućeg Sustava navodnjavanja Velika Ludina iznosi 453 hektara i proteže se na četiri katastarske općine: Ludina, Katoličko Selišće, Vidrenjak i Ruškovića.

Sustav javnog navodnjavanja sastoji se od: akumulacije, crpnih stanica 1 i 2 te tlačne distribucijske mreža ukupne duljine oko 18 000 metara.

Sisačko-moslavačka županija, kao nositelj projekta, već nekoliko godina u suradnji sa Hrvatskim vodama, kao posredničkim tijelom, aktivno sudjeluje u svim aktivnostima oko projekta Sustava navodnjavanja Velika Ludina.

¹⁹⁸ Osnovni cilj izrade Studije bio je analizirati mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije na prostoru SMŽ u svrhu procjene potencijala, utvrđivanja kriterija izbora lokacija, određivanja potencijalnih lokacija i zona korištenja, te izrade smjernica za daljnje planiranje i provedbu. Studija služi kao osnova za izradu prostorno planske dokumentacije, odnosno polazište za planiranje razvoja gospodarstva u tom segmentu zbog uspostave ravnoteže između potrebe gospodarstva za iskorištavanjem obnovljivih izvora energije i tendencije društva za maksimalnim očuvanjem okoliša. u

¹⁹⁹ Rezultati ispitivanja pokazat će koliki je geotermalni potencijal i tada će se moći procijeniti koliko će se javnih objekata poput bazena, doma umirovljenika, tržnice i dječjeg vrtića moći grijati geotermalnom energijom te postoje li preduvjeti za daljnje iskorištavanje geotermalnih potencijala u toplinarske svrhe na području Siska kako bi se smanjili troškovi grijanja, potrošnja fosilnih goriva te smanjiti emisije CO₂.

3.3.3. Strateški dokumenti i programi razvoja lokalne razine i Izješća o stanju u prostoru JLS

Strateški dokumenti i planovi razvoja lokalne razine

Planovi razvoja jedinica lokalne samouprave su srednjoročni akti strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave kojima se definiraju posebni ciljevi za provedbu ciljeva dugoročnih i srednjoročnih akata strateškog planiranja. Jedinica lokalne samouprave koja može usmjeravati razvoj na temelju srednjoročnih akata strateškog planiranja izrađenih na razini jedinice područne samouprave nema obvezu izrade plana razvoja.

Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave su kratkoročni akti strateškog planiranja a donosi se za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave i vrijedi za taj mandat.

Tablica 117. Strateški dokumenti i planovi razvoja jedinica lokalne samouprave

GRADOVI	STRATEŠKI DOKUMENTI, PROGRAMI
GLINA	Strateški plan gospodarskog razvoja Grada Gline 2016.- 2023.
HRVATSKA KOSTAJNICA	Strateški razvojni program Grada Hrvatske Kostajnice za razdoblje 2018. – 2023. godine
KUTINA	Strategija razvoja Grada Kutine 2014. – 2020. Strategija društvenog razvoja - civilno društvo 2014. - 2020. Program zaštite okoliša Grada Kutine 2016. – 2019.
NOVSKA	Program ukupnog razvoja, 2009. Strateški razvojni program Grada Novske 2018. – 2023.
PETRINJA	Program ukupnog razvoja 2014. – 2020. Strateški plan Grada Petrinje 2017. – 2019.
POPOVAČA	Strategija razvoja Grada Popovače za razdoblje 2015. – 2020.
SISAK	Strategija razvoja Grada Siska 2015. 2020. Program zaštite okoliša Grada Siska 2019. – 2022.
OPĆINE	STRATEŠKI DOKUMENTI, PROGRAMI
DONJI KUKURUZARI	Strateški razvojni program Općine D. Kukuruzari 2015.-2020.
DVOR	Strategija razvoja Općine Dvor 2018. – 2023.
GVOZD	Strateški razvojni program Općine Gvozd 2015. – 2020.
HRVATSKA DUBICA	Strateški razvojni program Općine Hrvatska Dubica 2015. -2020.
JASENOVAC	Strateški razvojni program Općine Jasenovac 2015.- 2020.
LEKENIK	Program ukupnog razvoja Općine Iekenik, 2009.
LIPOVLJANI	Strateški plan gospodarskog razvoja Općine Lipovljani 2014. – 2017. Lokalni akcijski plan zaštite okoliša i plan gospodarenjem otpada Općine Lipovljani 2015. – 2021.
MAJUR	Strategija razvoja Općine Majur 2016. – 2020.
MARTINSKA VES	Projekt ukupnog razvoja Općine Martinska Ves, 2010. Plan razvoja turizma Općine Martinska Ves
SUNJA	Provedbeni program Općine Sunja 2021. – 2025. Strategija razvoja turizma Općine Sunja
TOPUSKO	Strateški razvojni program Općine Topusko 2015. – 2020.
VELIKA LUDINA	Program ukupnog razvoja Općine Velika Ludina 2020.- 2025.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Izvješća o stanju u prostoru jedinica lokalne samouprave

Zakonom je propisana obveza izrade Izvješća o stanju prostoru za jedinice lokalne samouprave kao četverogodišnji osnovni dokument praćenja stanja u prostoru. Osnovna svrha izrade Izvješća je ocjena postojećeg stanja, analiza prostornog razvoja i planiranje razvoja za naredno razdoblje. Cilj izrade Izvješća je planirati i predvidjeti mogući razvoj koji se temelji na postojećim uvjetima Općine.

Jedinice lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije u većini slučajeva redovito ažuriraju Izvješća o stanju u prostoru.

Tablica 118. Izvješća o stanju u prostoru jedinica lokalne samouprave (stanje 31.12. 2022.)

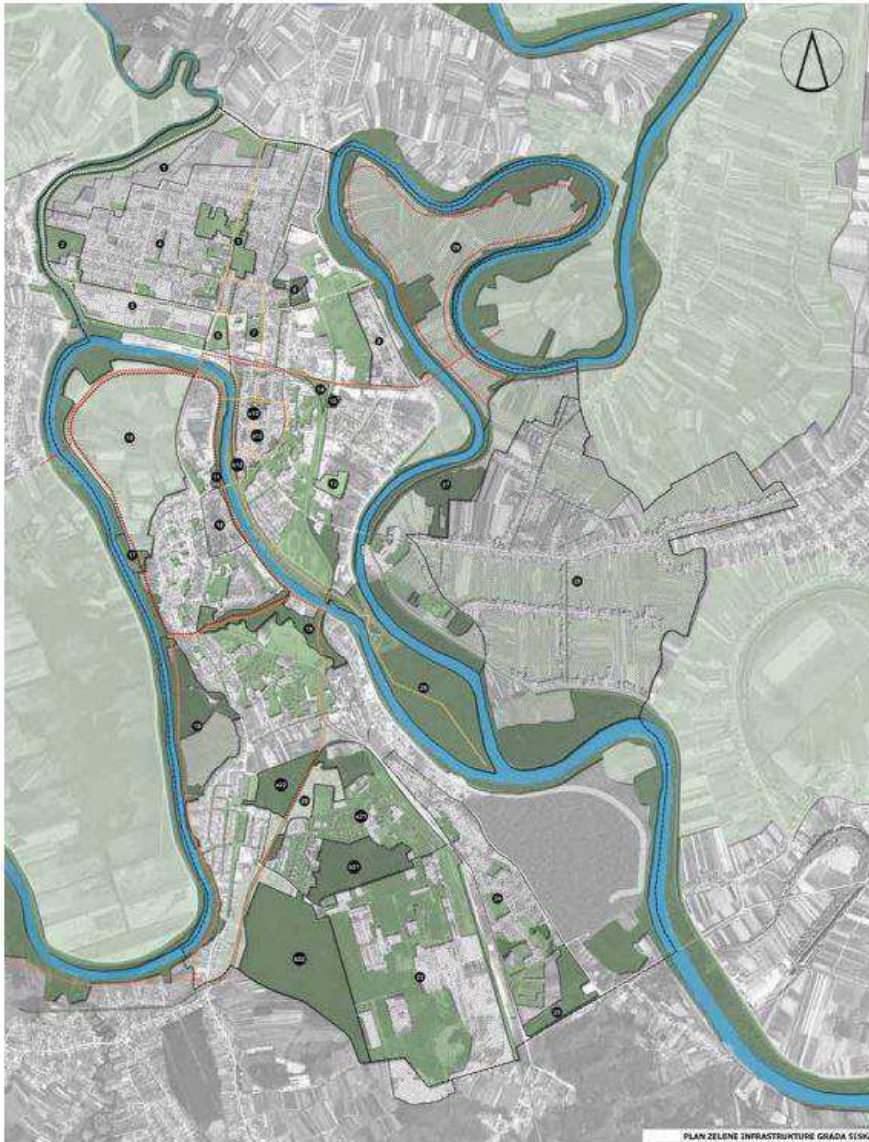
Gradovi	Razdoblje	Naziv Izvješća i objava
GLINA	2017. – 2020.	Izvješće o stanju u prostoru Grada Gline od 2017. do 2020. g. „Službeni vjesnik“ br. 79/21.
HRVATSKA KOSTAJNICA	2011. – 2014.	Izvješće o stanju u prostoru Grada Hrvatske Kostajnice od 2011. do 2014. godine „Službeni vjesnik“ br. 01/16.
KUTINA	2015. – 2018.	Izvješće o stanju u prostoru Grada Kutine od 2015. do 2018. g. „Službene novine Grada Kutine“ br. 03/19.
NOVSKA	2010. – 2015.	Izvješće o stanju u prostoru Grada Novske od 2010. do 2015. g. „Službeni vjesnik“ br. 27/17.
PETRINJA	2015. – 2018.	Izvješće o stanju u prostoru Grada Petrinje od 2015. do 2018. g. „Službeni vjesnik“ br. 7/20.
POPOVAČA	2013. – 2016.	Izvješće o stanju u prostoru Grada Popovače od 2013. do 2016. g. „Službene novine Grada Popovače“ br. 02/18.
SISAK	2017. – 2020.	Izvješće o stanju u prostoru Grada Siska od 2017. do 2020. godine „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 29/21.
Općine	Razdoblje	Naziv Izvješća i objava
DONJI KUKURUZARI	2011. – 2015.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Donji Kukuruzari od 2011. do 2015. g. „Službeni vjesnik“ br. 40/16.
DVOR	2010. – 2014.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Dvor od 2010. do 2014. g. „Službeni vjesnik“ br.58/15.
GVOZD	2009. – 2019.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Gvozd od 2009. do 2019. g. „Službeni vjesnik“ br. 87/20.
HRVATSKA DUBICA	2016. – 2020.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Hrvatska Dubica od 2016. do 2020. g. „Službene novine“ br. 81/21.
JASENOVAC	2011. – 2015.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Jasenovac od 2011. do 2015. „Službeni vjesnik“ br. 09/17.
LEKENIK	2005. – 2015.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Lekenik od 2005. do 2015. g. „Službeni glasnik Općine Lekenik“ br. 62/16.
LIPOVLJANI	2011. – 2018.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Lipovljani od 2011. do 2018.g. „Službeni vjesnik“ br. 36/19.
MAJUR	2010. – 2014.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Majur od 2010. do 2014.g. „Službene novine Općine Majur“ br.1/16.
MARTINSKA VES	2016. – 2019.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Martinska Ves od 2016. do 2019. g. „Službeni vjesnik“ br. 82/20.
SUNJA	2017. – 2020.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Sunja od 2017. do 2020. g. „Službeni vjesnik“ br. 75 /21.
TOPUSKO	2016. – 2019.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko od 2016. do 2019. g. „Službeni vjesnik“ br. 20/21.
VELIKA LUDINA	2012. – 2015.	Izvješće o stanju u prostoru Općine Velika Ludina od 2012. do 2015. g. „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 02/16.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

3.3.4. Studije i strategije razvoja zelene infrastrukture jedinica lokalne samouprave u razdoblju od 2019-2022.

Grad Sisak

Studija i strategija razvoja zelene infrastrukture grada Siska, 2018.

Slika 126. Plan zelene infrastrukture grada Siska

Izvor: Studija i strategije razvoja zelene infrastrukture grada Siska, 2018.²⁰⁰

Grad Kutina

Strategije zelene urbane obnove Grada Kutine (usvojena u rujnu 2023.)²⁰¹

Ciljevi strategije su usmjereni na očuvanje i unaprjeđenje zelenog karaktera i identiteta grada, revitalizaciju nekorištenih prostora i zgrada te planiranje novih po načelu modela kružnog gospodarstva s ciljem cjeloživotnog vijeka, povećanje energetske učinkovitosti zgrada, očuvanje bioraznolikosti, stvaranje preduvjeta za zdravi okoliš kao i stvaranje prostora ugodnog za život i podizanje kvalitete života stanovnika.

²⁰⁰ https://sisak.hr/wp-content/uploads/2019/02/Studija_Strategija_ZI_Sisak_web.pdf

²⁰¹ <https://www.kutina.hr/gradani/novosti/dru%C5%A1tvo/strategije-zelene-urbane-obnove-grada-kutine.html>

3.4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvešća o stanju u prostoru

Prethodno Izvešće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje od 2015. do 2018. godine usvojeno je 19. prosinca 2019. godine i objavljeno u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“ br. 29/19.

Realizacija smjernica, prijedloga i preporuka iz Izvešća sukladno podpoglavlju "2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini županije" u poglavlju IV. „Prijedlozi za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje“ iz Izvešća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje od 2015. do 2018.

U Izvešću o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje od 2015. do 2018. u podpoglavlju 2. dana je Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini županije:

1. Prostorni planovi područja posebnih obilježja:

- izmjene i dopune Prostornog plana područja posebnih obilježja Park prirode Lonjsko polje
- potreba za izradu prostornog plana regionalnog parka „Moslavačka gora“

2. Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije

3. Izmjene i dopune Prostornih planova JLS

4. Izrada drugih dokumenata od značaja za prostor Sisačko-moslavačke županije:

- Izvešća o stanju u prostoru JLS
- Izvešća o stanju okoliša Sisačko-moslavačke županije
- Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije
- Planovi gospodarenja otpadom JLS
- Ostali dokumenti i studije:
  - studije utjecaja na okoliš
  - studija seizmo-tektonskog zoniranja Sisačko-moslavačke županije
  - projekti vodoopskrbe, odvodnje, prometa, elektrifikacije i drugih komunalnih zahvata
  - stručne podloge za osobito vrijedna područja prirodne i kulturne baštine
  - elaborati i odluke o zonama sanitarne zaštite vodocrpilišta.

Analizom provedbe mjera i aktivnosti od prethodnog Izvešća utvrđeno je sljedeće:

1. Prostorni planovi područja posebnih obilježja:

- Zavod za prostorno uređenje SMŽ započeo 2022.g. izradu Studije u sklopu pripremnih radova za izradu izmjena i dopuna Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje.
- aktivnosti u vezi izrade prostornog plana regionalnog parka „Moslavačka gora“ nisu započete
- za područje Regionalnog parka „Moslavačka gora“ donesen je Plan upravljanja.

2. Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije:

- III. izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesene su 16. svibnja 2019. g. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 12/ 19.) te pročišćeni tekst PPSMŽ koji je utvrđen 23.10.2019. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br.23/19.)
- Odluka o izradi IV. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 21.12.2021. i nadopunjena 25.11.2021. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br.23/21. i 27/21.). Odluka o donošenju VI. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 20.12.2023.
- Odluka o izradi V. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 21.12.2021. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br.31/21. i 8/22.).

- Odluka o izradi VI. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 22.12.2022. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.16/22.). Odluka o donošenju VI. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.7/23.).

3. Izmjene i dopune Prostornih planova JLS donesenih u prethodnom razdoblju

- Prostorni plan uređenja Grada Gline „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 5/00. „Službeni vjesnik“ br. 48/10., 66/13., 10/17., 54/17.-ispravak, **18/22. i 37/22.-pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Grada Hrvatske Kostajnice „Službeni vjesnik“ br. 12/03., 46/18., **12/20. i 02/21.-pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Grada Kutine „Službene novine Grada Kutine“ br. 03/04., 07/06., 01/07.-ispravak, 07/09., 09/09.-ispravak, 07/11.-ispravak, 2/13., 02/16., 05/18., **1/21., 2/21.- pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Grada Novske „Službeni vjesnik“ br. 07/05., 42/10., 08/13. , 54/18., **21/20., 40/20., 30/21. - pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Grada Petrinje „Službeni vjesnik“ br. 30/05., 55/06., 8/08. -ispravak, 13/08 - vjerodostojno tumačenje, 42/08., 12/11., 17/12., 21/14., 6/15. - pročišćeni tekst, 18/15., 48/16., 1/18. - pročišćeni tekst, **62/20., 71/21. i 108/22.**
- Prostorni plan uređenja Općine Popovača „Službene novine Općine Popovače“ br. 06/02., 07/03., 7/04., 08/06., 06/09., 05/12.
Prostorni plan uređenja Grada Popovača „Službene novine Grada Popovače“ br. 06/14. - pročišćeni tekst, 03/15., 02/16., 03/16. - pročišćeni tekst, 02/18., 6/18. - pročišćeni tekst, **3/22. i 4/22. - pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Općine Donji Kukuruzari „Službeni vjesnik“ br. 16/03., 16/12. i **72/22.**
- Prostorni plan uređenja Općine Dvor „Službeni vjesnik“ br. 07/07., 13/11., 19/18., **46/22. i 81/22. - pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Općine Gvozd „Službeni vjesnik“ br. 34/04., 45/10., **43/22., 71/22.-ispravak i 78/22. - pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Općine Lekenik „Službeni glasnik“ br. 17A/06., 23/11., 30/15; 34/15. - pročišćeni tekst; **29/19. i 44/19. - pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Općine Lipovljani „Službeni vjesnik“ br. 02/08., 05/12., 08/16. i **58/19.**
- Prostorni plan uređenja Općine Sunja „Službeni vjesnik“ br. 08/04., 22/15., 77/18., **54/19.- pročišćeni tekst, 79/20. i 25/21. -pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Općine Topusko „Službeni vjesnik“ br. 03/05., 11/12., 48/18., **50/20., 67/20. - ispravak, 71/20. - pročišćeni tekst**
- Prostorni plan uređenja Općine Velika Ludina „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 09/01., 03/05., 03/10., 01/11., 01/13., 09/13.-stavljanje van snage (IV. ID PPUO), 06/14., 02/16., 09/18., **1/21. i 9/22.**

4. Izrada drugih dokumenata od značaja za prostor Sisačko-moslavačke županije:

Izvešća o stanju u prostoru JLS

U prethodnom razdoblju deset JLS izradilo je Izvešća o stanju u prostoru za svoja područja:

- Izvešće o stanju u prostoru Grada Gline od 2017. do 2020. g. „Službeni vjesnik“ br. **79/21.**
- Izvešće o stanju u prostoru Grada Hrvatske Kostajnice od 2011. do 2014. godine „Službeni vjesnik“ br. 01/16.
- Izvešće o stanju u prostoru Grada Kutine od 2015. do 2018.g. „Službene novine Grada Kutine“ br. **03/19.**
- Izvešće o stanju u prostoru Grada Novske od 2010. do 2015. g. „Službeni vjesnik“ br. 27/17.
- Izvešće o stanju u prostoru Grada Petrinje od 2015. do 2018. g. „Službeni vjesnik“ br. **7/20.**
- Izvešće o stanju u prostoru Grada Popovače od 2013. do 2016. g. „Službene novine Grada Popovače“ br. 02/18.
- Izvešće o stanju u prostoru Grada Siska od 2017. do 2020. godine „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. **29/21.**
- Izvešće o stanju u prostoru Općine Donji Kukuruzari od 2011. do 2015. . „Službeni vjesnik“ br. 40/16.
- Izvešće o stanju u prostoru Općine Dvor od 2010. do 2014. g. „Službeni vjesnik“ br.58/15.
- Izvešće o stanju u prostoru Općine Gvozd od 2009. do 2019. g. „Službeni vjesnik“ br. **87/20.**
- Izvešće o stanju u prostoru Općine Hrvatska Dubica od 2016. do 2020. „Službene novine“ br. **81/21.**

- Izvješće o stanju u prostoru Općine Jasenovac od 2011. do 2015. „Službeni vjesnik“ br. 09/17.
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Lekenik od 2005. do 2015. g. „Službeni glasnik Općine Lekenik“ br. 62/16.
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Lipovljani od 2011. do 2018.g. „Službeni vjesnik“ br. **36/19**.
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Majur od 2010. do 2014. „Službene novine Općine Majur“ br.1/16.
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Martinska Ves od 2016. do 2019. g. „Službeni vjesnik“ br. **82/20**.
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Sunja od 2017. do 2020. g. „Službeni vjesnik“ br. **75 /21**.
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko od 2016. do 2019. g. „Službeni vjesnik“ br. **20/21**.
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Velika Ludina od 2012. do 2015. g. „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 02/16.

Planovi gospodarenja otpadom

Izrađen je Plan provedbe mjera gospodarenja otpadom nakon potresa na području Sisačko-moslavačke županije 2021.²⁰²

Na području Sisačko-moslavačke županije većina JLS-a izvršava obveze sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom što je vidljivo iz Izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije za 2020. godinu.

Tablica 119. Planovi gospodarenja otpadom JLS

rbr	grad/općina	PGO	izvješće	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća
1.	Grad Sisak	DA	PGO objavljen u Službenom glasniku 7/17 Izvješće dostavljeno 12.4.2021.	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća nije dostavljena
2.	Grad Kutina	DA	PGO objavljen u Službenim novinama Grada Kutine 2/17 Izvješće dostavljeno 28.4.2021.	Zaključak o prihvatanju KLASA: 351-01/20-01/11, URBROJ: 2176/03-04/01-21-2 od 25.03.2021.
3.	Grad Petrinja	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 15/17 Izvješće dostavljeno 19.04.2021.	Izvješće je donio gradonačelnik KLASA: 351-01/20-01/06, URBROJ: 2176/06-02-21-02 od 27.03.2021.
4.	Grad Popovača	DA	PGO objavljen u Službenom glasniku 2/18 Izvješće nije dostavljeno	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća nije dostavljena
5.	Grad Novska	DA	PGO objavljen u Službenom glasniku 28/18 Izvješće nije dostavljeno	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća nije dostavljena
6.	Grad Glina	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 24/18 Izvješće dostavljeno 29.03.2021.	Zaključak o utvrđivanju izvješća KLASA: 351-01/21-01/05, URBROJ: 2176/20-04-21-2 od 24.03.2021., objavljen u Službenom vjesniku 18/21
7.	Grad Hrvatska Kostajnica	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 16/17 Izvješće dostavljeno 23.03.2021.	Odluka o prihvatanju izvješća KLASA: 021-05/21-01/05, URBROJ: 2176/02-02-21-1 od 8.03.2021. objavljena u Službenim novinama 3/21
8.	Općina Lekenik	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 62/16 Izvješće nije dostavljeno	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća nije dostavljena
9.	Općina Hrvatska Dubica	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 3/19 Izvješće nije dostavljeno	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća nije dostavljena
10.	Općina Lipovljani	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku broj 63A/15 Izvješće dostavljeno 26.03.2021.	Odluka o usvajanju KLASA: 351-01/21-04/01, URBROJ: 2176/13-01-21-01 od 16. ožujka 2021.
11.	Općina Donji Kukuruzari	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 55/15, a odluka o donošenju PGO u Službenom vjesniku 40/15 Izvješće dostavljeno 26.4.2021.	Odluka o prihvatanju KLASA:351-02/21-01/02, URBROJ:2176/07-01-21-4 od 12.04.2021.
12.	Općina Sunja	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 46/17 Izvješće nije dostavljeno	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća nije dostavljena
13.	Općina Velika Ludina	DA	PGO donesen 2014. Izvješće nije dostavljeno	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća nije dostavljena
14.	Općina Gvozd	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 25/18 Izvješće dostavljeno 22.03.2021.	Zaključak o usvajanju izvješća KLASA: 363-01/21-01/06 URBROJ: 2176/09-01-21-2 od 22.03.2021. objavljen u Službenom vjesniku 18/21
15.	Općina Jasenovac	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 20/18 Izvješće dostavljeno 13.4.2021.	Odluka o usvajanju izvješća KLASA 351-01/21-02/01 URBROJ: 2176/11-01-21-02 od 19.03.2021. objavljena u Službenom vjesniku 17/21
16.	Općina Dvor	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 58/15 Izvješće nije dostavljeno	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća nije dostavljena
17.	Općina Majur	DA	PGO objavljen u Službenim novinama Općine Majur 4/18 Izvješće nije dostavljeno	odluka/zaključak o prihvatanju izvješća nije dostavljena
18.	Općina Topusko	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 18/18 Izvješće dostavljeno 19.04.2021.	Odluka o prihvatanju KLASA: 351-01/21-01/03, URBROJ: 2176/18-02-21-2 od 25.03.2021. objavljena u Službenom vjesniku 20/21
19.	Općina Martinska Ves	DA	PGO objavljen u Službenom vjesniku 12/16 Izvješće dostavljeno 23.03.2021.	Zaključak o prihvatanju izvješća KLASA: 363-02/21-01/08, URBROJ: 2176/15-01/1-21-2 od 15.3.2021. objavljen u Službenom vjesniku 12/21

Izvor: <https://www.smz.hr/zastita-okolisa-dokumenti#dok>

²⁰² Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Fond za zaštitu okoliša, Zagreb, 15.1.2021.

Ostali dokumenti i studije:

- Procjena rizika od velikih nesreća za područje Sisačko-moslavačke županije, 2019.
- Masterplan prometnog razvoja Sisačko-moslavačke županije – Funkcionalna regija Središnja Hrvatska i Strateška procjena utjecaja Masterplana Sisačko-moslavačke županije na okoliš, 2020.
- Provedbeni program Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021.-2025.
- Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom donesen 31.12.2021.g.
- Provedbeni program razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022. – 2025., 2022.
- Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, 2019.
- Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020., studeni 2021.
- Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Siska nakon potresa 2020., siječanj 2022.
- Program cjelovite obnove kulturno povijesne cjeline Grada Gline nakon potresa 2020., siječanj 2022
- Analiza zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska, 2020.
- Studija za upravljanje kvalitetom u turizmu, 2020.
- Studije o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020-2021 – preliminarna identifikacija rizika koju su izradili stručnjaci s Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže uz Ilovu PU041 (u suradnji sa JU za zaštićene dijelove prirode u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, JU za zaštićene dijelove prirode u Požeško-slavonskoj županiji i JU za zaštićene dijelove prirode u Virovitičko-podravskoj županiji.)
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Cret Blatuša (HR2001001) i Šaševa – cret (HR2001331) te posebnim rezervatom Cret Đon močvar – PU 6040 za razdoblje 2023. do 2032. godine.
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Područje oko Hrvatske Kostajnice (HR2001370) i Park šumom Brdo Djed za razdoblje 2023. do 2032. godine
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Dolina Une (HR2000463) za razdoblje 2023. do 2032. godine.
- Plan upravljanja regionalnim parkom Moslavačka gora za razdoblje 2022. – 2031.(u suradnji sa JU za zaštićene dijelove prirode u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji)
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Sava nizvodno od Hrušćice (HR2001311) (Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje (JU PPLP)je koordinator u suradnji sa Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije (JU SMŽ), Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Brodsko-posavske županije – Natura Slavonica (JU BPŽ), Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije Zeleni prsten (JU ZGŽ) i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Vukovarsko-srijemske županije (JU VSŽ).
- Plana upravljanja Parkom prirode Lonjsko polje te područjem ekološke mreže Lonjsko polje (HR2000416) za razdoblje 2023. do 2032. godine. Plan upravljanja obuhvaća područje ekološke mreže Lonjsko polje te zaštićena područja Park prirode Lonjsko polje, Posebni ornitološki rezervat Rakita i Posebni ornitološki rezervat Krapje Đol. Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje (JU PPLP) je koordinator i provoditelj.
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Sunjsko polje i pridruženim zaštićenim područjima
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže područje oko špilje Gradusa za razdoblje 2023. – 2032.
- Plan upravljanja područjima ekološke mreže Petrinjčica i područje uz Maju i Brućinu za razdoblje 2023. – 2032.
- Prijedlog plana upravljanja područjem ekološke mreže Odransko polje Turopolje te pridruženim zaštićenim područjima za razdoblje 2023. do 2032.
- Prijedlog plana upravljanja područjem ekološke mreže Žutica za razdoblje 2023. do 2032.(Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije „Zeleni prsten“ i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije)
- Plan upravljanja područjem ekološke mreže Donja Posavina (HR1000004) i pridruženim zaštićenim područjima: Posebnim rezervatom Prašnik i Značajnim krajobrazom Pašnjak Iva 2024. – 2033. (Javna ustanova Park prirode Lonjsko, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije, te Javna ustanova Natura Slavonica).

4. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE

4.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Sisačko-moslavačke županije obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Pri utvrđivanju temeljnih pretpostavki za daljnji prostorni razvoj Županije, potrebno je objektivno sagledati potrebe, mogućnosti i ograničenja na temelju provedene analize.

Demografija

Prostorni razvoj Županije potrebno je planirati sukladno demografskim prilikama, odnosno provedenim analizama i očekivanim demografskim kretanjima. Nakon objave rezultata Popisa stanovništva iz 2021. godine utvrđeno je:

- na nacionalnoj razini i na županijskoj razini prisutna su tri osnovna dugoročna globalna demografska procesa: ukupna depopulacija (među popisno smanjenje broja stanovnika), prirodni pad stanovništva i starenje stanovništva
- starenje stanovništva ima izrazito nepovoljne i dalekosežne posljedice na bio reprodukciju, na ekonomsku strukturu i aktivnost stanovništva te na prostorno i ukupno kretanje populacije
- prirodni pad stanovništva u Sisačko-moslavačkoj županiji (opadajuća bioreprodukcija) kontinuiran je tokom cijelog promatranog razdoblja od 2017. do 2022.g., prisutan je kontinuirani pad broja živorođenih dok broj umrlih je tokom cijelog razdoblja na podjednakoj razini
- u periodu od 2018. do 2022. g. negativna migracijska bilanca je konstantna tako da je zadržan kontinuitet iz prethodno promatranog desetogodišnjeg popisnog razdoblja
- paralelno s općom depopularizacijom i starenjem smanjuje se i broj kućanstva što za posljedicu ima velik broj napuštenih obiteljskih kuća i gospodarskih objekata.
- depopulacija i starosna struktura predstavljaju ograničenje daljnjem gospodarskom razvoju, što na tržištu rada čini problem zbog nedostupnosti radne snage. S druge strane, povećanje udjela starog stanovništva bitan je faktor opterećenja sustava zdravstvene i socijalne skrbi.
- povećanje udjela starog stanovništva bitan je faktor opterećenja sustava zdravstvene i socijalne skrbi.
- potrebno je stvoriti uvjete za ostanak što većeg broja mladog stanovništva na području Županije
- Sisačko-moslavačka županija pripada najnepovoljnijem tipu općeg kretanja stanovništva a to je egzodusni tip kojeg obilježava demografsko izumiranje. Županija nema dovoljno vlastitog potencijala za demografski oporavak stoga je on uvjetovan imigracijom stanovnika ponajviše u reproduktivnoj dobi.
- Preduvjet gospodarskog razvoja, a time i demografske obnove, podizanje je opće razine komunalnih, društvenih i infrastrukturnih sadržaja u prostoru. Mogućnosti revitalizacije potencijalno leže u razvoju specifičnih e-usluga kojima će se nadomjestiti izostanak pojedinih sadržaja i usluga u depopulacijom pogođenim područjima, uz istodobno osiguranje šireg pristupa informacijsko-komunikacijskoj infrastrukturi.

Gospodarstvo

- Iznos bruto domaćeg proizvoda za područje Sisačko-moslavačke županije (66 050 HRK po stanovniku) bio je 2020.g. ispod prosjeka Republike Hrvatske (93 921HRK po stanovniku) tj. za 30% manji.
- Iz gospodarskih podataka vidljivo je da se u proteklom desetogodišnjem razdoblju broj nezaposlenih osoba smanjio gotovo za 70% na što je utjecalo iseljavanje aktivnog mladog stanovništva. Ponuda slobodnih radnih mjesta također je porasla što je jednim dijelom i rezultat pojačane potrebe za radnicima na poslovima saniranja šteta od potresa.
- Gospodarski rast treba usmjeriti u sektor novih tehnologija. Potporom inovacijama, poduzetničkim centrima i kreativnim industrijama, osigurat će se raznolikija gospodarska struktura te povećati snaga cjelokupnog gospodarstva.
- Prema Provedbenom programu razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022.-2025. definiran je strateški cilj "Razvoj konkurentnog održivog turizma" te mjere koje se odnose se na razvoj selektivnih oblika turizma i turističke ponude ,poticanje promocije i plasmana turističke ponude SMŽ te razvoj ljudskih potencijala u sektoru turizma
- Brownfield područja napuštene industrije, zapušteni i zastarjeli industrijski sklopovi koji prestankom proizvodnje ubrzano propadaju veliki je potencijal za razvoj te ih je potrebno analizirati i dati mjere za njihovo oživljavanje.

- Prostorno-planskom dokumentacijom osigurane su površine namijenjene razvoju gospodarskih zona. Veliki broj planiranih gospodarskih zona nije priveden svrsi te su postojeće zone slabo popunjene. Potrebno je dalje poticati razvoj gospodarskih zona i smišljeno upravljati njihovim razvojem, a preispitati zadržavanje u prostornim planovima onih zona koje se u dužem vremenskom razdoblju nisu počele realizirati.

Zaštita prirodnih, krajobraznih i kulturno-povijesnih vrijednosti

- Na području Sisačko-moslavačke županije su tijekom 2023.g. završeni i doneseni svi planovi upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 kojima su definirani aktivnosti za provedbu mjera očuvanja do 2032.g. Za upravljanje područjima EM Natura 2000 nadležne su javne ustanove nacionalnih i parkova prirode, te područne i lokalne uprave koje su ujedno i suradnici na projektu.
- Daljnji razvoj sadržaja Edukativno prezentacijskog CENTRAR NATURA SMŽ u Petrinji kako bi se povećala privlačnost odredišta prirodne baštine Sisačko – moslavačke županije te potaknuo regionalni razvoj i gospodarski rast .
- U razornom potresu 2020.g. teško su oštećena brojna kulturna dobra, ukupno 134, stoga je Ministarstvo kulture i medija izradilo Programe obnove za gradove Sisak, Petrinju i Glinu:
  - Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje nakon potresa 2020.
  - Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline grada Siska nakon potresa 2020.
  - Program cjelovite obnove kulturno povijesne cjeline Grada Gline nakon potresa 2020.

Prostorno-planska osnova i stanje u sustavu planiranja

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije donesen je 12.04.2001.g. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01.), Izmjene i dopune donesene su 23 rujna.2010.g. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 12/10.), II. izmjene i dopune donesene su 7. travnja 2017. g. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 10/17.), III. izmjene i dopune donesene su 16. svibnja 2019. g. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 12/ 19.) te pročišćeni tekst PPSMŽ koji je utvrđen 23.10.2019. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.23/19.).

Tijekom 2023.g. do izrade ovog Izješća donesene su dvije izmjene i dopune županijskog Plana:

- Odluka o donošenju VI. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.7/23.).
- Odluka o donošenju IV. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br.20/23.).

U tijeku je izrada V. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije dao je stratešku osnovu za prostorni razvoj Županije te utvrdio županijski interes za građevine od važnosti za Županiju, a za dio građevina od županijskog interesa propisao je uvjete za neposrednu provedbu. Kako je županijski Plan strateški dokument, ostvarenje zacrtanih i planskih rješenja u velikoj mjeri ovisi o usklađenosti PPUG/O-a JLS-a s Prostornim planom Županije. U narednom razdoblju potrebno je da JLS usklade PPUG/O-a sa županijskim Planom.

Donošenjem Izmjena i dopuna Zakona o prostornom uređenju (NN 67/23) te Pravilnika o prostornim planovima (NN 152/23) tijekom 2023. g. stvoreni su uvjeti za izradu nove generacije prostornih planova i njihove transformacije u digitalni sustav.

Neažurnost i netočnost podloga predstavljaju veliki problem za izradu planova. Digitalni katastar, unatoč tome što ga homogenizira DGU, uvelike odstupa od stanja na terenu.

Saniranje posljedica potresa

Nakon Petrinjske potresne serije 2020. – 2021. uslijed goleme ljudske i materijalne štete Vlada RH je 4.siječnja 2021.g. donijela Odluku o proglašenju katastrofe uzrokovanu potresom za područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije.

Zakonodavni okvir za obnovu od potresa privatnih zgrada i kuća²⁰³:

- Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije ("Narodne novine" broj 21/23)

---

²⁰³ prosinac, 2023.

- Program mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije ("Narodne novine" broj 28/23)

Nakon serije jakih potresa koji su 2020. i 2021. godine pogodili područje Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije izrađena je Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021. u kojoj je provedena preliminarna identifikacija rizičnih geoloških procesa i pojava: likvefakcije, vrtača i klizišta. Rezultat Studije su izrađene preporuke za postupanje u područjima prirodnih ograničenja.

Potres je izazvao štete na povijesnim građevinama, raspon šteta na čitavom području utjecaja potresa kreće se od razornih, vrlo teških i teških oštećenja do umjerenih i neznatnih, ovisno o udaljenosti i geografskom položaju te vrsti građevina, arhitektonskim obilježjima i načinu gradnje, njihovom građevinskom stanju te drugim čimbenicima.

Ministarstvo kulture i medija izradilo je Programe cjelovite kulturne obnove:

- Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline Grada Petrinje nakon potresa 2020.
- Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline Grada Siska nakon potresa 2020.
- Program cjelovite obnove kulturno povijesne cjeline Grada Gline nakon potresa 2020.

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine- Priopćenje o poduzetim aktivnostima obnove na potresom pogodjenim područjima (objavljeno 28.12.2023.)²⁰⁴

Izvadak iz priopćenja:

„Na području petrinjskog potresa, obnova je u potpunosti završila na 7.683 privatnih zgrada i kuća dok ih je 758 u postupku obnove. Izgrađene su 203 kuće a njih 193 je u postupku gradnje.

Na području Sisačko-moslavačke županije izgrađeno je 12 višestambenih zgrada - 8 u Petrinji i 4 u Glini sa ukupno 180 stanova.

U gradnji je još 8 zgrada tj. ukupno će se izgraditi 20 višestambenih zgrada s 308 stambenih jedinica. Preostale zgrade u Gvozdu, Topuskom, Glini i Dvoru biti će završene najkasnije sredinom 2024. godine. Dodatno, na području Sisačko-moslavačke županije planira se gradnja još 36 višestambenih zgrada sa 666 stanova. Za prvih 13 zgrada u tijeku je postupak nabave izvođača radova. Istovremeno, završena je i 131 montažna kuća za privremeni smještaj sugrađana kojima obnova njihovih vlastitih nekretnina još nije završena a koje će se kasnije koristiti za proširenje domova za starije u Petrinji i Glini dok je još 35 takvih montažnih kuća u gradnji u Sisku.

Dodijeljena sredstva Fonda solidarnosti u potpunosti su iskorištena, obnavlja se iznimno veliki broj zgrada javnog sektora i prometne i komunalne infrastrukture na području obuhvaćenom zagrebačkom i petrinjskim potresom. Sredstva su utrošena za obnovu: 156 škola i vrtića, 26 fakulteta, 18 bolnica i 56 drugih zdravstvenih ustanova, preko 250 zgrada kulture i kulturne baštine, 600 km prometnica, 77 mostova, 6 km tramvajske pruge, 28 km nasipa i obaloutvrda, 100 km mreže vodoopskrbe i odvodnje, a sanirano je 217 klizišta i 108 urušenih vrtača.

S ciljem jačanja transparentnosti provedbe obnove, Ministarstvo je u svibnju 2023. godine izradilo mrežnu aplikaciju koja je javno dostupna na web adresi: <https://obnova.mpgi.hr/> te na jednom mjestu pruža sve informacije o trenutnom statusu obnove.“

Digitalne platforme

- Sudjelovati u daljnjem razvoju ISPU-a (Informacijskog sustava prostornog uređenja) kroz nove module ePlanovi i eEditor.
- Projekt koji je u tijeku- Priprema projektno-tehničke dokumentacije za projekte u području digitalne transformacije i zelene tranzicije“ s projektnim prijedlogom „Povećanje kapaciteta Sisačko-moslavačke županije u području upravljanja rizicima kroz formiranje sveobuhvatne i jedinstvene digitalne platforme o konstrukcijskim svojstvima građevina za upravljanje katastrofama i rizicima“. Sisačko-moslavačka županija je iznimno izložena pojavi ugroza, a samim time je ključno kvalitetno upravljati rizicima kako bi se posljedice u što većoj mjeri smanjile. Projekt obuhvaća izradu digitalne platforme o konstrukcijskim svojstvima građevina za upravljanje katastrofama i rizicima Sisačko-moslavačke županije. Takva platforma i baza podataka je nužan

---

²⁰⁴ <https://mpgi.gov.hr/vijesti-8/informacija-o-poduzetim-aktivnostima-obnove-na-potresom-pogodjenim-podrucjima/17342>

preduvjet, prije svega, za smanjivanje ranjivosti građevina, ali i ranjivosti županije u cjelini. Sveobuhvatna i jedinstvena platforma i baza trenutno ne postoji, a za značajan broj podataka iz tog područja Sisačko-moslavačka županija ovisi o drugim tijelima (Gradovi/Općine, Hrvatski centar za potresno inženjerstvo, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Grad Zagreb...) što samu županiju dodatno stavlja u nezavidan položaj.²⁰⁵

4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova, drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Sisačko-moslavačke županije

U tijeku izrade ovog Izvešća, 2023. godine, donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (NN 67/23 od 21.6.2023.) te Pravilnik o prostornim planovima (NN 152/23 od 19.12.2023.) kojima je propisan način izrade novih i transformacije postojećih prostornih planova u sustavu

Transformacija prostornih planova je proces prelaska iz analognog u digitalni oblik važećih prostornih planova sa svojstvima i sadržajima pridruženih sukladno pravilniku iz članka 56. stavka 3. ovoga Zakona Pravilnikom o prostornim planovima (NN 152/23) propisuje se pojmovnik prostornog uređenja, sadržaj namjena, način propisivanja uvjeta provedbe zahvata u prostoru, sadržaj prostornih planova, sadržaj transformiranih prostornih planova, prostorni pokazatelji, prostorni standardi, mjerila kartografskih prikaza prostornih planova, standard elaborata prostornih planova i elektronički standard prostornih planova.

Do uspostave prostornih planova „nove generacije“ potrebno je nastaviti izradom izmjena i dopuna važećih prostornih planova županijskog i lokalnog ranga uz prethodnu transformaciju prelaskom u digitalni sustav.

JLS u obavezi su izrade četverogodišnjih Izvešća o stanju u prostoru.

Završetkom stručno analitičkih poslova u sklopu pripremnih radova za izradu izmjena i dopuna Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje koji su u tijeku definirat će se ulazni podaci za izradu Izmjena i dopune Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje.

Preporuke za izradu prostornih analiza i Studija u narednom razdoblju:

- Studija identifikacije potencijala za razvoj zelene i plave infrastrukture Sisačko-moslavačke županije.²⁰⁶
- Prometna studija²⁰⁷
- Analiza prostornih mogućnosti korištenja područja izumiranja

4.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja na temelju prepoznatih potreba, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja prostora u Županiji:

- u tijeku je izrada V. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije te se u narednom razdoblju očekuje usvajanja Plana
- jedinice lokalne samouprave u narednom razdoblju morat će izvršiti transformaciju PPUG/O-a sukladno Zakonu o prostornom uređenju i usklađenje sa novodonešenim Izmjenama i dopunama Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije
- pružati stručnu pomoć jedinicama lokalne samouprave u izradi dokumenata praćenja stanja u prostoru i prostornih planova, savjetodavno ili izradom navedenih dokumenata.

---

²⁰⁵ Takva platforma i baza trenutno ne postoji niti u drugim dijelovima Republike Hrvatske, a ne postoje niti projekti za njihovo formiranje. U tom smislu se radi o svojevrsnom pilot projektu.

²⁰⁶ U posljednjem razdoblju potiče se razmatranje i planiranje zelene infrastrukture na lokalnoj razini te su mnoge jedinice lokalne samouprave izradile ili su u procesu izrade dokumenata povezanih s navedenom temom. S obzirom da umrežavanje zelenih površina predstavlja važan aspekt zelene infrastrukture te ista često prelazi administrativne granice jedinica lokalne samouprave, važno ju je razmatrati i na višim razinama te promišljati o mogućnostima povezivanja u veće sustave. Studijom će se stoga nastojati identificirati potencijali za razvojem zelene i plave infrastrukture

²⁰⁷ Potreba izrade nove prometne studije uz razmatranje novonastalih okolnosti: posljedice potresa, demografskog gubitka, završetka izgradnje autoceste do Siska, uspostava schengenskog područja itd.

- Brownfield područja u građevinskim područjima naselja predstavljaju veliki potencijal za razvoj; stoga ih je potrebno detaljno analizirati i dati mjere za revitalizaciju takvih neiskorištenih područja
- uvažavajući posebnosti Parka prirode Lonjskog polja, kao i drukčiji način života te tradiciju gradnje, ali i ranjivost područja s aspekta zaštite vrijedne prirodne baštine i okoliša, potrebno je izraditi Izmjene i dopune PPPP Lonjsko polje
- kontinuirano provoditi stručno osposobljavanje službenika i namještenika za korištenje digitalnih platformi iz sustava prostornog uređenja
- trajno raditi na informiranju stručne i šire javnosti o području urbanizma i prostornog planiranja.
- globalne klimatske promjene uzrokuju plavljenja uz područja rijeka stoga je potrebno pratiti utjecaj plavljenja ranjivih naselja za detaljnija istraživanja
- radi ublažavanja i prevencije rizika od klizanja tla, kao posljedice klimatskih promjena i potresa, potrebno je sustavno istražiti evidentirane pojave klizišta i dati mjere za njihovo ublažavanje.
- nastaviti s aktivnostima obnove na zgradama i infrastrukturnim građevinama u sanaciji šteta od potresa.
- izraditi novu prometnu Studiju
- izraditi stručnu podlogu identifikacije potencijala za razvoj zelene i plave infrastrukture Sisačko-moslavačke županije
- za infrastrukturne građevine od županijskog interesa izraditi stručne podloge (prostorno-prometne studije, idejna rješenja i sl.) kao podloge za izradu prostornih planova
- nastaviti trajnu suradnju s jedinicama lokalne samouprave i ostalim institucijama na temu planiranja i izgradnje infrastrukture od značaja za Županiju.
- sudjelovati u aktivnostima na strateškim projektima infrastrukture (cestovne, željezničke, lučke, energetske i druge infrastrukture).
- nastaviti s aktivnostima vođenja i ažuriranja Registra prostorne dokumentacije te digitalne arhive prostornih planova s izradom GIS baza prostornih planova.
- razvijati i unaprjeđivati ISPU Sisačko-moslavačke županije praćenjem razvoja tehnologija, nadogradnjom i redizajnom postojećih dijelova sustava te uključivanjem novih skupova podataka pribavljenih od ostalih tijela državne i javne uprave značajnih za prostorno uređenje Županije.
- mrežne stranice Zavoda za prostorno uređenje s geoportalom Županije, kao središnjom točkom informiranja o stanju u prostoru i prostorno-planskoj dokumentaciji, treba nadograđivati i prilagođavati većem broju i širem krugu korisnika.
- jedinicama lokalne samouprave i drugim tijelima javne uprave omogućiti nesmetan pristup do svih dijelova Informacijskog sustava prostornog uređenja i podataka koji bi im koristili u radu i poslovima iz vlastite nadležnosti.
- nastaviti suradnju s Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine na održavanju i ažuriranju dijelova (modula) Informacijskog sustava prostornog uređenja Republike Hrvatske s podacima za područje Županije te ustrajati na informatičkom povezivanju državnog i županijskog sustava.

5. IZVORI PODATAKA

5.1. Popis slika

5.2. Popis tablica

5.3. Izvori podataka

5.4. Popis zakona, uredbi, pravilnika, odluka

5.1. Popis slika

- Slika 1. Geografski položaj Sisačko-moslavačke županije u Republici Hrvatskoj
Slika 2. Prikaz reljefa Sisačko – moslavačke županije
Slika 3. Prikaz nadmorskih visina
Slika 4. Prostorni raspored klasa tala na području Sisačko – moslavačke županije
Slika 5. Klimatski tipovi u Hrvatskoj
Slika 6. Administrativno-teritorijalni ustroj
Slika 7. Administrativno-teritorijalni ustroj
Slika 8. Povijesni pregled kretanja broja stanovnika u Sisačko moslavačkoj županiji
Slika 9. Gustoća naseljenosti
Slika 10. Statistička klasifikacija prostornih jedinica RH - NUTS 2
Slika 11. Stanje korištenja i namjene površina Sisačko-moslavačke županije 2018.
Slika 12. Vrste klasa pokrova u Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje 2018
Slika 13. Trendovi – grafički prikaz promjene površina CLC klasa na 3. razini klasifikacije
Slika 14. Korištenje i namjene površina Sisačko-moslavačke županije, 2019
Slika 15. Urbana i seoska naselja u županiji
Slika 16. Tipovi ruralnih i urbaniziranih naselja (popis 2001.)
Slika 17. Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave
Slika 18. Bruto domaći proizvod po stanovniku u 2020.g.
Slika 19. Karta regionalnih potpora, bila u primjeni do 15.3.2023.
Slika 20. Podaci o poduzetničkim zonama na mrežnoj stranici Regionalnog koordinatora Sisačko-moslavačke županije.
Slika 21. LAG-ovi u Sisačko-moslavačkoj županiji
Slika 22. Infrastrukturni sustavi: cestovni, željeznički, riječni i zračni promet u Sisačko-moslavačkoj županiji
Slika 23. Izgradnja autoceste od čvora Lekenik do Siska, svibanj 2022.
Slika 24. Izgradnja novog mosta preko Odre u Sisku u sklopu dionice autoceste Zagreb – Sisak, svibanj 2023.
Slika 25. Karta željezničke mreže s kolodvorima i stajalištima
Slika 26. Projekt komunalnog pristaništa na rijeci Kupi u Sisku
Slika 27. Brodogradilišno pristanište Galdovo
Slika 28. Biciklističke rute u SMŽ
Slika 29. Objava namjere postavljanja (gradnje) svjetlovodne distribucijske mreže (žute lokacije)
Slika 30. Infrastrukturni sustavi: Pošta i telekomunikacije u SMŽ
Slika 31. Prikaz korištenja brzina širokopojasnog interneta
Slika 32. Distribucijska područja Hrvatske elektroprivrede na području Sisačko-moslavačke županiji
Slika 33. Infrastrukturni sustavi: Elektroenergetika u Sisačko-moslavačkoj županiji
Slika 34. Infrastrukturni sustavi: Proizvodnja i cijevni transporti nafte i plina u Sisačko-moslavačkoj županiji
Slika 35. Infrastrukturni sustavi: Vodoopskrba i korištenje voda u Sisačko-moslavačkoj županiji
Slika 36. Uslužno područje (istok) gore: Vodoopskrba dolje: Odvodnja
Slika 37. Uslužno područje (centar) gore: Vodoopskrba dolje: Odvodnja
Slika 38. Uslužno područje (zapad) gore: Vodoopskrba dolje: Odvodnja
Slika 39. Uslužno područje (granica sa Karlovačkom županijom) gore: Vodoopskrba dolje: Odvodnja
Slika 40. Osjetljiva i ranjiva područja na području Sisačko – moslavačke županije
Slika 41. Prikaz scenarija velike vjerojatnosti od poplava
Slika 42. Martinska Ves, most na Savi, stanje vodostaja 6.8.2023.
Slika 43. Šire i uže područje obuhvata iz „Programa Sava“
Slika 44. Prostorni prikaz zaštićenih prirodnih vrijednosti
Slika 45. Odransko polje Slika 46. Infrastrukturni sustavi: Pošta i elektroničke komunikacije, energetski sustav u Gradu Kutini
Slika 46. Zaštićene prirodne vrijednosti u PPSMŽ, proglašene i planirane
Slika 47. Park prirode Lonjsko polje
Slika 48. Ekološka mreža u Sisačko-moslavačkoj županiji
Slika 49. „Ekološki centar – Vrata Zrinske Gore“ u Prnjavoru Čuntićkom
Slika 50. Edukativno prezentacijski centar NATURA SMŽ u Petrinji- razmještaj lokaliteta
Slika 51. Edukativno prezentacijski centar NATURA SMŽ u Petrinji
Slika 52. Vidikovac u Sunjskom polju (Donja Posavina) na temu ptica grabljivica
Slika 53. Vidikovac na Zrinskoj gori na temu vuka
Slika 54. Posjetiteljski centar Crna roda u Osekovu
Slika 55. Detalji interijera i eksterijera posjetiteljskog centra Crna roda u Osekovu
Slika 56. lijevo: Vidikovac „Kosac“ u Lonjskom polju u naselju Repušnica, desno: Vidikovac „Tradicionalni ribolov“ uz rijeku Lonju u naselju Osekovo
Slika 57. Vidikovac „Roda“ u Lonjskom polju u naselju Čigoč
Slika 58. Detalj sa buduće poučno šumske pješačke staze Pavlinov kljun u naselju Mužilovčica

- Slika 59. Tipologija krajobrazza Sisačko-moslavačke županije
- Slika 60. Naslovne stranice Planova upravljanja zaštićenim dijelovima prirode
- Slika 61. Biciklističke rute u Sunjskom polju
- Slika 62. Odransko polje u vrijeme poplave, kolovoz 2023.
- Slika 63. Crkva Blažene Djevice Marije u Gori
- Slika 64. Crkva sv. Marije Magdalene u Selima
- Slika 65. Minski sumnjiva područja u Sisačko - moslavačkoj županiji, 2022.
- Slika 66. Prikaz izoseiste (linije jednakog intenziteta potresa)
- Slika 67. Geološka područja Siska i Petrinje s naglašenim glavnim rasjedima
- Slika 68. Postaje mobilne mreže PetrinjaNET postavljene oko epicentralnog područja (plavi rombovi predstavljaju akcelerometre, crveni trokuti seizmometre)
- Slika 69. Vremenska raspodjela magnituda potresa petrinjske serije magnitude veće od 1.5. u razdoblju od 28. prosinca 2020. godine do 26. prosinca 2022. godine
- Slika 70. Centar Petrinje nakon potresa
- Slika 71. Seizmotektonski profil preko Glavnog seizmogenog rasjeda Petrinjske potresne serije
- Slika 72. Ulazni podaci za analizu podložnosti na likvefakciju sa područjima pojave likvefakcije
- Slika 73. Posljedica potresa - likvefakcija
- Slika 74. Inventar likvefakcije aktivirane petrinjskom potresom
- Slika 75. Podložnost na likvefakciju
- Slika 76. Topografska karta s prikazom lokacija urušnih vrtača evidentiranih (zaključno s 15.3.2021.) na području naselja Mečenčani i Borojevići
- Slika 77. Najveća urušna vrtača dimenzija cca 25x23 m i dubine gotovo 12 m u Mečenčanima
- Slika 78. Karta s označenom granicom sigurnog i nesigurnog područja, s malim, odnosno velikim rizikom za pojavu urušnih vrtača na površini, koja je definirana 7. veljače 2021. na temelju geofizičkih istraživanja
- Slika 79. Karta ograničenja i sigurnosnih koridora u odnosu na vrtače u naseljima Mečenčani i Borojevići
- Slika 80. Sanacija urušene vrtače u Mečenčanima tijekom 2021. i 2022. zatrpavanjem različitim frakcijama materijala
- Slika 81. Inventar vrtača
- Slika 82. Podložnost na vrtače
- Slika 83. Položaj najvećeg klizišta u Prnjaoru Čuntićkom
- Slika 84. Preliminarna ograničenja u odnosu na klizišta
- Slika 85. Majske Poljane nakon potresa, 28.12.2021.
- Slika 86. Sisak - stari most
- Slika 87. Periodizacija izgradnje povijesne jezgre Petrinje
- Slika 88. Kategorije potresnih oštećenja kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje
- Slika 89. Oštećene zgrade u potresu unutar kulturno povijesne cjeline grada Petrinje
- Slika 90. Modeli obnove kulturno-povijesne cjeline grada Petrinje
- Slika 91. Munjara - pojedinačno zaštićeno kulturno dobro na kojem su završeni radovi cjelovite obnove
- Slika 92. lijevo: Urbana cjelina Siska, desno: Kopnena arheološka nalazišta/zone
- Slika 93. Glazbena škola Frana Lhotke -Izvod iz kataloga pojedinačno zaštićenih i visoko valoriziranih povijesnih zgrada unutar kulturno-povijesne cjeline grada Siska
- Slika 94. Oštećene zgrade u potresu unutar kulturno povijesne cjeline grada Gline
- Slika 95. Urbana cjelina Gline
- Slika 96. Centar novog života u Petrinji
- Slika 97. Obnovljena obiteljska kuća u selu Martinovići, Grad Glina, Zaklada „Solidarna“ u sklopu projekta „Solidarne kuće za ljude“
- Slika 98. Izgrađena obiteljska kuća u selu Nebojan, Grad Petrinja, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje
- Slika 99. Izgrađena obiteljska kuća u selu Donja Bačuga, Grad Petrinja, „Kuća nade“, zajednički projekt Udruga „Bauern helfen Bauern“ i Malteser Hrvatska, Caritasa Sisačke biskupije, Grada Petrinje i Fondacije „Kuća dobrih tonova“
- Slika 100. Novoizgrađene višestambene zgrade u Petrinji
- Slika 101. Obnovljena Gimnazija u Sisku
- Slika 102. Obnovljen Dom zdravlja u Glini
- Slika 103. Županijsko naselje „Banovi Dvori „u Glini -u fazi dovršetka
- Slika 104. Novoizgrađene višestambene zgrade u Glini u završnoj fazi
- Slika 105. Prezentacija-Prostorni planovi stare i nove generacije u ISPU, 6. dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva, Opatija, lipanj 2021., Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Zavod za prostorni razvoj
- Slika 106. PPPP Lonjsko polje- teritorijalni ustroj
- Slika 107. Naslovne stranice III.ID PPSMŽ I PPSMŽ-pročišćeni tekst
- Slika 108. Prostorni raspored UPU-a
- Slika 109. Detalj prikaza važećih prostornih planova za područje Općine Gvozd i Grada Glina na ISPU geoportalu

- Slika 110. Detalj prikaza prometne infrastrukture u Sisačko-moslavačkoj županiji na Geoportalu Sisačko-moslavačke županije
- Slika 111. Detalj prikaza kataloga prostornih planova u Sisačko-moslavačkoj županiji na Geoportalu Sisačko-moslavačke županije
- Slika 112. Izvod iz Registra brownfield područja Sisačko-moslavačke županije
- Slika 113. lijevo: Izvešće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2022., desno: Izvešće o tržištu nekretnina grada Siska za 2022. godinu
- Slika 114. Nadležnost Upravnih odjela za izdavanje dokumenata prostornog uređenja na području Sisačko-moslavačke županije
- Slika 115. Razvojni smjerovi i strateški ciljevi iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine
- Slika 116. Smanjenje emisije stakleničkih plinova NUR, NU1 i NU2 scenarijem
- Slika 117. Prostorni raspored projekata zaštite od štetnog djelovanja voda u odnosu na prethodnu procjenu rizika od poplava
- Slika 118. Istražni prostori na području Sisačko-moslavačke županije Sava-6, Sava-7, Sava-8, Sava-11 i Sava-12
- Slika 119. Strateški ciljevi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2025.
- Slika 120. Odnos između razvojnih potreba, strateških ciljeva i prioriteta poljoprivredno-prehrambenog sektora
- Slika 121. Područja razvojnih specifičnosti
- Slika 122. Prostori na kojima se obavljaju istražne aktivnosti s ciljem eksploatacije geotermalne vode u energetske svrhe u Republici Hrvatskoj
- Slika 123. Izgradnja autoceste A11 Zagreb-Sisak
- Slika 124. Projekt „Sisačko-moslavačka županija – centar gaming industrije“
- Slika 125. Izgradnja kongresnog centra Topusko
- Slika 126. Plan zelene infrastrukture grada Siska

5.2. Popis tablica

- Tablica 1. Sisačko-moslavačka županija-statistički podaci
- Tablica 2. Broj stanovnika u JLS u Sisačko-moslavačkoj županiji- četiri popisna razdoblja
- Tablica 3. Promjena ukupnog broja stanovnika u Sisačko-moslavačkoj županiji 2001. – 2021.g.
- Tablica 4. Procjena stanovništva prema starosti i spolu u Sisačko-moslavačkoj županiji (stanje, rujan 2022.g.)
- Tablica 5. Dobna struktura stanovništva, indeks starenja, prosječna starost i koeficijent starosti
- Tablica 6. Prirodno kretanje stanovništva u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2017. – 2022. g.
- Tablica 7. Broj sklopljenih i razvedenih brakova u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2018. – 2022. g.
- Tablica 8. Vanjska migracija stanovništva u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2018. – 2022. g.
- Tablica 9. Unutarnje migracije stanovništva Sisačko-moslavačke županije prema području doseljenja i odseljenja u 2022.
- Tablica 10. Doseljeno i odseljeno stanovništvo u 2022. godini
- Tablica 11. Popis kućanstva
- Tablica 12. Indeks kretanja broja kućanstva od 1991. do 2021.
- Tablica 13. Privatna kućanstva prema broju članova po Općinama i Gradovima, popis 2021.
- Tablica 14. Broj stanovnika i gustoći naseljenosti
- Tablica 15. Struktura HR NUTS 2021.
- Tablica 16. NUTS 2 statističke regije (broj stanovnika i BDP)
- Tablica 17. Regionalne potpore u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2027.
- Tablica 18. Podaci o pokrovu zemljišta u Sisačko - moslavačkoj županiji, stanje 2018.g. - Numerički pregled
- Tablica 19. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina
- Tablica 20. Izdvojena građevinska područja za proizvodno - poslovne djelatnosti, površine veće od 25 ha, koja se nalaze izvan građevinskih područja naselja
- Tablica 21. Izdvojena građevinska područja planirana za sportsko-rekreacijsku namjenu površine veće od 25 ha
- Tablica 22. Izdvojena građevinska područja planirana za ugostiteljsko-turističku namjenu
- Tablica 23. Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina
- Tablica 24. Lokacije eksploatacijskih polja/istražnih prostora/površinskih kopova predviđenih za sanaciju
- Tablica 25. Površina JLS, broj stanovnika i gustoća naseljenosti
- Tablica 26. Prostorna distribucija tipova ruralnih i urbaniziranih naselja, gradova i naselja bez stanovnika 2001.g.
- Tablica 27. Prostorna distribucija tipova ruralnih i urbaniziranih naselja, gradova i naselja bez stanovnika 2001., za Sisačko-moslavačku županiju - udjeli.
- Tablica 28. Depopulacijska područja – prikaz analize za naselja do 10 stanovnika.
- Tablica 29. Građevinska područja naselja
- Tablica 30. Izdvojeni dio građevinskog područja naselja
- Tablica 31. Izdvojena građevinska područja izvan naselja
- Tablica 32. Ukupno građevinsko područje

Tablica 33. Gustoća naseljenosti

Tablica 34. Dječji vrtići i druge pravne osobe koje ostvaruju programe predškolskog odgoja, djeca prema dobnim skupinama i zaposlenici po županijama, početak pedagoške godine 2022./2023.

Tablica 35. Osnovne škole u Sisačko - moslavačkoj županiji, početak šk. g. 2022./2023.

Tablica 36. Srednje škole u Sisačko - moslavačkoj županiji, početak šk. g. 2022./2023.

Tablica 37. Učenički domovi, korisnici (učenici/studenti) i zaposlenici po županijama i prema spolu u šk. g. 2022./2023.

Tablica 38. Kretanje broja studenata upisanih na stručni i sveučilišni studij u zimskom semestru sa prebivalištem u Sisačko-moslavačkoj županiji u periodu od akademskih godina 2010./2011. do 2022./2023.

Tablica 39. Kretanje broja studenata studenti koji su diplomirali/završili sveučilišni ili stručni studij sa prebivalištem u Sisačko-moslavačkoj županiji u periodu od 2010. do 2022.

Tablica 40. Podaci o osobama u institucionalnim kućanstvima u Sisačko-moslavačkoj županiji (2021.)

Tablica 41. Izvod iz Registra udruga Republike Hrvatske za područje Sisačko-moslavačke županije

Tablica 42. Izvod iz Registra stranih udruga Republike Hrvatske za područje Sisačko-moslavačke županije

Tablica 43. Izvod iz Registra sportskih djelatnosti pravnih osoba za područje Sisačko-moslavačke županije

Tablica 44. Izvod iz Registra samostalnih sportskih djelatnosti fizičkih osoba za područje Sisačko-moslavačke županije

Tablica 45. Stupanj razvijenosti jedinica područne (regionalne) samouprave

Tablica 46. Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave

Tablica 47. Kretanje broja zaposlenih osoba u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2013. do 2023.g.

Tablica 48. Kretanje broja nezaposlenih osoba u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2013. do listopada 2023.g.)

Tablica 49. Kretanje broja prijavljenih slobodnih radnih mjesta u Sisačko-moslavačkoj županiji od 2013. do listopada 2023.g.

Tablica 50. Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u Sisačko-moslavačkoj županiji prema spolu i NKD-u 2007. u travnju, svibnju i lipnju u 2022. g.

Tablica 51. Poslovni subjekti u Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje 30. lipnja 2022.

Tablica 52. Trgovačka društva prema pravno ustrojbenim oblicima u Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje 30. lipnja 2022.

Tablica 53. Zadruge i ostali oblici organiziranja prema pravno ustrojbenim oblicima u Sisačko-moslavačkoj županiji, stanje 30. lipnja 2022.

Tablica 54. Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva u Sisačko-moslavačkoj županiji

Tablica 55. Pravne osobe prema aktivnosti i područjima djelatnosti prema NKD-a 2007. u Sisačko-moslavačkoj županiji

Tablica 56. Podaci iz Jedinственog registra poduzetničke infrastrukture (JRPI) – poduzetničke zone

Tablica 57. Podaci iz Jedinственog registra poduzetničke infrastrukture (JRPI) – poduzetničko potporne institucije

Tablica 58. Smještajni kapaciteti prema vrstama u Sisačko-moslavačkoj županiji

Tablica 59. Turizam-dolasci i noćenja u Sisačko-moslavačkoj županiji

Tablica 60. Kulturne manifestacije u SMŽ

Tablica 61. Eksploatacijska polja

Tablica 62. Lokacije eksploatacijskih polja/istražnih prostora/površinskih kopova predviđenih za sanaciju

Tablica 63. Istražni prostori mineralnih sirovina

Tablica 64. Postojeća eksploatacijska polja i istražni prostori

Tablica 65. Postojeća odlagališta

Tablica 66. Udio pojedinih vrsta cesta i cestovna gustoća

Tablica 67. Duljina državnih cesta u Sisačko- moslavačkoj županiji, stanje 2022.godine

Tablica 68. Duljina nerazvrstanih cesta u Sisačko – moslavačkoj županiji, stanje 31.12.2022.g.

Tablica 69. Udio pojedinih vrsta i gustoća željezničkih pruga u Sisačko – moslavačkoj županiji

Tablica 70. Državne biciklističke rute u Sisačko – moslavačkoj županiji

Tablica 71. Prikaz o broju baznih postaja, lokacija postavljanja, antenskih stupova, antenskih prihvata na postojećim građevinama i antenskih sustava u zatvorenom prostoru

Tablica 72. Trase postojećih visokonaponskih dalekovoda

Tablica 73. Transformatorske stanice (TS) i elektrovučna postrojenja (EVP)

Tablica 74. Postrojenja HEP ODS d.o.o. Elektra Križ

Tablica 75. Duljina dalekovoda HEP ODS d.o.o. Elektra Križ

Tablica 76. Izgrađena postrojenja u razdoblju 2019. - 2022. HEP ODS d.o.o. Elektra Križ

Tablica 77. Izgrađeni dalekovodi u razdoblju 2019. - 2022. dalekovoda HEP ODS d.o.o. Elektra Križ

Tablica 78. Postrojenja HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak

Tablica 79. Duljina dalekovoda HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak

Tablica 80. Obnovljena postrojenja nakon potresa HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak

Tablica 81. Obnovljeni dalekovodi nakon potresa HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak

Tablica 82. Postrojenja HEP ODS d.o.o. Elektra Karlovac

Tablica 83. Duljina dalekovoda HEP ODS d.o.o. Elektra Karlovac

Tablica 84. Duljina i udio prema vrsti postojećih dalekovoda

- Tablica 85. Duljina i udio prema vrsti postojećih plinovoda
- Tablica 86. Naftovodi JANAF – a d.d.
- Tablica 87. Naftovodi INE Industrije nafte d.d.
- Tablica 88. Komunalna infrastruktura -vodoopskrba i odvodnja
- Tablica 89. Strategija prilagodbe
- Tablica 90. Zaštićene prirodne vrijednosti
- Tablica 91. Dijelovi prirode predloženi za zaštitu
- Tablica 92. Dijelovi prirode u prijedlogu zaštite lokalnog značaja
- Tablica 93. Područja ekološke mreže
- Tablica 94. Izvod iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske
- Tablica 95. Stanje minski sumnjivih površina na dan 1.1.2023.
- Tablica 96. Podaci o provedenim pregledima oštećenja i uporabljivosti građevina
- Tablica 97. Pregled broja oštećenih povijesnih zgrada prema kategorijama oštećenja
- Tablica 98. Prikaz korelacije između kategorije štete i uporabljivosti
- Tablica 99. Pregled broja oštećenih povijesnih zgrada prema kategorijama oštećenja
- Tablica 100. Pregled broja oštećenih povijesnih zgrada prema kategorijama oštećenja
- Tablica 101. Obvezni prostorni pokazatelji
- Tablica 102. Prostorni planovi uređenja gradova i općina (stanje na dan 31.12.2022.)
- Tablica 103. Generalni urbanistički planovi na području Sisačko-moslavačke županije
- Tablica 104. Urbanistički planovi uređenja na području Sisačko-moslavačke županije
- Tablica 105. Detaljni planovi uređenja
- Tablica 106. Izdani dokumenti prostornog uređenja u razdoblju od 1.1.2019. do 31.12.2022. godine.
- Tablica 107. Mjere visoke važnosti koja se odnosi na prostorno planiranje
- Tablica 108. Sažeti prikaz učinaka potresa na demografska kretanja
- Tablica 109. Sažeti prikaz učinaka potresa na gospodarska kretanja
- Tablica 110. Sažeti prikaz učinaka potresa na društvenu infrastrukturu
- Tablica 111. Sažeti prikaz učinaka potresa na javnu mrežnu infrastrukturu
- Tablica 112. Vremenska uvjetovanost učinaka, razvojnih ograničenja te mjera javne intervencije
- Tablica 113. Pokazatelji ishoda posebnog cilja u razvoju turizma
- Tablica 114. Terminski plan provedbe strateških projekata koji nisu u nadležnosti Sisačko-moslavačke županije
- Tablica 115. Terminski plan provedbe strateških projekata u nadležnosti Sisačko-moslavačke županije
- Tablica 116. Terminski plan provedbe strateških projekata u nadležnosti JLS.
- Tablica 117. Strateški dokumenti i planovi razvoja jedinica lokalne samouprave
- Tablica 118. Izvešća o stanju u prostoru jedinica lokalne samouprave (stanje 31.12. 2022.)
- Tablica 119. Planovi gospodarenja otpadom JLS

5.3. Izvori podataka

Pristigli zahtjevi

Pristigli zahtjevi za izradu Izješća o stanju u prostoru Sisačko – moslavačke županije za period od 2019. – 2022.g.	
1.	Sisačko-moslavačka županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu, Zagrebačka 44, 44000 Sisak; zahtjev od 25.1.2023.
2.	Sisački vodovod d.o.o.za opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, Obala Ruđera Boškovića 10, 44000 Sisak; zahtjev od 27.1.2023.
3.	Grad Kutina, Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo, Trg kralja Tomislava 12, 44320 Kutina; zahtjev od 30.1.2023. i od 28.3.2023.
4.	Vodoo opskrba i odvodnja Topusko d.o.o., Ponikvari 77a, 44415 Topusko; zahtjev od 31.1.2023.
5.	Grad Petrinja, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne djelatnosti; zahtjev od 1.2.2023. i zahtjev od 5.7.2023
6.	Hakom, Ulica Roberta Frangeša – Mihanovića 9, 10110 Zagreb; zahtjev od 30.1.2023.
7.	HEP ODS d.o.o., Elektra Križ, Trg Svetog Križa 7, 10314 Križ; zahtjev od 26.1.2023.
8.	HEP ODS d.o.o., Elektra Karlovac, Vladka Mačeka 44, 47000 Karlovac; zahtjev od 26.1.2023.
9.	HEP ODS d.o.o., Elektra Sisak, Kralja Tomislava 42, 44000 Sisak; zahtjev od 26.1.2023.
10.	Moslavina d.o.o., za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, Sektor za razvoj, investicije i građenje, Školska 4, 44320 Kutina; zahtjev od 2.2.2023.
11.	Hrvatske autoceste d.o.o., društvo s ograničenom odgovornošću, za upravljanje, građenje i održavanje autocesta, Širolina 4, 10000 Zagreb; zahtjev od 31.1.2023.
12.	Javna ustanova Lučka uprava Sisak, Rimska 28, 44000 Sisak; zahtjev od 31.1.2023.
13.	Vodovod Novska d.o.o., za javnu vodoopskrbu i odvodnju, Ulica Bogoslava Ljevačića 7, 44330 Novska; zahtjev od 10.2.2023.
14.	HOPS d.d., Sektor za razvoj, priključenja, izgradnju i upravljanje imovinom, 10000 Zagreb; zahtjev od 31.1.2023.
15.	Grad Sisak, Upravni odjel za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Odsjek za graditeljstvo, Rimska 26, 44000 Sisak; zahtjev od 20.2.2023.
16.	Komunalac – Dvor d.o.o., za obavljanje komunalnih djelatnosti, Eugena Kvaternika 3, 44440 Dvor; zahtjev od 23.2.2023.
17.	HŽ INFRASTRUKTURA, sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova, Mihanovićeve ulica 12, 10000 Zagreb; zahtjev od 8.2.2023.
18.	HRVATSKE CESTE, Sektor za pripremu, građenje i rekonstrukciju, Odjel za strateško planiranje, Vončinina 3, 10000 Zagreb; zahtjev od 22.2.2023.
19.	Hrvatski centar za potresno inženjerstvo; zahtjev od 12.3.2023.
20.	INA INDUSTRIJA nafte d.d., Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Avenija Većeslava Holjevca 10, 10002 Zagreb; zahtjev od 14.3.2023.
21.	Turistička zajednica SMŽ, zahtjev od 20.3.2023.
22.	JANAF sektor razvoja i investicija, Miramarska cesta 24, 10000 Zagreb; zahtjev od 20.3.2023.
23.	PLINACRO d.o.o. Savska 88a, 10000 Zagreb; zahtjev od 20.3.2023.
24.	Općina Hrvatska Dubica, Vjekoslava Venka 4, Hrvatska Dubica; zahtjev od 21.3.2023.
25.	Državna geodetska uprava, Sektor za infrastrukturu prostornih podataka, Služba za izdavanje i razmjenu prostornih podataka, Gruška 20, 10000 Zagreb; zahtjev od 27.3.2023.
26.	Grad Glina, Trg bana Josipa Jelačića 2, 44400 Glina; zahtjev od 30.3.2023.
27.	MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Nehajska 5, 10000 Zagreb; zahtjev od 31.3.2023.
28.	Regionalni koordinator, Sisačko – moslavačke županije, Rimska 28, 44000 Sisak; zahtjev od 6.4.2023.
29.	Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine konzervatorski odjel u Sisku, Nikole Tesle 17, 44000 Sisak; zahtjev od 7.4.2023.
30.	Općina Dvor, Jedinstveni upravni odjel, Trg bana Josipa Jelačića 10, Dvor; zahtjev od 30.3.2023.
31.	Grad Novska, Upravni odjel za komunalni sustav, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska; zahtjev od 24.3.2023.
32.	Grad Sisak, Upravni odjel za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Odsjek za urbanizam, zaštitu kulturnih dobara i zaštitu okoliša Rimska 26, 44000 Sisak; zahtjev od 4.4.2023.
33.	Općina Sunja, Trg Kralja Tomislava 3, 44210 Sunja; zahtjev od 7.4.2023.

34.	Sisačko-moslavačka županija, Upravni odjel za poslove skupštine, pravne i opće poslove, 44000 Sisak; zahtjev od 5.4.2023.
35.	Općina Velika Ludina, Jedinstveni upravni odjel, Sv. Mihaela 37, 44316 Velika Ludina; zahtjev od 7.6.2023.
36.	Grad Hrvatska Kostajnica, Trg N. Š. Zrinskog, 44430 Hrvatska Kostajnica; zahtjev od 13.6.2023.
37.	Općina Donji Kukuruzari, Don Ante Lizatovića 2, Donji Kukuruzari, 44430 Hrvatska Kostajnica; zahtjev od 16.6.2023.
38.	Općina Lipovljani, Trg hrvatskih branitelja 3, 44322 Lipovljani; zahtjev od 11.7.2023.
39.	Grad Popovača, Trg grofova Erdödyja 5, 44317 Popovača; zahtjev od 6.7.2023.
40.	Općina Topusko, Opatovina 10, 44415 Topusko; zahtjev od 17.7.2023.
41.	Općina Jasenovac, Trg kralja Petra Svačića 19, 44324 Jasenovac; zahtjev od 7.6.2023.
42.	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode SMŽ; zahtjev od 9.8.2023
43.	Općina Majur, Kolodvorska 5, 44430 Majur; zahtjev od 10.8.2023.
44.	Općina Gvozd, Trg dr. Franje Tuđmana 6, 44410 Vrginmost; zahtjev od 17.8.2023.
45.	Općina Martinska Ves, Desna Martinska Ves 67, 44000 Sisak; zahtjev od 15.9.2023.

Literatura

1. Lukić, M., Mozaik izvan grada, 2012.
2. D. Živić, I. Turk, N. Pokos, Regionalni aspekti depopulacije Hrvatske (1991.-2011.).

Prostorni planovi, Izješća o stanju u prostoru

- 1.. Prostorni plan Sisačko – moslavačke županije(»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 4/01, 12/10, 10/17, 12/19 i 23/19 - pročišćeni tekst, 7/23)
2. PPPP Lonjsko polje ("Narodne novine" br. 37/2010.).
3. Prostorni planovi uređenja jedinica lokalne samouprave:
  - Prostorni plan uređenja Grada Gline „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 5/00. „Službeni vjesnik“ br. 48/10., 66/13., 10/17., 54/17.-ispravak, 18/22. i 37/22.-pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Grada Hrvatske Kostajnice „Službeni vjesnik“ br. 12/03., 46/18., 12/20. i 02/21.- pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Grada Kutine „Službene novine Grada Kutine“ br. 03/04., 07/06., 01/07.-ispravak, 07/09., 09/09.-ispravak, 07/11.-ispravak, 2/13., 02/16., 05/18., 1/21., 2/21.- pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Grada Novske „Službeni vjesnik“ br. 07/05., 42/10., 08/13. , 54/18., 21/20., 40/20. 30/21. - pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Grada Petrinje „Službeni vjesnik“ br. 30/05., 55/06., 8/08. -ispravak, 13/08 -vjerodostojno tumačenje, 42/08., 12/11., 17/12., 21/14., 6/15. - pročišćeni tekst, 18/15., 48/16., 1/18. - pročišćeni tekst, 62/20., 71/21. I 108/22.
  - Prostorni plan uređenja Općine Popovača „Službene novine Općine Popovače“ br. 06/02., 07/03., 7/04., 08/06., 06/09., 05/12.
Prostorni plan uređenja Grada Popovača „Službene novine Grada Popovače“ br. 06/14. - pročišćeni tekst, 03/15., 02/16., 03/16. - pročišćeni tekst, 02/18., 6/18. - pročišćeni tekst, 3/22. i 4/22. - pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Grada Siska „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 11/02., 12/06., 03/13. i 06/13. - pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Općine Donji Kukuruzari „Službeni vjesnik“ br. 16/03., 16/12. i 72/22.
  - Prostorni plan uređenja Općine Dvor „Službeni vjesnik“ br. 07/07., 13/11., 19/18., 46/22. i 81/22. - pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Općine Gvozd „Službeni vjesnik“ br. 34/04., 45/10., 43/22., 71/22.-ispravak i 78/22. - pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Općine Hrvatska Dubica „Službene novine“ br. 20/03., 11/08. i 12A/17.
  - Prostorni plan uređenja Općine Jasenovac „Službeni vjesnik“ br. 11/06. i 62A/18.
  - Prostorni plan uređenja Općine Lekenik „Službeni glasnik“ br. 17A/06., 23/11., 30/15; 34/15. - pročišćeni tekst; 29/19. i 44/19. - pročišćeni tekst.
  - Prostorni plan uređenja Općine Lipovljani „Službeni vjesnik“ br. 02/08., 05/12., 08/16. i 58/19.
  - Prostorni plan uređenja Općine Majur „Službeni vjesnik“ br. 34/05. „Službene novine Općine Majur“ br.02/17.
  - Prostorni plan uređenja Općine Martinska Ves „Službeni vjesnik“ br. 54/06., 34/07., 13/13., 61/16. i 13A/17.- ispravak.
  - Prostorni plan uređenja Općine Sunja „Službeni vjesnik“ br. 08/04., 22/15., 77/18., 54/19.- pročišćeni tekst, 79/20. i 25/21. -pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Općine Topusko „Službeni vjesnik“ br. 03/05., 11/12., 48/18., 50/20., 67/20. -ispravak, 71/20. - pročišćeni tekst
  - Prostorni plan uređenja Općine Velika Ludina „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 09/01., 03/05., 03/10., 01/11., 01/13., 09/13.-stavljanje van snage (IV. ID PPUO), 06/14., 02/16., 09/18., 1/21. i 9/22.

4. Izješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2013. – 2019. (NN 105/21)
5. „Izješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2015. do 2018.g. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 29/19.)
6. Izješća o stanju u prostoru JLS:
  - Izješće o stanju u prostoru Grada Gline od 2017. do 2020. g. „Službeni vjesnik“ br. 79/21.
  - Izješće o stanju u prostoru Grada Hrvatske Kostajnice od 2011. do 2014. godine „Službeni vjesnik“ br. 01/16.
  - Izješće o stanju u prostoru Grada Kutine od 2015. do 2018.g. „Službene novine Grada Kutine“ br. 03/19.
  - Izješće o stanju u prostoru Grada Novske od 2010. do 2015. g. „Službeni vjesnik“ br. 27/17.
  - Izješće o stanju u prostoru Grada Petrinje od 2015. do 2018. g. „Službeni vjesnik“ br. 7/20.
  - Izješće o stanju u prostoru Grada Popovače od 2013. do 2016. g. „Službene novine Grada Popovače“ br. 02/18.
  - Izješće o stanju u prostoru Grada Siska od 2017. do 2020. godine „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 29/21.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Donji Kukuruzari od 2011. do 2015. . „Službeni vjesnik“ br. 40/16.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Dvor od 2010. do 2014. g. „Službeni vjesnik“ br.58/15.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Gvozd od 2009. do 2019. g. „Službeni vjesnik“ br. 87/20.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Hrvatska Dubica od 2016. do 2020. „Službene novine“ br. 81/21.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Jasenovac od 2011. do 2015. „Službeni vjesnik“ br. 09/17.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Lekenik od 2005. do 2015. g. „Službeni glasnik Općine Lekenik“ br. 62/16.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Lipovljani od 2011. do 2018.g. „Službeni vjesnik“ br. 36/19.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Majur od 2010. do 2014. „Službene novine Općine Majur“ br.1/16.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Martinska Ves od 2016. do 2019. g. „Službeni vjesnik“ br. 82/20.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Sunja od 2017. do 2020. g. „Službeni vjesnik“ br. 75 /21.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Topusko od 2016. do 2019. g. „Službeni vjesnik“ br. 20/21.
  - Izješće o stanju u prostoru Općine Velika Ludina od 2012. do 2015. g. „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 02/16.

Strategije, programi, planovi, studije

1. Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 106/17.)
2. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 50/99. i 84/13.)
3. Odluku o izradi Državnog plana prostornog razvoja (NN 39/2018).
4. Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine („Narodne novine“ br. 72/17.)
5. Nacrt prijedloga Programa zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska, Program Sava d.o.o., Zagreb, ožujak 2018.
6. Nacionalni plan razvoja biciklističkog prometa za razdoblje od 2023. do 2027. godine, 2023
7. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)
8. Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine (NN 75/17)
9. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21)
10. Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/2020)
11. Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21)
12. Strategija poljoprivrede do 2030. godine (NN 26/22)
13. Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom ("Narodne novine" broj 147/21.).
14. Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine NN 147/2021
15. Hrvatske vode, Prethodna procjena rizika od poplava Plan upravljanja rizicima od poplava 2015., Hrvatske vode
16. Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije 2013-2022 (NN 117/15)
17. Okvirni plan i program istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu (13.8.2015.)
18. Plan protuminskog djelovanja za 2023.g.
19. Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine (NN 2/23)
20. Plan razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine, svibanj 2023.
21. Plan provedbe mjera gospodarenja otpadom nakon potresa na području Sisačko-moslavačke županije 2021
22. Program zaštite okoliša Sisačko – moslavačke županije 2018. – 2021. godine.
23. Master planom prometnog razvoja Sisačko – moslavačke županije, 2020.
24. Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, IRES EKOLOGIJA d.o.o. Zagreb, veljača 2019.

25. Razvojna strategija Sisačko-moslavačke županije 2017. – 2020. ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 23/18.)
26. Odluka o produljenju važenja razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije 2017. – 2020.do 31.12.2021.g. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 23/18.)
27. Provedbeni program razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022. – 2025. godine, kolovoz 2022
28. Program zaštite okoliša Sisačko – moslavačke županije 2018. – 2021. godine. Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša, Prilaz baruna Filipovića 21, Zagreb, travanj 2018.
29. Program razvoja lovstva na području Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije,“ 36/2018
30. Procjena rizika od velikih nesreća za područje Sisačko-moslavačke županije, 2019.
31. Provedbeni program razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022. – 2025. godine
32. Akcijski plan upravljanja posjetiteljima na području Odranskog i Sunjskog polja
33. Planovi upravljanja područjima ekološke mreže:
  - Plan upravljanja područjem ekološke mreže uz Ilovu PU041 (u suradnji sa JU za zaštićene dijelove prirode u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, JU za zaštićene dijelove prirode u Požeško-slavonskoj županiji i JU za zaštićene dijelove prirode u Virovitičko-podravskoj županiji.)
  - Plan upravljanja područjem ekološke mreže Cret Blatuša (HR2001001) i Šaševa – cret (HR2001331) te posebnim rezervatom Cret Đon močvar – PU 6040 za razdoblje 2023. do 2032. godine.
  - Plan upravljanja područjem ekološke mreže Područje oko Hrvatske Kostajnice (HR2001370) i Park šumom Brdo Djed za razdoblje 2023. do 2032. godine
  - Plan upravljanja područjem ekološke mreže Dolina Une (HR2000463) za razdoblje 2023. do 2032. godine.
  - Plan upravljanja regionalnim parkom Moslavačka gora za razdoblje 2022. – 2031.(u suradnji sa JU za zaštićene dijelove prirode u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji)
  - Plan upravljanja područjem ekološke mreže Sava nizvodno od Hrušćice (HR2001311) (Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje (JU PPLP)je koordinator u suradnji sa Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije (JU SMŽ), Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Brodsko-posavske županije – Natura Slavonica (JU BPŽ), Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije Zeleni prsten (JU ZGŽ) i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Vukovarsko-srijemske županije (JU VSŽ).
  - Plana upravljanja Parkom prirode Lonjsko polje te područjem ekološke mreže Lonjsko polje (HR2000416) za razdoblje 2023. do 2032. godine. Plan upravljanja obuhvaća područje ekološke mreže Lonjsko polje te zaštićena područja Park prirode Lonjsko polje, Posebni ornitološki rezervat Rakita i Posebni ornitološki rezervat Krapje Đol. Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje (JU PPLP) je koordinator i provoditelj.
  - Plan upravljanja područjem ekološke mreže Sunjsko polje i pridruženim zaštićenim područjima
  - Plan upravljanja područjem ekološke mreže područje oko špilje Gradusa za razdoblje 2023. – 2032.
  - Plan upravljanja područjima ekološke mreže Petrinjčica i područje uz Maju i Brućinu za razdoblje 2023. – 2032.
  - Prijedlog plana upravljanja područjem ekološke mreže Odransko polje Turopolje te pridruženim zaštićenim područjima za razdoblje 2023. do 2032.
  - Prijedlog plana upravljanja područjem ekološke mreže Žutica za razdoblje 2023. do 2032.(Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije „Zeleni prsten“ i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije)
  - Plan upravljanja područjem ekološke mreže Donja Posavina (HR1000004) i pridruženim zaštićenim područjima: Posebnim rezervatom Prašnik i Značajnim krajobrazom Pašnjak Iva 2024. – 2033. (Javna ustanova Park prirode Lonjsko, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije, te Javna ustanova Natura Slavonica)
34. Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. – 2021. - u kojoj je provedena preliminarna identifikacija rizičnih geoloških procesa i pojava: likvefakcije, vrtača i klizišta
35. Operativni plan razvoja cikloturizma u Sisačko – moslavačkoj županiji 2017. – 2020.g., Razvojna agencija SI – MO – RA d.o.o., 20. lipanj 2017.
36. Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline Grada Petrinje nakon potresa 2020.
37. Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline Grada Siska nakon potresa 2020.
38. Program cjelovite obnove kulturno-povijesne cjeline Grada Gline nakon potresa 2020.
39. Strateški plan gospodarskog razvoja Grada Gline 2016.- 2023.
40. Strateški razvojni program Grada Hrvatske Kostajnice za razdoblje 2018. – 2023. godine
41. Strategija razvoja Grada Kutine 2014. – 2020.
42. Strategija društvenog razvoja - civilno društvo 2014. - 2020. Grada Kutine

43. Program zaštite okoliša Grada Kutine 2016. – 2019.
44. Program ukupnog razvoja, 2009.
45. Strateški razvojni program Grada Novske 2018. – 2023.
46. Program ukupnog razvoja 2014. – 2020. Grada Novske
47. Strateški plan Grada Petrinje 2017. – 2019.
48. Strategija razvoja Grada Popovače za razdoblje 2015. – 2020.
49. Strategija razvoja Grada Siska 2015. 2020.
50. Program zaštite okoliša Grada Siska 2019. – 2022.
51. Strateški razvojni program Općine Donji Kukuruzari 2015.-2020.
52. Strategija razvoja Općine Dvor 2018. – 2023.
53. Strateški razvojni program Općine Gvozd 2015. – 2020.
54. Strateški razvojni program Općine Hrvatska Dubica 2015. -2020.
55. Strateški razvojni program Općine Jasenovac 2015.- 2020.
56. Program ukupnog razvoja Općine Lekenik, 2009.
57. Strateški plan gospodarskog razvoja Općine Lipovljani 2014. – 2017.
58. Lokalni akcijski plan zaštite okoliša i plan gospodarenjem otpada Općine Lipovljani 2015. – 2021.
59. Strategija razvoja Općine Majur 2016. – 2020.
60. Projekt ukupnog razvoja Općine Martinska Ves, 2010.
61. Plan razvoja turizma Općine Martinska Ves
62. Provedbeni program Općine Sunja 2021. – 2025.
63. Strategija razvoja turizma Općine Sunja
64. Strateški razvojni program Općine Topusko 2015. – 2020.
65. Program ukupnog razvoja Općine Velika Ludina 2020.- 2025.
66. Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine (NN 75/17).
67. Strateška studija o utjecaju na okoliš IV. ID PPSMŽ, IRES, 2023

Internetski izvori

1. <http://corine.haop.hr/dash-county/3>
2. <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/karta-regionalnih-potpoda/izmjena-karte-regionalnih-potpoda-republike-hrvatske-za-razdoblje-od-2022-do-2027/5301>
3. <http://reg.mingo.hr/pi/public/>
4. <https://www.kind.hr/wp-content/uploads/2019/02/2017ProgRazZonaILZ.pdf>
5. <https://lag-moslavina.hr/>
6. <https://www.lag-zelenitrokut.com/?vrsta=3&id=4>
7. <https://www.apprrr.hr/arkod/>
8. <https://www.hzinfra.hr/naslovna/mreza-hrvatskih-pruga/https://zpusmz.geoportal.hr/>
9. <https://geoportal.hrvatske-cesta.hr/gis>
10. <https://pp-lonjsko-polje.hr/završena-je-izgradnja-vidikovca-promatracnice-ptica-kosac-repusnica/>
11. <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>
12. <https://turizam-smz.hr/wp-content/uploads/2021/04/%C5%A0KRLET-BIKE-TOUR.pdf>
13. <https://cikloturizam.hr/wp-content/uploads/2017/11/Sisacko-moslavacka-zupanija-min.pdf>
14. <https://webgis.hrsume.hr/arcgis/apps/webappviewer/index.html?id=8bb3e1d6b80d49ad9e0193f8b62380e2>
15. https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2021-09-23/183902/STRATEGIJA_POLJOPRIVREDE_DO_2030.pdf
16. https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/Uprava_vodnoga_gospodarstva_i_zast_mora/Planski_dokumenti_upravljanja_vodama/Visegodisnji%20program%20gradnje%20komunalnih%20vodnih%20gradjevina%20za%20razdoblje%20do%202030%20godine.pdf
17. https://voda.hr/sites/default/files/2022-04/strategija_upravljanja_vodama_0.pdf
18. https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/UPRAVA%20ZA%20ZA%20C5%A0TITU%20PRIRODE/strate%C5%A1ka/Strategija_letak.pdf
19. https://www.smz.hr/images/stories/prostorno/2022/izvjesce_nekretnine_2022.pdf
20. <https://ispu.mgipu.hr/#/> na dan 4.10.2023.g.
21. https://hr.izzi.digital/DOS/1660/datastore/10/publication/1660/pictures/2019/07/04/1562265957_15495146
22. https://www.hgi-cgs.hr/lsm_sisacko-moslavacka1/
23. <https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58063>
24. <https://dzs.gov.hr/u-fokusu/popis-2021/88>

25. <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/statisticka-klasifikacija-prostornih-jedinica-rh-nuts-2/150>
26. <https://strukturnifondovi.hr/nova-karta-regionalnih-potpورا-za-razdoblje-1-1-2022-31-12-2027/>
27. <https://zpusmz.geoportal.hr/ studeni 2023>
28. <https://prod-admin.zaklada.civilnodrustvo.hr/uploads/BamZ8Azny9ZrfoEjyTBTclvOGLd7FWc4.pdf>
29. https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages//Vijesti%20-%20dokumenti//2.%20Preliminarni%20rezultati_novi%20model_%C5%BEupanije_20171026.pdf
30. <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/karta-regionalnih-potpورا/izmjena-karte-regionalnih-potpورا-republike-hrvatske-za-razdoblje-od-2022-do-2027/5301>
31. <https://statistika.hzz.hr/Default.aspx>
32. <https://rk-smz.hr/category/poduzetnicke-zone-u-smz/>
33. https://www.smz.hr/images/stories/gospodarstvo/2015/podzon_15-20.pdf
34. <https://rk-smz.hr/simora/>
35. <https://ps-portal.eu/2022/08/03/>
36. <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/milijunski-projekt-na-cekanju-doznajemo-u-cemu-je-problem-nece-biti-završeno-do-sljedece-godine-15333661>
37. <https://lokalni.vecernji.hr/zupanije/sisak-dobiva-komunalno-pristaniste-na-kupi-s-200-vezova-2421>
38. Izvor: <https://voda.hr/hr/karte-opasnosti-od-poplava-i-karte-rizika-od-poplava-2019>
39. <https://voda.hr/hr/geoportal>
40. <https://martinskaves.hr/2023/08/06/foto-vijest-vodostaj-u-martinskoj-vesi-i-tisini-kaptolskoj-6-kolovoz-2023/>
41. <https://zastita-prirode-smz.hr/zastcena-podrucja/>
42. <http://www.savaparks.eu/park-prirode-lonjsko-polje-591>
43. <https://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/odrzivo-koristenje-prirodnih-dobara-i-ekoloska-mreza/ekoloska-mreza>
44. <https://vrata-zrinske-gore.hr/o-nama/>
45. <https://rk-smz.hr/natura-smz-edukativno-prezentacijski-centar/>
46. https://lukylipik-vrijemeodluke.blogspot.com/2022_01_30_archive.html
47. <https://pp-lonjsko-polje.hr/završena-izgradnja-i-opremanje-posjetiteljskog-centra-crna-roda-osekovo/>
48. <https://vizkultura.hr/edukacija-kroz-dozivljaj/>
49. <https://martinskaves.hr/2023/08/10/foto-vijest-nekoliko-konja-u-odraskom-polju-ide-prema-desnom-trebarjevu/>
50. <https://biskupija-sisak.hr/u-potresu-u-potpunosti-unitena-katedrala-i-6-upnih-crkvi-a-teko-oteeno-jo-20-upnih-crkvi/>
51. https://www.pmf.unizg.hr/geof/seizmoloska_sluzba/potresi_kod_petrinje/2020-2021
52. <https://mpgi.gov.hr/print.aspx?id=11352&url=print&page=1>
53. <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/petrinja-snimljena-iz-zraka-jutro-poslije-potresa-foto-20201230>
54. <https://www.index.hr/vijesti/clanak/znanstvenici-otkrili-uzroke-i-detalje-o-potresima-u-baniji/2330152.aspx>
55. https://potresinfo.gov.hr/sanacija-urusnih-vrtaca/696_26.1.2023
56. <https://www.radio-banovina.hr/fotografije-iz-zraka-godinu-dana-nakon-potresa/>
57. <https://rsminfo.hr/2023/10/foto-u-petrinji-obnovljena-prva-kuca-koja-je-zasticeno-kulturno-dobro/>
58. <https://dnevnik.hr/galerija/vijesti/hrvatska/centar-novog-zivota-u-petrinji---688831.html/62209735/688831>
59. <https://solidarna.hr/uz-podrsku-fonda-5-5-predstavljen-projekt-solidarne-kuce-za-ljude/>
60. <https://portal53.hr/i-to-smo-docekaliu-nebojanu-drzava-završila-prvu-obiteljsku-kucu-nakon-potresa/>
61. <https://ika.hkm.hr/novosti/na-banovini-predstavljen-projekt-kuca-nade/>
62. <https://www.sisak.info/2023/10/09/predstavnici-europske-komisije-posjetili-novoizgradene-zgrade-u-petrinji/>
63. <https://www.foi.unizg.hr/hr/novosti/studenti-sveucilislisnog-strucnog-studija-foi-ja-od-sada-u-centru-grada-siska>
64. <https://www.smz.hr/aktualno/10491-otvoreno-prvo-zupanijsko-naselje-banovi-dvori-i-zgrada-doma-zdravlja-smz-u-glina#gallery8e4fd9a402-22>
65. https://www.facebook.com/photo/?fbid=365388626041916&set=pcb.365342606046518&locale=hi_IN
66. <https://www.vecernji.hr/vijesti/u-prosinu-useljenje-u-prve-visestambene-zgrade-u-glina-i-petrinji-1718951/galerija-579383?page=3>
67. https://brownfield.mpgi.hr:9444/#/brownfields_15.3.2023.g
68. <https://sisak.hr/wp-content/uploads/2019/05/IZVJE%C5%A0%C4%86E-O-TR%C5%BDI%C5%A0TU-EKRETNINA-ZA-GRAD-SISAK-2022.pdf>
69. https://www.smz.hr/images/stories/prostorno/2022/izvjesce_nekretnine_2022.pdf
70. https://www.azu.hr/media/k0sl30fu/odluka-o-donosnju-okvirnog_plana_i_programa_istrazivanja_i_eksploatacije_ugljikovodika_na_kopnu.pdf

71. <https://mingor.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug/uprava-za-klimatske-aktivnosti-1879/strategije-planovi-i-programi-1915/strategija-niskouglijicnog-razvoja-hrvatske/1930>
72. https://voda.hr/sites/default/files/2022-04/nn_117_2015_visegodisnji_program_gradnje_regulacijskih_i_zastitnih_vodnih_gradevina_i_gradevina_za_melioracije.pdf
73. https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/UPRAVA%20ZA%20ZA%C5%A0TITU%20PRIRODE/strate%C5%A1ka/Strategija_letak.pdf
74. https://www.smz.hr/images/stories/ured/2022/Provedbeni_program_Sisacko-moslavacke_zupanije_za_razdoblje_2021-2025.pdf
75. https://sisak.hr/wp-content/uploads/2019/02/Studija_Strategija_ZI_Sisak_web.pdf
76. <https://www.kutina.hr/gradani/novosti/dru%C5%A1tvo/strategije-zelene-urbane-obnove-grada-kutine.html>
77. <https://mpgi.gov.hr/vijesti-8/informacija-o-poduzetim-aktivnostima-obnove-na-potresom-pogodjenim-podrucjima/17342>

Ostalo

1. Zakon o udrugama („Narodne novine“, broj 74/14, 70/17, 98/19. i 151/22.)
2. Prezentacija Industrijsko-logistička zona Kutina/Gospodarski potencijal/održana u HGK 23. 11. 2020. g.
3. Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ br. 132/17.)
4. Izvješće o izvršenju godišnjeg programa rada i financijskog plana za 2022. TZ Grada Kutine.
5. Odluka Vlade RH: Odluka o određivanju APN-a investitorom za izgradnju višestambenih zgrada za privremeno zbrinjavanje u Hrvatskoj Kostajnici, Kutini te katastarskim općinama Sisak Novi i Sisak Stari. (lipanj, 2023.)
6. Odluka o ustanovljenju zajedničkih lovišta na području Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“, 4/2007 i 7/2019)
8. Odluka o sadržaju strateške studije utjecaja Državnog plana prostornog razvoja na okoliš donesena je u svibnju 2019.
11. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 147/14; 123/17. i 118/18.)
12. Zakonom o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/13, NN 114/13, NN 41/14, NN 57/18 i NN 138/21) i Napatkom o Jedinstvenom registru poduzetničke infrastrukture (NN 45/22).
13. Odluka o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj NN 130/2012
15. Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ br. 132/17.)
16. Fotograf Miroslav Arbutina-Arbe.

5.4. Popis zakona, uredbi, pravilnika, odluka iz sustava prostornog uređenja

PROSTORNO UREĐENJE, OBNOVA I OBNOVA OD POTRESA

Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18)
Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22)
Zakon o brdsko-planinskim područjima (NN 118/18)
Zakon o područjima posebne državne skrbi NN 86/2008,
Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19, 67/23)
Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15)
Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 45/04-ispravak, 163/04, 148/10-prestao važiti, 9/11)
Pravilnik o prostornim planovima (NN 152/23 od 19.12.2023.)
Pravilnik o općinama koje mogu donijeti prostorni plan uređenja općine smanjenog sadržaja i sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza i obveznim priložima toga plana (NN 135/10)
Uredba o informacijskom sustavu prostornog uređenja (NN 115/15)
Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama
Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja (NN 37/14, 154/14, 30/21, 75/22)
Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 16/07- Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-3226/2006 od 9. srpnja 2008. godine, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15)
Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti
Odluka o određivanju osjetljivih područja (NN 79/22)
Odluka o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj (NN 130/12)
Zakon o naseljima (NN 39/22)
Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 19/13 - (pročišćeni tekst), 137/15 - ispravak pročišćenog teksta, 123/17, 98/19, 144/20)
Zakon o nadzoru državne granice (NN 173/03, 141/06, 8/07, 40/07, 146/08, 130/11)
Uredba o graničnim prijelazima u Republici Hrvatskoj (NN 97/96, 7/98, 81/99, 91/99, 110/99, 49/00, 69/00, 79/05)
Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (NN 21/23)
Program mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije ("Narodne novine" broj 28/23)

ZAŠTITA PRIRODE

Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)
Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19)
Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16)
Zakon o proglašenju parka prirode "Lonjsko polje" (NN 11/90)
Ureda o proglašenju Regionalnog parka "Moslavačka gora" (NN 68/11)

OKOLIŠ

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
Zakon o zaštiti zraka (NN 127/19, 57/22)
Pravilnik o praćenju kvalitete zraka (NN 72/20)
Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (NN 14/19)
Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21)
Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka (NN 143/21)
Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19)
Pravilnik o zonama rasvjetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvjetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima (NN 128/20)
Pravilnik o mjerenju i načinu praćenja rasvjetljenosti okoliša (NN 22/23)
Pravilnik o sadržaju, formatu i načinu izrade plana rasvjete i akcijskog plana gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete (NN 22/23)
Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08)
Uredba o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju RH (NN 1/14)
Uredba o standardu kakvoće voda (NN 96/19, 20/23)
Uredba o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17)

POŽAR

Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10, 114/22)

SIGURNOSNE ZONE

Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86)

Pravilnik o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata (NN 175/03)

ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22)

ZAŠTITA VODA

Zakon o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23)

Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13)

Odluka o određivanju područja voda pogodnih za život slatkovodnih riba (NN 33/11)

Odluka o Popisu voda 1. reda (NN 79/10)

Odluka o granicama vodnih područja (NN 79/10)

Odluka o granici između kopnenih voda i voda mora (NN 89/10)

Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora (NN 97/10, 31/13)

Pravilnik uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13)

Odluka o određivanju osjetljivih područja (NN 81/10)

Državni plan obrane od poplava (NN 84/10)

POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO, LOVSTVO

Zakon o poljoprivredi (NN 118/18, 42/20, 127/20, 52/21, 152/22)

Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 20/18, 115/18, 98/19, 57/22)

Pravilnik o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (NN 001/23)

Pravilnik o metodologiji za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta (NN 47/19)

Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta (NN 23/19)

Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 71/19)

Zakon o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (NN 81/13, 14/14, 56/15, 32/19)

Zakon o šumama (NN 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20)

Pravilnik o uređivanju šuma (NN 97/18, 101/18, 031/20, 99/21)

Pravilnik o zaštiti šuma od požara (NN 33/14)

Zakon o lovstvu (NN 99/18, 32/19, 32/20)

Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovno gospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (NN 40/06, 92/08, 39/11, 41/13)

OTPAD

Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21)

Odluka o donošenju Izmjena Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 1/22)

Pravilnik o odlagalištima otpada (NN 4/23)

Pravilnik o zbrinjavanju radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora (NN 88/22)

MINREALNE SIROVINE

Zakon o rudarstvu (NN 56/13, 98/19)

Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (NN 52/18, 52/19, 30/21)

PROMET

Zakon o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22)

Uredba o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (NN 34/12)

Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 59/23)
Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi (NN 28/16)
Zakon o željeznici (NN 32/19, 20/21, 114/22)
Uredba o razvrstavanju željezničkih pruga (NN 84/21)
Pravilnik o željezničkoj infrastrukturi (NN 127/05, 16/08)
Pravilnik o općim uvjetima za gradnju u zaštitnom pružnom i infrastrukturnom pojasu (NN 5/23)
Zakon o zračnim lukama (NN 19/98, 14/11)
Pravilnik o heliodromima (NN 109/21)
Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda (NN 109/07, 132/07-ispravak, 51/13, 152/14, 118/18)
Pravilnik o razvrstavanju i otvaranju vodnih putova na unutarnjim vodama („Narodne novine“ br. 77/11; 66/14. i 81/15.)
Pravilnik o funkcionalnim kategorijama za određivanje mreže biciklističkih ruta („Narodne novine“, broj 91/13 i 114/17)

TURIZAM

Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli (NN 56/16, 120/19)
Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi (NN 54/16, 68/19, 120/19)
Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine ostali ugostiteljski objekti za smještaj (NN 54/16, 69/17)
Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (NN 54/16, 69/17, 120/19)
Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu (NN 9/16, 54/16, 61/16-ispravak, 69/17, 120/19)
Pravilnik o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata iz skupine „Restorani“, „Barovi“, „Catering objekti“ i „Objekti jednostavnih usluga“ (NN 82/07, 82/09, 75/12, 69/13, 150/14)
Pravilnik o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08)
Pravilnik o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN 136/21)
Pravilnik o prostornim standardima, normativima te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata (NN 38/91)

ENERGIJA, TELEKOMUNIKACIJE

Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15) - pretraži NN
Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/21)
Zakon o elektroničkim komunikacijama (NN 76/22)
Pravilnik o namjeni radio frekvencijskog spektra (NN 136/08, 17/10, 118/10, 119/10-ispravak, 87/11, 53/12)
Uredba o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN br. 131/12, 92/15 i 10/21)